

(*)Facultade de Educación e Traballo Social

Grado en Educación Infantil

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
005G110V01101	Communication: Spanish language	1st	6
005G110V01102	Education: Design and development of the early childhood education curriculum	1st	6
005G110V01103	Education: New technologies applied to children's education	1st	6
005G110V01104	Psychology: Developmental psychology from 0-6 years	1st	6
005G110V01105	Sociology: Sociology of education	1st	6
005G110V01201	Communication: Galician language	2nd	6
005G110V01202	Education: Motor development	2nd	6
005G110V01203	Education: Organisation in schools	2nd	6
005G110V01204	Education: Contemporary institutions and theory of education	2nd	6
005G110V01205	Psychology: Educational psychology: Childhood learning processes	2nd	6

Year 2nd

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
005G110V01301	Education: Health education and its teaching	1st	6
005G110V01302	Education: Inclusive schooling and emphasis on diversity	1st	6
005G110V01303	Education: Tutoring and guidance with the family	1st	6
005G110V01304	Psychology: Psychological basics of early intervention	1st	6

O05G110V01305	Psychology: Prevention and treatment of childhood learning difficulties	1st	6
O05G110V01401	Anthropology: Thought and culture	2nd	6
O05G110V01402	Psychology: Identification, prevention and treatment of development and behavioural disorders	2nd	6
O05G110V01403	Natural sciences learning	2nd	6
O05G110V01404	Children´s literature and language teaching	2nd	6
O05G110V01405	Foreign Language 1: French	2nd	6
O05G110V01406	Foreign Language 1: English	2nd	6

Year 3rd

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
O05G110V01501	Foreign language learning: English	1st	6
O05G110V01502	Visual and fine arts expression teaching	1st	6
O05G110V01503	Physical education and its teaching in childhood	1st	6
O05G110V01504	Musical expression and its teaching	1st	6
O05G110V01505	Language and literature: Galician	1st	6
O05G110V01507	Language and literature: Spanish	1st	6
O05G110V01508	Foreign language learning: French	1st	6
O05G110V01601	Social sciences learning	2nd	6
O05G110V01602	Mathematics for teachers: Childhood education	2nd	6

Year -

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
O05G110V01901	Knowledge of the natural environment	2nd	6
O05G110V01902	Professional ethics	2nd	6
O05G110V01903	Special educational needs associated with intellectual disability	2nd	6
O05G110V01904	Prevention and treatment of reading, writing and calculation learning difficulties	2nd	6
O05G110V01905	Prevention and treatment of oral language learning difficulties	2nd	6
O05G110V01906	Artistic creativity workshop	2nd	6
O05G110V01907	Geography for teachers	2nd	6

O05G110V01908	Educational and organisational aspects of special education	2nd	6
O05G110V01909	Pedagogical foundations of special education	2nd	6
O05G110V01910	Catholic religion teaching	2nd	6
O05G110V01911	Teaching of mathematics for childhood education	2nd	6
O05G110V01912	Play in early childhood education	2nd	6
O05G110V01931	Foreign language 2: French	2nd	6
O05G110V01932	Foreign language 2: English	2nd	6
O05G110V01933	Foreign language through new technologies: French	2nd	6
O05G110V01934	Foreign language through new technologies: English	2nd	6
O05G110V01935	Foreign language communication situations: French	2nd	6
O05G110V01936	Foreign language communication situations: English	2nd	6
O05G110V01937	Foreign language through children's or young people's literature: French	2nd	6
O05G110V01938	Foreign language through children's or young people's literature: English	2nd	6
O05G110V01940	Foreign language teaching: English	2nd	6
Year 4th			
Code	Name	Quadmester	Total Cr.
O05G110V01981	Internships: Practicum	An	48
O05G110V01991	Final Year Dissertation	2nd	6

IDENTIFYING DATA				
Comunicación: Lingua española				
Subject	Comunicación: Lingua española			
Code	005G110V01101			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Lingua española			
Coordinator	Acuña Ferreira, Antonia Virginia			
Lecturers	Acuña Ferreira, Antonia Virginia			
E-mail	virginia@uvigo.es			
Web				
General description	A lexislación actual esixe que o futuro docente posúa, ademais dunha extensa e profunda formación en aspectos psicopedagóxicos, un dominio da ferramenta básica e imprescindible en todo proceso de comunicación: a lingua española. Ademais do coñecemento dos principios básicos e científicos de disciplinas lingüísticas que se ocupan da lingua española, nesta materia traballaranse as destrezas que os profesores deben perfeccionar nas clases, para alcanzar os obxectivos inherentes á aprendizaxe: capacidade lectora, a expresión oral, a expresión escrita e a análise e interpretación de textos orais e escritos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C45	Coñecer a tradición oral e o folclore.
C46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.
C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
C52	Ser capaz de fomentar unha primeira aproximación a unha lingua estranxeira.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D7	Resolución de problemas
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional

D11 Habilidades nas relacións interpersoais

D12 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade

D13 Razoamento crítico

D14 Compromiso ético

D15 Aprendizaxe autónoma

D16 Adaptación a novas situacións

D17 Creatividade

D19 Coñecemento doutras culturas e costumes

D20 Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma, creativo e cooperativo, e promovelos nos estudantes desde a participación e o esforzo individual.	A3 A5	B2 B3 B4 B5	C50	D1 D2 D7 D9 D10 D12 D17 D19
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A1	B1 B2 B4 B7	C43 C44 C45 C46 C47 C49 C52	D1 D2 D3 D7 D13 D14 D15 D20
Coñecer, respectar e promover a diversidade lingüística e cultural de España e de Europa.	A1 A2 A3	B3 B4 B5 B7	C43 C50 C52	D11 D13 D14 D15 D20
Recoñecer a identidade da etapa de educación infantil e as súas características cognitivas e comunicativas.	A2	B1 B2	C43 C44 C46 C47 C49	D7 D14 D17
Saber expresarse en español con fluidez e precisión e poder facer un uso flexible do devandito idioma para fins sociais, académicos e profesionais.	A4	B2	C46 C48	D1 D3 D12
Falar, ler e escribir, correcta e adecuadamente, a lingua española.	A4		C46 C48	D1 D7 D14
Coñecer a fonoloxía, a fonética e a ortografía da lingua española.	A1 A2	B1	C43	D1 D3 D7 D14
Adquirir e saber utilizar os conceptos básicos da sintaxe e da semántica, lexicoloxía e lexicografía do español.	A1 A2	B1	C43	D1 D7 D9 D14 D16

Contidos

Topic	
1. Introducción ás ciencias da linguaxe e á comunicación	1.1. Algunhas nocións básicas de Lingüística. A lingüística tradicional e a lingüística moderna. 1.2. A Lingüística moderna. 1.3. Da lingüística do sistema ás lingüísticas do uso lingüístico e a comunicación.
2. Fonética e fonoloxía do español	2.1. O sistema fonolóxico do español. A transcripción fonémica. 2.2. A fonética, os fonemas e os alófonos. A transcripción fonética. 2.3. Os rasgos suprasegmentais. A sílaba. O acento prosódico e o acento ortográfico. Regras xerais de acentuación. A tilde diacrítica. A entoación.

3. Morfoloxía e sintaxe	3.1. Os morfemas e a formación das palabras. Tipos de morfemas. Palabras simples, derivadas, compostas e parasintéticas. 3.2. As categorías gramaticais. 3.3. O concepto de sintagma ou constituínte. Os tipos de sintagmas. 3.4. As funcións sintácticas. Oracións simples, compostas e xustapostas. 3.5. As oracións subordinadas.
4. Semántica e léxico	4.1. Lexicoloxía, lexicografía e semántica. 4.2. Relacións léxico-semánticas 4.3. Neoloxismos e creación de palabras

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	26	56
Resolución de problemas	14	10	24
Traballo tutelado	7	36	43
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	12	14
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	12	13

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Explicación dos contidos sobre a materia obxecto de estudo por parte do profesorado (clases A). Fomentarase e valorará a participación activa do alumnado expondo preguntas e cuestións para a reflexión.
Resolución de problemas	Resolución de problemas e/ou exercicios nas sesións en grupo mediano (clases B) para comprender e aprender a aplicar os contidos teóricos da materia. Esta metodoloxía tamén se poderá aplicar nas sesións en grupo grande (clases A), por exemplo, mediante a realización de cuestionarios en liña sobre os contidos de cada tema.
Traballo tutelado	Realización de traballos e/ou actividades prácticas nas sesións en pequeno grupo (clases C), orientados a fomentar a reflexión metalingüística e a mellorar as habilidades de redacción e fala en público. En particular, traballaranse especialmente a análise sintáctica, os conectores textuais, a ortografía e a puntuación, así como o discurso oral, a través de presentacións ou exposicións orais por parte do alumnado.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Lección maxistral	No horario de citas establecido ao efecto ou mediante cita acordada, o alumnado tamén pode consultar dúbidas ou dificultades relacionadas cos contidos que se explican nas sesións en gran grupo.
Resolución de problemas	No horario de *tutorías establecido ao efecto ou mediante cita concertada, o alumnado pode consultar dúbidas e expor dificultades sobre os problemas e exercicios que se realizan nas sesións en grupo mediano e/ou grande.
Traballo tutelado	No horario de *tutorías establecido ao efecto ou mediante cita concertada, o alumnado pode consultar dúbidas e expor dificultades sobre os traballos e actividades prácticas que se desenvolvan nas sesións en pequeno grupo.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Participación activa do alumno/a en as sesións expositivo-participativas.	5	A1 B3 C43 D1 A4 B4 C46 D3 A5 B5 C47 D7 C49 D12 D13 D14 D15 D17 D19 D20

Resolución de problemas	Participación activa nas sesións en mediano, para a resolución de problemas e exercicios prácticos.	5	A1 A3 A4 A5	C43 C44 C47 C49	D1 D2 D3 D7 D13 D15
Traballo tutelado	Valoración das aprendizaxes adquiridas a través da realización dos traballos, prácticas de redacción e/ou presentacións orais que se supervisan ou levan a cabo nas sesións en pequeno grupo.	40	A1 A2 A3 A4 A5 B7	B1 B2 B3 B4 B5 C48	C43 C44 C45 C46 C47 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D19 D20
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba orientada a analizar a capacidade para resolver problemas e/ou exercicios semellantes aos realizados nas clases prácticas.	25	A1 A3 A4 A5	C43 C44 C47 C49	D1 D2 D3 D7 D13 D15
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas engadidas ás probas baseadas na resolución de problemas e/ou exercicios que tratan de medir o nivel de coñecemento e comprensión dos conceptos básicos da materia. Requiren unha resposta relativamente longa.	25	A1 A2 A3 A4 A5	C43 C44 C46 C49	D1 D2 D3 D12 D13 D15

Other comments on the Evaluation

De acordo coa regulación sobre a avaliación, a cualificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado da Universidade de Vigo (<http://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/show/565Es>), o alumnado pode elixir entre un sistema de **avaliación continua** ou un sistema de **avaliación global**.

No **sistema de avaliación continua** valoraranse todas as metodoloxías e probas establecidas nesta guía, nas porcentaxes indicadas, e requirirase unha asistencia mínima do 80% ás clases, aínda que non se computarán as faltas de asistencia xustificadas por motivos que estean incluídos na citada regulación. As probas de resolución de problemas e/ou exercicios e o exame de preguntas de desenvolvemento realizaranse en diferentes etapas do cuadrimestre (unha primeira proba parcial, aproximadamente a metade do cuadrimestre, e outra ao final, na data oficial de exame fixada pola facultade). Estas probas cubrirán partes específicas do temario da materia que deberán superarse obtendo polo menos a metade da puntuación máxima en cada unha delas, para poder sumar, na cualificación final, as puntuacións obtidas nas demais actividades e/ou traballos que contén para a avaliación.

Alternativamente, o alumnado pode acollerse ao **sistema de avaliación global**, que non require asistencia ás clases. Para iso, deberá escribir á coordinadora e/ou ao profesorado responsable da materia un correo electrónico no que indique expresamente o seu desexo ou necesidade de acollerse a este sistema, **no prazo máximo dun mes e medio desde o inicio das clases**. Neste caso, o alumnado será avaliado e cualificado exclusivamente a través da realización das mesmas probas de resolución de problemas e/ou exercicios e o exame de preguntas de desenvolvemento que se establecen para a avaliación continua, nas mesmas condicións. Poderá realizar, se así o desexa, a primeira proba parcial que ten lugar a metade de cuadrimestre e terá que obter polo menos a metade da puntuación en cada unha delas para que se considere superada ou aprobada.

O alumnado que incumpra o mínimo de asistencia requirido para a avaliación continua durante o curso, por causas non xustificadas, pasará directamente á avaliación global.

En calquera caso, as partes da materia superadas na 1ª convocatoria non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, por tanto, aprobadas dentro dese curso académico.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na páxina web da facultade.

Nos procesos de avaliación terase sempre en conta a ortografía e a expresión escrita, así como a aplicación das normas

APA7 de citación bibliográfica e para a elaboración de listas de referencias. Nas clases en pequeno grupo poderá introducirse o uso da IA para a realización das actividades, sempre baixo a dirección e supervisión do profesorado, especialmente naquelas orientadas á mellora da expresión escrita. En xeral, en calquera das metodoloxías docentes que se empregan na materia poderán incorporarse, ademais, estruturas de Aprendizaxe cooperativa (AC).

En xeral, o emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios ☐ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo. ´

2ª CONVOCATORIA

Só se repetirán as probas de avaliación que non fosen superadas na 1ª convocatoria.

OBSERVACIÓNS

En liña co carácter inclusivo que caracteriza á Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía pode adaptarse ás necesidades específicas de apoio educativo dos estudantes matriculados no programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Gómez Torrego, L., **Análisis sintáctico: teoría y práctica**, 2ª, SM, 2007

Gómez Torrego, L., **Análisis morfológico. Teoría y práctica**, SM, 2011

Muñoz-Basols, J., Moreno-Taboada, N. y Lacorte, M., **Introducción a la lingüística hispánica actual: teoría y práctica**, Routledge, 2017

Real Academia Española, **Nueva gramática básica de la lengua española**, Espasa, 2011

Yule, G., **El lenguaje**, 3ª, Akal, 2007

Complementary Bibliography

Cassany, D., **Enseñar lengua**, Graó, 2003

Escandell Vidal, M. V., **Apuntes de semántica léxica**, UNED, 2007

Fernandez Planas, A. Mª, **Así se habla. Nociones fundamentales de fonética general y española**, Horsori, 2005

Gómez Torrego, L., **Gramática didáctica del español**, SM, 2009

Lozano, G., **Cómo enseñar y aprender sintaxis: modelos, teorías y prácticas según el grado de dificultad**, 8ª, Cátedra, 2021

Real Academia Española, **Diccionario de la lengua española**, 23ª, Espasa-Calpe, 2014

Real Academia Española, **Nueva gramática de la lengua española: manual**, Espasa, 2010

Real Academia Española, **Ortografía de la lengua española**, Espasa, 2010

Sánchez Lobato, J. (coord.), **Saber escribir**, Aguilar, 2006

Varela Ortega, S., **Morfología léxica: La formación de palabras**, Gredos, 2005

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Lingua e literatura: Español/O05G110V01507

Other comments

Esta materia enmárcase nunha facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Education: Design and development of the early childhood education curriculum**

Subject	Education: Design and development of the early childhood education curriculum			
Code	O05G110V01102			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1st	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Galician			
Department				
Coordinator	Zabalza Cerdeiriña, María Ainoa			
Lecturers	García Fuentes, Olalla Zabalza Cerdeiriña, María Ainoa			
E-mail	mzabalza@uvigo.gal			
Web				
General description	Curriculum is the axis on which the educational work is developed, both in its conceptual aspects (conceptions, components, levels, etc.) and in the procedural aspects (processes design, implementation, evaluation, etc.), so it is a fundamental subject in the preparation of the future teacher of early childhood education. This subject belongs to the Organization of school spaces, materials and teaching skills block. Together with other subjects that will be taken in the first year (as School Organization) constitute a training block that complements each other and is aimed at laying a firm didactic basis in the training of future teachers in Early Childhood Education. Development of this subject will continue with the global training process in Didactics and Curriculum. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B3	Design and regulate learning spaces within diversity contexts to meet students' singular educational needs, gender equality, equity and respect for human rights.
B9	Knowledge of how primary schools are organised and the different actions that comprise their operation. Assume that the practice of teaching has to be improved and adapted to the scientific, pedagogical and social changes throughout life.
B10	Act as a counsellor to parents on the subject of family education in the 0 to 6-year-old age bracket and master social skills for managing and relating to each student's family and to all families.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.
C1	Understand the educational and learning processes in the 0 to 6-year-old age bracket, within the family, social and school contexts.
C11	Understand and learn to play the role of guardian and counsellor in relation to family education.
C12	Promote and collaborate within and outside the school, in actions organized by families, town councils and other institutions that impact on citizenship education.
C13	Critically analyse and incorporate the most relevant issues of today's society that affect education in the family and at school: social and educational impact of audio-visual languages and of screens; changes in gender and inter-generational relations; multiculturalism and interculturalism; discrimination and social inclusion, as well as sustainable development.

C21	Ability to work in a team with other professionals from both inside and outside the centre, to provide attention □Procedure-based to every student, and to plan learning sequences and organise work situations in the classroom and playground, by identifying the specific characteristics of the 0 to 3-year-old and the 3 to 6-year-old age brackets.
C24	Master the observation and recording techniques.
C25	Undertake field analysis via observational methodology using information technology, documentation and audio-visual media.
C26	Learn how to analyse data obtained, critically understand reality and draft a report on the findings.
C27	Position the primary school within the Spanish educational system, the European and international contexts.
C28	Learn about international experiences and of innovative practices in primary education.
C29	Value the importance of teamwork.
C31	Know the legislation governing primary schools and their organisation.
C32	Value the personal relationship with each student and his/her family as a factor of educational quality.
C33	Know the underlying curricular principles of science, maths and technology in this stage, as well as the theories on the acquisition and development of the corresponding know-how.
C55	Know how to use games as a teaching resource and design learning activities based on principles.
C59	Acquire practical knowledge about the classroom and its management.
C60	Know and apply the interaction and communication processes in the classroom and master the capabilities and social skills needed to foster a climate conducive to coexistence and learning.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D3	Oral and written communication
D4	Knowledge of foreign language
D5	Knowledge of informatics
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D10	Work in an international context
D12	Critical reasoning
D13	Critical reasoning
D14	Ethical commitment
D15	Autonomous learning

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Analyze and understand the different historical moments of the Childhood Education	A3	B12	C1 C13 C26 C27 C28 C29	D1 D3 D5 D6 D8 D9 D10 D13 D14 D15
3. To know the different levels of curricular concretion.	A1 A3 A4		C24 C25 C26 C27	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D10 D13 D15
4. To select, develop and evaluate the childhood education curriculum for projects that demonstrate the understanding of the curriculum elements and competencies in early childhood education. To prepare and select teaching materials, based on the basic theoretical principles of globalization and its application to the stage of Childhood Education.	A1 A2 A3	B1 B3 B9 B10 B11 B12	C1 C31 C32 C33 C55 C59 C60	D2 D6 D8 D9 D12 D13

5. To know the evolution of professor rol and reflect on the ideal teacher, his competencial level and training.	A3	B9 B12	C11 C12 C13 C21	D2 D3 D5 D8 D13 D14 D15
--	----	-----------	--------------------------	---

Contents

Topic	
1. The childish education from his starts to the actuality	History of the childhood and history and current perspective of the childish education. The pending diaries.
2. Theories and curricular models	Concept of curriculum Types of curriculum Functions of the curriculum The official and the institutional curricula Main models of teaching and currículum in Childhood Education Projects and curricular design
3. Levels of curricular concretion	First, second and third level of curricular concretion
4. The curriculum of Childish Education	Characteristics of the curriculum of Childish Education
5. Didactic components of the process of education-learning in Childhood Education	Objectives and competences Contents selection and sequention Methods, principles and didactic strategies Teaching tasks and organization of teaching-learning processes Resources and didactic materials construction and analysis Evaluation of the process of education-learning
6. Programming in Childhood Education	Programming by competences and projects
7. Early Childhood Education teacher	Competencies and roles Lifelong Learning

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	15	24	39
Mentored work	7	15	22
Seminars	7	0	7
Collaborative Learning	8	10	18
Learning-Service	3	3	6
Presentation	6	17	23
Objective questions exam	2	15	17
Presentation	1	17	18

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	Presentation by the teachers of the contents about the subject, theoretical bases and/or guidelines of an exercise or project to be developed by the student.
Mentored work	The student develops exercises or projects in the classroom under the guidelines and supervision of the professors. It may be linked to its development with autonomous activities of the student and may sometimes be carried out collaboratively with students and professors from other colleges and universities.
Seminars	Interviews that the student maintains with the teacher for advice/development of activities.
Collaborative Learning	It comprises a group of teaching procedures that are based on the organization of the class in small mixed and heterogeneous groups where the student works in coordination with each other to develop academic tasks and delve into their own learning.
Learning-Service	This subject is part of the Teaching Innovation Project of the Faculty of Education and Social Work Potential Implementation of SL
Presentation	Presentations of the tutored work carried out in groups.

Personalized assistance

Methodologies Description

Mentored work	Specific demands presented by students will be attend in a personalized or group meeting. Timely guidelines and supervision for the development of learning will be offered, linking with the autonomous activity of the student. This personalized attention to students will also be done through: - face-to-face tutoring or by phone during tutoring hours. - tutoring via email: to address urgent questions - Teleformation with the Moovi platform: for communications / notices, delivery of documents / materials, activities / exercises, etc.
Seminars	Specific demands presented by students will be attend in a personalized or group meeting. Timely guidelines and supervision for the development of learning will be offered, linking with the autonomous activity of the student. This personalized attention to students will also be done through: - face-to-face tutoring or by phone during tutoring hours. - tutoring via email: to address urgent questions - Teleformation with the Moovi platform: for communications / notices, delivery of documents / materials, activities / exercises, etc.
Presentation	Specific demands presented by students will be attend in a personalized or group meeting. Timely guidelines and supervision for the development of learning will be offered, linking with the autonomous activity of the student. This personalized attention to students will also be done through: - face-to-face tutoring or by phone during tutoring hours. - tutoring via email: to address urgent questions - Teleformation with the Moovi platform: for communications / notices, delivery of documents / materials, activities / exercises, etc.
Learning-Service	Specific demands presented by students will be attend in a personalized or group meeting. Timely guidelines and supervision for the development of learning will be offered, linking with the autonomous activity of the student. This personalized attention to students will also be done through: - face-to-face tutoring or by phone during tutoring hours. - tutoring via email: to address urgent questions - Teleformation with the Moovi platform: for communications / notices, delivery of documents / materials, activities / exercises, etc.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Mentored work	In this section, participation in class activities will be taken into consideration. Learning outcome: know and analyze the different theories and curricular models and critically question the various trends and proposals of the educational administration and other instances.	40	A1 A2 A3 A4 B11 B12	B1 B3 B9 B10 C21 C24 C25 C26 C27 C28 C29 C31 C32 C33 C55 C59 C60	C1 C11 C12 C13 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D12 D13 D14 D15	D1 D2 D3 D4
Objective questions exam	This section will take into account the results in the objective test and/or short answer exam that will be carried out at the end of the semester. Learning outcome: to analyze and understand the different models and conceptions of Early Childhood Education curriculum.	40	A3	B12	C1 C13 C26 C27 C28 C29 D10 D13 D14 D15	D1 D3 D5 D6 D8 D9
Presentation	This section will take into consideration the elaboration and presentation of classroom tasks. Service-learning will be taken into account.	20	A2 A3 A4	C29	D1 D2 D3 D5 D6 D8 D9 D13 D14 D15	

Other comments on the Evaluation

In order to pass the subject, it is recommended to attend classes. In the first session, students will have to pass the theoretical part and the practical part according to the evaluation as indicated in this guide. In order to pass the subject, students must pass both the theoretical and practical parts. The final mark will be the sum of the marks obtained in each of the parts, provided that both parts are passed.

The format of the exam will be determined by the teachers during the first week of class.

It is likely that some activities will be programmed in coordination with other subjects, so that their evaluation will be carried out by the corresponding teachers. If this is the case, students will be informed during the first month of class.

Students who, due to justified circumstances, are unable to attend classes regularly must inform the teachers during the first month of classes. The evaluation to be adopted with this will be a theoretical-practical test.

The competences not acquired in January (1st period) may be recovered in July. In this case, the mark of the tests/activities already passed up to this second call will be maintained.

This document is a statement of intent about the students' work in the subject, so the information contained herein is indicative and may be subject to slight modifications derived from consensus with the class group or due to unforeseen circumstances.

The dates and location of the exam can be consulted on the Faculty website (exam dates section).

In line with the inclusive character that characterises the Faculty of Education and Social Work, this guide can be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE programme (PAT).

The utilization of Artificial Intelligence (AI) tools within the assessment activities of this course must strictly adhere to principles of responsibility, ethics, and transparency. All academic work must align with the guidelines set forth by the FETS (*Facultade de Educación e Traballo Social*) and the institutional regulations established by the University of Vigo (UVigo).

Sources of information

Basic Bibliography

Zabalza, M., **Didáctica de la Educación Infantil**, Narcea,

Antón, M., **Planificar la etapa 0-6.**, Graó,

Borghi, Q., **Educación en el 0-3**, Graó,

Complementary Bibliography

Willis, A. & Ricciuti, H., **Orientaciones para la escuela infantil de cero a dos años**, Morata,

Majem, T. y Odena, J., **Descubrir jugando**, Octaedro,

Goldschmied, E. y Jackson, S., **La Educación Infantil de 0 a 3 años.**, Morata,

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Education: Organisation in schools/O05G110V01203

Education: Inclusive schooling and emphasis on diversity/O05G110V01302

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Psychology: Developmental psychology from 0-6 years/O05G110V01104

Education: New technologies applied to children's education/O05G110V01103

Other comments

The proposed teaching proposal aims to familiarize students with the correct management of the vocabulary and the concepts that are typical of the curricular area. Therefore, it is not a matter of memorizing definitions, names and dates but rather clearly understanding the meaning of the terms and notions that will serve as work material in this and in other subjects.

Living education is much more than knowing how to use technical tools. Children need teachers who know how to work with a committed and joyful style capable of generating in them illusion of learning new things; let them know by opening new paths in their development. That is why we will attach great importance, through writing, to the way in which each student lives and feels the world of childhood.

The classes of this subject will count with the support of the materials that will be available of the students in MOOVI platform.

This subject is part of a faculty committed to the sustainability of the environment and people. In accordance with this philosophy, this subject will promote educational practices based on materials with low environmental impact consistent with the principles of sustainability (SDGs).

IDENTIFYING DATA**Education: New technologies applied to children's education**

Subject	Education: New technologies applied to children's education			
Code	O05G110V01103			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1st	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Galician			
Department				
Coordinator	Alonso Ferreiro, Almudena			
Lecturers	Alonso Ferreiro, Almudena Pato Rodríguez, Santiago Eduardo			
E-mail	almalonso@uvigo.gal			
Web	http://http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php/graoedinfantil/titorias?ficha_profesor=143			
General description	Education: New technologies applied to early childhood education This subject plays a fundamental role due to its instrumental and formative nature: - It has an instrumental character because it works on the competences needed to the use of technologies as tools for searching, processing, organising and representing information. In this sense, it supports the other subjects of the curriculum - It has a formative character because it offers a new vision of *how to teach and *how to learn in school (stage 0-6) in the information and knowledge society. In this subject you will have the opportunity to get to know, analyse and assess what is the new role of the teacher, of the students and the of the elements that shape the didactic act and what is the new way of teaching and learning in early childhood education using technology. Therefore, you will learn, among other things new technology-based teaching resources, *how to design and create teaching materials using technology, *what working strategies to use with new technologies at school, ... Finally, as a teacher you will need to be able to help children from 0-6 years old to develop in this new *technological environment but with a critical and reflective vision, which will allow them to discover in technologies a tool not only for leisure and leisure time, but also for their training as part of a free and responsible citizenship. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.
A5	Students have developed the necessary learning skills to undertake further studies with a high degree of autonomy.
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B3	Design and regulate learning spaces within diversity contexts to meet students'singular educational needs, gender equality, equity and respect for human rights.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B6	Know how language evolves in early childhood, learn to identify possible problems and assure adequate evolution. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Oral and written expression, as well as mastery in the use of the different expression techniques.
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.

B8	Know the basics of dietetics and hygiene for children. Knowledge of the fundamentals of early attention and the □ Knowledge- bases and developments that allow us to understand the psychological, learning and personality building processes based in early childhood.
B9	Knowledge of how primary schools are organised and the different actions that comprise their operation. Assume that the practice of teaching has to be improved and adapted to the scientific, pedagogical and social changes throughout life.
B10	Act as a counsellor to parents on the subject of family education in the 0 to 6-year-old age bracket and master social skills for managing and relating to each student's family and to all families.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.
C10	Create and maintain communication ties with families to effectively influence the educational process.
C13	Critically analyse and incorporate the most relevant issues of today's society that affect education in the family and at school: social and educational impact of audio-visual languages and of screens; changes in gender and inter-generational relations; multiculturalism and interculturalism; discrimination and social inclusion, as well as sustainable development.
C14	To know the historical evolution of the family, the different types of families, lifestyles and education in the family context.
C25	Undertake field analysis via observational methodology using information technology, documentation and audio-visual media.
C28	Learn about international experiences and of innovative practices in primary education.
C29	Value the importance of teamwork.
C33	Know the underlying curricular principles of science, maths and technology in this stage, as well as the theories on the acquisition and development of the corresponding know-how.
C41	To promote experiences of introduction into information and communication technologies.
C50	To know and use appropriate resources for promotion of reading and writing habits.
C57	To analyze audiovisual languages and their implications for teaching.
C61	Control and follow-up the educational process and, especially teaching and learning by mastering the techniques□ Procedure-based and the strategies needed.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D3	Oral and written communication
D4	Knowledge of foreign language
D5	Knowledge of informatics
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D12	Critical reasoning
D13	Critical reasoning
D14	Ethical commitment
D15	Autonomous learning
D16	Adaptation to new situations
D17	Creativity
D21	Motivation for quality

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

(*)- Analizar o contexto da actual sociedade da información e reflexionar sobre a nova contorna social e educativa que xeran as Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TICs), dando lugar á necesidade de adquirir novas competencias persoais e profesionais en Educación Infantil.	A1	B1	C13	D1
	A2	B2	C14	D2
	A3	B3	C28	D3
	A4	B4	C29	D4
	A5	B5	C33	D5
		B6		D6
		B8		D7
		B9		D8
		B10		D9
		B11		D12
		B12		D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D21
(*)- Familiarizarse cos marcos lexislativos que regulan a contorna dixital e coñecer a lexislación aplicable ao uso das novas tecnoloxías na educación infantil	A5	B1	C25	D1
		B2	C29	D2
		B3	C33	D3
		B7		D4
		B9		D5
		B12		D6
				D7
				D8
				D9
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D21
(*)- Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas	A3	B11	C25	D1
	A5		C41	D2
			C50	D3
			C57	D4
			C61	D5
				D6
				D7
				D8
				D9
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D21
(*)- Adquirir conceptos teóricos e habilidades prácticas para o emprego de habilidades que faculthen ao alumno no manexo e aplicación dos novos medios tecnolóxicos e dixitais na súa formación continuada e o exercicio profesional	A2	B3	C10	D1
	A4	B7	C29	D2
	A5	B9	C41	D3
		B10	C57	D4
		B11	C61	D5
		B12		D6
				D7
				D8
				D9
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D21

(*)- Ser quen de buscar, seleccionar e avaliar ou deseñar e construír materiais didácticos en soporte tecnolóxico adaptados ás características do alumnado e dos contidos de aprendizaxe, así como de realizar unha proposta didáctica de integración curricular en contextos específicos.	A3	B1	C25	D1
	A4	B2	C28	D2
	A5	B3	C29	D3
		B7	C41	D4
		B9		D5
		B10		D6
		B11		D7
				D8
				D9
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D21
(*)- Identificar puntos fortes e febles nos materiais dixitais avaliando e determinando as súas posibilidades de integración nos procesos de ensino-aprendizaxe.				D1
				D2
				D3
				D4
				D5
				D6
				D7
				D8
				D9
				D12
				D13
				D14
(*)- Integrar os novos medios de comunicación nos procesos de ensino-aprendizaxe.	A5	B3	C41	D1
		B7	C50	D2
		B9	C57	D3
		B10	C61	D4
		B11		D5
		B12		D6
				D7
				D8
				D9
				D12
				D13
				D14
(*)- Afrontar a produción e adaptación de materiais e recursos tecnolóxicos de forma creativa e innovadora axustándose ás necesidades de contornas específicas.	A4	B11	C28	D1
	A5		C41	D2
			C50	D3
			C57	D4
			C61	D5
				D6
				D7
				D8
				D9
				D12
				D13
				D14

(*)- Desenvolver as capacidades de colaboración, participación activa e traballo en equipa como instrumentos básicos da formación como futuros docentes, e tomar conciencia de que o traballo é unha labor de equipa.	A2 A5	B4 B5	C29	D1
				D2
				D3
				D4
				D5
				D6
				D7
				D8
				D9
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D21
(*)- Traballar autónomamente, cun posicionamento académico e unha actitude investigadora ante os procesos educativos en xeral e a educación virtual ou e-learning, en particular.	A5			D1
				D2
				D3
				D4
				D5
				D6
				D7
				D8
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D21

Contents

Topic

Topic 1: Resources, new technologies and information and communication technologies in education.	1.0. ICT in the Information Society
	1.1. Technological literacy and digital competence
	1.2. Social and educational impact of audiovisual and digital culture
	1.3. The role of educational centres in the information society
	1.4. Integration of ICT in educational contexts:
	- Factors influencing their integration
	- Curricular perspectives and models of ICT integration
	- European, national and Galician projects for the implementation of ICT at schools.
Topic 2: The use of the main internet tools.	2.0 Web resources for education
	2.1. Communication tools in education
	2.2. Educational applications of Web 2.0
	2.3. Methodologies for working with the Internet in the classroom: webquest, treasure hunts...
	2.4. New educational possibilities and challenges on the net:
	- Child safety on the Internet
	- Virtual teaching-learning environments.
	- Collaborative work with ICT
	- Augmented reality

Topic 3: Didactic, organisational-administrative and leisure application of new technologies in education

- 3.1. Audiovisual language and the mass media:
 - Reading images. The digital image.
 - Television and advertising in the classroom.
 - Other mass media in the classroom.
- 3.2. Educational use of video and film:
 - Functions of video in teaching
 - Methodology, use and didactic exploitation of videos.
 - Integration of film in education
- 3.3. Educational inclusion with ICT support:
 - Technologies to support diversity: typologies and functions.
 - Criteria for their inclusion in the curriculum.
 - Advantages and criteria for the use of ICT in student inclusion.
- 3.4. New ICT resources for teaching-learning processes:
 - From the textbook to the digital book.
 - Methodology for working with the interactive whiteboard (IWB) in the classroom.
 - ICT spaces: computer room, computer in the classroom or ubiquitous learning
 - Video games and gamification for teaching
- 3.5. Assessment and tutoring through ICT
 - The portfolio and the rubric for the assessment and monitoring of learning.
 - Tutorial action mediated by ICT
- 3.6. m-learning (mobile learning) and the BYOD (Bring Your Own Device) movement in educational centres.
- 3.7. Multimedia resources for education:
 - Concept, classification and characteristics of educational multimedia.
 - Functions and guidelines for the didactic use of educational multimedia.
 - Selection and evaluation of educational multimedia
 - Design and elaboration of didactic multimedia materials
- 3.8. STEAM in Early Childhood Education

PRACTICAL PART

Activities involving the application of knowledge to specific situations and the acquisition of basic and procedural skills related to the subject that are carried out autonomously through ICT in special spaces with specialised equipment. The practices, which will be specified in the first week of class depending on the students' previous knowledge and the availability of resources, will be individual or small group work projects and will revolve around the topics covered in the theory, and around the following axes:

1. Tools for collaborative work in a network.
2. Analysis and selection of educational materials and resources in digital format.
3. Planning and design of educational materials and resources in digital format.
4. Tools for tutoring, management and organisation of the centre and classroom.
5. School magazine
6. School TV and radio
7. Mobile devices in the classroom (tablets, smartphones, iPod...) and BYOD
8. Data protection and child safety on the Internet
9. Augmented reality
10. Electronic books
11. Stop-motion
12. Ice-referenced sound maps
13. Robotics in early childhood education
- 14 Any other related to the subject and previously negotiated with the teacher.

The final product will be a E-PORTFOLIO that will be elaborated throughout the four-month period and that must contain, among others, the collection or compilation in digital format of each of the tasks and reflections that each student will assemble, maintain and take care of.

The final result of the practical part will be defended orally at the end of the term. This session will include the defence of a part of the project in English and a poster session.

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Mentored work	1	5	6
Seminars	2	5	7
Practices through ICT	10	10	20
Learning-Service	0	5	5
Lecturing	16.5	0	16.5
Collaborative Learning	15	15.5	30.5
Gamification	1	0	1
Project based learning	5	35	40
Portfolio / dossier	2	14	16
Objective questions exam	1	7	8

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Mentored work	Students develop exercises or projects linked to each of the topics.
Seminars	Interviews that students have with subject teachers for advice/development of subject activities and the learning process. These are aimed at guiding the whole learning process by providing documentation, resolving doubts, guiding work, correcting proposals, etc.
Practices through ICT	Activities involving the application of knowledge to specific situations and the acquisition of basic and procedural skills related to the subject. They are developed through ICT in an autonomous way. The last practical activity will consist of the presentation and defence of the work developed and a poster session.
Learning-Service	Service-Learning is a teaching and learning methodology through which students put into practice knowledge and develop skills and attitudes through community service. It combines two elements: experiential learning and community service. Participation in this project is voluntary. It will form part of the assessment of the subject for those who have participated in it.
Lecturing	Presentations on the contents of the subject, theoretical bases and/or main of a work, exercise or practice to be carried out individually or in groups.
Collaborative Learning	It comprises a group of teaching procedures based on the organisation of the class in small mixed and heterogeneous groups where students work in a coordinated way to develop academic tasks and deepen their own learning.
	This subject is part of the Teaching Innovation Project of the Faculty of Education and Social Work.
Gamification	The application of game mechanics for its applications in learning processes in a playful environment that promotes motivation, participation and fun.
Project based learning	The practices with ICT will derive in the realization of one Didactical Project that will be the final product with social relevance of the PBL of the practical part of the subject.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Mentored work	The specific demands presented by students will be attended to on a personalised or group basis. The appropriate guidelines and supervision will be offered for the development of learning, linked to the student's autonomous activity. This personalised attention to students will also be provided through: face-to-face tutoring: in the teacher's office or by telephone during tutoring hours. - email tutoring: to deal with uncertainty and urgent doubts about the completion of assignments, activities, exams, etc. □ Distance learning through the Moovi platform: for communications/notices, delivery of documents/materials, sending activities/exercises, etc.
Practices through ICT	To deepen or clarify practical issues related to the subject.
Project based learning	The projects, realized in cooperative teams, will be supervised along all the process. Attending to the doubts that can arise, as well as resolution of personal conflicts or contribution to the best work in team.

Assessment

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Mentored work	Carry out theoretical activities	15	A1	B1	C10	D1
			A2	B2	C13	D2
			A3	B3	C14	D3
			A4	B4	C25	D4
			A5	B5	C28	D5
				B6	C29	D6
				B7	C33	D7
				B8	C41	D8
				B9	C50	D9
				B10	C57	D12
				B11	C61	D13
				B12		D14
						D15
						D16
						D17
						D21
Practices through ICT	Production of practical laboratory activities. Collaborative elaboration process.	30	A1	B1	C10	D1
			A2	B2	C13	D2
			A3	B3	C14	D3
			A4	B4	C25	D4
			A5	B5	C28	D5
				B6	C29	D6
				B7	C33	D7
				B8	C41	D8
				B9	C50	D9
				B10	C57	D12
				B11	C61	D13
				B12		D14
						D15
						D16
						D17
						D21
Portfolio / dossier	Results of the practical laboratory activities in e-portfolio format. Includes the defence and exhibition of the final product and the poster session from BPL.	30	A1	B1	C10	D1
			A2	B2	C13	D2
			A3	B3	C14	D3
			A4	B4	C25	D4
			A5	B5	C28	D5
				B6	C29	D6
				B7	C33	D7
				B8	C41	D8
				B9	C50	D9
				B10	C57	D12
				B11	C61	D13
				B12		D14
						D15
						D16
						D17
						D21
Objective questions exam	Test	25				

Other comments on the Evaluation

- To pass the subject it is necessary to have a minimum score in the theoretical part (2 points out of 4, and pass the exam) and in the practical part (3 points out of 6). The competences not acquired in January will be assessed in July and, if not passed, the marks will not be kept for the following year.

- In order to be graded through continuous assessment, students must attend at least 80% of the practical and theoretical sessions respectively. Other exceptional situations that deserve specific treatment will be analysed in due course.

- The dates for the official final exam, which will be carried out by students who do not attend in order to pass the subject, will be those shown in the Faculty's exam calendar.

- The place of publication of the qualifications and the revision will be on the notice board in the office of the lecturer responsible and/or on the Moovi platform or any other digital space specified. If the student does not specify this during the first week of class, it is understood that they give their permission for their data (full name) to appear in the lists of marks, both in Moovi and in any other space. The revision date will be the date published by the faculty or, alternatively, by the teaching staff.

- According to current regulations, regardless of whether or not they attend classes, students will enjoy equivalent assessment conditions.

The following can be consulted on the Faculty's website

day/time/place of the exam (section *exam dates*).

In coherence with the inclusive nature that characterises the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE (Support for students with Specific Educational Needs) programme (Tutorial Action Programme - PAT).

The use of AI tools in the evaluation activities of this subject must be in accordance with a responsible, ethical and transparent use, in accordance with the guidelines of the FETS

(<https://fcce.uvigo.es/gl/o-centro/normativa-e-formularios/#normativa>) and the Regulations established by the UVigo.

Sources of information

Basic Bibliography

Raposo-Rivas, M.; Cebrián de la Serna, M., **Tecnologías para la formación de educadores en la sociedad del conocimiento**, Pirámide, 2020

Cebrian De la Serna, M.; Gallego Arrufat, M.J., **Procesos educativos con TIC en la sociedad del conocimiento**, Pirámide, 2011

Castañeda, L., Esteve, F. e Adell, J., **¿Por qué es necesario repensar la competencia docente para el mundo digital?**, 56, RED. Revista de Educación a Distancia, 2018

Alonso-Ferreiro e López-Gómez, S. (coords.), **Crear para aprender: STEAM**, 80, REvista Galega de Educación, 2021

Complementary Bibliography

Rodríguez Rodríguez, J; Area, M. e San Martín Alonso, Á. (coords.), **Infancia y transformación digital de la Educación**, Dykinson, 2024

Zuboff, S., **La era del capitalismo de la vigilancia**, Ediciones Paidós, 2020

hooks, b., **Enseñar a transgredir**, Capitán Swing Libros, 2021

Regueira, U. e Alonso-Ferreiro, A., **La competencia digital del alumnado de Educación Primaria desde la perspectiva de género: conocimientos, actitudes y prácticas**, 42, Estudios sobre Educación, 2022

Recommendations

IDENTIFYING DATA**Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos**

Subject	Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos			
Code	O05G110V01104			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Rodríguez Rodríguez, Juan Luís			
Lecturers	Rodríguez Rodríguez, Juan Luís			
E-mail	juanluisrr@uvigo.es			
Web	http://			
General description	Trátase dunha materia de carácter básico, situada no primeiro curso do grao de educación infantil. Facilita a comprensión das claves do desenvolvemento humano e os cambios que teñen lugar nos procesos psicolóxicos (memoria, cognición, linguaxe, etc.) ao longo do período de 0 a 6 anos. Estes coñecementos son nucleares na formación de mestres/as que representan unha ferramenta indispensable para poder contribuír ao desenvolvemento de nenos e nenas a través dunha axeitada planificación dos seus procesos de aprendizaxe.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C25	Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
C26	Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D6	Capacidade de xestión da información
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais

D12 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade

D13 Razoamento crítico

D15 Aprendizaxe autónoma

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade dos estudantes de infantil.	A3	B2 B3 B6	C1 C2 C4 C8 C21 C23 C24 C25 C26 C29 C30 C36	D1 D2 D3 D6 D8 D9 D11 D12 D13 D15
Coñecer as características dos estudantes de infantil así como os seus contextos coa finalidade de estimular e potenciar o desenvolvemento persoal de nenos e nenas.	A2 A3	B2 B3 B6	C1 C2 C4 C8 C21 C23 C24 C25 C26 C29 C30 C36	D1 D2 D3 D6 D8 D9 D11 D12 D13 D15
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas en psicoloxía do desenvolvemento na idade infantil.	A2 A3	B2 B3 B6	C1 C2 C4 C8 C21 C23 C24 C25 C26 C29 C30 C36	D1 D2 D3 D6 D8 D9 D11 D12 D13 D15
Promover o traballo autónomo e en equipo coa finalidade de mellorar o logro académico e desenvolver estratexias que permitan posteriormente participar na mellora dos procesos de desenvolvemento a través das prácticas educativas.	A2 A3 A5	B2 B6	C1 C2 C4 C8 C21 C23 C24 C25 C26 C29 C30 C36	D1 D2 D3 D6 D8 D9 D11 D12 D13 D15

Contidos

Topic	
Paradigmas e teorías do desenvolvemento humano.	Desenvolvemento psicolóxico. Estudo do desenvolvemento humano. Controversias conceptuais. Modelos e teorías explicativas do desenvolvemento.
Contextos e factores do desenvolvemento na idade infantil	Contextos e factores do desenvolvemento na idade infantil
Desenvolvemento físico e psicomotor dos 0 aos 6 anos.	Desenvolvemento prenatal e neonatal. Control do corpo e actividade psicomotriz. Esquema corporal. Lateralización. Desenvolvemento temperán da capacidade perceptiva.

Desenvolvemento comunicativo.	Inicios da comunicación e a interacción social. Comunicación preverbal. Intención comunicativa. Intersubxectividade. Significados e símbolos.
Desenvolvemento cognitivo e lingüístico entre os 0 e 6 anos.	Desenvolvemento da atención. Desenvolvemento da memoria e utilización de estratexias. Orixes da representación mental e sistemas de representación. Razoamento e utilización de regras. Desenvolvemento da linguaxe: fonolóxico morfosintáctico, semántico e pragmático. Comunicación, linguaxe e pensamento.
Desenvolvemento da personalidade e afectivo-emocional entre os 0 e 6 anos.	Temperamento e desenvolvemento da personalidade. Vocabulario básico/técnico elemental. A nosa orixe. Vínculo afectivo e apego. Desenvolvemento da emocións. Coidados básicos do corpo. Coñecemento dun mesmo: Autoconcepto e Autoestima. Identidade de xénero e roles. Abusos sexuais e como evitalos. Preguntas que adoitan realizar as e os menores.
Desenvolvemento social: interaccións e relacións sociais dos 0 aos 6 anos.	Coñecemento social e desenvolvemento de normas e valores. Relacións con iguais. Os irmáns. Interaccións sociais e xogo. Agresividade. Conduta prosocial. A parella, a familia e os vínculos familiares e a colaboración de todas as persoas nas actividades domésticas.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Debate	8	12	20
Lección maxistral	9	22	31
Traballo tutelado	10	40	50
Cartafol/dossier	4	10	14
Aprendizaxe colaborativa	8	8	16
Aprendizaxe-servizo	2	2	4
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Observación sistemática	4	0	4
Autoavaliación	4	4	8

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto co alumnado, así como a presentar a materia.
Debate	Actividades na que dúas ou máis grupos defenden posturas contrarias sobre un tema determinado.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia.
Traballo tutelado	Prácticas desenvoltas nos grupos pequenos (C) guiadas polo docente.
Cartafol/dossier	Dossier do conxunto de tarefas realizadas na aula e rematadas en casa nos grupos B.
Aprendizaxe colaborativa	O estudante en grupos base traballará contidos teóricos e prácticos a través de diferentes estruturas cooperativas simples e complexas. Esta materia forma parte do Proxecto de innovación docente da Facultade de Educación e Traballo social.
Aprendizaxe-servizo	Existe a posibilidade de que os estudantes substitúan unha tarefa do Cartafol/dossier e Aprendizaxe colaborativa por unha proposta de Aprendizaxe Servizo (APS) [Educa na diversidade para transformar a sociedade] que terá unha duración de 6 horas e consiste nun traballo en equipo, guiados por un plan de traballo que concreta as actividades, as entregas e os prazos. As fase e actividades do traballo tutelado son catro: 1) revisión bibliográfica; 2º) deseño do produto que se pon ao servizo da comunidade. 3º) Verificación do produto. 4º) De exposición e presentación do produto. Este plan de traballo adaptase ao tema e poboación que se vai a estudar e coa que se vai a intervir.

Atención personalizada

Methodologies	Description
---------------	-------------

Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia
Traballo tutelado	Atenderanse as dúbidas expostas.
Debate	Actividades na que dúas ou máis grupos defenden posturas contrarias sobre un tema determinado
Cartafol/dossier	Dossier do conxunto de tarefas realizadas na aula e rematadas en casa nos grupos B.
Aprendizaxe colaborativa	Realizarase unha valoración individual do traballo feito individualmente dentro do equipo base para propor as melloras correspondentes.
Aprendizaxe-servizo	Realizarase unha valoración individual do traballo feito individualmente dentro do equipo base para propor as melloras correspondentes do produto final.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Debate	Os alumnos discuten e achegan sobre un tema, previamente preparado mediante lectura	10	A2 A3 A5	B2 B3 B6	C1 C2 C4 C8 C21 C23 C24 C25 C26 C29 C30	D1 D2 D3 D6 D8 D9 D11 D12 D13 D15
Traballo tutelado	Presentación ao Grupo C do traballo que se está a realizar. Realización dun traballo en grupo, referidos á materia, cun compoñente básico de aplicación práctica. Exposición pública do mesmo. Valórase a presentación do traballo, tanto escrita como oral: o aspecto práctico do mesmo e o deseño con carácter científico.	25	A2 A3 A5	B2 B3 B6	C1 C2 C4 C8 C21 C23 C24 C25 C26 C29 C30 C36	D1 D2 D3 D6 D8 D9 D11 D12 D13 D15
Cartafol/dossier	Cartafol subido a plataforma de teledocencia do conxunto de tarefas realizadas nos grupos B.	25	A2 A3 A5	B2 B3 B6	C1 C2 C4 C8 C21 C23 C24 C25 C26 C29 C30 C36	D1 D2 D3 D6 D8 D9 D11 D12 D13 D15
Exame de preguntas obxectivas	Exame tipo test de todos os contidos teóricos da materia	40	A2 A3 A5	B2 B6	C1 C2 C4 C23 C36	D6 D13 D15

Other comments on the Evaluation

Nesta materia existen tres modalidades de avaliación: O alumnado debe comunicar a modalidade de avaliación pola que opta (continua ou global) nas dúas primeiras semanas do cuadrimestre.

Alumnado presencial da modalidade de Avaliación Continua: Para o alumnado que siga a avaliación Continua, os traballos serán obrigatorios e contará a asistencia a clase, que tamén será obrigatoria (requírese unha asistencia regular de polo menos o 80% das sesións). Os traballos poderán ser entregados na aula ou subidos á plataforma (Moovi) segundo o calendario que sexa establecido. Para superar a materia será necesario que os alumnos obteñan polo menos o 50% da cualificación proposta para cada apartado, en cada proba ou actividade obxecto de avaliación. Aquel alumnado que non supere algunha das probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo.

Alumnado non presencial da modalidade Avaliación Global: No caso de que un alumno ou alumna opte por non seguir

a avaliación continua e o traballo en grupo supervisado polo profesorado, terá unha avaliación das competencias da materia nun exame final, na primeira convocatoria e nas seguintes, que incluírá: unha proba dos contidos teóricos da materia (40% da nota final); un ou varios traballos de materia (40% da nota), e unha proba dos contidos prácticos da disciplina (20%).

Alumnado non presencial da modalidade de Avaliación Continua: Só para o alumnado que por motivos xustificadas de forza maior non poda asistir as clase (motivos laborais, académicos, alumnado doutros cursos) poderá seguir a avaliación Continua a distancia coa finalidade de favorecer a conciliación. Os traballos serán entregados na aula virtual (Moovi) segundo o calendario que sexa establecido. Este alumnado terá que comunicar e xustificar esta modalidade ó docente nas dúas primeiras semanas de curso. Para superar a materia será necesario que os alumnos obteñan polo menos o 50% da cualificación proposta para cada apartado, en cada proba ou actividade obxecto de avaliación. Aquel alumnado que non supere algunha das probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo. Para aprobar a materia, o alumno deberá obter polo menos o 50% da cualificación establecida cada unha destas partes.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Todas as datas de exames oficiais pódense consultar na WEB da Facultade de Educación e Traballo Social, no apartado Datas Exames.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Berger, K.S., **Psicología del desarrollo: Infancia y Adolescencia**, Editorial Médica Panamericana, 2016

Papalia, D., Olds, S.W. y Feldman, R.D., **Desarrollo humano**, McGraw-Hill Interamericana, 2012

Muñoz, A. (Coord.), **Psicología del desarrollo en la etapa de educación infantil**, Pirámide, 2010

Complementary Bibliography

Palacios, J.; Marchesi, A. y Coll, C., **Desarrollo Psicológico y Educación Vol. 1**, Alianza editorial, 1999

Corral, A. y Pardo, P., **Psicología Evolutiva 1. Introducción al desarrollo**, UNED, 2001

Giménez-Dasi, M. y Mariscal, S., **Psicología del desarrollo desde el Nacimiento a la Primera Infancia**, McGraw-Hill, 2008

Perinat, A., **Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico**, Editorial UOC, 2003

Córdoba, A. I.; Descals, A. y Gil, M.D., **Psicología del Desarrollo en la Edad Escolar**, Pirámide, 2006

Delgado, B., **Psicología del Desarrollo. Desde la Infancia a la vejez**, McGraw-Hill, 2009

García Madruga, J.A.; Gutiérrez Martínez, F. y Carriedo López, N., **Psicología evolutiva II. Desarrollo cognitivo y lingüístico. Vol. 1**, UNED, 2002

Morrison, G.S., **Educación Infantil**, Pearson, 2005

Palacios, J. y Rodrigo, M. J., **La familia como contexto de desarrollo humano**, Alianza, 2001

Trianes, M.V. y Gallardo, J.A. (coords.), **Psicología de la educación y del desarrollo en contextos escolares**, Pirámide, 2004

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Psicología: Fundamentos psicológicos da intervención temperá/O05G110V01304

Psicología: Psicología da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/O05G110V01205

Psicología: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta/O05G110V01402

Psicología: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/O05G110V01305

Other comments

Recoméndase:

A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

A asistencia continuada ás sesións de clase e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte do estudantado.

O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

Teranse en conta situacións persoais de non asistencia que deberán comunicarse nas dúas primeiras semanas do cuadrimestre para os efectos oportunos.

Empregarase como libro de referencia o de BERGER citado na bibliografía.

Esta materia forma parte do Proxecto de Innovación Docente da Facultade de Educación e Traballo Social "Aprendizaxe Cooperativa" e da Aprendizaxe-Servizo (APS) "Educa na diversidade para transformar a sociedade".

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas baseadas en materiais de baixo impacto ambiental, en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios ☐ Facultade de Educación e Traballo Social) e á normativa que estableza a UVigo.

IDENTIFYING DATA				
Socioloxía: Socioloxía da educación				
Subject	Socioloxía: Socioloxía da educación			
Code	005G110V01105			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Galego			
Department	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Casado Neira, David			
Lecturers	Casado Neira, David			
E-mail	dcneira@uvigo.gal			
Web	http://https://fcce.uvigo.es/gl/			
General description	Nesta materia abórdanse os aspectos sociais (nin pedagóxicos, nin didácticos) que inciden na educación primaria.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
------	--

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Contidos

Topic	
Conceptos xerais e perspectivas teóricas sociolóxicas.	Teorías clásicas da socioloxía da educación. Socialización, educación, escolarización, instrución.
Socioloxía da familia e da infancia.	A infancia como categoría social. Infancia e escolarización. A familia contemporánea.
Contexto social, cambios sociodemográficos e acceso ao mercado de traballo, políticas educativas.	Demandas sociais da educación e reformas educativas.
Educación e cidadanía.	Xénero, multiculturalidade, discriminación, inclusión social, participación na vida política e económica...).
Culturas familiares e cultura escolar.	Reproducción cultural e factores sociais do rendemento escolar (clase, xénero...).
Relación entre educación familiar, demandas da comunidade e práctica na escola.	Escola, familia e comunidade.
Currículo oculto e socialización na aula.	Currículo oculto e socialización na aula e no centro.
Socioloxía da interacción na aula e resolución de conflitos.	O centro educativo como escenario social.
Impacto e uso das tecnoloxías na educación.	Os media na educación.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	28	0	28
Seminario	8	8	16
Aprendizaxe colaborativa	13	42	55
Exame de preguntas obxectivas	2	34	36
Traballo	2	13	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo sobre un tema específico, que permite afondar ou complementar os contidos da materia. Pódese empregar como complemento das clases teóricas.

Aprendizaxe colaborativa	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.
--------------------------	---

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Titoría en grupo
Aprendizaxe colaborativa	Traballos tutelados
Tests	Description
Traballo	Traballos e proxectos

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Seminario	Traballo previo de lectura de textos e valoración da participación na discusión común.	25	
Aprendizaxe colaborativa	Seguimento do traballo (aula e autónomo) a través de diferentes actividades individuais e/ou colectivas. Pode incluír avaliación entre pares e autoavaliación.	35	
Exame de preguntas obxectivas	Proba(s) sobre os contidos teóricos da materia.	40	

Other comments on the Evaluation

- O sistema de avaliación será de avaliación continua. O estudantado poderá optar a unha avaliación alternativa global. Ata 32 días tras o comezo do curso este deberá comunicar (vía correo electrónico) ao profesorado responsable da materia que opta por esta modalidade. Só poderá presentarse ao exame final o estudantado que opte pola avaliación global.
- Para aprobar a materia é imprescindible superar as tres probas/metodoloxías.
- As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.
- As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo 'datas exames'.
- En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).
- Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.
- Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).
- O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (<https://fcce.uvigo.es/gl/o-centro/normativa-e-formularios/#normativa>) e á Normativa que estableza a UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Fernández Enguita, M., **La escuela a examen**, Pirámide, 1999

Giner, S., Lamo de Espinosa, E., Torres, C. (eds.), **Diccionario de sociología**, Alianza Editorial, 1998

Macionis, J. J., Plummer, K., **Sociología**, Prentice Hall, 1999

Complementary Bibliography

Querrien, A., **Trabajos elementales sobre la escuela primaria**, La Piqueta, 1994

Gaitán Muñoz, L., **La nueva sociología de la infancia. Aportaciones de una mirada distinta**, 43(1), Política y Sociedad, 2006

IDENTIFYING DATA				
Comunicación: Lingua galega				
Subject	Comunicación: Lingua galega			
Code	O05G110V01201			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Galego			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	Iglesias Álvarez, Ana María			
Lecturers	Iglesias Álvarez, Ana María			
E-mail	anaiglesias@uvigo.es			
Web				
General description	A especialidade de Grao en Educación Infantil esixe que o futuro docente posúa, ademais dunha ampla formación en aspectos psicopedagóxicos, un dominio cabal da ferramenta básica e imprescindible na comunicación: a lingua. Tal competencia é condición sine qua non para a transmisión de coñecementos e para formar os discentes dun xeito integral. Tres son as destrezas que os profesores deben perfeccionar nas aulas para alcanzar os obxectivos inherentes á aprendizaxe desta materia: a capacidade lectora (comprensión, ritmo, dicción), a expresión oral (corrección, claridade, fluidez) e a expresión escrita (corrección, cohesión, propiedade). O futuro mestre de Educación Infantil deberá, polo tanto, adquirir un nivel adecuado de lingua galega que lle permita o dominio das destrezas arriba sinaladas (lectura expresiva, expresión oral e expresión escrita) para levar a cabo unha tripla tarefa: utilizar a lingua galega como lingua normal no ensino, servir de modelo de corrección lingüística aos seus alumnos e detectar e corrixir os erros que estes poidan cometer na lingua oral e na escrita.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D7	Resolución de problemas
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D17	Creatividade
D18	Liderado

Resultados previstos na materia	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	D3 D11 D13 D14
Falar, ler e escribir correcta e axeitadamente en galego.	D1 D2 D3 D11 D13 D15
Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita para mellorar as competencias orais e escritas e, especialmente, para mellorar a redacción de textos académicos.	D1 D3 D13 D17
Coñecer a fonética e a ortografía da lingua galega.	D3 D15

Coñecer a gramática da lingua galega.	D1 D3 D12 D15
Coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.	D3 D18
Comprender as regras de formación de palabras polas que a lingua galega enriquece o seu vocabulario por vía interna.	D1 D3 D7
Coñecer e utilizar adecuadamente un léxico suficiente para expresarse con precisión na exposición oral e na redacción de textos.	D3 D7 D11 D12 D15

Contidos

Topic

Fonética e ortografía	O uso das grafías e o sistema fonético galego. A acentuación gráfica. Palabras de ortografía dubidosa. Os signos de puntuación.
Gramática	Substantivo e adxectivo. Artigo. Pronome persoal. Demostrativo. Posesivo. Indefinidos e numerais. Relativos, interrogativos e exclamativos. O adverbio. O verbo. O infinitivo conxugado. As perífrases verbais. Os elementos de relación: preposicións e conxuncións. A sintaxe oracional. Concordancia nominal e correlación verbal.
Léxico e Formación de palabras	Palabras patrimoniais, semicultismos e cultismos. Grupos consonánticos. Sufixos e terminacións. Familias léxicas irregulares. Interferencias léxicas. Neoloxismos. A precisión léxica: selección do léxico, incorreccións comúns, tópicos e abusos. Procesos de formación de palabras e morfoloxía léxica. Derivación: prefixación e sufixación. Parasíntese. Composición. Outros procedementos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	13	21	34
Traballo tutelado	6	16	22
Actividades introdutorias	2	0	2
Presentación	2	10	12
Lección maxistral	16	35	51
Aprendizaxe colaborativa	10	15	25
Exame de preguntas obxectivas	3	0	3
Observación sistemática	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Nas clases realízanse actividades variadas, seguindo as dinámicas e estruturas da aprendizaxe cooperativa, nas cales se fomenta a resolución de tarefas en grupo.
Traballo tutelado	Traballarse en equipo na elaboración dun proxecto escrito e oral.
Actividades introdutorias	Presentación da materia: contidos, avaliación e metodoloxía docente. Presentación do cronograma de planificación do curso.
Presentación	Exposición oral dun tema por parte do alumnado.

Lección maxistral	Desenvolvemento práctico do programa da materia seguindo a metodoloxía cooperativa de traballo en equipos.
Aprendizaxe colaborativa	A metodoloxía segue as pautas da aprendizaxe cooperativa polo que o alumnado traballará en equipo para acadar os coñecementos previstos.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Exposición dos temas da materia, incidindo nas dificultades e nos erros máis comúns.
Resolución de problemas	Nas clases prácticas corríxense os exercicios (iniciados na aula ou na casa tras o estudo da materia), e despois coméntanse as dúbidas que puidesen quedar. Cada novo exercicio recolle aspectos esenciais do tema acabado de tratar e aspectos varios dos temas anteriores para propiciar unha retroalimentación da aprendizaxe.
Traballo tutelado	Elaboración dun texto escrito seguindo unha destas modalidades: o enfoque creativo do narrador-autor ou o enfoque expositivo e crítico do xornalista-ensaísta. Trátase de aprender os procedementos específicos e os procedementos comúns de ambos enfoques: como se elabora un texto, as técnicas para citar apropiadamente, de que maneira se debe proceder para transmitir unha información de forma precisa e clara, cales son as pautas axeitadas para a presentación dun traballo escrito, en que consiste a corrección lingüística, a cohesión estrutural e o uso axeitado dos signos de puntuación.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas	Presentación dunha tarefa de expresión oral individual e realización dun test.	25	D1 D2 D3 D7 D11 D12 D13 D14 D15 D17 D18
Traballo tutelado	Dous proxectos tutelados en grupo, que deben ser presentado oralmente, ademais da súa entrega por escrito. Terase en conta a involucración e participación do alumno/a nos proxectos cooperativos.	30	D1 D2 D3 D7 D13 D15 D17
Exame de preguntas obxectivas	Proba escrita sobre os contidos da materia.	35	D1 D3 D7 D13 D15
Observación sistemática	Como parte da metodoloxía activa de aprendizaxe cooperativa, avaliarase a participación, asistencia e o traballo realizado nas actividades levadas a cabo na aula.	10	D1 D2 D3

Other comments on the Evaluation

Existen dous tipos de avaliación:

Modelo A (continua): O alumnado que asista regularmente a clase terá que presentarse obrigatoriamente ao exame final e acadar como mínimo un 4, para poder sumar as notas obtidas nos traballos do curso.

Modelo B: O alumnado que non asista regularmente a clase, ademais do exame, terá que realizar un traballo oral e outro escrito, sobre as temáticas acordadas co docente. Para facer media, no exame debe acadar como mínimo un 4 sobre 10.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo 'datas exames[.]

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Álvarez, R. e Xove, X., **Gramática da lingua galega.**, Galaxia, 2001

ILG/RAG, **Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego**, ILG/RAG, 2004

Real Academia Galega, **Dicionario da lingua galega**, RAG, -

Complementary Bibliography

VV.AA., **Dicionario castelán-galego de usos, frases e sinónimos**, Vigo, Xerais, 2007,

Freixeiro Mato, X. R., **Gramática da lingua galega. I, II, III e IV**, A Nosa Terra, 2002-2006

Granxa González, X. A. e Méndez Álvarez, M. X., **Manual de lingua galega I e III**, Xerais, 2002

Álvarez, R., Monteagudo, H. e Regueira, X. L., **Gramática galega**, Xerais, 1986

López Viñas, X., **Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión**, Baía Edicións, 2011

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

Esta materia forma parte do Proxecto de Innovación docente da Facultade de Educación e Traballo social. A metodoloxía seguirá as pautas da aprendizaxe cooperativa, xa que logo, participar activamente nos traballos en equipo resulta indispensable.

IDENTIFYING DATA				
Educación: Desenvolvemento motor				
Subject	Educación: Desenvolvemento motor			
Code	O05G110V01202			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Díaz Pereira, María del Pino			
Lecturers	Díaz Pereira, María del Pino			
E-mail	pinod@uvigo.gal			
Web				
General description	As condutas motrices desempeñan un papel transcendental no desenvolvemento e aprendizaxe durante a primeira infancia. A importancia do estudo das características e evolución dos cambios que se producen na motricidade infantil é innegable, xa que coñecendo mellor como se aprende, podemos ensinar dun modo máis efectivo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
C16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado do estudantado.

C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C25	Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
C26	Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
C36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C53	Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender o proceso de aprendizaxe e desenvolvemento motor de 0 a 6 anos.	A1	B1	C1	D1
	A2	B10	C2	D2
	A5		C4	D15
			C15	D21
Adquirir recursos e estratexias para a intervención óptima no proceso de aprendizaxe e desenvolvemento motor.			C53	
	A1	B1	C1	D2
	A2	B2	C21	D3
	A3	B3	C53	D5
	A4	B4		D6
		B5		D7
		B11		D8
				D9
				D11
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D20
				D21

Coñecer, empregar e interpretar os resultados dos diferentes instrumentos de medida e avaliación da aprendizaxe e o desenvolvemento motor.	A1	B1	C2	D1
	A2	B8	C4	D2
	A3	B12	C23	D3
	A4		C24	D5
			C25	D6
			C26	D7
			C36	D8
			C44	D13
Concienciar da diversidade na aula e da necesidade de atención persoalizada en función do nivel de competencia motora.				D15
				D21
	A1	B3	C21	D11
	A2	B5		D12
	A3	B9		D19
Adquirir recursos necesarios para o deseño de tarefas acordes co nivel de desenvolvemento motor dos nenos/as.	A4			
	A1	B3	C2	D2
	A2	B4	C4	D3
	A3	B10	C15	D7
	A4	B11	C16	D8
			C18	D12
				D14
				D17
				D20

Contidos

Topic

BLOQUE INTRODUTORIO. Desenvolvemento e aprendizaxe motora. Conceptos xerais e modelos explicativos.	1. O ser humano/neno como un todo integral
	2. A conduta motora é ALGO MÁIS que o movemento observable, é un proceso.
	3. A diversidade de tarefas motrices
	4. Múltiples capacidades subxacen ao movemento.
	5. A conduta motora evoluciona desde os movementos reflexos, ata as habilidades motrices específicas.
	6. Que factores ou procesos actúan nestes cambios? Desenvolvemento, maduración, crecemento, aprendizaxe
	7. A aprendizaxe motora: como aprendemos e elementos implicados na aprendizaxe

BLOQUE I. Factores constitutivos da competencia motriz, concepto e desenvolvemento. Os primeiros movementos, control e conciencia corporal, esquema corporal, actividade tónico-postural, lateralidade, respiración, relaxación, senso-percepción, habilidades corporais e manipulativas.

1. AS CAPACIDADES PERCEPTIVO-MOTRICES. CONCEPTO E PAUTAS EVOLUTIVAS NA PRIMEIRA INFANCIA.

- 1.1. Percepción corporal. O esquema corporal
Factores que integran a dimensión da corporalidade
Trastornos psicomotores da concienciación corporal
- 1.2. Percepción espacial. Espacialidade.
Factores que integran percepción espacial
Trastornos relacionados coa percepción espacial
- 1.3 Percepción temporal.
Factores que integran a percepción temporal
Trastornos na percepción temporal

2. As CAPACIDADES COORDINATIVAS. CONCEPTO E PAUTAS EVOLUTIVAS NA PRIMEIRA INFANCIA.

- 2.1. Coordinación dinámica xeral
- 2.2. Coordinación segmentaria
- 2.3. Coordinación visomotora

3. CONCEPTO, CLASIFICACIÓN E PAUTAS EVOLUTIVAS DAS HABILIDADES MOTRICES

3.1 HABILIDADES MOTRICES CORPORAIS

- A marcha
- A carreira
- O salto
- O xiro

3.2. HABILIDADES MOTRICES MANIPULATIVAS

- Lanzamento
- Recepción
- Golpeo
- Patada

BLOQUE II. Instrumentos de avaliación e criterios xerais de intervención

1. CONCEPTOS XERAIS SOBRE AVALIACIÓN MOTRIZ

- 1.1. Para que se avalía?
- 1.2. Cando se avalía?
- 1.3. Que se avalía?

2. PROBAS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN PSICOMOTRIZ PARA A ETAPA DE 0-6

- 2.1. Preschooler Gross Motor Quality Scale (PGMQ)
- 2.2. Escala de avaliación da psicomotricidade en idade Preescolar (EPP)
- 2.3. MABC-2
- 2.4. Protocolos para avaliar a preferencia lateral

3. ELABORACIÓN DO INFORME SOBRE DESENVOLVEMENTO MOTOR

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	4	10	14
Estudo previo	4	12	16
Presentación	4	10	14
Prácticas de laboratorio	20.5	24.5	45
Lección maxistral	14	21	35
Cartafol/dossier	4	20	24
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	O estudante desenvolverá exercicios de diferente índole (mapas conceptuais, estudo de casos, deseño follas observación...) vinculados ao marco conceptual desenvolvido na sesión maxistral.
Estudo previo	Trátanse de actividades dirixidas a motivar e tomar contacto de cara á iniciación a un bloque temático. Farase basicamente a través da lectura de artigos ou outros recursos bibliográficos.
Presentación	Exposición escrita e oral por parte do alumnado ante o docente e compañeiros dun tema relacionado cun problema o situación abordado nas prácticas de laboratorio.

Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas coa finalidade de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvolveranse no laboratorio de avaliación motora ou ben na aula de educación física.
Lección maxistral	Exposición dos contidos fundamentais da materia. A metodoloxía será participativa.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo previo	Todas as dúbidas, consultas ou achegas contarán co apoio da docente, ben durante as horas presenciais, ben durante o horario de tutorías (consultar web facultade)
Prácticas de laboratorio	Todas as dúbidas, consultas ou achegas contarán co apoio da docente, ben durante as horas presenciais, ben durante o horario de tutorías (consultar web facultade)
Presentación	Todas as dúbidas, consultas ou achegas contarán co apoio da docente, ben durante as horas presenciais, ben durante o horario de tutorías (consultar web facultade)
Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	Todas as dúbidas, consultas ou achegas contarán co apoio da docente, ben durante as horas presenciais, ben durante o horario de tutorías (consultar web facultade)
Cartafol/dossier	Todas as dúbidas, consultas ou achegas contarán co apoio da docente, ben durante as horas presenciais, ben durante o horario de tutorías (consultar web facultade)

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Presentación	Exposición e defensa dun deseño de intervención interdisciplinar para estimular o desenvolvemento motor na etapa de Educación Infantil. O tópico de partida será unha obra de literatura infantil.	30	B1 B2 B3 B4 B5 B9 B11	C1 C2 C4 C15 C21 C23 C24 C25 C26 C36 C44 C53	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Cartafol/dossier	Elaboración de informes de prácticas de avaliación de desenvolvemento motor.	30	B2 B3 B11	C1 C2 C4 C15 C16 C18 C23 C24 C25 C26 C36 C44	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D13 D15 D17 D21
Exame de preguntas obxectivas	A proba de avaliación consistirá nun exame escrito que recollerá cuestións teóricas e prácticas relacionadas cos bloques de contidos que conforman a materia. Poderá ser tipo test ou preguntas de natureza aberta a desenvolver.	40	B1 B8 B9 B10 B12	C1 C2 C4 C15 C16 C18 C24 C44 C53	D1 D7

Other comments on the Evaluation

SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA (PARA ALUMNOS QUE ASISTEN ao 80% DE CLASES TEÓRICAS E PRÁCTICAS)

Para optar por este sistema de avaliación é imprescindible asistencia ao 80% das prácticas .

PROBA OBXETIVA	PORTAFOLIOS	INTERVENCIÓN
40% (4 puntos)	30% (3 puntos)	30% (3 puntos)

Para superar a materia é necesario alcanzar o 50% en cada apartado obxecto de avaliación.

SISTEMA DE AVALIACIÓN PARA ALUMNADO QUE NON ASISTEN A CLASES TEÓRICAS E PRÁCTICAS

Para alumnado non asistente ou que non alcanzan o 80% de asistencia, a avaliación de competencias teórica

AVALIACIÓN DE COMPETENCIAS TEÓRICAS 40%	AVALIACIÓN DE COMPETENCIAS PRÁCTICAS 60%
A avaliación para alumnado non asistente realizarase mediante exame escrito que contén preguntas de desenvolvemento e preguntas tipos test.	A avaliación para alumnado non asistente realizarase mediante dous procedementos: entrega de dossier de prácticas e exame escrito. En Moovi poderá atoparse unha descrición detallada de todas as prácticas a desenvolver ao longo do curso.

As competencias non superadas na convocatoria de xuño poderán superarse na convocatoria de xullo. As competencias superadas mantéñense.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo "datas exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

É importante a participación nas primeiras sesións da materia para comprender o proceso do seu desenvolvemento. Toda a información necesaria para superar a materia atópase na plataforma Moovi a disposición dos alumnos/as.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Granda, J., & Alemany, **Manual de aprendizaje y desarrollo motor. Una perspectiva educativa**, Paidós Educación Física, 2002

Perez, L., Hernandez, F., Marín, M., & Sicília, A, **Control y aprendizaje motor.**, Editorial Síntesis, 1999

Francisco Ruiz, J. & García Montes, M.E., **Desarrollo de la motricidad a través del juego: materiales convencionales y no convencionales como recursos metodológicos**, Gymnos, 2001

Henderson, S. E., Sugden, D. A., & Barnett, A. L., **MABC-2: Batería de evaluación del movimiento para niños-2**, PsychCorp, 2012

Mayolas, M. C., **Un nuevo test de valoración de la lateralidad para los profesionales de la educación física.**

Apunts. Educación Física y Deportes, 71, 14-22., Nº 71, 14-22, Apunts. Educación Física y Deportes, 2003

Bruininks, R. H., **Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency, (BOT-2)**, Pearson Assessment, 2005

Complementary Bibliography

Fernández, E., Gardoqui, M.L. y Sánchez, F., **Evaluación de las habilidades motrices básicas**, Inde Publicaciones, 2007

Sun, S. H., Zhu, Y. C., Shih, C. L., Lin, C. H., & Wu, S. K., **Development and initial validation of the preschooler gross motor quality scale**, nº 31(6), 1187-1196, Research in developmental disabilities, 2010

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Educación física e a súa didáctica na idade infantil/O05G110V01503

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/O05G110V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/O05G110V01104

Other comments

1. Esta materia forma parte do Proxecto de innovación docente da Facultade de Educación e Traballo social.

2. Asistir ao primeiro día de clase resultaráche moi beneficioso para comprender os obxectivos xerais da materia e a súa dinámica organizativa. Na primeira sesión da materia achegarase unha visión de conxunto e anticiparanse as tarefas e actividades que serán desenvolvidas.
 3. Será especialmente importante acudir ás titorías das profesoras, así como a visita frecuente á plataforma docente da nosa Universidade MOOVI. Nela poderás atopar todas as actividades que deberás realizar para a túa formación e a superación desta materia.
 4. Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS)
 5. A túa condición de alumno/a da Universidade de Vigo, ábreche as portas a moitos recursos, ofertas e servizos. No SIE encontrarás toda a información sobre as posibilidades formativas, culturais e deportivas que podes encontrar na nosa Universidade.
-

IDENTIFYING DATA**Education: Organisation in schools**

Subject	Education: Organisation in schools			
Code	005G110V01203			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1st	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Pato Rodríguez, Santiago Eduardo			
Lecturers	Pato Rodríguez, Santiago Eduardo			
E-mail	santiago.pato@uvigo.es			
Web				
General description	English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English			

Training and Learning Results

Code				
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.			
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.			
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.			
A5	Students have developed the necessary learning skills to undertake further studies with a high degree of autonomy.			
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.			
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.			
B9	Knowledge of how primary schools are organised and the different actions that comprise their operation. Assume that the practice of teaching has to be improved and adapted to the scientific, pedagogical and social changes throughout life.			
B10	Act as a counsellor to parents on the subject of family education in the 0 to 6-year-old age bracket and master social skills for managing and relating to each student's family and to all families.			
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.			
C8	Know how to inform other professional specialists regarding centre and teacher collaboration in catering to the special educational needs that may arise.			
C12	Promote and collaborate within and outside the school, in actions organized by families, town councils and other institutions that impact on citizenship education.			
C20	Value the importance of stability and regularity in the school environment, schedules and moods of the faculty, as factors that contribute to the harmonious and comprehensive progress of students.			
C21	Ability to work in a team with other professionals from both inside and outside the centre, to provide attention □ Procedure-based to every student, and to plan learning sequences and organise work situations in the classroom and playground, by identifying the specific characteristics of the 0 to 3-year-old and the 3 to 6-year-old age brackets.			
C26	Learn how to analyse data obtained, critically understand reality and draft a report on the findings.			
C27	Position the primary school within the Spanish educational system, the European and international contexts.			
C29	Value the importance of teamwork.			
C30	Participate in the preparation and follow-up of primary education projects within the school's framework of projects, and through collaboration with the region and with other professionals and social agents.			
C31	Know the legislation governing primary schools and their organisation.			
C32	Value the personal relationship with each student and his/her family as a factor of educational quality.			
C59	Acquire practical knowledge about the classroom and its management.			
C64	Participate in improvement proposals in the different fields of action that can be set up in a centre.			
C66	Learn ways to collaborate with the different sectors of the educational community and the social environment.			
D1	Capacity for analysis and synthesis			
D2	Capacity for organisation and planning			
D3	Oral and written communication			
D4	Knowledge of foreign language			

D5	Knowledge of informatics
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D11	Skills in interpersonal relations
D12	Critical reasoning
D13	Critical reasoning
D14	Ethical commitment
D15	Autonomous learning
D16	Adaptation to new situations
D17	Creativity
D18	Leadership
D19	Knowledge of other cultures and customs
D20	Initiative and an entrepreneurial spirit
D21	Motivation for quality
D22	Awareness of environmental issues

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
2. Know the legislation that regulates the schools of childish education and its structure and the models of organisation of the space in primary education.	A3		C27 C31 C64	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D16 D17 D18 D21
3. Comprise that the daily dynamics in childish education is changing in function of each student, group and situation and know be flexible in the exercise of the teaching function.	A3 A5	B1 B2 B9 B10 B11	C20 C21 C59	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D16 D17 D21
4. Value the importance of the stability and the regularity in the school surroundings, the schedules and the states of spirit of the teaching staff how factors that contribute to the harmonic progress and integral of the students.	A2 A5	B1 B2	C20 C21 C29 C66	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D13 D16 D18

5. Planning of the sequences of learning and organisation of the situations of work in the classroom and in the space of game.	A1	B1	C21	D1
		B2	C31	D2
			C59	D3
				D6
				D7
				D8
				D9
				D12
				D13
				D14
				D17
				D22
6. Know work in team with other professionals and collaborate with the distinct sectors of the educational community and of the surroundings so as to schedule sequences of learning and organize situations of work in the classroom and in the space of game identifying the *peculiaridades of the period of 0-3 years and of 3-6 years.	A1	B1	C21	D1
		B2	C29	D2
			C59	D3
				D6
				D7
				D8
				D9
				D11
				D13
				D14
				D17
				D18
				D20
7. Have a realistic image of same, act consistent to the @propio convictions, assume responsibilities, take decisions and relativize the possible frustrations.	A2	B1	C32	D1
		B2	C59	D2
			C66	D3
				D6
				D7
				D8
				D9
				D13
				D15
				D20
				D21
8. Take *conciencia of the complexity of the educational processes in general and the processes of teaching learning in the mandatory stages of the educational system.	A1	B1	C27	D1
		B2	C31	D2
			C66	D3
				D6
				D7
				D8
				D9
				D13
				D21
9. #Analyze and apply distinct methodological strategies to organize the spaces, material and time in function of different didactic models and of the characteristics and needs of the students.	A1	B1	C20	D1
		B2	C21	D2
			C31	D3
				D6
				D7
				D8
				D9
				D12
				D13
				D15
				D16
				D17
				D20

10. Know international experiences and examples of innovative experiences in childish education and applied in the classroom.	A1	B1	C12 C21 C27 C30 C31 C66	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D9 D13 D19 D20 D21
11. Take part in the definition of educational project and in the general activity of the centre attending to criteria of control of quality.	A1	B1 B2	C8 C20 C21 C26 C30 C31 C32	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Contents

Topic

1. CONCEPTUAL FRAMEWORK	1.1. The school organisation. 1.2. The school as organisational unit: directive functions of pedagogical and administrative management. 1.3. The school and the educational community.
2. CONTEXTUAL/ENVIRONMENTAL SUBSYSTEM	2.1. The structure of the school system: characteristics and levels.
3. PLANNING SUBSYSTEM	3.1. Institutional autonomy. 3.2. Institutional formulations.
4- STRUCTURAL SUBSYSTEM	4.1. The organisational structure 4.2. Organisation of human resources. 4.3. Organisation of material resources. 4.4. Organisation of functional resources.
5.- RELATIONAL SUBSYSTEM	5.1.-The participation in schools. 5.2.-The organisational climate. 5.3.- The organisational culture. 5.4.- The conflict in educational organisations.
6.- HEADING AND LEADERSHIP SUBSYSTEM	6.1.-Heading in educational organisations. 6.2.-The projects of direction. 6.3.-From the heading to the leadership.
7.- CHANGE/ORGANISATIONAL DEVELOPMENT SUBSYSTEM	7.1.-Evaluation of schools. 7.2.-Analysis of experiences of organisation. 7.3.-Reference of models and elements applied to schools of childish education.
8.- DIFFERENTIATED SCHOOL ORGANISATION	8.1.-Analysis of experiences of organisation. 8.2.-Reference of models and elements applied to schools of childish education.
9.- SCHOOL ORGANISATION IN THE TEACHING TRAINING PERIOD	9.1.-School organisation contributions to the Teaching Training Period.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	2	2	4

Seminars	10	20	30
Seminars	12	8	20
Mentored work	12	24	36
Lecturing	14	42	56
Objective questions exam	2	2	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Introductory activities	This sessions will serve to introduce the subject to the students: competences, contents, planning, methodology, personal attention, evaluation and bibliography.
Seminars	Through the seminars will study specific topics, in order to deepen on the contents of the subject. Practical activities will be carried out as a complement of the contents of the subject.
Seminars	Through them the teacher will facilitate and will guide the students in their formative process, either in aspects related to the subject or to their learning process.
Mentored work	In the classroom assignments, students, either individually or in groups, will develop activities supervised by the teacher.
Lecturing	Through this methodology the presentation of the logically structured topics will be carried out, in order to facilitate information organized following suitable criteria. It will consist of verbal exposition by the teacher of the subject contents. Besides, this methodology will foster students' participation through asked/answered questions, suggestions of points of view, etc.

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Introductory activities	All the questions will be paid attention on each class session.
Seminars	In the small groups each fifteen days
Mentored work	All the questions will be paid attention on each class session.

Assessment		Qualification	Training and Learning Results			
	Description					
Seminars	Activities and assignments in order to deepen on the theoretical and practical aspects of the contents of the subject will be carried out.	30	A1	B1	C8	D1
			A2	B2	C12	D2
			A3	B9	C20	D3
			A5	B10	C21	D4
				B11	C26	D5
					C27	D6
					C29	D7
					C30	D8
					C31	D9
					C32	D11
					C59	D12
					C64	D13
					C66	D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
						D22

Mentored work	In the evaluation of the assignments and classroom projects the following criteria will be taken into account: 1º.- Formal aspects 2º.- Quality of/the works 3º.- Oral exposition, and, eventually, answers to asked questions.	30	A1 A2 A3 A5	B1 B2 B9 B10 B11	C8 C12 C20 C21 C26 C27 C29 C30 C31 C32 C59 C64 C66	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22
Objective questions exam	Tests in order to assess the competences developed. They include closed questions with different alternatives of answer (true/false, multiple choice, ...). The students select a right answer among a limited number of possibilities.	40	A1 A2 A3 A5	B1 B2 B9 B10 B11	C8 C12 C20 C21 C26 C27 C29 C30 C31 C32 C59 C64 C66	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Other comments on the Evaluation

The final mark of the subject has two components:

1. The scores obtained from the attendance to the groups GG, GM and GT and the assignments done in the GT can have up to a 60% of the qualification.
2. The qualification obtained in the FINAL TEST (exam), which implies up to a 40% of the qualification. It is necessary to obtain a minimum mark of 3.8 over 10 in order to pass the subject.

With independence to the attendance to the classes, students will enjoy equivalent conditions of evaluation.

The parts of the subject that have been passed in the first opportunity, will not be object of evaluation in the second opportunity, considering, therefore, that they have been passed in this specific academic course.

See official examinations calendar in the webpage of the faculty.

In accordance to the inclusive feature which characterizes the Faculty of Education and Social Work, this guide will can be adapted to pay attention to the specific needs of educational support which could have those students enrolled into the plan PIUNE (PAT).

The utilisation of AI tools on the evaluation activities of this subject must be done in a responsible, ethical and transparent way, in accordance to the FETS guidelines (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) and to the regulations established by UVigo.

Sources of information

Basic Bibliography

Zabalza Beraza, M. A., **LA CALIDAD DE LA EDUCACIÓN INFANTIL**, Narcea, 2005

García Rodríguez, Mª L., **ORGANIZACIÓN INFANTIL**, Escuela Española, 1996

Selmi, L. y Turrina, A., **LA ESCUELA INFANTIL A LOS TRES AÑOS**, Morata/MEC, 1999

Selmi, L. y Turrina, A., **LA ESCUELA INFANTIL A LOS CUATRO AÑOS**, Morata/MEC, 1999

Selmi, L. y Turrina, A., **LA ESCUELA INFANTIL A LOS CINCO AÑOS**, Morata/MEC, 1999

Zabalza Beraza, M. A. (Dir), **A EDUCACIÓN INFANTIL EN GALICIA**, Consellería de Educación y Ordenación Universitari, 1998

Santos Guerra, M. A.; Lorenzo Delgado, M. y García Sánchez, J.N., **LAS ORGANIZACIONES ESCOLARES: HACIA NUEVOS MODELOS**, FUNDEC, 2001

Complementary Bibliography

Pérez Gómez, A. I., **LA CULTURA ESCOLAR EN LA SOCIEDAD NEOLIBERAL**, 2^a 1999, Morata, 1998

Cid Sabucedo, A., **MACRO-ORGANIZACIÓN ESCOLAR. EL SISTEMA EDUCATIVO, ESTRUCTURA Y CARACTERÍSTICAS**, Departamento de Didáctica y Organización Escolar, 1996

González González, M^a. T. (Coordinadora), **ORGANIZACIÓN Y GESTIÓN DE CENTROS ESCOLARES**, Pearson Prentice Hall, 2003

Lorenzo Delgado, M., **ORGANIZACIÓN ESCOLAR. LA CONSTRUCCIÓN DE LA ESCUELA COMO ECOSISTEMA**, Ediciones Pedagógicas, 1996

Cid Sabucedo, A., **LOS PROYECTOS DE DIRECCIÓN**, Auria, 2000

Cid Sabucedo, A., **EL CLIMA ECOLAR**, Tórculo, 2002

Gimeno Sacristan, J., **EL VALOR DEL TIEMPO EN EDUCACIÓN**, Morata, 2008

Gimeno Sacristan, J., **EL SISTEMA EDUCATIVO. UNA MIRADA CRÍTICA**, WOLTERS KLUWER EDUCACION, 2004

Grau Rubio, C., **EDUCACIÓN ESPECIAL. DE LA INTEGRACIÓN ESCOLAR A LA ESCUELA INCLUSIVA**, Promolibro, 1998

Gaher Thurler, M. y Maulini, O., **LA ORGANIZACIÓN DEL TRABAJO ESCOLAR: UNA OPORTUNIDAD PARA REPENSAR LA ESCUELA**, Graó, 2010

Cid Sabucedo, A., **PRACTICUM I: PRÁCTICAS DE OBSERVACIÓN Y DE INVESTIGACIÓN. APLICACIÓN SOBRE EL CONTEXTO DONDE SE REALIZA LA ENSEÑANZA**, Copytema, 1996

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Pedagogical foundations of special education/O05G110V01909

Internships: Practicum/O05G110V01981

Educational and organisational aspects of special education/O05G110V01908

Education: Tutoring and guidance with the family/O05G110V01303

Education: Design and development of the early childhood education curriculum/O05G110V01102

Education: New technologies applied to children's education/O05G110V01103

Education: Inclusive schooling and emphasis on diversity/O05G110V01302

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Education: Organisation in schools/O05G110V01203

Education: Design and development of the early childhood education curriculum/O05G110V01102

Education: New technologies applied to children's education/O05G110V01103

Subjects that it is recommended to have taken before

Education: Organisation in schools/O05G110V01203

Education: Design and development of the early childhood education curriculum/O05G110V01102

Other comments

Taking into account that the contents of this subject are @constante object of opinions, comments, debates, decisions, from the fields *político, administrative, economic and social would be convenient for power be to the day to reading of, go in another, the magazines School Community (#http://comunidad-escolar.pntic.mec.es/854/cover.*html) And Educational Participation (#http://www.educacion.es/*cesces/magazine/*presentacion_magazine.*htm), as well as of any newspaper.

This subject frames in a Faculty engaged with the sustainability of the surroundings and of the people. In accordance to this philosophy, this subject will encourage educational practices based on materials of low environmental impact in coherence with the principles of sustainability (ODS).

IDENTIFYING DATA**Educación: Teoría e institucións contemporáneas da educación**

Subject	Educación: Teoría e institucións contemporáneas da educación			
Code	O05G110V01204			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Galego			
Department	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinator	Fernández González, María Reyes			
Lecturers	Fernández González, María Reyes			
E-mail	ofoe-to@uvigo.es			
Web				
General description	Como materia de formación básica, Teoría e Institucións contemporáneas da Educación, ten como finalidade introducir ao/á futuro/a graduado/a no universo educativo a través da análise da educación como práctica cultural presente en todas as sociedades e estreitamente relacionada con cuestións sociais, económicas e políticas. Persegue que este/esta coñeza e valore, nunha perspectiva crítica, o concepto de educación, os seus procesos, axentes e institucións, xunto coa súa evolución histórica e o proceso de configuración do sistema educativo. Busca igualmente unha comprensión histórica, contextual e crítica do fenómeno educativo, que oriente finalmente a súa praxe profesional nunha perspectiva reflexiva e transformadora. Tamén se analizan os aspectos básicos do desenvolvemento histórico da educación en España e en Galicia, prestando especial atención á Educación Infantil, e ao proceso de configuración da profesión docente nesta etapa educativa.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C3	Coñecer os fundamentos de atención temperá.
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.

- C13 Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
- C14 Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.
- C19 Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
- C20 Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral do estudantado.
- C21 Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
- C22 Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
- C23 Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
- C24 Dominar as técnicas de observación e rexistro.
- C25 Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
- C26 Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
- C27 Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
- C28 Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas innovadoras en educación infantil.
- C29 Valorar a importancia do traballo en equipo
- C30 Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
- C31 Coñecer a lexislación que regula as escolas infantís e a súa organización.
- C32 Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
- C41 Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
- C44 Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
- C59 Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión desta.
- C60 Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
- C61 Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
- C62 Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
- C63 Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
- C64 Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
- C66 Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
- D1 Capacidade de análise e síntese
- D2 Capacidade de organización e planificación
- D3 Comunicación oral e escrita
- D5 Coñecemento de informática
- D6 Capacidade de xestión da información
- D7 Resolución de problemas
- D8 Toma de decisións
- D9 Traballo en equipo
- D11 Habilidades nas relacións interpersoais
- D12 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
- D13 Razoamento crítico
- D14 Compromiso ético
- D15 Aprendizaxe autónoma
- D16 Adaptación a novas situacións
- D17 Creatividade
- D18 Liderado
- D19 Coñecemento doutras culturas e costumes
- D21 Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning
Results

Analiza, comprende e avalia a educación como feito e como acción-intervención desde os marcos teóricos que nos proporcionan distintas teorías contemporáneas da educación	A1	B1	C1	D1
	A2	B3	C3	D2
	A3	B4	C10	D3
	A4	B5	C12	D5
		B9	C13	D6
		B12	C14	D7
			C19	D8
			C21	D9
			C22	D11
			C23	D12
			C24	D13
			C25	D14
			C26	D15
			C27	D16
			C28	D17
			C29	D18
			C32	D19
			C41	D21
			C59	
			C60	
			C62	
			C66	
Analiza a evolución histórica das institucións educativas formais e non formais tendo en conta os condicionamentos sociais, políticos e normativos.	A1	B1	C1	D1
	A2	B5	C3	D2
	A3	B9	C5	D3
		B11	C13	D5
		B12	C14	D6
			C27	D7
			C28	D8
			C41	D9
			C62	D11
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D21
Desenvolve un coñecemento reflexivo e crítico da educación que permita comprender a complexidade do proceso educativo.	A1	B1	C1	D1
	A3	B5	C6	D2
		B11	C13	D3
		B12	C14	D5
			C23	D6
			C24	D7
			C25	D8
			C26	D9
			C27	D11
			C30	D12
			C31	D13
			C44	D14
			C59	D15
			C60	D16
			C62	D17
			C63	D18
			C64	D19
				D21

Valora a acción educativa do mestre na educación infantil como un proceso de intervención profesional, o que supón explicar, xustificar e xerar pedagoxicamente a súa intervención

A1 B1 C1 D1
A2 B5 C13 D2
A3 B7 C14 D3
B9 C19 D5
B12 C20 D6
C28 D7
C29 D8
C61 D9
D11
D12
D13
D14
D15
D16
D17
D18
D19
D21

Contidos

Topic	
I. CONCEPTO, FINALIDADES E SISTEMAS EN EDUCACIÓN	Concepto de educación. Dimensións da educación. Pares da educación. O universo educativo. Educación en valores.
II. O COÑECEMENTO CIENTÍFICO DA EDUCACIÓN	Saber pedagóxico e coñecemento científico. A pedagogía como ciencia e disciplina. O coñecemento da educación e as ciencias da educación. Achegas para a praxe educativa.
III. AXENTES E INSTITUCIÓNS EDUCATIVAS	Relacións familia, escola e comunidade. A profesión docente e o proceso de comunicación. Do centro escolar á cidade educadora. Movementos e institucións educativas.
IV. TEORÍAS EDUCATIVAS CONTEMPORÁNEAS	Antecedentes e inicio da modernidade pedagóxica. A escola nova. Teorías socialistas. Teorías antiautoritarias. Teorías personalistas. Teorías críticas coa institución escolar. A teoría educativa no inicio do século XXI.
V. HISTORIA DA EDUCACIÓN INFANTIL	Nacemento e desenvolvemento dos sistemas educativos. Evolución da normativa educativa en España e Galicia. A escola infantil na súa historia e no momento actual.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	35	65
Traballo tutelado	10	35	45
Resolución de problemas de forma autónoma	10	15	25
Exame de preguntas obxectivas	1.5	6	7.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	1.5	6	7.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte das persoas responsables da docencia dos contidos da materia e das bases teóricas e directrices do traballo a desenvolver polo estudiantado.
Traballo tutelado	Serán realizados de xeito individual ou en pequenos grupos na aula principalmente e mediante o uso das TICs, debates, visitas, reunións con profesionais... Consistirán na aplicación práctica de diferentes aspectos que constitúen os contidos da materia. Recibirán unha supervisión (tutela) continua por parte do profesorado.
Resolución de problemas de forma autónoma	Consistirá nun análise crítico-reflexivo relacionado coas temáticas traballadas dentro dos contidos. Así mesmo, abordarase o emprego das TICs e especificamente a visualización de vídeos susceptibles de enriquecer a materia e complementar á información e os contidos que se desenvolvan nas clases.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Nas sesións maxistrais o alumnado ten a posibilidade de presentar as súas dúbidas no desenvolvemento de cada unha das sesións. Así mesmo, realizarase atención personalizada a demanda nas horas de tutoría individualizada que constan na web da facultade, preferentemente previa cita.

Traballo tutelado	Orientacións específicas a cada estudante ou grupo de traballo para o desenvolvemento das tarefas encomendadas. Así mesmo, realizarase atención personalizada a demanda nas horas de tutoría individualizada que constan na web da facultade, preferentemente previa cita.
Resolución de problemas de forma autónoma	Orientacións específicas a cada estudante ou grupo de traballo para o desenvolvemento das tarefas encomendadas. Así mesmo, realizarase atención personalizada a demanda nas horas de tutoría individualizada que constan na web da facultade, preferentemente previa cita.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Asistencia, polo menos a un 40% para non ser considerado/a estudante non asistente, e participación activa nas actividades de aula. Cada traballo terá os seus criterios específicos de avaliación que serán explicados na aula e subidos a Moovi.	20	A1	B1	C1	D1
			A2	B3	C3	D2
			A3	B4	C5	D3
			A4	B5	C6	D5
				B7	C10	D6
				B9	C12	D7
				B11	C13	D8
				B12	C14	D9
					C19	D11
					C20	D12
					C21	D13
					C22	D14
					C23	D15
					C24	D16
					C25	D17
					C26	D18
					C27	D19
					C28	D21
					C29	
					C30	
					C31	
					C32	
					C41	
					C44	
					C59	
					C60	
					C61	
					C62	
					C63	
					C64	
					C66	
Resolución de problemas de forma autónoma	O persoal docente proporá traballos sobre contidos específicos que aporten actualidade/reflexión crítica ás temáticas traballadas nas clases. Trátase, mediante o traballo persoal e reflexivo, de afondar nos eidos da labor educativa que máis valor teñen no seu quefacer profesional futuro. Cada traballo terá os seus criterios específicos de avaliación que serán explicados na aula e subidos a Moovi.	20	A1	B4	C5	D1
			A2	B7	C6	D2
			A3	B11	C13	D3
			A4		C19	D5
					C23	D6
					C25	D7
					C29	D8
					C44	D9
					C62	D11
					C66	D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D21
Exame de preguntas obxectivas	Proba A. Proba formada por un conxunto de preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). O alumnado selecciona una resposta entre un número limitado de posibilidades	40	A1	B1	C1	D1
			A2	B9	C14	D3
				B12	C19	D7
					C26	D9
					C31	D13
					C44	D21

Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba B. Proba que incluíra unha única pregunta aberta sobre un tema. O alumnado deberá desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta argumentada.	20	A1 B1 C1 D1 A2 B9 C14 D3 B12 C19 D7 C26 D9 C31 D13 C44 D21
---------------------------------------	--	----	---

Other comments on the Evaluation

A **cualificación final** da disciplina resultará da integración das distintas notas. Deberán ser superadas todas as partes para poder obter unha calificación positiva. O/a alumno/a que non realice todas as actividades de avaliación obterá una cualificación final de SUSPENSO.

De non superar a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo. No caso de superar algunha das partes da materia conservarase a cualificación para o mesmo curso académico, debendo superar unicamente as probas nas que non se obtivera a cualificación mínima esixida. As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso.

O **alumnado non asistente** debe comunicar esta condición ao profesorado ao inicio do cuadrimestre. A súa avaliación consistirá nun exame escrito final de toda a materia e a entrega duns traballos sobre temáticas específicas presentes nos contidos.

Será considerado alumnado non asistente aquel que non asista polo menos ao 40% das sesións presenciais (horas A, B e C). En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza á Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o **alumnado adscrito ao programa PIUNE-PAT**.

As datas dos exames, así como as aulas onde se celebren, pódense consultar na web da Facultade no espazo 'datas exames'.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberán axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios - Facultade de Educación e Traballo Social) e a Normativa que estableza a UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- Carreño, M. (ed.), **Teorías e institucións contemporáneas de educación**, Síntesis, 2000
Colom, A. (ed.), **Teorías e institucións contemporáneas de la educación**, Ariel, 2005
Negrín, O. & Vergara, J., **Teorías e institucións contemporáneas de Educación**, Ramón Areces, 2005
Pozo Andrés, Mª M. (ed.), **Teorías e institucións contemporáneas de educación**, Biblioteca Nueva, 2009
Sarramona, J., **Teoría de la Educación. Reflexión y normativa pedagógica**, Ariel, 2008

Complementary Bibliography

- Aldecoa, J., **Historia de una maestra**, Anagrama, 1990
Bowen, J., **Historia de la educación occidental. El occidente moderno, tomo III**, Herder, 1992
Colom Cañellas, A., & Núñez Cubero, L., **Teoría de la educación**, Síntesis, 2005
Costa Rico, Antón, **Historia da educación e da cultura en Galicia**, Xerais, 2004
Escolano Benito, Agustín, **La educación en la España contemporánea**, Biblioteca Nueva, 2002
Negrín, O. & Vergara, J., **Antología de textos de Teorías e Instituciones Contemporáneas de Educación**, Ramón Areces, 2005
Sanchidrián, C., & Ruiz Berrio, J. (coords.), **Historia y perspectiva actual de la educación infantil**, Graó, 2010
Suárez Díaz, R., **La educación**, Trillas, 2005
Suárez, M.; Cid, X. M., & Benso, C., **Memoria da escola**, Xerais, 2006
Trilla, J. (coord.), **El legado pedagógico del siglo XX para la escuela del siglo XXI**, Graó, 2001
VV. AA., **La educación en el siglo XXI: los retos del futuro inmediato**, Graó, 1999

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

- Socioloxía: Socioloxía da educación/O05G110V01105
Ética e deontoloxía profesional/O05G110V01902
Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento/O05G120V01104
Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade/O05G110V01302

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil**

Subject	Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil			
Code	O05G110V01205			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Rodríguez Rodríguez, Juan Luís			
Lecturers	Rodríguez Rodríguez, Juan Luís Sueiro Domínguez, Encarnación			
E-mail	juanluisrr@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia proporciona ao futuro docente un coñecemento detallado sobre o proceso de aprendizaxe dos seus alumnos/as e a forma de melloralo mediante procedementos de instrución axeitados.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.

C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecer as características dos estudantes de infantil así como os seus contextos coa finalidade de estimular e potenciar o desenvolvemento persoal de nenos e nenas.	A1	B2 B6 B7	C4 C6 C19	
Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.	A2	B2 B3 B6	C1 C4 C7 C9 C10 C19 C22	D6 D12
Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade dos estudantes de infantil.	A1	B2 B4 B5 B10	C1 C4 C9 C22	D7 D11
Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 0-6 no contexto familiar, social e escolar.	A1 A2	B2 B6 B7 B10	C1 C4 C6 C19	D1 D6 D12
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación en psicoloxía do desenvolvemento na idade infantil.	A3 A4	B7	C36	D1 D6
Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula de infantil.	A2	B4	C5 C6 C9 C19	D7 D12 D16
Promover o traballo autónomo e en equipo coa finalidade de mellorar o logro académico e desenvolver estratexias que permitan posteriormente participar na mellora dos procesos de desenvolvemento a través das prácticas educativas.	A4	B5 B10	C6 C8 C21 C29	D8 D9 D15
Promover o traballo cooperativo e o traballo autónomo que permita deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe con outros docentes e profesionais.	A4 A5	B5	C6 C8 C21 C29	D8 D9 D15 D16
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación en psicoloxía da educación.	A2 A3 A5	B7	C36	D1 D6 D13
Crear e manter lazos de comunicación coa familia para incidir eficazmente no proceso educativo.	A4	B10	C10	D3 D11
Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias.	A2	B3	C21	D1 D15 D16
Deseñar e materializar espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade.	A2	B3	C6 C8 C9 C19 C22	D2 D12 D16

Promover no grupo a aceptación de normas e o respecto aos demais.	A2	B4 B5	C5 C6 C9	D7 D11
Coñecer, deseñar e aplicar técnicas para identificar disfuncións na aprendizaxe.	A3 A4	B3 B6	C1 C4 C7 C9 C10 C22	D1 D6 D8 D16
Coñecer e deseñar situacións de aprendizaxe susceptibles de optimizar: o desenvolvemento de aspectos perceptivo-motrices; a linguaxe oral receptiva e expresiva; unha autoestima positiva e equilibrio emocional.	A2 A3	B2 B3 B4 B6 B7	C1 C4 C6 C7 C19 C22 C29	D1 D2 D7 D12 D16

Contidos

Topic	
1.Paradigmas e concepcións teóricas sobre a aprendizaxe e a aprendizaxe escolar.	Contribucións do condutismo á explicación dos procesos de aprendizaxe. Aprendizaxe por observación: a teoría social cognitiva. Aportacións do procesamento da información A teoría sociocultural de Vygotsky. A teoría de Bruner e a construción do coñecemento A teoría da aprendizaxe significativo de Ausubel. A concepción construtivista da aprendizaxe escolar.
2. Contextos e factores condicionantes da aprendizaxe na idade infantil.	Ámbitos educativos nas sociedades desenvolvidas. O contexto familiar. Funcións psicolóxicas e educadoras da familia. A interacción familia-escola. Programas de formación de pais. O contexto escolar. Características das prácticas educativas escolares. Factores persoais, contextuais e relacionais que favorecen a aprendizaxe na escola. O profesor/a: elemento clave da aprendizaxe dos alumnos/as. O alumno/a: axente, protagonista e responsable da aprendizaxe. Os contidos. Outros ámbitos educativos. Os mass media como instrumentos educativos.
3.Procesos de aprendizaxe na idade infantil.	Natureza, estrutura e formulacións teóricas sobre a intelixencia. Procesos e estratexias cognitivas e metacognitivas. Implicacións na aprendizaxe escolar. Avaliación e mellora das habilidades cognitivas.
4.Procesos afectivos e motivación académica na idade infantil.	Autoconceito: formación e relación co rendemento académico. Emocións e aprendizaxe escolar. A motivación do estudante e a aprendizaxe escolar. Estratexias motivacionais.
5.Interacción alumno-alumno e profesor-alumno na educación infantil.	Estilos de ensino e efectividade docente. Relacións profesor-alumno: representacións, expectativas e interacción. A mediación instrucional. Interacción entre alumnos e aprendizaxe escolar.
6.Contexto familiar.TICs e aprendizaxe na etapa infantil.	O uso das TICs e a aprendizaxe escolar. O uso das TICs e a instrución.
7. Métodos e procedementos de investigación en Psicología da Educación.	Importancia da investigación nesta disciplina. Métodos de investigación Técnicas de investigación.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Lección maxistral	6	0	6
Resolución de problemas de forma autónoma	6	15	21
Traballo tutelado	11	29	40
Debate	10	25	35
Aprendizaxe colaborativa	8	8	16
Aprendizaxe-servizo	2	2	4
Exame de preguntas obxectivas	2	9	11
Cartafol/dossier	5	10	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description
Actividades introductoriasActividades dirixidas a tomar contacto e recoller información do alumnado e presentación da materia.

Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas de forma autónoma	Exposición, por grupos, diante do grupo mediano, e despois por escrito ao profesor, dos resultados da valoración de tres alumnos/as de educación infantil (3, 4 e 5 anos), utilizando probas adaptadas a este alumnado co obxecto de detectar posibles causas das dificultades de aprendizaxe que poida manifestar un alumno/a e actuar en consecuencia.
Traballo tutelado	O estudante presenta no grupo pequeno oralmente, e logo ao profesor por escrito, exercicios adaptados ao alumnado de educación infantil, elaborados a partir das lecturas propostas polo profesor
Debate	O estudante presenta no grupo clase, aspectos dos contidos da materia, previamente preparados, utilizando material proporcionado polo profesor, ademais das aportacións persoais que poida realizar o estudante, utilizando a bibliografía suxerida.
Aprendizaxe colaborativa	O estudante en grupos base traballará contidos teóricos e prácticos a través de diferentes estruturas cooperativas simples e complexas. Esta materia forma parte do Proxecto de innovación docente da Facultade de Educación e Traballo social.
Aprendizaxe-servizo	Existe a posibilidade de que os estudantes substitúan unha tarefa do Cartafol/dossier e Aprendizaxe colaborativa por unha proposta de Aprendizaxe Servizo (APS) "Educa na diversidade para transformar a sociedade" que terá unha duración de 6 horas e consiste nun traballo en equipo, guiados por un plan de traballo que concreta as actividades, as entregas e os prazos. As fase e actividades do traballo tutelado son catro: 1) revisión bibliográfica; 2º) deseño do produto que se pon ao servizo da comunidade. 3º) Verificación do produto. 4º) De exposición e presentación do produto. Este plan de traballo adaptase ao tema e poboación que se vai a estudar e coa que se vai a intervir.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Atención individualizada ao alumnado nas horas de tutoría
Aprendizaxe colaborativa	Realizarase unha valoración individual do traballo feito individualmente dentro do equipo base para propor as melloras correspondentes.
Aprendizaxe-servizo	Realizarase unha valoración individual do traballo feito individualmente dentro do equipo base para propor as melloras correspondentes do produto final.

Avaliación

Description		Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	O estudante presenta no grupo pequeno oralmente, e logo ao profesor por escrito, exercicios adaptados ao alumnado de educación infantil, elaborados a partir das lecturas propostas polo profesor.	25	A1 A2 A3 A4	B4 B5 C9 C10 C19 C22	C5 C6 D8 D11 D12	
Debate	O estudante presenta no grupo clase, aspectos dos contidos da materia, previamente preparados, utilizando material proporcionado polo profesor, ademais das aportacións persoais que poida realizar o estudante, utilizando a bibliografía suxerida, pode ser de forma oral ou escrita nos grupos de teoría (A).	10	A1 A3 A4	B2 B6 B7	C1 C4 D1 D2	
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	40	A2 A3 A4	B2 B6 B7	C1 C4 C6 C8 C19 C36	D1 D2 D6
Cartafol/dossier	O estudante presenta, oralmente no grupo pequeno, e por escrito ao profesor, evidencias de cal foi o seu traballo con relación aos contidos da materia e a súa participación nos traballos de grupo.	25	A1 A2 A3 A4 A5 B7 B10	B2 B3 B4 B5 B6 C8 C9	C1 C4 C5 C6 C7 D8 D9	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D15 D16 C36

Other comments on the Evaluation

Nesta materia existen tres modalidades de avaliación: O alumnado debe comunicar a modalidade de avaliación pola que opta (continua ou global) nas dúas primeiras semanas do cuadrimestre.

Alumnado presencial da modalidade de Avaliación Continua: Para o alumnado que siga a avaliación Continua, os traballos serán obrigatorios e contará a asistencia a clase, que tamén será obrigatoria (requírese unha asistencia regular de polo menos o 80% das sesións). Os traballos poderán ser entregados na aula ou subidos á plataforma (Moovi) segundo o calendario que sexa establecido. Para superar a materia será necesario que os alumnos obteñan polo menos o 50% da cualificación proposta para cada apartado, en cada proba ou actividade obxecto de avaliación. Aquel alumnado que non supere algunha das probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo.

Alumnado non presencial da modalidade Avaliación Global: No caso de que un alumno ou alumna opte por non seguir a avaliación continua e o traballo en grupo supervisado polo profesorado, terá unha avaliación das competencias da materia nun exame final, na primeira convocatoria e nas seguintes, que incluírá: unha proba dos contidos teóricos da materia (40% da nota final); un ou varios traballos de materia (40% da nota), e unha proba dos contidos prácticos da disciplina (20%).

Alumnado non presencial da modalidade de Avaliación Continua: Só para o alumnado que por motivos xustificadas de forza maior non poda asistir as clase (motivos laborais, académicos, alumnado doutros cursos[]) poderá seguir a avaliación Continua a distancia coa finalidade de favorecer a conciliación. Os traballos serán entregados na aula virtual (Moovi) segundo o calendario que sexa establecido. Este alumnado terá que comunicar e xustificar esta modalidade ó docente nas dúas primeiras semanas de curso.

Para superar a materia será necesario que os alumnos obteñan polo menos o 50% da cualificación proposta para cada apartado, en cada proba ou actividade obxecto de avaliación. Aquel alumnado que non supere algunha das probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo.

Para aprobar a materia, o alumno deberá obter polo menos o 50% da cualificación establecida cada unha destas partes. Todas as datas de exames oficiais pódense consultar na WEB da Facultade de Educación e Traballo Social, no apartado Datas Exames.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT). As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo 'datas exames'

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Coll, C., Palacios, J. e Marchesi, A. (comps.), **Desarrollo psicológico y educación: Vol. II. Psicología de la Educación Escolar**, 2ª ed, Alianza Editoria, 2001

Feldman, J.R., **Autoestima ¿cómo desarrollarla?. Juegos, actividades, recursos, experiencias creativas.**, Narcea, 2000

Baque, M., **600 juegos previos a la lecto-escritura**, CEAC, 2001

González-Pienda, J.A., González, R., Núñez, J.C. e Valle, A., **Manual de Psicología de la Educación.**, Pirámide, 2002

Complementary Bibliography

Alonso, J., **Motivar para el aprendizaje**, Edebé, 1997

Arranz, E. (coord.), **Familia y desarrollo psicológico**, Pearsons Prentice Hall, 2004

Beltrán, J., **Procesos, estrategias y técnicas de aprendizaje.**, Síntesis, 1993

Beltrán, J. e Bueno, J.A., **Psicología de la Educación**, Boixareu Universitaria, 1995

Beltrán, J., Moraleda, M., Alcañiz, E., G. Calleja, F. e Santiuste, V., **Psicología de la educación**, Eudema, 1995

Bueno, J.A. e Castanedo, C. (Coord.), **Psicología de la educación aplicada (2ª ed.)**, CCS, 2001

Coll, C (Coord.), **Psicología de la Educación**, Eduuoc, 1998

Coll, C., Palacios, J. e Marchesi, A. (comps.), **Desarrollo psicológico y educación: Vol. II. Psicología de la Educación**, 8ª impresión, Alianza, 1994

González, E. e Bueno, J.A. (Coord.), **Psicología de la Educación y del Desarrollo en la Edad Escolar**, CCS, 2004

González-Herrero, M.E., López, O. e Prieto, M.D., **Psicología de la Educación**, Universidad de Murcia. ICE, 2003

González-Pienda, J.A., Núñez, J.C., Álvarez, L. e Soler, E (Coord.), **Estrategias de aprendizaje**, Pirámide, 2002

Del Barrio, M.V., **Emociones Infantiles. Evolución, evaluación y prevención**, Pirámide, 2002

Elias, M.J., Tobias S.E. e Friedlander B.S., **Educación con inteligencia emocional**, Plaza y Janés, 1999

Lantieri, L., **Inteligencia emocional infantil y juvenil. Ejercicios para cultivar la fortaleza interior en niños y jóvenes**, Santillana, 2009

Martín, C., **Psicología del desarrollo y de la educación en la edad escolar**, Librería pedagógica, 1999

Mayer, R.E., **Psicología de la Educación: Vol. II. Enseñar para un aprendizaje significativo**, Pearson Prentice Hall, 2004

Moraleda, M. (coord.), **Psicología en la Escuela Infantil**, Eudeme, 1992

Pozo, J.I., **Aprendices y maestros: la nueva cultura del aprendizaje**, Alianza, 1996

Puente Carracedo, H., **Autoestima e aprendizaxe -unha aportación a través do debuxo**, Ir Indo Edicións, 1997

Puente Carracedo, H., **A autoestima no ensino -unha resposta práctica ó fracaso escolar**, Nosa Terra, 2003

Sampascual, G., **Psicología de la Educación**, UNED, 2001

Santrock, J.W., **Psicología de la Educación**, McGraw-Hill, 2002

Sastre Vilarrasa, G. e Moreno Marimon, M., **Resolución de conflictos y aprendizaje emocional**, Gedisa Editorial, 2002

Sprinthall, N.A., Sprinthall, R.C. e Oja, S.H., **Psicología de la Educación**, 6ª edic., McGraw-Hill, 1996

Trianes, M.V. e Gallardo, J.A. (coord.), **Psicología de la educación y del desarrollo en contextos escolares**, Pirámide, 2004

González-Pienda, J.A., González, R., Núñez, J.C. e Valle, A., **Manual de Psicología de la Educación**, Pirámide, 2002

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Psicoloxía: Fundamentos psicolóxicos da intervención temperá/O05G110V01304

Psicoloxía: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta/O05G110V01402

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/O05G110V01305

Subjects that it is recommended to have taken before

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/O05G110V01104

Other comments

Recoméndase:

A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

A asistencia continuada ás sesións de clase e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte do estudantado.

O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

Teranse en conta situacións persoais de non asistencia que deberán comunicarse nas dúas primeiras semanas do cuadrimestre para os efectos oportunos.

Esta materia forma parte do Proxecto de Innovación Docente da Facultade de Educación e Traballo Social "Aprendizaxe Cooperativa" e da Aprendizaxe-Servizo (APS) "Educa na diversidade para transformar a sociedade".

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas baseadas en materiais de baixo impacto ambiental, en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á normativa que establece a UVigo.

IDENTIFYING DATA**Educación: Educación para a saúde e a súa didáctica**

Subject	Educación: Educación para a saúde e a súa didáctica			
Code	O05G110V01301			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Boan Fernández, Francisco			
Lecturers	Boan Fernández, Francisco Vázquez Dorrio, Angel Manuel			
E-mail	pacoboan@uvigo.es			
Web				
General description	Formacion inicial dos futuros mestres de Educación Infantil en educación para a saúde			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
C16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.

C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar os devanditos trastornos.
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado do estudiantado.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Coñecer os principios básicos do desenvolvemento e dos comportamento saudables.	A1	B1	C15	D1
	A2	B2		D4
	A3	B3		D6
	A4	B4		D13
	A5	B5		D14
		B8		D15
2. Identificar no alumnado trastornos relacionados coa saúde: alimentación, desenvolvemento psicomotor, a atención, a percepción auditiva e visual, o sono, etc.	A1	B1	C16	D1
	A2	B8		D12
	A3			D14
	A4			D15
	A5			
3. Colaborar cos profesionais especializados en temas de saúde infantil.	A1	B1	C17	D2
	A2	B2		D3
	A3	B3		D7
	A4	B5		D8
	A5	B6		D9
		B8		D10
		B9		D11
		B10		D13
		B12		D14
				D15
				D16
				D18
				D19
				D20
4. Detectar e valorar carencias afectivas e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.	A1	B1	C18	D12
	A2	B8		D14
	A3	B10		D15
	A4			
	A5			

5. Saber deseñar, elaborar e avaliar actividades e recursos didácticos para temáticas relacionadas coa saúde do alumnado.	A1	B1	C15	D1
	A2	B2		D2
	A3	B3		D3
	A4	B4		D5
	A5	B5		D6
		B7		D8
		B8		D13
		B9		D14
		B10		D15
		B11		D16
		B12		D17
				D21
6. Saber avaliar programación realizadas tendo en conta as directrices establecidas por la lexislación vixente para a etapa educativa de infantil.	A1	B1	C15	D1
	A2	B2		D2
	A3	B3		D3
	A4	B4		D5
	A5	B5		D6
		B7		D8
		B8		D9
		B9		D11
		B10		D13
		B11		D14
		B12		D15
				D16
				D21

Contidos

Topic

1. Concepto de saúde	Evolución histórica do concepto de saúde. Elementos que configuran o actual concepto de saúde. Factores condicionantes da saúde.
2. Aproximación ao concepto de Educación para a saúde (EpS).	Modelos en EpS. Promoción da saúde. Estratexias didácticas para promover a EpS na escola.
3. Alimentación e consumo	Alimentación e nutrición. Compoñentes dos alimentos. Novos alimentos. Dieta equilibrada. Problemas asociados a unha mala alimentación. Hábitos alimentarios. Alimentación e consumo.
4. Educación afectivo-sexual	Sexualidade e as súas funcións. Identidade sexual. Sexo-xénero. Orientación sexual. Condutas sexuais.
5. Orientacións sobre o consumo de drogas	Alcohol e tabaco. Outras drogas.
6. Outros temas relacionados coa saúde	Hixiene e saúde, contaminantes e a saúde, accidentes infantís.
7. Desenvolvemento da EpS na escola.	Recursos. Actividade. Técnicas de avaliación

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	20	10	30
Traballo tutelado	22	26	48
Seminario	10	22	32
Traballo tutelado	0	40	40

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Clases maxistrais dialogadas sobre temas de fundamentación teórica. As exposicións teóricas realizadas serán en modo presentación PowerPoint. Estas teñen por finalidade, presentar ao alumnado unha información organizada e estruturada en forma de cadros e esquemas de sínteses. Co fin de mellorar o valor didáctico deste método expositivo introdúzanse elementos de motivación que inviten ao alumnado á participación, ao debate razoado e xeren un ambiente de aprendizaxe dinámica e aberta. Para que isto suceda, incorporáranse paralelamente os seguintes recursos e estratexias didácticas: exploración das ideas ou coñecementos previos dos estudantes, proxección de materiais audiovisuais, comentarios de textos, animacións, etc.
Traballo tutelado	O principal obxectivo será iniciar ao alumnado no desenvolvemento de determinadas habilidades, capacidades e destrezas para traballar a Educación para a saúde nas aulas de Educación Infantil.
Seminario	Sesións presenciais que o alumno en pequeno grupo mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Por outra banda realízase un proxecto de indagación de APS - Aprendizaxe servizo.

Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
-------------------	--

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	O/a estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Seminario	Sesións presenciais que o alumnado en pequeno grupo mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Lección maxistral	Valorarase a participación activa nas clases. Tamén se fará unha proba tipo test	10	A1	B1	C15	D1
			A2	B2	C16	D3
			A3	B3	C17	
			A4		C18	
			A5			
Traballo tutelado	Valorarase a participación activa nas diferentes sesións prácticas programadas na materia. Cartafol/dossier de documentos elaborados polo estudante que recompila información sobre as experiencias, proxectos, tarefas e traballos realizados durante o proceso de formación.	25	A1	B1	C15	D1
			A2	B2	C16	D2
			A3	B3	C17	D3
			A4	B4	C18	D4
			A5	B5		D5
				B7		D6
				B8		D7
				B9		D8
				B10		D9
				B11		D10
				B12		D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D20
						D21
Seminario	Valoración do desenvolvemento de actividades sobre Educación para a saúde e do proceso de aprendizaxe. O alumnado, de xeito individual ou en grupo, elabora documentos ou actividades sobre distintas temáticas da materia. Prepara investigacións, memorias, comentarios críticos de lecturas, presentacións.	25	A1	B1	C15	D1
			A2	B2	C16	D2
			A3	B3	C17	D3
			A4	B4	C18	D4
			A5	B5		D5
				B7		D6
				B8		D7
				B9		D8
				B10		D9
				B11		D10
				B12		D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D20
						D21

Traballo tutelado	Traballos e proxectos: O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos.	40	A1	B1	C15	D1
			A2	B2	C16	D2
			A3	B3	C17	D3
			A4	B4	C18	D4
			A5	B5		D5
				B6		D6
				B7		D7
				B8		D8
				B9		D9
				B10		D10
				B11		D11
				B12		D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21

Other comments on the Evaluation

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

Segundo a normativa vixente, con independencia da súa asistencia ou non ás clases o alumnado gozará de condicións equivalentes de avaliación.

Datos exames: As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da Facultade no espazo exames.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Xunta de Galicia, **Decreto 330/ 2009, do 4 de xuño, polo que se establece o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia.**, Xunta de Galicia, 2014

MEC, **La educación para la salud (pp 81-118) en MEC Infantil. Temas transversales.**, MEC, 1992

Costa Cabanillas, M., **Educación para la salud : guía práctica para promover estilos de vida saludables**, Pirámide, D.L., 2008

Dapía Conde, **Educación para a saúde como reto do século XXI, orientacións para a súa avaliación.**, Servicio de publicacións da Universidade de Vigo., 2000

Complementary Bibliography

Molina, M.C. e Fortuna, M., **Experiencias educativas para la promoción de la salud y la prevención**, Alertes Psicopedagogía, 2003

Salas, C., **Educación para la salud**, Prentice Hall, 2008

Salvador Llivina, T. e Suelves Joanxich, J.M., **Ganar salud en la escuela: guía para conseguirlo.**, Ministerio de Sanidad y Política Social: Secretarí, 2009

Serrano González, M.I., **La Educación para la salud del siglo XXI : comunicación y salud**, Díaz de Santos, 2002

Recomendacións

Other comments

As estratexias de ensino deberán adaptarse ás circunstancias que se vaian producindo ao longo do curso.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Education: Inclusive schooling and emphasis on diversity**

Subject	Education: Inclusive schooling and emphasis on diversity			
Code	O05G110V01302			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2nd	1st
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Doval Ruiz, María Isabel			
Lecturers	Doval Ruiz, María Isabel			
E-mail	mdoval@uvigo.es			
Web	http://https://fcce.uvigo.es/es/docencia/profesorado/maria-isabel-doval-ruiz/			
General description	The subject Inclusive School and Attention to Diversity is a core course taught in the second year of the Degree in Early Childhood Education. This subject is especially relevant for the training of future teachers, as it analyses and develops current trends and contributions that provide an introduction to the fundamental principles of a school for all, taking into account various situations of diversity. The main learning goal of this subject is to explore the nature of and challenges facing education when dealing with heterogeneous educational contexts in Early Childhood Education.			

Given the current state of the education system, there is a need for qualified professionals who, in addition to having general knowledge about the design and planning of teaching and the characteristics of the teaching-learning process, are capable of adapting such designs to the diverse student populations found in educational centres and classrooms. It is also essential that they understand the different educational situations of children who experience learning and attention difficulties, with the aim of identifying and applying the most suitable resources and methodologies to offer the best possible opportunities for education and school inclusion.

This is an English Friendly subject. International students may request from the teaching staff: a) materials and bibliographic references in English to follow the course, b) tutorials in English, and c) assessments and exams in English.

This is also a Português Amigável subject. International students may request from the teaching staff: a) materials and bibliographic references in foreign languages to follow the course, b) tutorials in foreign languages, and c) assessments and exams in a foreign language.

Training and Learning Results

Code	
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B3	Design and regulate learning spaces within diversity contexts to meet students' singular educational needs, gender equality, equity and respect for human rights.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
C8	Know how to inform other professional specialists regarding centre and teacher collaboration in catering to the special educational needs that may arise.
C10	Create and maintain communication ties with families to effectively influence the educational process.
C19	Understand that the daily dynamics in primary education is changeable depending on each student, group and situation and learn to be flexible in the teaching practice.
C21	Ability to work in a team with other professionals from both inside and outside the centre, to provide attention □ Procedure-based to every student, and to plan learning sequences and organise work situations in the classroom and playground, by identifying the specific characteristics of the 0 to 3-year-old and the 3 to 6-year-old age brackets.
C22	Cater to students' needs and transmit safety, peace of mind and affection.
C23	Understand that systematic observation is a basic instrument for reflecting on practice and reality, as well as for contributing to innovation and improving primary education.
C30	Participate in the preparation and follow-up of primary education projects within the school's framework of projects, and through collaboration with the region and with other professionals and social agents.
C61	Control and follow-up the educational process and, especially teaching and learning by mastering the techniques□ Procedure-based and the strategies needed.
D1	Capacity for analysis and synthesis

D2 Capacity for organisation and planning
D7 Troubleshooting
D9 Team Work
D12 Critical reasoning
D13 Critical reasoning
D14 Ethical commitment
D16 Adaptation to new situations
D17 Creativity
D19 Knowledge of other cultures and customs

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Structure and promote the autonomous learning of the students according to objectives and contents of the corresponding educational level, developing strategies that avoid exclusion and discrimination.	A2	B11		D1 D2 D9 D12
Respect and differentiate their cultural and personal aspects of students and other members of the educative community.		B2	C19	D2 D7 D9 D14
Acquire resources to favour the educational integration of students with difficulties and realize educational activities of support in the frame of an inclusive education.	A2		C21 C61	D9 D12 D13 D16
Experience a climate of positive relationships and of respect that avoid the exclusion or discrimination by means of the construction of norms of democratic coexistence, facing and resolving in a collaborative way problematic situations and interpersonal conflicts of diverse nature, as a model of relation that they could apply to their future professional practice.		B3 B11	C10 C21	D1 D2 D7 D9 D12 D13 D14 D16
Promote student participation in the collaborative construction of rules for democratic coexistence, and address and resolve diverse problematic situations and interpersonal conflicts collaboratively.		B11	C19	D2 D7 D9 D17
Acquire basic skills in designing and applying adapted teaching methods that facilitate the inclusion of students with specific educational support needs and develop action proposals within a comprehensive approach to diversified education.	A2	B3	C21 C22 C61	D1 D2 D7 D9 D17
Design and develop educational projects and programming units to adapt the curriculum to the sociocultural context and the different characteristics of the students.		B3	C21 C30	D2 D9
Know how to promote the acquisition of habits related to autonomy, freedom, experimentation, imitation, acceptance of norms and limits.		B11	C19	D1 D2 D14 D16
Know the pedagogical dimension of the interaction between equals and adults and know how to promote the participation in collective activities, to cooperative work and individual effort.		B11	C10	D12 D16 D19
Know how to inform other specialists professionals in order to address collaboration between the school and the teacher in attending to special educational needs.			C8 C21 C23	D1 D12 D14

Contents

Topic	
1. Inclusive school: everyone's school	- Exclusion and Inclusion processes in the social sphere - School responses to diversity - Inclusive education: an international perspective
2. Concept of attention to diversity	Perspectives around the attention to diversity. Individual Attention vs. Personalised Attention

3. The attention to diversity in the educational system	Attention to diversity in the educational system: historical perspective Attention to diversity in the educational system: autonomous communities Attention to diversity in Galicia
4. Treatment and prevention of learning and attention difficulties	- Learning difficulties or teaching difficulties - Bio-medical and Social approach - Educational response to Learning Difficulties
5. Educational programmes and strategies to cater for diversity in schools	- Community-focused education programmes - School-focused education programmes - Classroom-focused education programmes
6. Diagnosis and assessment for diversity	- Differences between assessment and diagnosis - Identification of educational needs - Models of counselling and support
7. Diversity measures	- General diversity measures - Specific diversity measures
8. Curriculum adaptations	- The model of curricular adaptation for examination - Types of adaptations according to the regulations - The curriculum for all.
9. School integration	- From School Integration to Inclusion

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	10	30	40
Presentation	10	10	20
Problem solving	22	30	52
Mentored work	8.5	25.5	34
Portfolio / dossier	1	2	3
Objective questions exam	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	Presentation by the lecturer of the contents of the subject matter, theoretical bases and/or guidelines for a work, exercise or project to be carried out by the student.
Presentation	Presentation by the students of some content related to the subject or product of a project. It can be carried out individually or in groups.
Problem solving	Cooperative resolution of exercises or problems proposed by the teaching staff, reflecting on and interpreting the knowledge of the subject and developing appropriate solutions. This subject is part of the Teaching Innovation Project of the Faculty of Education and Social Work.
Mentored work	Development of a work or project by the student under the guidance and supervision of the teacher. It includes the search for and collection of information, reading and handling of bibliography, ICTs, writing, etc.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	This will take the form of individual and/or group tutorials on the contents of the subject as well as support and guidance on the methodological strategies and activities developed in the subject.
Mentored work	It will be carried out in individual and/or group tutorials on the content of the work.
Problem solving	Support and guidance to students in order to solve their doubts, both individually and in groups in the classroom or in tutorials.
Tests	Description
Objective questions exam	Any questions or doubts that students may have prior to the exam will be dealt with through tutorials.

Assessment

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Problem solving	Solving exercises or problems with appropriate solutions	30	A2	B2	C8	D1
				B3	C10	D2
				B11	C19	D7
					C21	D9
					C22	D12
					C23	D13
					C30	D14
					C61	D16
						D17
						D19
Mentored work	Evaluation of the work carried out and handed in by the students.	30	A2	B2	C8	D1
	Presentation. Students may validate the tutored work of the subject with up to 30 hours of participation in activities organised by the educational centre, provided that these activities are related to the subject's content and have the prior approval of the course's lecturer. Participation must be verified through documentary evidence (certificates, attendance records, reports, etc.). This option aims to encourage the direct involvement of students in the FETS and to promote practical and engaged learning.			B3	C10	D2
				B11	C19	D7
					C21	D9
					C22	D12
					C23	D13
					C30	D14
					C61	D16
						D17
						D19
Objective questions exam	Objective tests, short-answer questions, and one essay-style question to be selected from several options, based on the core contents of the course.	40	A2	B3	C10	D1
					C19	D7
					C21	D12
					C61	D13
						D19

Other comments on the Evaluation

Criteria for passing the subject 1st call:

- Attending students: Attending students are understood to be those who attend classes regularly (minimum 80%). This student should participate in the three modalities indicated in the section on Evaluation and it will be an essential condition for passing the subject to obtain half of the marks in each of them.

- Non-attending students: non-attending students are understood to be those who do not attend classes regularly (missing more than 20% of classes). They will have to take an exam in which all the contents of the subject will be included, including those dealt with in the practical work. A minimum of 5 points is a prerequisite for passing the subject.

Second call:

The parts of the subject passed at the first opportunity will not be subject to assessment at the second call, and will therefore be considered passed in that academic year. If the student does not pass in the final exam session, the scores obtained in that session will not be kept. It responds to the same requirements and tests taken at the first sitting.

Exam dates:

The official exam dates can be consulted on the Faculty's website in the exams section. Other observations: In coherence with the inclusive nature that characterises the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE programme (PAT).

This teaching guide anticipates the lines of action that will be carried out with the students of the subject, being conceived with a certain flexibility; consequently, it may require some rectification due to circumstances the real target group or by the relevance of supervening situations. Students will be given complementary information or specific guidelines that may be necessary at each moment of the training process.

This subject is part of a Faculty committed to the sustainability of the environment and people. Based on the above, this subject will promote educational practices based on materials with low environmental impact in line with the principles of sustainability (SDGs).

The use of AI tools in the assessment activities of this course must comply with the principles of responsible, ethical, and transparent use, in accordance with the guidelines established by the Faculty of Education and Social Work (FETS) (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) and any regulations adopted by the University of Vigo.

Sources of information

Basic Bibliography

Ainscow, M., **Necesidades especiales en el aula. Guía para la formación del profesorado**, Narcea, 2015

- Arnaiz, P. y Escarbajal, A, **Aulas abiertas a la inclusión**, Dykinson, 2021
- Echeita G. y Serrano, G, **Educación Inclusiva. El sueño de una noche de verano**, Octaedro, 2019
- Rodríguez, M. P., **Educación Inclusiva, ¿Es posible desde la Educación Especial?**, 9(2), 2016
- Save the Children (Solla, C.), **Guía de Buenas Prácticas en Educación Inclusiva**, Save the Children. Ministerio de Asuntos Exteriores, 2013
- Simón, C., Giné, C. y Echeita, G., **Escuela, familia y comunidad: Construyendo alianzas para promover la inclusión**, 10(1), 25-42, 2016
- Complementary Bibliography**
- Agencia Europea para el Desarrollo de la Educación del Alumnado con NEE, **Formación del Profesorado para la Educación Inclusiva en Europa**, 2011
- Ainscow, M., **Desarrollo de escuelas inclusivas: Ideas, propuestas y experiencias para mejorar las instituciones escolares**, Narcea, 2001
- Castillo-Briceño, C., **Posicionando la educación inclusiva: Una forma diferente de mirar el horizonte educativo**, 39(2), 123-152, 2015
- Del Mar Bernabé, M., Alonso, V., y Bermell, M. Á., **Evolución de la terminología relacionada con la atención a la diversidad a través de las diferentes reformas legislativas en España**, 70(1), 79-96, 2015
- Echeita, G, **Inclusión y Exclusión Educativa. Voz y Quebranto**, 6(2), 9-18, 2008
- Feijoo, C. R., y García, A. H., **La educación inclusiva, ¿un bien necesario o una asignatura pendiente?**, 16, 251-277, 2016
- Gallego, J. L.; Rodríguez, A, **El reto de una educación de calidad en la escuela inclusiva**, Vol. 48, Nº 1, 2014
- Guasp, J. J. M., Ramón, M. R. R., y De la Iglesia Mayol, B., **Buenas prácticas en educación inclusiva**, 34(1), 31-50, 2016
- Instituto de Derechos Humanos "Bartolomé de las Casas", Universidad Carlos III, **La Educación Inclusiva en España**, Nº 29, 2011
- Kyriazopoulou, M. y Weber, H., **Desarrollo de indicadores sobre educación inclusiva en Europa**, European Agency for Development in Special NeedsEd, 2009
- Lozano, J. Cerezo, M.C. y Alcaraz, S., **Plan de Atención a la Diversidad**, Alianza Editorial., 2015
- Ministerio de Educación, **Actuaciones de Éxito en las Escuelas Europeas**, 2011
- Moya, E. C., Moya, J. M., & El Homrani, M., **El aula inclusiva. Condiciones didáctica y organizativas**, 8(3), 2015
- Parrilla, A, **Acerca del origen y sentido de la educación inclusiva**, 327, 11-30, Revista de Educación, 2002
- Pedreira, M. y González Fontao, M. P., **El aprendizaje cooperativo en un centro de primaria: una experiencia inclusiva**, Nº 24, págs. 259-272, 2014
- Rodríguez, M. y Arroyo, M.J., **Las TIC al servicio de la inclusión educativa**, Review-Number 25, June, 2014
- Rojas, G. A. S., **De la anomalía a la discapacidad, una larga historia de exclusión social: de la muerte, al destierro y el repudio, a la inclusión educativa**, 3(1), 2016
- Save the Children (Solla, C.), **Diagnóstico del Estado de la Educación Inclusiva en los Centros Educativos de la Comunidad de Madrid**, Save the Children, 2012

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Psychology: Prevention and treatment of childhood learning difficulties/O05G110V01305

Subjects that it is recommended to have taken before

Education: Organisation in schools/O05G110V01203

Education: Design and development of the early childhood education curriculum/O05G110V01102

Psychology: Developmental psychology from 0-6 years/O05G110V01104

Education: New technologies applied to children's education/O05G110V01103

Other comments

It is recommended:

- 1) Continuous class attendance. Attendance is considered essential for the monitoring of the subject by the students and for the evaluation by the teachers.
- 2) Command of computers at user level, which implies the use of general applications (e.g. word processing, databases, presentation programmes, etc.), electronic mail and Internet.
- 3) A favourable and receptive attitude to learning.
- 4) A certain command of computer resources (Internet, word processing, presentation programmes, etc.) and appropriate use of the library (knowing how to search for bibliographic information, databases, etc.).

This subject is part of a Faculty committed to the sustainability of the environment and people. In line with this philosophy, this subject will promote educational practices based on materials with low environmental impact in line with the principles of sustainability (SDGs).

It is advisable to participate in the training courses offered by the university library service, to take part in courses, seminars

and conferences on the contents of the subject and on technologies to support diversity, to develop research sessions with these new technologies on a personal level (through trial and error), with the help of classmates from the same course and degree or from other courses and related careers, people close to them or the teacher.

Group B and C activities are designed for independent work. Group C activities are intended to be carried out, for the most part, and if circumstances allow, outside the classroom.

IDENTIFYING DATA**Educación: Titoría e orientación coa familia**

Subject	Educación: Titoría e orientación coa familia			
Code	O05G110V01303			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	Galego			
Department	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinator	Fernández del Río, Ana Belén			
Lecturers	Fernández del Río, Ana Belén			
E-mail	afdel.rio@uvigo.es			
Web				
General description	A materia Titoría e Orientación coa Familia, está integrada no módulo de Formación Básica. Impártese no 1º cuatrimestre do 2º curso, correspondente ao Plan de Estudos de Educación Infantil. Esta materia pretende ser unha ferramenta eficaz, práctica e operativa para o estudante (futuro docente) ao tratar de situar os procesos de orientación e titoría no quefacer educativo diario, así como establecer plans de acción titorial partindo dun planeamento educativo inclusivo e altamente persoalzado en colaboración coa familia. Cumple un papel importante no plan de estudos derivado do seu carácter formativo ao ser considerada esta materia como unha peza básica que aglutina os diferentes actos docentes e trata de contribuír á mellora da calidade do ensino.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor/a e orientador/a en relación coa educación familiar.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C14	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións

D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
1.Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.	A1	C10 C11 C14	D1 D12 D19
2. Coñecer e desempeñar a función titorial e orientadora en relación coa educación familiar no período de 0-6 anos e coordinando a acción educativa referida ao seu grupo de alumnado.	A2	B10 C11 C24	D2 D8 D16 D17 D21
3. Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo	A4	B10 C1 C10	D3 D8 D18
4. Relacionar a educación co medio e cooperar coas familias e a comunidade	A3	C1 C40 C66	D11 D16 D19
5.Deseñar estratexias de apoio as familias para evitar problemáticas de desarraigo e abandono escolar	A5	C11	D7 D8 D12 D17
6. Mostrar habilidades sociais para entender as familias e facerse entender por elas.	B10	C10	D11 D12 D17
7. Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas polas familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.		C40 C66	D6 D9 D12
8. Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar con respecto aos cambios nas relacións de xénero e interxeneracionais, a multiculturalidade e interculturalidad, discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostible.	A3	C13	D1 D7 D12 D13
9. Promover a integración da familia e a comunidade aos programas de educación especial.			D6 D8 D12
10. Abordar e resolver problemas de disciplina na aula e conflitos na familia promovendo o traballo cooperativo e o traballo e o esforzo individuais.	B4	C32 C60	D1 D7 D8 D9 D15

Contidos

Topic	
1. Orientación e titoría no marco normativo actual.	1.1. Marco conceptual e relación entre titoría e orientación educativa. 1.2. Titor/a, titoría e orientación na lexislación española. 1.3. A orientación na Educación Infantil.
2. A acción titorial: organización e planificación.	2.1. Acción titorial: organización e planificación. 2.1.1. Programación da acción titorial. 2.1.2. Proposta de plan de acción titorial.
3. Técnicas e instrumentos para a acción titorial e a orientación educativa.	3.1. A observación. 3.2. A entrevista. 3.3. O cuestionario. 3.4. Análise de documentos materiais. 3.5. Outras técnicas e instrumentos.

4. Tutoría e orientación familiar.

4.1. O período de adaptación.

4.2. O titor/a ante as necesidades específicas de apoio educativo.

4.3. Colaboración bidireccional familia-escola.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	8	30	38
Traballo tutelado	5	25	30
Presentación	10	5	15
Resolución de problemas	26	35	61
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Cartafol/dossier	1	3	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	Desenvolvemento dun traballo ou proxecto por parte do/a estudante de forma cooperativa baixo as directrices e supervisión do docente. Esta materia forma parte do Proxecto de innovación docente da Facultade de Educación e Traballo social
Presentación	Exposición por parte do alumnado dalgúns contidos referidos á materia ou produto dun traballo.
Resolución de problemas	Resolución de exercicios ou problemas propostos polo profesorado reflexionando e interpretando os coñecementos da materia e desenvolvendo solucións adecuadas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Apoio e orientación en traballos de aula que se realizará en tutorías individuais e/ou grupais.
Lección maxistral	Prestarase atención adecuada aos estudantes ao obxecto de resolver as súas dúbidas tanto en relación á organización como ao propio contido da materia.
Resolución de problemas	Apoio e orientación aos estudantes ao obxecto de resolver as súas dúbidas, tanto individualmente como grupalmente na aula ou en tutorías.
Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	Atenderase a través de tutorías as cuestións ou dúbidas que poida presentar o alumnado previamente ao exame.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Avaliación dos traballos realizados e entregados polos alumnos/as	40	A3 A4	B4 B10	C1 C11 C13 C32 C40	D1 D2 D3 D7 D9 D12 D13 D16 D17

Resolución de problemas	Resolución de exercicios ou problemas con solucións adecuadas.	30	A1 A2	B4 B10	C1 C10 C13 C24 C32 C60	D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D17 D18 D21
Exame de preguntas obxectivas	Proba tipo test con base nos contidos fundamentais da materia.	30	A1 A3 A5	B10	C1 C11 C14 C24 C60 C66	D1 D2 D6 D7 D8 D12 D13 D15

Other comments on the Evaluation

A avaliación que se propón é unha avaliación multicriterio, é dicir, unha avaliación que admite propostas de valoración en todas as actividades que se leven a cabo (coñecementos teóricos, prácticos, traballos, exame, etc.) permitindo unha avaliación que supoña unha valoración integral do alumno/a.

Criterios para superar a materia:

MODALIDADE DE AVALIACIÓN CONTINUA/ALUMNADO ASISTENTE:

- As probas de avaliación continua, tanto presenciais como telemáticas, realizaranse sempre dentro do horario asignado ás aulas lectivas da materia.
- Enténdese por alumnado asistente aquel que segue con regularidade as clases (mínimo un 80%).
- Os grupos colaborativos terán os mesmos compoñentes para todas as actividades grupais e formaranse de entre o alumnado asistente en grupos de 5 alumnos/as nos grupos B, e de 3 alumnos/as nos grupos C; os membros de cada grupo deben elixir un portavoz que debe ser o único encargado/a de subir a actividade á plataforma Moovi sen esquecer indicar os datos de todos os integrantes do grupo.
- Para superar a materia será preciso alcanzar como mínimo o 50% da puntuación en cada un dos dous subapartados (50% da parte práctica e 50% da parte teórica). É dicir: son criterios sumativos entre si e nunca poderán sumarse se nalgún deles non se obtén o mínimo establecido.

Parte práctica (subapartados):

30% Resolución de problemas (é necesario obter 1.5 para poder sumar un máximo de 3)

40% Traballo tutelado (é necesario obter 2 para poder sumar un máximo de 4)

Parte teórica:

30% Exame (é necesario obter 1.5 para poder sumar un máximo de 3)

MODALIDADE DE AVALIACIÓN GLOBAL/ALUMNADO NON ASISTENTE:

- A elección da modalidade de avaliación global suporá a renuncia á avaliación continua. O alumnado non asistente deberá contactar ao comezo de curso co docente da materia vía e-mail optando por una evaluación global. Aquel alumnado que non cumpra o requisito de asistencia mínima (en torno ao 80% das clases teórico-prácticas) pasará a ser considerado alumnado non asistente, optando por unha avaliación global.
- As probas de avaliación global realízanse sempre na data oficial do exame para cada oportunidade de avaliación dentro do período de probas oficiais no marcado calendario académico de cada curso.
- Enténdese por alumnado non asistente aquel que non asiste con regularidade ás clases (falta máis dun 20%).
- Este alumnado fará todos os traballos de maneira individual e a data de entrega será a mesma que para o alumnado presencial.

- A avaliación deste alumnado farase de igual maneira que a do alumnado presencial.

- Para superar a materia será preciso alcanzar como mínimo o 50% da puntuación en cada un dos subapartados (50% parte práctica e o 50% da parte teórica). É dicir: son criterios sumativos entre si e nunca poderán sumarse se nalgún deles non se alcanza o mínimo establecido.

Parte práctica (subapartados):

30% Resolución de problemas (é necesario obter 1.5 para poder sumar un máximo de 3)

40% Traballo tutelado (é necesario obter 2 para poder sumar un máximo de 4)

Parte teórica:

30% Exame (é necesario obter 1.5 para poder sumar un máximo de 3)

Segunda convocatoria:

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico. De non superar esta última convocatoria non se gardarán as puntuacións obtidas. Responde ás mesmas esixencias e probas realizadas na primeira convocatoria.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da Facultade.

Outras observacións:

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa **PIUNE (PAT)**.

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para o alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados da aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico en Moovi que informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Álvarez, B., Fernández, A.P, González, A.M., **Orientación familiar y acción tutorial**, Sanz y Torres, 2023

Parejo, J.L. Pinto, J.M., **La orientación y tutoría escolar con familias: teoría y práctica**, UOC, 2015

Cury, A., **Padres brillantes, maestros fascinantes. No hay jóvenes difíciles sino una educación inadecuada**, Planeta, 2013

Martín,X. y otros, **Tutoría. Técnicas, recursos y actividades**, Alianza Editorial, 2008

Complementary Bibliography

Álvarez González, M. y Bisquerra Alzina, R. (Coords.), **Orientación educativa. Modelos, áreas, estrategias y recursos**, WK Educación, 2012

Bisquerra, R. (coord.), **Educación emocional: propuestas para educadores y familias**, Desclée de Brouwer, 2011

Cano González, R, **Orientación y tutoría con el alumnado y la familia**, Biblioteca Nueva, 2016

Cassà-López, E., **La educación emocional en la Educación Infantil y Primaria**, Ediciones Universidad de San Jorge, 2016

Castillo, A.R. Redondo S., Torres González, J.A. y Polanco González, L., **Acción tutorial en los Centros Educativos. Formación y Práctica**, UNED, 2003

Castro Santisteban, M, **¿Cómo diseñar e implementar una Escuela de Padres? Manual práctico**, PsicoEditores, 2007

Comellas, M. J., **Familia y escuela: compartir la educación**, Graó, 2008

Contreras, F.J., **Debate sobre el concepto de familia**, CEU Edicion, 2013

Duarte, S. R., Vasconcelos, P. V., Asencio, E. N., & Martínez, A. M. M., **Orientación educativa: fundamentos teóricos, modelos institucionales y nuevas perspectivas**, Ministerio de Educación, 2012

González, R., **Valores en familia: orientación, tutoría y escuela de padres en Educación Infantil, Primaria y ESO**, CCS, 2010

González Falcón, I., **Integración socio-educativa de los padres y madres inmigrantes en losCentros**, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Hue, 2009

López Urquizar, N. y Solá Martínez, T., **Orientación escolar y tutoría**, Grupo Editorial Universitario, 2005

Martínez, R., Rodríguez, B., y Gimeno, J., **Áreas de cooperación entre los centros docentes y las familias. Estudio de caso.**, 2010

Martínez González, M. de C.; Álvarez González, B. y Fernández, A.P., **Orientación Familiar: Contextos, evolución e intervención**, Sanz y Torres, 2009

Martínez González, Mª de C., **Orientación educativa y tutoría**, Sanz y Torres, 2007

M.E.C.(Inst. Sup. de Form. del Prof.), **La acción tutorial: su concepción y su práctica**, MEC-Subdirección General de Información y Publicación, 2006

Mollá, N. y Longás, J., **La escuela orientadora: La acción desde una perspectiva institucional.**, Narcea Ediciones, 2009

Mendez, L., **La tutoría en Educación Infantil.**, WK Educación, 2007

Monje, M.C., **Tutoría y orientación educativas: nuevas orientaciones**, WK Educación, 2009

Navaridas, F., & Raya, E., **Indicadores de participación de los padres en el sistema educativo: un nuevo enfoque para la calidad educativa**, 2012

Riart, J. (coord.), **Manual de Tutoría y Orientación en la Diversidad**, Pirámide, 2007

Ruz Martín, I., **Diseño y elaboración de materiales informatizados en el ámbito de la orientación educativa y la tutoría**, 2010

Simón, C. Giné, C. y Echeita, G., **Escuela, familia y comunidad: construyendo alianzas para promover la inclusión**, 2016

Torrego, J.C., **8 ideas clave. La tutoría en los centros educativos**, Graó, 2014

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade/O05G110V01302

Subjects that it is recommended to have taken before

Educación: Organización do centro escolar/O05G110V01203

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/O05G110V01103

Other comments

É conveniente certo dominio da informática en canto/relación ao manexo de aplicacións de carácter xeral (tratamento de textos, internet, programa de presentación, ...). Por outra banda os estudantes tamén deben ter coñecementos mínimos do uso da biblioteca (saber realizar buscas de información bibliográfica, bases de datos etc.).

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA				
Psychology: Psychological basics of early intervention				
Subject	Psychology: Psychological basics of early intervention			
Code	O05G110V01304			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2nd	1st
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Iglesias Sarmiento, Valentín			
Lecturers	Iglesias Sarmiento, Valentín			
E-mail	visarmiento@uvigo.gal			
Web				
General description	This course includes basic competencies for the future professional practice of Early Childhood Education teachers and more instrumental competencies, especially related to the detection, prevention, and early intervention in learning difficulties and developmental disorders.			

Training and Learning Results

Code				
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.			
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.			
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.			
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.			
B6	Know how language evolves in early childhood, learn to identify possible problems and assure adequate evolution. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Oral and written expression, as well as mastery in the use of the different expression techniques.			
B8	Know the basics of dietetics and hygiene for children. Knowledge of the fundamentals of early attention and the □ Knowledge- bases and developments that allow us to understand the psychological, learning and personality building processes based in early childhood.			
B10	Act as a counsellor to parents on the subject of family education in the 0 to 6-year-old age bracket and master social skills for managing and relating to each student's family and to all families.			
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.			
C3	Know the fundamentals of early attention.			
C4	Know how to identify stages and their cognitive, psychomotor, communicative, social and affective characteristics.			
C8	Know how to inform other professional specialists regarding centre and teacher collaboration in catering to the special educational needs that may arise.			
D7	Troubleshooting			
D9	Team Work			
D15	Autonomous learning			

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Know the evolution of language in early childhood, identify possible dysfunctions, and ensure its correct development. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Express oneself orally and in writing and master the use of different expression techniques.	A1 A2 A4	B6	C4	D7
Know the fundamentals of dietetics and child hygiene. Understand the basics of early care and the foundations and developments that allow for the understanding of psychological processes, learning, and personality development in early childhood.	A1 A2	B8	C3 C4	D15
Understand the organization of early childhood education schools and the diversity of actions involved in their operation. Acknowledge that the teaching role must be perfected and adapted to scientific, pedagogical, and social changes throughout life.	A1 A2	B11	C8	D7
Act as a guide for parents in relation to family education during the 0-6 period and master social skills in dealing with and relating to each student's family and the families as a whole.	A1 A2 A4	B10	C8	D7

Reflect on classroom practices to innovate and improve teaching. Acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning and promote it among students.

A1 B11 C3 D9
A2 D15
A3

Contents

Topic	
Theoretical and conceptual frameworks of early intervention	Contextualization. The new model of early intervention. Diagnostic areas. Specific disorders.
Areas of early intervention	Preliminary aspects. Characteristics. Objectives. Recipients. Levels of intervention.
Procedures for psychoeducational evaluation in the field of early intervention	General concepts. Evaluation of ADHD. Evaluation of motor disabilities. Evaluation of Autism Spectrum Disorder. Evaluation of Intellectual Disability. Evaluation of sensory disabilities. Evaluation of language disorders.
Early intervention procedures	General concepts. Intervention in ADHD. Intervention in motor disabilities. Intervention in Autism Spectrum Disorder. Intervention in Intellectual Disability. Intervention in sensory disabilities. Intervention in language disorders.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	22	0	22
Mentored work	8	7	15
Project based learning	8	27	35
Collaborative Learning	12	44	56
Objective questions exam	2	20	22

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	Presentation by the teacher of the subject content and guided discussion on these contents.
Mentored work	Completion of tasks directed and proposed by the teacher about the subject content to deepen knowledge or clarify basic concepts.
Project based learning	Effective response to problem situations posed in relation to development and early intervention based on different methodologies and educational action systems.
Collaborative Learning	Identification and description of the cognitive and educational characteristics of different cases of developmental disorders and learning difficulties to design preventive and intervention actions.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	Thematic presentation.
Collaborative Learning	Group work focused on practical cases with specific educational support needs.
Mentored work	Small group meetings.
Project based learning	Formulation of a practical classroom situation to be solved, related to early intervention

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Mentored work	Completion of tasks directed and proposed by the professor regarding the course content to deepen knowledge or clarify basic concepts.	10	A1 B6 B8 B10 B11 D7 D15
Project based learning	Effective response to problem situations presented in relation to early development and intervention based on different methodologies and educational action systems.	20	A1 A2 A4 B6 B8 B10 B11 D7 D15
Collaborative Learning	Identification and description of the cognitive and educational characteristics of different cases of developmental disorders and learning difficulties to design preventive and intervention actions.	40	A1 A2 B6 B8 B10 B11 D7 D15

Other comments on the Evaluation

The official exam dates can be found on the faculty's website under the exam dates section.

In the case of opting for **continuous assessment**, to pass the course it is necessary to have passed the theoretical part (assessed with the objective test) and all the activities of the practical part (including supervised work, project-based learning, and case studies carried out collaboratively), as well as attending at least 80% of the sessions.

Assignments must be submitted during the same week that the topic is completed and prior to the start of the next topic.

Students who opt for the **global assessment** must take a theoretical-practical test on the official exam date set. It is necessary to inform the course coordinator of the decision to choose this modality at the beginning of the semester to establish a work plan.

The parts of the course passed in the 1st opportunity will not be subject to evaluation in the 2nd, being considered passed, therefore, in that academic year.

The use of AI tools in the assessment activities of this course must adhere to principles of responsible, ethical, and transparent use, in accordance with the guidelines of FETS (Teaching Guides □ Faculty of Education and Social Work) and the regulations established by the University of Vigo (UVigo).

In coherence with the inclusive nature that characterizes the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE (PAT) program.

With the aim of facilitating the reconciliation of work and academic training, the content, planning, methodological resources, and assessment system will be adapted for students in the bridging course, ensuring, in any case, the achievement of the competencies and learning outcomes established in this document. On the Moovi platform, information will be provided about the tasks and assessment tests that will guide the development of this course for students in the bridging course or practicing professionals.

Sources of information

Basic Bibliography

Aranda, R., **Atención temprana en Educación Infantil.**, Wolters Kluwer, 2011

Díaz, C., **Guía básica sobre atención temprana y transformación. Cuadernos de buenas prácticas.**, Plena Inclusión, 2019

Escorcía, C. T., & Rodríguez, L., **Prácticas de atención temprana centradas en la familia y en entornos naturales**, UNED, 2019

Robles, M.A. & Sánchez-Teruel, D., **Evaluación e intervención en atención infantil temprana. Hallazgos recientes y casos prácticos.**, Universidad de Jaén, 2011

Complementary Bibliography

Aierbe-Barandiaran, A., **Intervención psicopedagógica en los trastornos del desarrollo.**, Aljibe, 2005

Alba, C., **Diseño universal para el aprendizaje: un modelo teórico-práctico para una educación inclusiva de calidad.**, 3(9), 55-66, Participación educativa, 2019

Alcantud, F., **Trastornos del Espectro Autista: detección, diagnóstico e intervención temprana.**, Pirámide, 2013

Aranda, R., **Atención temprana en Educación Infantil.**, Wolters Kluwer, 2011

Balcells, A., Mas, J., Baqués, N., & Giné, C., **Atención temprana y educación inclusiva.**, UNED, 2019

Barkley, R., **Niños hiperactivos. Cómo aprender y atender sus necesidades especiales.**, Paidós, 2002

Bassedas, E., **Alumnado con Discapacidad Intelectual y Retraso en el Desarrollo.**, Graó, 2010

Botías, F., Higuera, A. M. & Sánchez, J. F., **Necesidades Educativas Especiales: planteamientos prácticos.**, Wolters Kluwer, 2012

Frutos, J., **Caminando a través del TDAH.**, Pirámide, 2020

Gómez, A., Viguer, P. & Cantero, J., **Intervención temprana. Desarrollo óptimo de 0 a 6 años.**, Pirámide, 2003

Mesibow, G., & Howley, M., **El acceso al currículo por alumnos con trastornos del espectro del autismo: uso del programa TEACCH para favorecer la inclusión.**, Autismo Ávila, 2010

Miranda, A., **Manual práctico de TDAH.**, Síntesis, 2011

Plena Inclusión, **Hacia la puesta en marcha de un currículum multinivel.**, Plena inclusión, 2020

Rosell, C., Soro-Camats, E., & Basil, C., **Alumnado con discapacidad motriz.**, Graó, 2010

Tomlinson, C.A., **Estrategias para trabajar con la diversidad en el aula.**, Paidós, 2005

Torrego, J. C., & Monge, C., **Inclusión educativa y aprendizaje cooperativo.**, Síntesis, 2019

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Prevention and treatment of reading, writing and calculation learning difficulties/O05G110V01904

Special educational needs associated with intellectual disability/O05G110V01903

Prevention and treatment of oral language learning difficulties/O05G110V01905

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Psychology: Prevention and treatment of childhood learning difficulties/O05G110V01305

Subjects that it is recommended to have taken before

Psychology: Educational psychology: Childhood learning processes/O05G110V01205

Psychology: Developmental psychology from 0-6 years/O05G110V01104

Other comments

This subject is part of a Faculty committed to the sustainability of the environment and people. In line with this philosophy, this subject will promote educational practices based on low environmental impact materials, in coherence with the principles of sustainability (SDGs).

IDENTIFYING DATA**Psicología: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil**

Subject	Psicología: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil			
Code	O05G110V01305			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinator	Tellado González, Fernando			
Lecturers	Tellado González, Fernando			
E-mail	ftellado@uvigo.es			
Web				
General description	Traballamos cos diferentes sistemas da abordaxe de optimización dos procesos de aprendizaxe no desenvolvemento infantil. A avaliación das dificultades de aprendizaxe e a intervención nas mesmas mediante a aplicación dos diferentes programas para a mellora da aprendizaxe infantil.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudiantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar os devanditos trastornos.
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado do estudiantado.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D7	Resolución de problemas

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Informala.

B1 C7 D1
B2 C8 D2
B3 C9 D7
B4 C16
B8 C17
B10 C18
C19
C22
C60

Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos tipos de aprendizaxe	B1 B2 B3 B4 B8 B10	C7 C8 C9 C16 C17 C18 C19 C22 C60	D1 D2 D7
---	-----------------------------------	--	----------------

Aplicar os coñecementos adquiridos para favorecer a aprendizaxe e o desenvolvemento en contextos diversos e plurais.	B1 B2 B3 B4 B8 B10	C7 C8 C9 C16 C17 C18 C19 C22 C60	D1 D2 D7
--	-----------------------------------	--	----------------

Contidos

Topic	
Sistemas de optimización dos procesos da aprendizaxe e desenvolvemento infantil. As dificultades de aprendizaxe.	Dificultades da aprendizaxe: Concepto de dificultades de aprendizaxe. Evolución do concepto Clasificación das dificultades de aprendizaxe. Modelos teóricos explicativos das dificultades de aprendizaxe.
Intervención mediada baseada nos procesos cognitivos	Avaliación das dificultades da aprendizaxe; recollida da información, aplicación de probas, elaboración das conclusións.
Implementación dos programas para a mellora da aprendizaxe infantil.	Programa de mellora dos procesos cognitivos. Programa de mellora das habilidades perceptivas. Programas de mellora da atención. Programa de mellora das habilidades socioafectivas. Programa de reforzo das aprendizaxes básicas

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introdutorias	2.5	0	2.5
Traballo tutelado	11	11	22
Traballo tutelado	7	17	24
Lección maxistral	25	69.5	94.5
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Práctica de laboratorio	2	0	2
Cartafol/dossier	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Explicación do programa da materia, os núcleos de contidos, as competencias que se espera sexan alcanzadas, o sistema de traballo e de avaliación da materia
Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do docente e o alumnado será repartido por grupos. Ao finalizar cada traballo o grupo que o realizou explicácelo brevemente ao resto dos grupos. A elaboración do traballo será supervisada en todo momento polo docente, ben directamente na aula, mediante titoría ou por medios informáticos.

Traballo tutelado	O/a estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/da estudante que inclúe a busca e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Lección maxistral	Explicación de cada un dos núcleos temáticos dos contidos da materia. O profesor dedícase nestas sesións a expoñer e explicar os contidos da materia. Todo o material que se utilice será entregado aos alumnos. Así mesmo entrégasennles os temas referidos aos contidos da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención ao alumno/a será a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente culquera tipo de dúbida no horario da tutoría
Traballo tutelado	A atención ao alumno/a será a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente culquera tipo de dúbida no horario da tutoría
Tests	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención ao alumno/a será a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente culquera tipo de dúbida no horario da tutoría
Práctica de laboratorio	A atención ao alumno/a será a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente culquera tipo de dúbida no horario da tutoría

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos, etc.). O alumnado selecciona unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	B1 B8	C7 C8 C9 C16	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo docente. Deste xeito, o alumno/a debe aplicar os coñecementos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial ou non presencial. Pódense empregar diferentes ferramentas para aplicar esta técnica como, por exemplo, chat, correo, foro, audioconferencia, videoconferencia, etc.	30	B2 B10	C7 C8 C9 C16 C18 C19 C60	D1 D2 D7
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos/as deben dar resposta á actividade presentada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	20	B1 B2 B3 B4	C7 C8 C9 C16 C17 C18 C19 C22 C60	D1 D2 D7
Cartafol/dossier	Compilación da información sobre os traballos feitos durante o seu período de formación	10	B8	C7 C8 C9 C16 C17 C18	D1 D2 D7

Other comments on the Evaluation

Para superar a materia será necesario obter unha cualificación mínima de 5 tanto no exame como nos traballos. O alumnado non asistente deberá realizar o exame tipo test e unha proba sobre os traballos de aula. Ademais, terá que ter entregados todos os traballos de aula.

As actividades non superadas durante o cuadrimestre poderán recuperarse na convocatoria de xullo, manténdose as puntuacións previamente acadadas. As partes da materia superadas na primeira oportunidade non serán obxecto de

avaliación na segunda oportunidade, considerándose aprobadas no presente curso académico.

As datas dos exames poden consultarse na páxina web da Facultade.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender as necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, a planificación, os recursos metodolóxicos e o sistema de avaliación adaptaranse para o alumnado do curso ponte, garantindo en todo caso a adquisición das competencias e dos resultados de aprendizaxe establecidos neste documento.

Abrirase un portafolio específico na plataforma Moovi, no que se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para o alumnado do curso ponte e para os profesionais en exercicio.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

García Vidal y González Manjón, **Dificultades de aprendizaje e Intervención Psicopedagógica**, EOS,

Nicasio García, Jesus, **Manual de dificultades de Aprendizaje**, Narcea 3ª edición,

García Sanchez, J:N, **Dificultades de aprendizaje e intervención psicopedagógica.**, 2001,

Nicasio, J, **Dificultades de aprendizaje e intervención psicopedagógica.**, 11ª 2001,

Gonzalez Valenzuela, M (coord), **Prevención de las dificultades de aprendizaje**, 1ª 2012, pirámide, 2012

Nicasio García, N (Coord), **Prevención en dificultades del desarrollo y el aprendizaje**, 1ª 2014, Pirámide, 2014

Aguliera, Antonio (coordinador), **introducción a las dificultades de aprendizaje**, 1ª 2004, Mc Graw Hill, 2013

Complementary Bibliography

Defior,S, **Las dificultades de aprendizaje: Un enfoque cognitivo**, 2ª 2007,

American psychiatric asociación, **Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales**, 5 2015,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade/O05G110V01302

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Psicoloxía: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta/O05G110V01402

Subjects that it is recommended to have taken before

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/O05G110V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/O05G110V01104

Other comments

Esta materia está vinculada ás que aparecerán no terceiro curso do grao e que conforman a mención de educación especial.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA				
Antropoloxía: Pensamento e cultura				
Subject	Antropoloxía: Pensamento e cultura			
Code	005G110V01401			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	2c
Teaching language	Galego			
Department	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Rubín Álvarez, Abraham			
Lecturers	Rubín Álvarez, Abraham			
E-mail	abraham.rubin@uvigo.es			
Web				
General description	Nesta materia abórdanse tres problemáticas esenciais: a) as relativas ao carácter socio-cultural do ser humano, b) as que refiren aos elementos que definen a cultura contemporánea e o xeito en que se relacionan nela a modernidade e a postmodernidade, c) as que se poñen en liza no contexto das principais propostas filosóficas do s. XX e XXI. O enfoque é eminentemente filosófico: reflexivo, argumentativo e crítico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C37	Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.
C38	Coñecer os momentos máis sobresalientes da historia das ciencias e as técnicas e a súa transcendencia.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Comunicación oral e escrita
D7	Resolución de problemas
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Razoamento crítico
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender a filosofía como saber específico que se ocupou de problemas que incumben á totalidade.				D1
Coñecer e comprender os problemas filosóficos no seu contexto e entender a vinculación con outras manifestacións culturais do momento.	B5 B12	C37 C38		D13
Coñecer e entender os esquemas de pensamento que estiveron e están presentes na nosa configuración mental.	B5 B12	C13 C37 C38		D1 D3 D7 D11 D13
Coñecer as ideas que forxan o noso presente en contextos multiculturais.	B5 B12	C13		D13
Capacidade para organizar coherentemente ideas e argumentos.	B5 B12	C44		D1 D3 D7 D11 D13
Capacidade para analizar, valorar e discutir argumentos alleos.				D1 D11 D13

Captar a implicación da filosofía no desenvolvemento histórico das ideas e dos cambios culturais	B5 B12	C13 C37	D1 D3 D7 D11 D13 D21
--	-----------	------------	-------------------------------------

Contidos

Topic

1.- A filosofía nun mundo global	1.1.- Aproximación aos conceptos de cultura, sociedade e pensamento. 1.2.- Cultura vs Civilización 1.3.- A filosofía ou a capacidade de repensar o mundo
2.- A modernidade como unha forma de civilización	2.1.- A era da Razón: teorías sociais e políticas da modernidade. 2.2.- A axenda oculta da modernidade.
3.- As filosofías do Século XX	3.1.- Principais correntes de pensamento dos séculos XX-XXI.
4.- Retos da posmodernidade	4.1.- Globalización, diversidade cultural e pensamentos alternativos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Seminario	13	24	37
Lección maxistral	13	0	13
Aprendizaxe colaborativa	12	19	31
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	34	36
Traballo	12	19	31

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Introdución á materia e explicación das actividades que se van desenvolver durante o cuadrimestre.
Seminario	Presentación e debate dun tema de actualidade a partir da análise dun documento escrito ou gráfico.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos temas do programa
Aprendizaxe colaborativa	Realización de traballos e actividades seguindo os principios metodolóxicos de AC/CA

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Durante estas sesións o alumnado poderá expresar as súas dúbidas e consultas, propiciando o debate e a reflexión acorde á temática tratada
Aprendizaxe colaborativa	O profesorado explicará o funcionamento das actividades segundo esta metodoloxía de aprendizaxe
Tests	Description
Traballo	O profesorado orientará e resolverá dúbidas e inquiredanzas respecto á realización da proba

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Seminario	Presentación e debate dun tema	20	C37 D1 C44 D13
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame sobre o temario da materia.	40	B5 C13 D1 B12 C37 D13 C38 C44
Traballo	Proposta didáctica	40	C37 D1 C44 D3 D7 D11 D13 D21

Other comments on the Evaluation

O alumnado asistente e o non asistente ten que alcanzar o 50% en cada unha das probas para superar a materia.

Avaliación continua (presencial) (alumnado asistente): realización dun diario de grupo que recolla o proceso desenvolvido nas sesións B (40%), realización das actividades asociadas aos seminarios C (20%) e exame final da materia (40%).

O diario constitúe un produto único que será avaliado globalmente ao remate do cuatrimestre mediante unha rúbrica específica. A súa valoración terá en conta a coherencia do proceso desenvolvido, a capacidade de xustificación das decisións adoptadas, a identificación de tensións e límites da proposta educativa e a calidade reflexiva do traballo realizado.

A participación nas actividades desenvolvidas durante as sesións B e C forma parte dos requisitos da avaliación continua. As diferenzas acreditadas de participación entre os membros dun mesmo grupo poderán dar lugar a axustes individuais da cualificación final.

A asistencia ás sesións B e C é obrigatoria, salvo causa xustificada segundo a normativa da Universidade de Vigo. As actividades prácticas realizadas nestas sesións non son recuperables, agás nos casos de ausencia xustificada.

A asistencia ao 80% das sesións B e C constitúe un requisito para manter a modalidade de avaliación continua. O incumprimento deste requisito implicará a perda desta modalidade e a incorporación ao sistema de avaliación global previsto para o alumnado non asistente.

Avaliación global (non presencial) (alumnado non asistente): realización dun portafolios filosófico individual de deseño educativo (40%), no que o alumnado deberá desenvolver unha proposta educativa propia a partir das cuestións traballadas na materia (finalidades da educación, criterios de deseño, autoridade, xustiza, conflito, exclusión, relación co mundo e concepción do humano), incorporando unha experiencia de Filosofía para crianzas e as correspondentes preguntas xeradoras; realización de actividades asociadas ao seminario (20%); exame final da materia (40%).

Para ambas modalidades de avaliación, as partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico

As datas oficiais de exame poden consultarse na páxina web da Facultade, no apartado de organización académica, espazo "datas de exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (<https://fcce.uvigo.es/gl/o-centro/normativa-e-formularios/#normativa>) e á Normativa que estableza a UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

González Arribas, Brais e Rubín Álvarez, Abraham, **Por que a Filosofía? Como chegar a ser quen se é**, Galaxia, 2026

Lipman, Matthew et. Alii, **La filosofía en el aula**, Ediciones de la Torre, 1992

Rubín Álvarez, Abraham e González Arribas, Brais, **Pensamento, sociedade e cultura. A relevancia da filosofía na educación**, Universidade de Vigo, 2024

Complementary Bibliography

Arribas, Brais, **Venir a menos. Crítica de la razón nihilista**, Catarata, 2019

Arribas, Brais, **Transhumanismo**, Euseino?, 2021

Ayesterán, Ignacio et al., **La filosofía en un mundo global**, Anthropos, 2008

de Beauvoir, Simone, **El segundo sexo**, Cátedra, 2017

Bourdieu, Pierre & Passeron Jean-Claude, **La reproducción**, Siglo XXI, 2019

Fanon, Frantz, **Los condenados de la tierra**, Txalaparta, 1999

Foucault, Michel, **Vigilar y castigar**, Siglo XXI, 2003

Freud, Sigmund, **El malestar en la cultura**, Alianza, 1991

hooks, bell, **Enseñar pensamiento crítico**, Rayo verde, 2022

Horkheimer, Max & Adorno, Theodor W., **Dialéctica de la Ilustración**, Trotta, 2018

Horta, Óscar, **Na defensa dos animais**, Axóuxere, 2019

Latouche, Serge & Harpagès Didier, **La hora del decrecimiento**, Octaedro, 2011

Latour, Bruno, **Cara a cara con el planeta una nueva mirada sobre el cambio climático alejada de las posiciones apocalípticas**, s. XXI, 2017

Lyotard, Jean-François, **La condición postmoderna. Informe sobre el saber**, Cátedra, 1994

Marcuse, Herbert, **El Hombre unidimensional: ensayo sobre la ideología de la sociedad industrial avanzada**, Planeta-Agostini, 1993

Mies, María & Shiva, Vandana, **Ecofeminismo**, Icaria, 2014

Mosterín, Jesús, **Filosofía de la Cultura**, Alianza, 1994

Peretti, Cristina & Rodríguez Marciel, Cristina (eds.), **12 pensadores (y uno más) para el siglo XXI**, Dykinson, 2014

Rosa, H., **Alienación y aceleración Hacia una teoría crítica de la temporalidad en la modernidad tardía**, Katz, 2016

Rousseau, Jean-Jacques, **Discurso sobre las ciencias y las artes**, Alianza, 2012

Rubín, Abraham, **Corpo-circuitos. Máquinas de subxectivación**, Euseino?, 2016

Rubín, Abraham, **Vivir el acontecimiento. Aproximaciones desde el pensamiento contemporáneo**, Universidad De Santiago de Compostela, 2016

Vidarte, Paco e Rampérez, Fernando, **Filosofías del siglo XX**, Síntesis, 2005

Recomendacións

Other comments

- Actitude proactiva de cara ao seguimento da materia, a participación na aula e a consulta de dúbidas, tanto na aula como nas titorías.
- Emprego axeitado (consulta e estudo) da bibliografía recomendada dende o inicio do curso.
- Atención á expresión tanto oral (na aula e nas presentacións) como escrita (nos traballos e no exame).
- Boa disposición para o traballo en grupo, cultivo de actitudes dialogantes e de respecto.

En xeral, recoméndase manter unha actitude de carácter profesional en relación co cumprimento dos propios obxectivos de formación, evitando a pasividade e a delegación de responsabilidades no docente. Do mesmo xeito debe tomarse a aula como un espazo de aprendizaxe compartido entre futuros/as profesionais, fuxindo de actitudes propias de idades e etapas de formación anteriores.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Psicoloxía: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta**

Subject	Psicoloxía: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta			
Code	O05G110V01402			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Sueiro Domínguez, Encarnación			
Lecturers	Sueiro Domínguez, Encarnación			
E-mail	encarnacion.sueiro.dominguez@sergas.es			
Web				
General description	Esta materia está deseñada para capacitar aos futuros/as mestres/as de educación infantil na identificación temperá, prevención e intervención dos trastornos do desenvolvemento e da conduta. O curso abarca unha comprensión integral dos principais trastornos do desenvolvemento e da conduta, proporcionando as ferramentas necesarias para avaliar, previr e manexar estes trastornos no entorno educativo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.			
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.			
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos			
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles			
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia			
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia			
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida			
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias			
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.			
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico			
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.			
C16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.			
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar os devanditos trastornos.			
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado do estudantado.			
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.			

C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
C59	Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión desta.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D16	Adaptación a novas situacións
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Identificar os primeiros signos e síntomas dos trastornos do desenvolvemento e do comportamento en nenos/as de idade infantil, utilizando ferramentas de avaliación estandarizadas e observacións sistemáticas.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B4 B10 B11	C5 C15 C19	D1 D2 D7 D8 D9 D21
Desenvolver e aplicar estratexias eficaces para a prevención e xestión de condutas disruptivas na aula, promovendo un ambiente educativo inclusivo e positivo, respetando a diversidade.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B5 B10	C5 C18 C21 C23 C24 C29 C36 C60 C62	D2 D9 D11
Fomentar o desenvolvemento de habilidades socioemocionais nos/as nenos/as, promovendo as habilidades de autorregulación, empatía e interacción social.	A1 A2 A3 A4 A5	B8 B9 B11	C5 C15 C16 C17 C22 C59	D2 D11 D14 D16
Adquisición de habilidades para colaborar eficazmente con psicólogos/as, terapeutas e familias na intervención e tratamento de nenos/as con trastornos do desenvolvemento e do comportamento.	A1 A2 A3 A4 A5	B9 B11	C18 C21 C32	D1 D3 D11 D13 D16

Contidos

Topic
1. Marcos teóricos e concepcións sobre trastornos* do desenvolvemento e comportamento na idade infantil.
2. Identificación de trastornos do desenvolvemento na etapa da infancia.

3. Prevención e intervención psicoeducativa nos *
trastornos de desenvolvemento durante a
educación infantil.

4. Identificación de trastornos do comportamento *
na infancia.

5. Prevención e intervención psicoeducativa nos *
trastornos de conducta durante a educación
infantil.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Traballo tutelado	24	24	48
Lección maxistral	23	73	96
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Traballo	4	0	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención realizarase nas horas de tutoría.
Tests	Description
Traballo	A atención realizarase nas horas de tutoría.
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención realizarase nas horas de tutoría.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Actividades grupais/individuais sobre tópicos da materia que contan coa titorización do/a docente.	20	A1 A2 A3 A4 A5	B5 B11	C5 C19 C22 C29 C60 C62	D1 D3 D7 D11 D13 D16 D21
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame final sobre todo o contido da materia.	40		B8 B9	C5 C15 C16 C18 C19 C21 C22 C59	D1 D3 D13 D14 D21

Traballo	Traballo de caso grupal/individual que contan coa titorización do/a docente.	40	A3	B10	C5	D2
			A4	B11	C16	D3
			A5		C17	D8
					C18	D9
					C21	D14
					C23	D16
					C24	
					C29	
					C32	
					C36	
					C59	
					C60	
					C62	

Other comments on the Evaluation

AVALIACIÓN CONTINUA

Para optar á avaliación continua esíxese a asistencia regular de, polo menos o 80%, das sesións de clase, traballos tutelados e titorías de grupos. Para superar a materia será necesario que os/as estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación de cada apartado. Aqueles estudantes que non superen algunha das probas de avaliación poderán recuperalas nas datas oficiais correspondentes á segunda oportunidade, no mes de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na primeira oportunidade.

AVALIACIÓN GLOBAL

Os estudantes que sigan a avaliación global (estudantes que non cumpren requisitos para a avaliación continua) deben realizar na data oficial, un exame no que se avaliarán todos os contidos teóricos da materia. O exame consistirá na resolución dun caso práctico e/ou preguntas curtas. O alumnado que vaia seguir a avaliación global deberá contactar coa persoa coordinadora da materia para informar da súa situación durante durante o primeiro mes do cuadrimestre para organizar a entrega dos traballos. As porcentaxes son as mesmas que na avaliación continua. Para superar a materia será necesario que os/as estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación de cada apartado

Aquelas e aqueles estudantes que non superen a materia pola modalidade de avaliación continua ou suspendan na convocatoria anterior (maio), poderán avaliarse novamente na convocatoria de xullo, de acordo aos mesmos criterios establecidos na convocatoria anterior. As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, por tanto, nese curso académico.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo 'datas exames'.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

American Psychiatric Association (APA), **DSM-5-TR Manual Diagnóstico y Estadístico de los Trastornos Mentales - 5ª edición - Texto Revisado**, Panamérica, 2022

Cozolino, L, **La enseñanza basada en el apego**, Desclee, 2019

Méndez, F. X., Espada, J.P., y Orgilés, M, **ratamiento paso a paso de los problemas psicológicos en escolares**, Pirámide, 2022

Ruiz-Olivares, R, **Detección y prevención de trastornos de conducta en la infancia y la adolescencia: Manual para educadores**, Pirámide, 2022

Siegel, D. J., & Bryson, T. P., **El cerebro del niño: 12 estrategias revolucionarias para cultivar la mente en desarrollo de tu hijo**, Alba, 2012

Complementary Bibliography

Fonseca Pedrero, E. y Halabí, S, **Salud mental en contextos educativos.**, Pirámide, 2025

Roggman, L. A., Innocenti, M. S., Cook, G. A., Norman, V. J., & Christiansen, K., **PICCOLO: Interacciones parentales con los/las niños/as.**, Pirámide, 2019

Recomendacións**Subjects that continue the syllabus**

Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe da lectura, escritura e cálculo/O05G110V01904

Necesidades educativas especiais asociadas á discapacidade intelectual/O05G110V01903

Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe da linguaxe oral/O05G110V01905

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Psicoloxía: Fundamentos psicolóxicos da intervención temperá/O05G110V01304

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/O05G110V01305

Subjects that it is recommended to have taken before

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/O05G110V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/O05G110V01104

Other comments

Esta materia ten continuidade na mención de educación especial do grao de educación infantil.

Enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

Esta materia forma parte do proxecto de innovación docente da Facultade de Educación e Traballo Social

IDENTIFYING DATA**Natural sciences learning**

Subject	Natural sciences learning			
Code	O05G110V01403			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	2nd
Teaching language	Galician			
Department				
Coordinator	Amorín de Abreu, Tamara			
Lecturers	Amorín de Abreu, Tamara			
E-mail	tamaraamorin2@gmail.com			
Web	http://https://www.uvigo.gal/es/universidad/administracion-personal/pdi/tamara-amorin-abreu			
General description	Natural Science Learning is a compulsory semester-long course taught during the second year of the Bachelor's Degree in Early Childhood Education. It carries a workload of 6 ECTS credits and combines both theoretical and practical components. Its primary aim is to foster the development of the scientific and pedagogical competencies required for future teaching practice.			

The course is designed to introduce pre-service teachers to the fundamentals of science education, encouraging a critical understanding of the curricular guidelines that govern Early Childhood Education. Particular attention is given to the analysis of curriculum elements, teaching methodologies, and assessment procedures related to Area 3: Discovery and Exploration of the Immediate Environment, as established in Decree 150/2022 of 8 September, which regulates the organization and curriculum of Early Childhood Education in the Autonomous Community of Galicia.

A solid foundation in scientific literacy and school science is considered essential for future teachers. Therefore, the course promotes the acquisition of key scientific knowledge and concepts that support professional practice, while also fostering an understanding of the role that science and technology play in social development and human progress.

In addition, the course addresses current global challenges by emphasizing Education for Sustainable Development. This approach aims to equip future teachers with the skills needed to incorporate and discuss contemporary socio-scientific issues within science education. Furthermore, the course seeks to highlight and recognize the contributions of women to science, sustainability, and science education, promoting a more inclusive and equitable perspective on scientific knowledge.

Training and Learning Results

Code	
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.
A5	Students have developed the necessary learning skills to undertake further studies with a high degree of autonomy.
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B3	Design and regulate learning spaces within diversity contexts to meet students' singular educational needs, gender equality, equity and respect for human rights.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B6	Know how language evolves in early childhood, learn to identify possible problems and assure adequate evolution. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Oral and written expression, as well as mastery in the use of the different expression techniques.
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.
B9	Knowledge of how primary schools are organised and the different actions that comprise their operation. Assume that the practice of teaching has to be improved and adapted to the scientific, pedagogical and social changes throughout life.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.

B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.
C33	Know the underlying curricular principles of science, maths and technology in this stage, as well as the theories on the acquisition and development of the corresponding know-how.
C36	To know the scientific method and to promote scientific thinking and experimentation.
C39	To develop teaching activities involving interaction between science, technology, society and sustainable development.
C40	To promote interest in and respect for the natural, social and cultural environments through appropriate teaching projects.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D3	Oral and written communication
D4	Knowledge of foreign language
D5	Knowledge of informatics
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D10	Work in an international context
D11	Skills in interpersonal relations
D12	Critical reasoning
D13	Critical reasoning
D14	Ethical commitment
D15	Autonomous learning
D16	Adaptation to new situations
D17	Creativity
D18	Leadership
D19	Knowledge of other cultures and customs
D20	Initiative and an entrepreneurial spirit
D21	Motivation for quality
D22	Awareness of environmental issues

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Understand, reason and synthesise content from diverse fields of knowledge of natural sciences.	A2		D1
	A3		D2
	A4		D3
Manage and organise information acquired during the learning process.	A3		D2
	A4		
Purchase strategies of collaboration and skills that favour the work *colaborativo.	B11		D9 D11
Understand the value of respecting and caring for the environment.		C40	D22
Know the theoretical foundations upon which scientific knowledge is built.	B9	C33	D13 D14

Design, develop and evaluate activities related to science from a globalised approach.	B1 B2 B3 B6 B12	C39 C40	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22
Give scientific answers to problems and situations of the daily life.	B9	C33 C36 C40	D1 D2 D17 D22
Generalise the learnings acquired in the laboratory and relate them to events and phenomena of the daily life.	A2 A4 A5	C36 C39	D1 D2 D3 D7 D8 D9 D11 D13 D16 D17
Incorporate innovative and specific educational resources in science education.	B2 B4 B5 B7 B11	C39 C40	

Contents

Topic

1. The Didactics of Experimental Sciences for future Early Childhood Education teachers.	- Importance of science in Early Childhood Education. - Natural Sciences in the curriculum decree.
2. Foundation, objectives, methodology and evaluation of knowledge of the natural environment in Early Childhood Education from a globalized approach.	- Early childhood students and science learning. - Science and its methods. - School science. - Didactic implications.
3. Critical study of the guidelines of the official curriculum for knowledge of the natural environment in Early Childhood Education.	- Analysis of teaching-learning models of Natural Sciences and didactic proposals. - Resources for the teaching of Natural Sciences in Early Childhood Education.
4. The contents of knowledge of the natural environment in Early Childhood Education from a globalized approach.	- Preparation of didactic proposals for science in Early Childhood Education.
5. The resources and design of activities for teaching knowledge of the natural environment in Early Childhood Education.	

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Mentored work	10	18	28
Laboratory practical	7.5	13.5	21
Lecturing	9	18	27
Problem solving	9	18	27

Collaborative Learning	8	18	26
Debate	9	12	21

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Mentored work	Completion of individual assignments
Laboratory practical	Conducting experimental activities in the laboratory classroom
Lecturing	Presentation by the teacher of the contents on the subject under study, theoretical bases and/or guidelines of a work, exercise or project to be developed by the student.
Problem solving	Activities and tasks carried out in the classroom in participatory group settings and individually, under faculty supervision
Collaborative Learning	Cooperative completion of classroom assignments
Debate	Classroom discussions

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Mentored work	Personalised attention to students will be mainly through: Individual tutorials: at the end of the class. Group tutorials: sessions with small groups, within the classroom, to provide advice and accompaniment to the students in the main projects. Use of the MOOVI platform for exchange and/or debate, consultation of doubts, etc.
Laboratory practical	Personalised attention to students will be mainly through: Individual tutorials: at the end of the class. Group tutorials: sessions with small groups, within the classroom, to provide advice and accompaniment to the students in the main projects. Use of the MOOVI platform for exchange and/or debate, consultation of doubts, etc.

Assessment					
	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Mentored work	Overall assessment of the learning process and the acquisition of competencies and knowledge, demonstrated through the design of a teaching proposal related to science education in the Early Childhood Education stage.	40	A2	B1	D1
			A3	B2	D2
			A4	B3	D3
				B4	D4
				B5	D5
				B7	D6
				B9	D7
				B11	D8
				B12	D9
					D11
					D12
					D13
					D14
					D15
					D16
					D17
					D18
					D19
					D20
					D21
					D22

Laboratory practical	Continuous assessment through the monitoring and evaluation of practical activities and/or the laboratory notebook.	20	A2 A3 A4	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B11 B12	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22
Problem solving	Assessment of the activities carried out in the classroom, both in groups and individually, with active participation and under the supervision of the teaching staff.	40	A2 A3 A4	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B11 B12	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Other comments on the Evaluation

ASSESSMENT IN THE FIRST EXAM SESSION:

To be eligible for continuous assessment based on classroom activities, students must attend 80% of the in-person class sessions (Group A) and classroom-lab sessions (Group B) and demonstrate satisfactory performance.

The final grade will be determined through continuous assessment by calculating the cumulative percentage of each individual grade obtained. In any case, students must achieve a minimum passing grade (5 out of 10) in each of the sections established in the assessment section of this course guide.

The documents and files corresponding to the course assignments and tasks must be uploaded by each student, within the established deadlines and in the required format, to their respective personal space in the course's virtual classroom on MOOVI.

Any student who does not achieve at least 80% attendance must opt for the comprehensive assessment mode and take the examination covering both theoretical and practical aspects on the official date published on the faculty's website.

ASSESSMENT IN THE SECOND SESSION:

If a student did not pass the course in the first session, the competencies not acquired will be assessed in the July session:

- Students who opted for continuous assessment in the first session may complete the activities that have not yet

been successfully assessed.

- Students who did not meet the minimum 80% in-person attendance requirement, who did not take the exam, or who did not receive a passing grade on the exam during the first exam period must take the theoretical/practical exam (as applicable).

In keeping with the inclusive nature of the School of Education and Social Work, this guide may be adapted to address the specific educational support needs of students enrolled in the **PIUNE (PAT) program**.

In order to promote a balance between work and academic studies, the course content, schedule, methodological resources, and assessment system will be adapted for students in the bridge program, ensuring, in all cases, that the course's competencies and learning outcomes are achieved. A folder will be created on the Moovi platform to provide information on the assignments and assessments that will guide the progress of this course for students in the bridge program or practicing professionals.

ETHICAL USE OF AI:

The use of AI tools in the assessment activities for this course must be responsible, ethical, and transparent, in accordance with the guidelines of the FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) and the regulations established by UVigo

EXAM DATES:

These will be posted on the faculty's website under the □Academic Organization□ section:

<https://fcce.uvigo.es/es/docencia/examenes/>

Office hours for the course coordinator: <https://fcce.uvigo.es/es/docencia/profesorado/tamara-amorin-de-abreu/>

Sources of information

Basic Bibliography

ANTON, M. (Coord.), **Planificar la etapa 0-6: Compromiso de sus agentes y práctica cotidiana**, Ed. Graó, 2007

ALBERTÍN, A. M. y otros, **La Educación infantil como tarea de maestras: claves de formación y contexto de desarrollo profesional**, Ed. Octaedro, 2006

ARIAS, A. y otros, **O traballo por proxectos en infantil, primaria e secundaria**, Consellería de Educación e Ordenación Universitari, 2009

Quijano, R. (coord.), **Enseñanza de las Ciencias de la Naturaleza en Educación Infantil**, Ed. Pirámide, 2016

CANTÓ, J. & SOLBES, J., **La formación inicial de maestras y maestros de educación infantil en ciencias experimentales. Análisis, retos y propuestas**, Tirant lo Blanch, 2024

QUIJANO LÓPEZ, R., **Enseñanza de las ciencias de la naturaleza en Educación Infantil**, Pirámide, 2016

FERNÁNDEZ MANZANAL, R. & BRAVO TUDELA, M., **Las ciencias de la naturaleza en la Educación Infantil**, Pirámide, 2015

MÉRIDA SERRANO, R. ET AL., **Didáctica de las ciencias experimentales en educación infantil**, Síntesis, 2017

RAMIRO ROCA, E., **La maleta de la ciencia : 60 experimentos de aire y agua y centenares de recursos para todos**, Editorial Graó, 2010

PÉREZ DE VILLAREAL, M., **Nuevas estrategias para la enseñanza de las ciencias naturales en educación superior**, OCTAEDRO,

PUJOL, R. M., **Didáctica de las ciencias en le Educación Primaria**, Síntesis, 2003

Complementary Bibliography

MORRISON, G.S., **Educación infantil.**, Ed. Pearson, 2004

BORGUI, B. Q., **Los talleres en educación infantil. Espacios de crecimiento**, Ed. Graó, 2009

ASHBROOK, P., **La Ciencia es fácil: 250 actividades para niños en la etapa preescolar**, Ceac, 2005

FERNÁNDEZ, E. y otros, **Rincón a rincón: actividades para trabajar con niños y niñas de 3 a 8 años.**, Ed. Octaedro, 2006

GUN, J., **Talleres de Ciencia para Educación Infantil**, Ed. de la Infancia, 2005

IZQUIERDO, M., **Química en Infantil y Primaria. Una nueva mirada**, Ed. Graó, 2012

MARÍN, N., **La enseñanza de las ciencias en Educación Infantil**, Grupo Editorial Universitario, 2006

PUIG, I., **Jugar a pensar: recursos para aprender a pensar en educación infantil**, Ed. Octaedro, 2004

ROIG, T., **Observación y experimentación en la Educación Infantil (2º ciclo)**, M.E.C., 1994

TRAMONEDA, S.V., **Ciencia 3-6:laboratorios de ciencias en la escuela infantil**, Ed. Graó, 2011

VANCLEAVE, J., **Química para niños y jóvenes.**, Limusa, 2005

ARIAS CORREA, A. ET AL., **O traballo por proxectos en infantil, primaria e secundaria**, Consellería de Educación e O.U. Xunta de Galicia, 2009

BATTISTA QUINTO, B., **Los talleres en educación infantil. Espacios de crecimiento**, Editorial Graó, 2009

GELLON, G. ET AL., **La ciencia en el aula : lo que nos dice la ciencia sobre cómo enseñarla**, Siglo Veintiuno Editores Argentina, 2018

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Knowledge of the natural environment/O05G110V01901

Subjects that it is recommended to have taken before

Psychology: Educational psychology: Childhood learning processes/O05G110V01205

Education: Health education and its teaching/O05G110V01301

Education: Design and development of the early childhood education curriculum/O05G110V01102

Psychology: Developmental psychology from 0-6 years/O05G110V01104

Other comments

This subject is part of a Faculty committed to the sustainability of the environment and people. In accordance with this philosophy, this subject will promote educational practices based on materials with low environmental impact in coherence with the principles of sustainability (SDGs).

IDENTIFYING DATA**Children's literature and language teaching**

Subject	Children's literature and language teaching			
Code	O05G110V01404			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	2nd
Teaching language	Galician			
Department				
Coordinator	Mociño González, María Isabel			
Lecturers	Mociño González, María Isabel			
E-mail	imocino@uvigo.gal			
Web				
General description	This subject will provide the future teacher with scientific knowledge, strategies and resources to promote the development of the communicative competence of children in Early Childhood Education. They will also acquire the necessary skills to perform well in reading and writing and to help discover the magic hidden in a literary text. Particular attention is given to the creative capacity of language, aiming to develop in the child a taste for the beauty of words and the pleasure of creating fictional worlds.			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.
A5	Students have developed the necessary learning skills to undertake further studies with a high degree of autonomy.
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B3	Design and regulate learning spaces within diversity contexts to meet students' singular educational needs, gender equality, equity and respect for human rights.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B6	Know how language evolves in early childhood, learn to identify possible problems and assure adequate evolution. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Oral and written expression, as well as mastery in the use of the different expression techniques.
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.
B10	Act as a counsellor to parents on the subject of family education in the 0 to 6-year-old age bracket and master social skills for managing and relating to each student's family and to all families.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
C42	To know the syllabus of language and reading and writing for this stage as well as the theories of acquisition and development of the relevant learning contents.
C43	To develop speaking and writing skills.
C44	To know and master techniques of oral and written expression.
C45	To know the oral and folk traditions.
C46	To understand the transition from speech to writing and to learn the different registers and uses of language.
C47	To know the process of learning/teaching to read and write.
C48	To approach situations of language learning in multilingual contexts.
C49	To recognize and appreciate the appropriate use of verbal and non-verbal language.
C50	To know and use appropriate resources for promotion of reading and writing habits.
C51	To acquire literary training and knowledge of children's literature in particular.
C67	These competences, and those from the remaining subjects, will be reflected in the final year dissertation, to reflect the training acquired in all subjects described herein.

D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D3	Oral and written communication
D5	Knowledge of informatics
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D11	Skills in interpersonal relations
D12	Critical reasoning
D13	Critical reasoning
D14	Ethical commitment
D15	Autonomous learning
D16	Adaptation to new situations
D17	Creativity
D18	Leadership
D19	Knowledge of other cultures and customs

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Know the linguistic, psycholinguistic, sociolinguistic and didactic foundations of language learning.	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B11	C45	D5
	A5		C46	D6
			C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
Acquire knowledge of children's literature	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B7	C45	D5
	A5	B10	C46	D6
		B11	C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19

Speak, read and write correctly and appropriately in the languages of the Autonomous Community	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B7	C45	D5
	A5	B11	C46	D6
			C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
Know the school curriculum of languages	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B7	C45	D5
	A5	B11	C46	D6
			C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
Know the process of learning written language and its teaching	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B7	C45	D5
	A5	B11	C46	D6
			C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
Ability to organise and plan methodological strategies for teaching oral communication	A1	B1	C42	D1
	A2	B2	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B7	C45	D5
	A5	B11	C46	D6
			C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19

Be able to identify children with oral and written language problems and provide guidance to parents

A1	B1	C42	D1
A2	B2	C43	D2
A3	B3	C44	D3
A4	B4	C45	D5
A5	B6	C46	D6
	B7	C47	D7
	B11	C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Relationship and communication skills

A1	B3	C42	D1
A2	B4	C43	D2
A3	B5	C44	D3
A4	B11	C45	D5
A5		C46	D6
		C47	D7
		C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Ability to work in a team

A1	B5	C42	D1
A2	B7	C43	D2
A3	B11	C44	D3
A4		C45	D5
A5		C46	D6
		C47	D7
		C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Ability to analyse and synthesise

A1	B1	C42	D1
A2	B2	C43	D2
A3	B6	C44	D3
A4	B7	C45	D5
A5	B10	C46	D6
	B11	C47	D7
		C48	D8
		C49	D9
		C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

A1	B1	C42	D1
A2	B2	C43	D2
A3	B3	C44	D3
A4	B4	C45	D5
A5	B5	C46	D6
	B6	C47	D7
	B7	C48	D8
	B10	C49	D9
	B11	C50	D11
		C51	D12
		C67	D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19

Development of creativity	A1	B3	C42	D1
	A2	B4	C43	D2
	A3	B6	C44	D3
	A4	B7	C45	D5
	A5	B11	C46	D6
			C47	D7
			C48	D8
			C49	D9
			C50	D11
			C51	D12
			C67	D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19

Contents

Topic	
1. FACTORS THAT DETERMINE THE ACQUISITION AND DEVELOPMENT OF LANGUAGE	Factors that determine the acquisition and development of children's language. Family. School. Analysis of the acquisition and development of children's language. Stages
2. DIDACTICS OF ORAL COMMUNICATION	Oral language. Objectives. Educational situations for language development. Activities to foster oral comprehension and expression. Didactic resources to stimulate and enhance the creative capacity of language.
3. DIDACTICS OF READING AND WRITING	Reading and writing. Objectives. Learning process of reading. Learning process of writing. The children's classroom library. Metalinguistic skills. Development of phonological awareness. Linguistic activities and games
4. ORAL TRADITION AND FOLKLORE AND ITS DIDACTICS	Children's literature of oral tradition and its didactics. Children's literature and the child. The value of folklore as an initiation to literature. Contents of folklore. Poetry, games and songs. The songbook. Dramatic play. Didactic proposals
5. CHILDREN'S LITERATURE AND ITS DIDACTICS	Children's poetry and its didactics. Objectives. Characteristics and formal structures of children's poetry. Didactic proposals. The story and its didactics. Objectives. Characteristics of stories. Genres of stories. How to tell a story. Strategies and guidelines for constructing and inventing stories. Dramatization. Puppets and dummies. Didactic proposals

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	2	0	2
Lecturing	12	0	12
Presentation	12	26	38
Workshops	7	16	23
Scientific events	0	10	10
Collaborative Learning	12	28	40
Essay questions exam	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Introductory activities	This session will serve to introduce the subject to the students
Lecturing	Presentation by the teacher of the theoretical content of the subject, as well as presentation of strategies, experiences and didactic resources. This will also be put into practice through the formulation of different work proposals
Presentation	Presentations by the students on topics related to the subject or the results of analyses, assignments, work, experiences, practical exercises, etc
Workshops	Completion of practical activities on oral literature and new formats (silent books, picture books, object books, etc.)
Scientific events	Attendance and participation in different events related to the subject, such as the Children's and Young People's Book Fair in Pontevedra
Collaborative Learning	A selection of literary texts will be rewritten and then dramatized using a variety of strategies and resources

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Lecturing	Students will be given the appropriate guidance, as well as the explanations, materials, resources they need to complete the tasks assigned to them for this method/test.
Presentation	Students will be given the appropriate guidance, as well as the explanations, materials, resources they need to complete the tasks assigned to them for this method/test
Workshops	Students will be given the appropriate guidance, as well as the explanations, materials, resources they need to complete the tasks assigned to them for this method/test
Collaborative Learning	Students will be given the appropriate guidance, as well as the explanations, materials, resources they need to complete the tasks assigned to them for this method/test
Tests	Description
Essay questions exam	Students will be given the appropriate guidance, as well as the explanations, materials, resources they need to complete the tasks assigned to them for this method/test
Essay	Students will be given the appropriate guidance, as well as the explanations, materials, resources they need to complete the tasks assigned to them for this method/test

Assessment						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Presentation	Presentations by the students on topics related to the subject or the results of analyses, assignments, work, experiences, practical exercises, etc.	10	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B3	C44	D3
			A4	B4	C45	D5
			A5	B5	C46	D6
				B6	C47	D7
				B7	C48	D8
				B10	C49	D9
				B11	C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19

Workshops	Completion of practical activities on oral literature and new formats (silent books, picture books, object books, etc.)	20	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B3	C44	D3
			A4	B4	C45	D5
			A5	B5	C46	D6
				B6	C47	D7
				B7	C48	D8
				B10	C49	D9
				B11	C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
Collaborative Learning	A selection of literary texts will be rewritten and then dramatized using a variety of strategies and resources	30	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B3	C44	D3
			A4	B4	C45	D5
			A5	B5	C46	D6
				B6	C47	D7
				B7	C48	D8
				B10	C49	D9
				B11	C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
Essay questions exam	Tests on theoretical contents of the subject. In addition to checking the level of knowledge, the student's competence will be evaluated: □ To elaborate a coherent and correct personal discourse. □ To establish relationships between the concepts, between the thematic nuclei, between theoretical reflections, practical applications, etc. □ To demonstrate the ability to read comprehensively (interpretative and critical) about what is being asked. To demonstrate mastery of written expression (syntactic structures, lexical precision, spelling correction, etc.)	20	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B6	C44	D3
			A4	B7	C45	D5
			A5	B11	C46	D6
					C47	D7
					C48	D8
					C49	D9
					C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
Essay	Completion of an individual project on oral literature	20	A1	B1	C42	D1
			A2	B2	C43	D2
			A3	B3	C44	D3
			A4	B4	C45	D5
			A5	B5	C46	D6
				B6	C47	D7
				B7	C48	D8
				B10	C49	D9
				B11	C50	D11
					C51	D12
					C67	D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19

Other comments on the Evaluation

Students who opt for continuous assessment (80% attendance):

In order to pass the course, it will be an essential requirement to pass each of the assignments indicated and the exam. Participation in scientific events will also be taken into account. The parts of the subject passed in the first opportunity will not be object of evaluation in the second opportunity, being considered, therefore, approved in that academic course.

The official dates of the exams can be consulted on the Faculty's website.

Students who opt for global assessment:

They will be assessed using the same tests and assignments as students in the continuous assessment mode. The student will be provided with guide documents available in the Moovi platform. Communicate to the teacher your decision to adhere to the global assessment methodology in the first six weeks of the beginning of the four-month period in order to establish a work plan.

In coherence with the inclusive nature that characterises the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE (Support for students with Specific Educational Needs) programme (Tutorial Action Programme - PAT).

With the aim of favouring the reconciliation of working life and academic training, the contents, planning, methodological resources and assessment system will be adapted for students on the bridging course, guaranteeing, in all cases, the achievement of the competences and learning outcomes established in this document. A specific folder will be opened on the Moovi platform in which information will be provided on the assessment tasks and tests that will guide the development of this subject for students on the bridging course or practising professionals.

The use of AI tools in the assessment activities of this course must adhere to responsible, ethical and transparent use, in accordance with the guidelines of FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) and the regulations established by the UVigo.

Sources of information

Basic Bibliography

CAMPOS, M. e QUILES, M. C, **Repensando la didáctica de la lengua y la literatura. Paradigmas y líneas emergentes de investigación**, Visor, 2019

CASTELLANO I SANZ, Margarida et. Al., **Didáctica de la literatura a través de l'àlbum il·lustrat : literacitats múltiples, gènere i diversitat en tres llengües curriculares**, Tirant, 2025

HERNÁNDEZ DELGADO, L. et alii, **Literatura infantil y lectura dialógica. La formación de educadores desde la investigación**, Octaedro, 2021

ROIG RECHOU, B.-A. (coord.), **Historia da Literatura Infantil e Xuvenil galega**, Xerais, 2015

SERRANO DÍAZ, N. (ed.), **Innovación docente universitaria en educación infantil**, Octaedro, 2016

Complementary Bibliography

ABELLEIRA, A. e ABELLEIRA, I., **Os fíos de infantil**, Galaxia, 2017

ABELLEIRA, I. e ABELLEIRA, A., **O latexo dunha aula infantil**, Galaxia, 2019

ANAYA-REIG, Nuria (coord.), **Competencia Lectorliteraria: cómo desarrollarla eficazment**, Narcea, 2026

ARRIAZA MAYAS, J.C., **Cuentos para hablar y aprender**, CEPE, 2007

BADÍA, D., **Juegos de expresión oral y escrita**, Graó, 2009

BARQUÉS I TRENCHS, M., **600 juegos para educación infantil. Actividades para favorecer el aprendizaje de la lectura y la escritura**, CEAC, 2000

BETTELHEIM, B., **Psicoanálisis de los cuentos de hadas**, Crítica, 1986

BIGAS ,M. e CORREIG, M., **Didáctica de la lengua en la educación infantil**, Síntesis, 2008

CERRILLO, P., **Literatura infantil y juvenil y educación literaria**, Cincel, 2007

COLOMER, T. e outros, **Narrativas literarias en educación infantil y primaria**, Síntesis, 2018

FONS, M. e PALOU, J., **Didáctica de la lengua y la literatura en Educación Infantil**, Síntesis, 2016

GARCÍA TEIJEIRO, A., **A poesía necesaria**, Galaxia, 2014

GIL C., **¡A jugar con los poemas! Taller de poesía para niños**, CCS, 2003

RODARI, G., **Gramática da fantasía**, Kalandraka, 2010

ROIG RECHOU, B.-A., P. LUCAS DOMÍNGUEZ e I. SOTO LÓPEZ (coords.), **Teatro infantil. Do texto á representación**, Xerais/LIJMI/Afundación, 2007

ROIG RECHOU, B.-A., I. SOTO LÓPEZ e M. NEIRA RODRÍGUEZ (coords.), **A poesía infantil no século XXI (2000-2008)**, Xerais/LIJMI/Afundación, 2009

TEJERINA, J., **Dramatización y teatro infantil**, Siglo XXI, 2004

RIPOLL, J. C. e AGUADO, G., **Enseñar a leer**, EOS, 2015

Recommendations

Other comments

Regular reading of literary works, consultation of the bibliographical corpus in libraries and interest in cultural and educational initiatives for children are recommended.

This subject is part of a faculty committed to the sustainability of the environment and people. In line with this philosophy, this course will promote educational practices based on materials with a low environmental impact in line with the principles of sustainability (SDGs)

IDENTIFYING DATA				
Foreign Language 1: French				
Subject	Foreign Language 1: French			
Code	O05G110V01405			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly French			
Department				
Coordinator	Míguez Álvarez, Carla María			
Lecturers	Míguez Álvarez, Carla María			
E-mail	camiguez@uvigo.es			
Web				
General description	Acquisition of the necessary competences corresponding to levels between A1 and A2 of the Common European Framework of Reference for Languages. Upon successful completion of the course, students will reach the level A1 of the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR).			
	English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) materials and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English			

Training and Learning Results	
Code	
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B3	Design and regulate learning spaces within diversity contexts to meet students' singular educational needs, gender equality, equity and respect for human rights.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B6	Know how language evolves in early childhood, learn to identify possible problems and assure adequate evolution. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Oral and written expression, as well as mastery in the use of the different expression techniques.
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.
B8	Know the basics of dietetics and hygiene for children. Knowledge of the fundamentals of early attention and the Knowledge- bases and developments that allow us to understand the psychological, learning and personality building processes based in early childhood.
B9	Knowledge of how primary schools are organised and the different actions that comprise their operation. Assume that the practice of teaching has to be improved and adapted to the scientific, pedagogical and social changes throughout life.
B10	Act as a counsellor to parents on the subject of family education in the 0 to 6-year-old age bracket and master social skills for managing and relating to each student's family and to all families.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.
C5	Know how to boost acquisition of habits related to autonomy, freedom, curiosity, observation, experimentation, imitation, acceptance of rules and limits, symbolic and heuristics games.
C6	Know the pedagogical dimension of interaction with peers and adults and learn how to promote participation in group activities, cooperative work and individual effort.
C8	Know how to inform other professional specialists regarding centre and teacher collaboration in catering to the special educational needs that may arise.
C13	Critically analyse and incorporate the most relevant issues of today's society that affect education in the family and at school: social and educational impact of audio-visual languages and of screens; changes in gender and inter-generational relations; multiculturalism and interculturalism; discrimination and social inclusion, as well as sustainable development.
C21	Ability to work in a team with other professionals from both inside and outside the centre, to provide attention □ Procedure-based to every student, and to plan learning sequences and organise work situations in the classroom and playground, by identifying the specific characteristics of the 0 to 3-year-old and the 3 to 6-year-old age brackets.

C22	Cater to students' needs and transmit safety, peace of mind and affection.
C28	Learn about international experiences and of innovative practices in primary education.
C29	Value the importance of teamwork.
C30	Participate in the preparation and follow-up of primary education projects within the school's framework of projects, and through collaboration with the region and with other professionals and social agents.
C40	To promote interest in and respect for the natural, social and cultural environments through appropriate teaching projects.
C41	To promote experiences of introduction into information and communication technologies.
C42	To know the syllabus of language and reading and writing for this stage as well as the theories of acquisition and development of the relevant learning contents.
C43	To develop speaking and writing skills.
C44	To know and master techniques of oral and written expression.
C45	To know the oral and folk traditions.
C46	To understand the transition from speech to writing and to learn the different registers and uses of language.
C47	To know the process of learning/teaching to read and write.
C48	To approach situations of language learning in multilingual contexts.
C49	To recognize and appreciate the appropriate use of verbal and non-verbal language.
C50	To know and use appropriate resources for promotion of reading and writing habits.
C51	To acquire literary training and knowledge of children's literature in particular.
C52	To be able to promote a first approach to a foreign language.
C54	To be familiar with and use songs to foster auditory, rhythmic and vocal education.
C55	Know how to use games as a teaching resource and design learning activities based on principles.
C56	To develop teaching activities that foster musical perception and expression, motor skills, drawing and creativity.
C57	To analyze audiovisual languages and their implications for teaching.
C59	Acquire practical knowledge about the classroom and its management.
C60	Know and apply the interaction and communication processes in the classroom and master the capabilities and social skills needed to foster a climate conducive to coexistence and learning.
C61	Control and follow-up the educational process and, especially teaching and learning by mastering the techniques Procedure-based and the strategies needed.
C62	Relate theory and practice with the reality in the classroom and the centre.
C63	Participate in teaching activity and learn to perform by acting and reflecting through practice.
C64	Participate in improvement proposals in the different fields of action that can be set up in a centre.
C65	Regulate the interaction and communication processes in students from the 0 to 3 and 3 to 6-year-old groups.
C66	Learn ways to collaborate with the different sectors of the educational community and the social environment.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D3	Oral and written communication
D4	Knowledge of foreign language
D5	Knowledge of informatics
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D10	Work in an international context
D11	Skills in interpersonal relations
D12	Critical reasoning
D13	Critical reasoning
D14	Ethical commitment
D15	Autonomous learning
D16	Adaptation to new situations
D17	Creativity
D18	Leadership
D19	Knowledge of other cultures and customs
D20	Initiative and an entrepreneurial spirit
D21	Motivation for quality
D22	Awareness of environmental issues

Expected results from this subject

Expected results from this subject

Training and Learning
Results

1. Understand the main ideas of the spoken discourse when it is clear and normal and deals with personal and educational matters.		C22	D1
		C29	D3
		C43	D4
		C44	D7
		C46	D9
		C48	D11
		C49	D13
		C52	D17
		C57	D20
2. Understand the main idea of films and radio or television programmes dealing with current affairs or topics of personal or professional interest, when articulation is relatively slow and clear.	B7	C60	
		C29	D1
		C41	D2
		C48	D3
		C49	D4
		C52	D5
		C57	D6
			D7
			D9
			D10
			D11
			D15
			D16
			D17
3. Understand written texts written in a language used in everyday or work-related situations.		C29	D1
		C41	D2
		C43	D3
		C44	D4
		C48	D5
		C57	D6
			D7
			D9
			D15
			D16
4. Understand the description of events, feelings and wishes in personal letters.			D19
		C43	D1
		C44	D3
		C48	D4
			D6
			D7
			D10
			D11
			D15
			D16
5. Be able to participate spontaneously in a conversation dealing with everyday topics of personal interest or relevant to everyday life (e.g. family, hobbies, work, travel and current events).			D19
		C28	D3
		C43	D4
		C44	D6
		C48	D7
		C49	D8
		C52	D10
			D11
			D12
			D16
6. Be able to deal orally in French, with fluency and confidence, topics of interest to early childhood education students.			D19
		C6	D3
		C29	D4
		C43	D6
		C44	D11
		C48	
		C49	
		C52	
7. Know how to link sentences in a simple way in order to describe experiences and events, as well as their dreams, hopes and ambitions.		C57	
		C43	D3
		C44	D4
		C48	D6
		C49	D7
		C52	
		C57	

8. Be able to explain and briefly justify their opinions and projects.		C43	D1
		C44	D3
		C48	D4
		C49	D13
		C57	D17
9. Narrate a story, the plot of a book, or a film and describe their reactions.		C6	D1
		C43	D2
		C44	D3
		C48	D4
		C49	D6
		C57	D13 D17
10. Be able to write simple, well linked texts on topics that are familiar or of personal interest. Be able to write personal letters describing experiences and impressions.		C43	D1
		C44	D3
		C48	D4
		C49	D7
		C57	D8
			D9 D13 D17
11. To develop the necessary communicative competence to deal fluently and confidently in French with topics of interest to early childhood education students ("Participate in communicative interactions in a foreign language related to everyday routines and situations" - Royal Decree 95/2022, of 1 February, which establishes the organisation and minimum teaching requirements for Early Childhood Education).		C43	D1
		C44	D2
		C48	D3
		C49	D4
		C57	D6
			D11 D17
12. Develop strategies for autonomous learning and cooperative work, favouring the analysis and observation of their own learning processes.	B1	C5	D1
	B2	C6	D8
	B3	C8	D9
	B4	C13	D15
	B5	C21	D17
	B6	C22	D18
	B7	C28	D20
	B8	C29	D21
	B9	C30	D22
	B10	C40	
	B11	C41	
	B12	C42	
		C45	
		C46	
		C47	
		C49	
		C50	
		C51	
		C52	
		C54	
		C55	
		C56	
		C57	
		C59	
		C60	
		C61	
		C62	
		C63	
		C64	
		C65	
		C66	

13. Know ways and means to continue and enrich their own cultural and linguistic education.	B7 B12	C8 C13 C21 C63 C64 C66	D1 D2 D3 D4 D6 D8 D9 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
14. Develop certain affective attitudes desirables in an FL teacher, such as solidarity and cooperation with others, interest in and tolerance of what is different, confidence in one's own language competence, and a view of FL as a means of real communication and not just another subject.	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C5 C6 C8 C13 C21 C22 C28 C29 C30 C40 C41 C42 C46 C49 C50 C51 C52 C54 C55 C56 C57 C59 C60 C61 C62 C63 C64 C65 C66	D4 D8 D9 D12 D13 D14 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Contents

Topic	
1. Linguistic aspects	Lexicon, grammar, semantics, spelling, correct pronunciation, orthography
2. Sociolinguistic aspects	Linguistic markers of social relations, rules of politeness, expressions of popular wisdom, differences in register
3. Discourse aspects	Ordering sentences in terms of 'natural' sequence, cause and effect relationships (or vice versa), and structuring of discourse; ordering discourse in terms of thematic organisation, coherence and cohesion.
4. Strategic aspects	Verbal strategies used to prevent miscommunication: request for repetition, paraphrasing, use of general words, approximation, clarification, and request for help.
5. Intercultural aspects	Daily life, personal relationships, values, beliefs and attitudes, body language, social conventions, ritual behaviour.

All these topics will be worked on in a joint, global family, class and hobbies, body and clothing, house and city, animals and and practical way through the following themes: nature, and gastronomy.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	4	2	6
Collaborative Learning	14	33	47

Flipped Learning	17.5	30	47.5
Practices through ICT	10	20	30
Objective questions exam	2	0	2
Simulation or Role Playing	5	12.5	17.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Introductory activities	Activities aimed at making contact and gathering information about the students, as well as presenting the subject.
Collaborative Learning	It comprises a group of teaching procedures based on the organization of the class in small mixed and heterogeneous groups where students work in a coordinated way among themselves to develop academic tasks and delve into their own learning.
Flipped Learning	The student develops exercises or projects in the classroom under the guidelines and supervision of the teacher. Its development may be linked to the student's autonomous activities.
Practices through ICT	Activities for applying knowledge in a specific context and for acquiring basic and procedural skills related to the subject, through the use of ICT (Information and Communication Technologies).

Personalized assistance

Methodologies	Description
Collaborative Learning	The works to be presented, either individually or in groups, will be the result of student/teacher collaboration for the correct development of the processes required during the elaboration and also the resolution of doubts during office hours.
Flipped Learning	The works to be presented, either individually or in groups, will be the result of student/teacher collaboration for the correct development of the processes required during the elaboration and also the resolution of doubts during office hours.
Practices through ICT	The works to be presented, either individually or in groups, will be the result of student/teacher collaboration for the correct development of the processes required during the elaboration and also the resolution of doubts during office hours.
Tests	Description
Simulation or Role Playing	The works to be presented, either individually or in groups, will be the result of student/teacher collaboration for the correct development of the processes required during the elaboration and also the resolution of doubts during office hours prior to the exhibition.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Collaborative Learning	This section will take into consideration the elaboration and presentation of classroom tasks carried out collaboratively.	10	B1	C6	D1
			B2	C21	D2
			B3	C28	D3
			B4	C29	D4
			B5	C41	D5
			B6	C42	D6
			B7	C43	D7
			B9	C44	D8
			B10	C45	D9
			B11	C46	D10
			B12	C47	D11
				C48	D12
				C49	D13
				C50	D15
				C52	D16
				C54	D17
				C55	D18
				C57	D19
				C63	D22

Flipped Learning	The student develops exercises or projects in the classroom under the guidelines and supervision of the teacher. Its development may be linked to the student's autonomous activities.	20	B1 B2 B3 B6 B7 B11 B12	C5 C6 C8 C21 C28 C29 C41 C42 C43 C44 C45 C46 C47 C48 C49 C50 C51 C52 C54 C55 C56 C57 C61 C63	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D17 D19 D21
Practices through ICT	Activities for applying knowledge in a specific context and for acquiring basic and procedural skills related to the subject, through the use of ICT (Information and Communication Technologies).	30	B1 B2 B6 B7 B9 B11	C13 C21 C42 C43 C44 C45 C46 C47 C48 C49 C50 C51 C52 C54 C55 C57 C59 C60 C61 C62	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D15 D17 D19
Objective questions exam	Assessment of the theoretical content of the subject.	20	B7	C5 C6 C8 C13 C21 C42 C43 C44 C45 C46 C47 C48 C49 C50 C51 C52 C54 C55 C56 C63	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D8 D12 D13 D15 D17 D19

Simulation or Role Playing	Simulations of aspects of everyday life will be carried out both in the classroom and through ICT.	20	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B10 B11 B12	C6 C21 C28 C29 C41 C42 C43 C44 C45 C46 C47 C48 C49 C50 C52 C54 C55 C57 C63	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D22
----------------------------	--	----	---	--	--

Other comments on the Evaluation

Students who, for justified reasons, are unable to attend classes regularly must take both a written and an oral examination in French. These examinations will cover the course content, and each will account for 50% of the final grade.

The dates of the official final examinations for students who do not attend classes and who wish to pass the course will be those established in the Faculty's web.

Grades and information regarding the review process will be published on the notice board outside the office of the lecturer responsible and/or on the Moovi platform or any other specified digital space. The review date will be the one published by the Faculty or, failing that, by the teaching staff.

Unless the student states otherwise during the first week of classes, it will be understood that they consent to their personal data (full name) appearing on grade lists, both on Moovi and in any other designated space.

To be assessed through continuous assessment, students must attend at least 80% of both practical and theoretical sessions. Other exceptional situations requiring specific consideration will be examined when necessary.

To pass the course, it is an essential requirement to pass each of the assigned coursework components and the examination. All coursework must be submitted before the official examination date.

Parts of the course passed during the first assessment opportunity will not be reassessed during the second opportunity and will therefore be considered passed for that academic year.

In coherence with the inclusive nature that characterises the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE (Support for students with Specific Educational Needs) programme (Tutorial Action Programme - PAT).

With the aim of favouring the reconciliation of working life and academic training, the contents, planning, methodological resources and assessment system will be adapted for students on the bridging course, guaranteeing, in all cases, the achievement of the competences and learning outcomes established in this document. A specific folder will be opened on the Moovi platform in which information will be provided on the assessment tasks and tests that will guide the development of this subject for students on the bridging course or practising professionals.

The use of AI tools in the assessment activities of this course must adhere to responsible, ethical and transparent use, in accordance with the guidelines of FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) and the regulations established by the UVigo.

Sources of information

Basic Bibliography

- BEACCO, J.C., et PORQUIER, R., **Niveau A2 pour le Français**, Didier, 2008
- GRAND-CLÉMENT, O., **Grammaire progressive du français - Niveau débutant. 2e édition**, CLE INTERNATIONAL, 2018
- MIQUEL, C., **Vocabulaire progressif du français. Niveau débutant. 3e édition**, CLE INTERNATIONAL, 2025
- LE ROBERT NATHAN, **Conjugaison**, Nathan, 2001
- MARTINS, C., et Mabilat, J.-J., **Guide de communication en français**, DIDIER, 2014

NOUTCHIE NIKJE, J., **Civilisation progressive de la francophonie - Niveau débutant / intermédiaire**, CLE INTERNATIONAL, 2016

Complementary Bibliography

BEACCO, J.C. et PORQUIER, R., **Niveau A1 pour le français**, Didier, 2007

GREGOIRE, M. et THIÉVENAZ, O., **Grammaire progressive du français □ Niveau intermédiaire. 4e édition**, CLE International, 2017

CHOLLET, I. et ROBERT, J.M., **Précis de Grammaire**, CLE INTERNATIONAL, 2025

PETITMENGIN, V., et FAFA, C., **Les Outils malins du FLE : La grammaire en jeux**, PUG, 2017

MIQUEL, C. et GOLIOT-LÉTÉ, A., **Vocabulaire progressif du français. Niveau intermédiaire. 3e édition**, CLE International, 2017

DUMAREST, D., et MORSEL, M.-H., **Les mots. Origine, formation, sens**, PUG, 2017

LAURENT, N., DELAUNAY, B. et LIVET, D., **La conjugaison pour tous**, Hatier, 2024

CHAMBERLAIN, A. et STEELE, R., **Guide pratique de la communication**, Didier, 2004

BRIET, G., COLLIGE, V., et RASSART, E., **La prononciation en classe**, PUG, 2014

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Foreign language learning: French/O05G110V01508

Subjects that it is recommended to have taken before

Education: New technologies applied to children's education/O05G110V01103

Other comments

This subject is part of a faculty committed to the sustainability of the environment and people. In line with this philosophy, this course will promote educational practices based on materials with a low environmental impact in line with the principles of sustainability (SDGs).

A minimum introduction to the French language and previous knowledge at baccalaureate level, or level A1+ according to the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), would be recommended.

IDENTIFYING DATA				
Foreign Language 1: English				
Subject	Foreign Language 1: English			
Code	O05G110V01406			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	2nd
Teaching language	English			
Department				
Coordinator	Llantada Díaz, María Francisca			
Lecturers	Llantada Díaz, María Francisca			
E-mail	fanny.llantada@uvigo.gal			
Web				
General description	Order ECI/3854/2007, of December 27, 2007, which establishes the requirements for the verification of official university degrees that enable the exercise of the profession of Early Childhood Education Teacher stipulates that one aspect of the competencies to be acquired by these professionals is "to be able to foster a first approach to a foreign language". English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results	
Code	
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B3	Design and regulate learning spaces within diversity contexts to meet students' singular educational needs, gender equality, equity and respect for human rights.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B6	Know how language evolves in early childhood, learn to identify possible problems and assure adequate evolution. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Oral and written expression, as well as mastery in the use of the different expression techniques.
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.
B8	Know the basics of dietetics and hygiene for children. Knowledge of the fundamentals of early attention and the □ Knowledge- bases and developments that allow us to understand the psychological, learning and personality building processes based in early childhood.
B9	Knowledge of how primary schools are organised and the different actions that comprise their operation. Assume that the practice of teaching has to be improved and adapted to the scientific, pedagogical and social changes throughout life.
B10	Act as a counsellor to parents on the subject of family education in the 0 to 6-year-old age bracket and master social skills for managing and relating to each student's family and to all families.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.
C5	Know how to boost acquisition of habits related to autonomy, freedom, curiosity, observation, experimentation, imitation, acceptance of rules and limits, symbolic and heuristics games.
C6	Know the pedagogical dimension of interaction with peers and adults and learn how to promote participation in group activities, cooperative work and individual effort.
C8	Know how to inform other professional specialists regarding centre and teacher collaboration in catering to the special educational needs that may arise.
C13	Critically analyse and incorporate the most relevant issues of today's society that affect education in the family and at school: social and educational impact of audio-visual languages and of screens; changes in gender and inter-generational relations; multiculturalism and interculturalism; discrimination and social inclusion, as well as sustainable development.
C21	Ability to work in a team with other professionals from both inside and outside the centre, to provide attention □ Procedure-based to every student, and to plan learning sequences and organise work situations in the classroom and playground, by identifying the specific characteristics of the 0 to 3-year-old and the 3 to 6-year-old age brackets.
C22	Cater to students' needs and transmit safety, peace of mind and affection.

C28	Learn about international experiences and of innovative practices in primary education.
C29	Value the importance of teamwork.
C30	Participate in the preparation and follow-up of primary education projects within the school's framework of projects, and through collaboration with the region and with other professionals and social agents.
C40	To promote interest in and respect for the natural, social and cultural environments through appropriate teaching projects.
C41	To promote experiences of introduction into information and communication technologies.
C42	To know the syllabus of language and reading and writing for this stage as well as the theories of acquisition and development of the relevant learning contents.
C43	To develop speaking and writing skills.
C44	To know and master techniques of oral and written expression.
C45	To know the oral and folk traditions.
C46	To understand the transition from speech to writing and to learn the different registers and uses of language.
C47	To know the process of learning/teaching to read and write.
C48	To approach situations of language learning in multilingual contexts.
C49	To recognize and appreciate the appropriate use of verbal and non-verbal language.
C50	To know and use appropriate resources for promotion of reading and writing habits.
C51	To acquire literary training and knowledge of children's literature in particular.
C52	To be able to promote a first approach to a foreign language.
C54	To be familiar with and use songs to foster auditory, rhythmic and vocal education.
C55	Know how to use games as a teaching resource and design learning activities based on principles.
C56	To develop teaching activities that foster musical perception and expression, motor skills, drawing and creativity.
C57	To analyze audiovisual languages and their implications for teaching.
C59	Acquire practical knowledge about the classroom and its management.
C60	Know and apply the interaction and communication processes in the classroom and master the capabilities and social skills needed to foster a climate conducive to coexistence and learning.
C61	Control and follow-up the educational process and, especially teaching and learning by mastering the techniques□ Procedure-based and the strategies needed.
C62	Relate theory and practice with the reality in the classroom and the centre.
C63	Participate in teaching activity and learn to perform by acting and reflecting through practice.
C64	Participate in improvement proposals in the different fields of action that can be set up in a centre.
C65	Regulate the interaction and communication processes in students from the 0 to 3 and 3 to 6-year-old groups.
C66	Learn ways to collaborate with the different sectors of the educational community and the social environment.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D3	Oral and written communication
D4	Knowledge of foreign language
D5	Knowledge of informatics
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D10	Work in an international context
D11	Skills in interpersonal relations
D12	Critical reasoning
D13	Critical reasoning
D14	Ethical commitment
D15	Autonomous learning
D16	Adaptation to new situations
D17	Creativity
D18	Leadership
D19	Knowledge of other cultures and customs
D20	Initiative and an entrepreneurial spirit
D21	Motivation for quality
D22	Awareness of environmental issues

Expected results from this subject

Expected results from this subject

Training and Learning
Results

1. Understand written texts drafted in a language of habitual and everyday use or related to work	B6	C41	D1
		C42	D3
		C43	D4
		C44	D5
		C46	D6
		C47	D13
		C48	D15
		C50	D19
		C51	
		C52	
2. Be able to write simple and well-connected texts on topics that are familiar or of personal interest. To be able to write personal letters describing experiences and impressions.	B3	C29	D1
		C42	D2
		C43	D3
		C44	D4
		C46	D5
		C47	D6
		C50	D22
		C52	
3. Understand the main ideas of spoken discourse when it is clear and normal and deals with everyday matters in personal and educational contexts.		C22	D3
		C43	D4
		C44	D15
		C46	D19
		C49	D22
		C52	
		C54	
4. Be able to participate spontaneously in a conversation on everyday topics of personal interest or relevant to daily life (for example, family, hobbies, work, travel, and current events).	B8 B10	C22	D3
		C43	D4
		C44	D16
		C46	D19
		C49	D20
		C52	D22
5. Know how to link sentences in a simple way in order to describe experiences and events, as well as one's dreams, hopes, and ambitions.		C22	D3
		C43	D4
		C44	D9
		C46	D11
		C49	D12
		C52	D16
6. Be able to address, with fluency and confidence, topics of interest for early childhood education students orally in English.	B1 B5		D20
		C22	D3
		C43	D4
		C44	D12
		C46	
		C49	
7. Be able to briefly explain and justify one's opinions and plans		C52	
		C22	D3
		C29	D4
		C43	D9
		C44	D11
		C46	D12
		C49	D16
		C52	D20
		C59	
		C65	
8. Know how to narrate a story or tale, the plot of a book or movie, and to be able to describe one's reactions.	B7	C66	
		C22	D3
		C43	D4
		C44	D12
		C46	D13
		C49	D16
		C51	D20
		C52	
		C57	

9. Develop the communicative competence necessary to address, in English, with fluency and confidence, topics of interest for early childhood education students.	B1	C22	D3
	B5	C43	D4
		C44	D12
		C45	
		C46	
		C49	
		C52	
		C55	
		C62	
10. Develop strategies for autonomous learning and cooperative work, fostering the analysis and observation of one's own learning processes.		C5	D9
		C6	D13
		C22	D14
		C29	D15
		C30	D16
		C55	D20
		C59	
		C60	
11. Know ways and means to continue and enrich one's own cultural and linguistic education.		C63	
		C64	
	B1	C6	D3
	B9	C8	D4
	B11	C13	D6
	B12	C21	D7
		C28	D8
		C29	D10
12. Develop certain desirable affective attitudes in a foreign language teacher, such as solidarity and cooperation with others, interest and tolerance towards what is 'different, confidence in one's own linguistic competence, and a view of the foreign language as a means of real communication rather than merely another subject.		C30	D16
		C41	D17
		C45	D18
		C47	D20
		C51	D21
		C56	
		C61	
		C63	
		C64	
	B2	C5	D4
	B3	C6	D9
	B4	C22	D11
	B5	C28	D12
		C29	D14
		C40	D19
		C43	
		C44	
		C47	
		C59	
		C60	

Contents

Topic	
1. Linguistic aspects	Lexis, grammar, semantics, spelling, correct pronunciation
2. Sociolinguistic aspects	Linguistic markers of social relations, rules of politeness, expressions of popular wisdom, differences in register
3. Discourse aspects	Ordering sentences in terms of 'natural' sequence, cause and effect relationships (or vice versa), and structuring of discourse; ordering discourse in terms of thematic organisation, coherence and cohesion.
4. Strategic aspects	Verbal strategies used to prevent miscommunication: request for repetition, paraphrasing, use of general words, approximation, clarification, and request for help.
5. Intercultural aspects	Daily life, personal relationships, values, beliefs and attitudes, body language, social conventions, ritual behaviour.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Presentation	3	10	13
Mentored work	23	41	64
Introductory activities	2	0	2
Workshops	22.5	36.5	59

Essay questions exam	1	5	6
Oral exam	1	5	6

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Presentation	Oral presentations on a topic of the subject prepared by students individually or in groups to reinforce communicative skills of expression. This can be done individually or in groups. They will be presented in the practical classes during the course.
Mentored work	Carrying out exercises related to communication skills in the classroom under the guidance and supervision of the teacher.
Introductory activities	Presentation of the different aspects of the subject to the students and general guidance about it.
Workshops	Activities focused on the acquisition of knowledge and instrumental skills on a specific subject, with specific assistance from the teacher to the individual and/or group activities developed by the students.

Personalized assistance

Methodologies Description

Presentation	To answers questions/ resolve doubts about the subject and/or the tests and oral presentations, the teacher will attend to students in small-group work classes and in her office during tutorial hours.
Mentored work	To answers questions/ resolve doubts about the subject and/or the tests and oral presentations, the teacher will attend to students in small-group work classes and in her office during tutorial hours.
Workshops	Students will have personalised attention, both in tutorial hours and in small-group work classes.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Presentation	Presentation by the students to the teacher and/or a group of students of a topic on the contents of the subject or the results of a work, exercise, project... It can be carried out individually or in a group.	15	B1 B2 B4 B5 B6 B7 B12	C42 C44 C46 C48 C49 C52	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Mentored work	The student carries out exercises or projects in the classroom under the guidance and supervision of the teacher. The development may be linked to the student's autonomous activities.	15		C42 C44 C46 C48 C49	D1 D2 D3 D4 D7 D12 D13 D17 D18

Workshops	Activities focused on the acquisition of knowledge and instrumental skills on a specific subject, with specific assistance from the teacher to the individual and/or group activities developed by the students.	20	B2 B5 B7 B12	C44 C48 C52	D2 D4 D6 D8 D10 D12 D14 D16 D18 D20
Essay questions exam	A final exam will be held, consisting of a writing test.	25		C42 C44 C46 C48 C49	D1 D2 D3 D4 D7 D12 D13 D17 D18
Oral exam	An oral test of about ten minutes will be held.	25		C43 C44 C46 C48 C49 C50	D1 D2 D3 D4 D6 D7 D11 D12 D13 D18 D19

Other comments on the Evaluation

So as to pass this subject, the student must obtain at least 25% of the total mark in those aspects that are NOT part of the final exam. With regard to the final exam, the student must pass both the written and oral parts.

The parts of the subject passed in the 1st opportunity will not be subject to assessment in the 2nd opportunity, and will therefore be considered passed in that academic year.

Students who cannot attend class must contact the teacher at the beginning of the course to agree on a work plan with them.

In order to facilitate the reconciliation of work life and academic training, the contents, planning, methodological resources and evaluation system will be adapted for the students of the "bridge" course, guaranteeing, in any case, the achievement of the competencies and learning outcomes in this document. A specific folder is opened in the Moovi platform in which the evaluation tasks and tests that will guide the development of this subject for the students of the "bridge" course or practicing professionals will be reported.

Exam dates: Consult the faculty website under the menu Exam dates.

Students will have personalised attention, both in tutorial hours and in small-group classes.

In coherence with the inclusive character that defines the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE program (PAT).

The use of AI tools in the assessment activities of this course must adhere to responsible, ethical and transparent use, in accordance with the guidelines of FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) and the regulations established by the UVigo.

Sources of information

Basic Bibliography

Collins diccionario español-inglés. inglés-español., Grijalbo, 2002

Adelson-Goldstein, J., **Oxford Picture Dictionary: English-Spanish**, Oxford University Press, 2009

Eastwood, J. & Mackin, R., **Oxford Practice Grammar**, Oxford University Press, 2006

Murphy, R., **English Grammar in Use**, Cambridge University Press, 2008

Complementary Bibliography

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Foreign language learning: English/O05G110V01501

Other comments

In order to take this course comfortably and successfully, it is recommended that the student has, at the beginning, an intermediate level of communicative competence in English.

This subject is taught in a faculty committed to the sustainability of the environment and people. In keeping with this philosophy, this subject will promote educational practices based on materials with low environmental impact in line with the principles of sustainability (ODS).

IDENTIFYING DATA**Aprendizaxe da lingua estranxeira: Inglés**

Subject	Aprendizaxe da lingua estranxeira: Inglés			
Code	O05G110V01501			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Inglés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	Llantada Díaz, María Francisca			
Lecturers	Llantada Díaz, María Francisca			
E-mail	fanny.llantada@uvigo.gal			
Web				
General description	Esta materia proporcionalle o alumnado en formación unha visión metodolóxica sobre o ensino da lingua inglesa nas aulas de infantil. Esta aproximación levarase a cabo a través de actividades prácticas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C37	Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
C53	Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática

D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Diseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5 B7 B9 B11 B12	C42 C43 C51 C53 C61	D1 D3 D4 D8 D11 D12 D14
2. Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos entre os estudantes.	A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5 B7 B9 B11 B12	C42 C43 C51 C53 C61	D1 D2 D3 D4 D7 D8 D9 D11 D13 D14 D15 D17 D19
3. Diferenciar entre competencias lingüísticas, socioculturais e pragmáticas.	A3 A4 A5	B2 B3 B5 B10	C42 C43 C53	D1 D3 D4 D11 D12 D13 D19
4. Diferenciar entre as actividades comunicativas (interacción oral, expresión oral e comprensión oral) adecuadas ao nivel A1.1 do Marco.	A3 A4 A5		C37 C43	D1 D3 D4 D7 D11 D12 D13 D19

5. Ser capaz de preparar e impartir unha unidade didáctica.

A3	B2	C42	D1
A4	B3	C43	D2
A5	B4	C51	D3
	B5	C53	D4
	B7	C61	D7
	B8		D8
	B11		D9
	B12		D11
			D12
			D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D19
			D20
			D21

6. Ser capaz de levar a cabo distintos tipos de avaliación.

A3	B2	C42	D1
A4	B3	C43	D2
A5	B5	C51	D3
	B7	C61	D4
	B9		D5
	B11		D7
	B12		D8
			D13
			D14
			D15
			D19
			D21

7. Coñecer o currículo da lingua estranxeira na Educación Infantil.

A3	B2	C42	D1
A4	B3	C43	D3
A5	B4	C51	D4
	B5	C53	D13
	B7	C61	D14
	B8		D15
	B9		D21
	B10		
	B11		
	B12		

8. Identificar os tipos de actividades comunicativas (interacción oral, expresión oral e comprensión oral) no ámbito persoal.

A3	B2	C42	D1
A4	B3	C43	D2
A5	B7	C51	D3
	B11	C53	D4
		C61	D11
			D12
			D13
			D19

Contidos

Topic

1. O modelo teórico da lingua como comunicación.	1.1. Ensino da lingua inglesa en idades tempranas. 1.2. Competencias lingüísticas, sociolingüísticas e pragmáticas. 1.3. Actividades comunicativas da lingua. 1.4. Áreas de interese ou ámbitos.
2. Enfoque didáctico por tarefas e competencias.	2.1. O enfoque orientado á acción. 2.2. Tarefas de comunicación. 2.3. O contexto do uso da lingua.
3. O currículo de educación infantil	3.1. Obxectivos 3.2. Contidos 3.3. Criterios de avaliación
4. Elaboración de propostas didácticas.	4.1. Propostas didácticas para Ed. Infantil. 4.2. Recursos e materiais didácticos.
5. Métodos de avaliación.	5.1. Avaliación dos contidos curriculares 5.2. Avaliación dos contidos lingüísticos (inglés) 5.3. A utilización do Portfolio Europeo das Linguas (PEL) como ferramenta de autoavaliación lingüística.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	15.5	0	15.5
Traballo tutelado	18	45.5	63.5
Presentación	11	49	60
Actividades introductorias	1	3	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Práctica de laboratorio	2	0	2
Traballo	3	0	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición teórica dos contidos por parte do profesor.
Traballo tutelado	Elaboración na aula de tarefas sobre supostos prácticos.
Presentación	Exposición e discusión das tarefas realizadas polos alumnos.
Actividades introductorias	Explicación de normas e presentación da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Atención e resolución de dúbidas do alumnado coa finalidade de guiar e orientar o proceso de aprendizaxe
Presentación	Atención e resolución de dúbidas do alumnado coa finalidade de guiar e orientar o proceso de aprendizaxe

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliación continua (en inglés): Probas nas que o alumnado debe solucionar unha serie de exercicios e/ou problemas, incluíndo preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...) en un tempo/condicións establecido/as polo profesorado.	40	A3	B7	C42	D1
				B9	C61	D2
				B11		D4
						D7
						D8
						D13
						D16
Práctica de laboratorio	Avaliación continua (en inglés): Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade suscitada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da asignatura.	30	A3	B2	C42	D1
			A4	B3	C43	D2
			A5	B4	C51	D3
				B5	C53	D4
				B7	C61	D5
				B9		D7
				B10		D8
				B11		D9
				B12		D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D19
						D20

Traballo	Avaliación continua (en inglés): O alumnado presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	30	A3	B2	C42	D1
			A4	B3	C43	D2
			A5	B4	C51	D3
				B5	C53	D4
				B7	C61	D5
				B8		D7
				B9		D8
				B10		D9
				B11		D11
				B12		D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D19
						D20
						D21

Other comments on the Evaluation

Para superar a materia será requisito imprescindible aprobar (cun 50% como mínimo) cada un dos tres apartados arriba mencionados. En caso de PLAXIO a cualificación será de SUSPENSO.

Efectuarase un seguimento de asistencia a clase. En segunda convocatoria e para o alumnado que non se acolle á avaliación continua e/ou non asiste ao 80% das clases, realizarase un exame final que englobe todos os contidos e destrezas. Consistirá nunha presentación da unidade didáctica en horas de tutoría (40%), unha proba de exame oral en inglés (30%) e dun exame final tipo test con contidos prácticos e teóricos (30% - o alumnado terá que aprobar cada unha das dúas partes do examen escrito, cun mínimo de 5 sobre 10 na parte práctica, y 5 sobre 10 na parte teórica).

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

Data do exame: Consultar a web da facultade no menú Datas exames.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para estudantado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi, na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para estudantado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios de Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

McNicholls, S., **Learning English (apuntes de la asignatura)**, Meu Moodle, 1.9.2021

Complementary Bibliography

Agencia de Programas Educativos Europeos, **Portfolio Europeo de las Lenguas (PEL)**, Comité Nacional para el desarrollo del PEL: Dispon, 2003

Council of Europe, **Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment**, Cambridge University Press & Modern Languages, 2001

González Piñeiro, M., Guillén Díaz, C. y Vez, J.M., **Didáctica de las lenguas modernas: Competencia plurilingüe e intercultural**, Editorial Síntesis, 2010

Currículo de educación infantil, 121, DOG, 23 de xuño de 2009

Proposta metodolóxica para o ensino de inglés en educación infantil, 134, DOG, 10 de xullo de 2009

Speech acts and pragmatics, <http://userwww.sfsu.edu/~kbach/Spch.Prag.htm>,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Lingua estranxeira a través da literatura infantil ou xuvenil: Inglés/O05G110V01938

Didáctica da lingua estranxeira: Inglés/O05G110V01940

Situacións de comunicación en lingua estranxeira: Inglés/O05G110V01936

Subjects that it is recommended to have taken before

Idioma estranxeiro I: Inglés/O05G110V01406

Other comments

Recoméndase a asistencia continua ás sesións de teoría e práctica. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado.

Recoméndase que, no momento de iniciar a materia, os alumnos teñan un nivel de A2 (segundo o Marco Europeo de Linguas) en lingua inglesa.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Didáctica de la expresión plástica y visual**

Subject	Didáctica de la expresión plástica y visual			
Code	005G110V01502			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castellano			
Department	Didácticas especiales			
Coordinator	Martín Gulias, Néstor			
Lecturers	Martín Gulias, Néstor			
E-mail	martingulias@gmail.com			
Web	http://didactica-de-las-artes.blogspot.com/			
General description	La finalidad primordial de la Didáctica de la expresión plástica y visual en las Facultades de Ciencias de la Educación es proporcionar a los alumnos una formación artística y didáctica de calidad y garantizar la calificación de los futuros profesionales de la enseñanza en el ámbito de las artes plásticas aplicado a la enseñanza de infantil. Las enseñanzas artísticas en el ámbito educativo asumen un doble sentido, ya que, por una parte, la transmisión de sus saberes garantizan la conservación de prácticas artísticas fundamentales en la didáctica, tanto en la composición y el crecimiento del aprendizaje en el alumnado como en las tareas de apoyo a otros saber, y por otro, auspician la *incentivación en la reflexión, en la práctica estética y en el desarrollo de la creatividad.			

Resultados de Formación y Aprendizaje

Code	
A1	Que el estudiantado haya demostrado poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio.
A2	Que el estudiantado sepa aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posea las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio.
A3	Que el estudiantado tenga la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.
A4	Que el estudiantado pueda transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado.
A5	Que el estudiantado haya desarrollado aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía.
B1	Conocer los objetivos, contenidos curriculares y criterios de evaluación de la educación infantil.
B2	Promover y facilitar los aprendizajes en la primera infancia, desde una perspectiva globalizadora e integradora de las diferentes dimensiones cognitiva, emocional, psicomotora y volitiva.
B7	Conocer las implicaciones educativas de las tecnologías de la información y la comunicación y, en particular, de la televisión en la primera infancia.
B11	Reflexionar sobre las prácticas de aula para innovar y mejorar la labor docente. Adquirir hábitos y destrezas para el aprendizaje autónomo y cooperativo y promoverlo en el estudiantado.
C2	Conocer los desarrollos de la psicología evolutiva de la infancia en los periodos 0-3 y 3-6.
C4	Reconocer la identidad de la etapa y sus características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociales, afectivas.
C5	Saber promover la adquisición de hábitos en torno a la autonomía, la libertad, la curiosidad, la observación, la experimentación, la imitación, la aceptación de normas y de límites, el juego simbólico y heurístico.
C7	Identificar dificultades de aprendizaje, disfunciones cognitivas y las relacionadas con la atención.
C9	Adquirir recursos para favorecer la integración educativa de estudiantes con dificultades.
C10	Crear y mantener lazos de comunicación con las familias para incidir eficazmente en el proceso educativo.
C11	Conocer y saber ejercer las funciones de tutor/a y orientador/a en relación con la educación familiar.
C12	Promover y colaborar en acciones dentro y fuera de la escuela, organizadas por familias, ayuntamientos y otras instituciones con incidencia en la formación ciudadana.
C23	Comprender que la observación sistemática es un instrumento básico para poder reflexionar sobre la práctica y la realidad, así como contribuir a la innovación y a la mejora en educación infantil.
C25	Abordar análisis de campo mediante metodología observacional utilizando tecnologías de la información, documentación y audiovisuales.
C29	Valorar la importancia del trabajo en equipo.
C34	Conocer estrategias didácticas para desarrollar representaciones numéricas y nociones espaciales, geométricas y de desarrollo lógico.
C41	Fomentar experiencias de iniciación a las tecnologías de la información y la comunicación.

C53	Conocer los fundamentos musicales, plásticos y de expresión corporal del currículo de esta etapa así como las teorías sobre la adquisición y desarrollo de los aprendizajes correspondientes.
C56	Elaborar propuestas didácticas que fomenten la percepción y la expresión musical, las habilidades motrices, el dibujo y la creatividad.
C57	Analizar los lenguajes audiovisuales y sus implicaciones educativas.
C58	Promover la sensibilidad relativa a la expresión plástica y a la creación artística.
C59	Adquirir un conocimiento práctico del aula y de la gestión de la misma.
C60	Conocer y aplicar los procesos de interacción y comunicación en el aula, así como dominar las destrezas y habilidades sociales necesarias para fomentar un clima que facilite el aprendizaje y la convivencia.
C61	Controlar y hacer el seguimiento del proceso educativo y, en particular, de enseñanza y aprendizaje mediante el dominio de técnicas y estrategias necesarias.
C62	Relacionar teoría y práctica con la realidad del aula y del centro.
C63	Participar en la actividad docente y aprender a saber hacer, actuando y reflexionando desde la práctica.
C64	Participar en las propuestas de mejora en los distintos ámbitos de actuación que se puedan establecer en un centro.
C66	Conocer formas de colaboración con los distintos sectores de la comunidad educativa y del entorno social.
D1	Capacidad de análisis y síntesis
D2	Capacidad de organización y planificación
D5	Conocimiento de informática
D8	Toma de decisiones
D9	Trabajo en equipo
D11	Habilidades en las relaciones interpersonales
D12	Reconocimiento de la diversidad y multiculturalidad
D13	Razonamiento crítico
D15	Aprendizaje autónomo
D16	Adaptación a nuevas situaciones
D17	Creatividad
D19	Conocimiento de otras culturas y costumbres
D20	Iniciativa y espíritu emprendedor
D21	Motivación por la calidad

Resultados previstos en la materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Abordar con eficacia situaciones de aprendizaje de lenguas en contextos multiculturales y plurilingües.	A1 A2 A3 A4 A5	B1	C5 C7 C9 C29 C57	D1 D2 D5 D9 D17
Diseñar y regular espacios de aprendizaje en contextos de diversidad y que atiendan la igualdad de género, la equidad y al respeto a los derechos humanos que conformen los valores de la formación ciudadana.	A3	B7	C29	D9
Conocimiento de los materiales y de sus procesos derivados de creación y/o producción.	A2 A4	B7 B11	C10 C11	D8 D9
Conocimiento de los instrumentos y métodos de experimentación en arte.			C12	D11
Capacidad para generar y gestionar la producción artística			C23	D12
Capacidad de documentar la producción artística			C25	D13
Capacidad de determinar el sistema de presentación adecuado para las calidades artísticas específicas de una obra de arte			C57	D17
Habilidades para la creación artística y capacidad de construir obras de arte				

Conocimiento de los procesos de la creación y de la producción artística.	A1	B7	C25	D9
Conocimiento de los modos de investigación en las artes.			C34	D17
Capacidad para aplicar los conocimientos técnicos y de los procedimientos para el desarrollo de la práctica artística.			C41	
Capacidad para la organización de un sistema creativo innovador.			C53	
Capacidad para la presentación y exposición de proyectos artísticos.			C57	
Capacidad para la elaboración de textos relacionados con el trabajo realizado sobre una cuestión artística.			C59	
Capacidad para buscar, analizar e incorporar recursos desde otros ámbitos y aplicarlo luego a los ámbitos artísticos y de la creatividad.			C60	
Capacidad para elaborar un anteproyecto que se pueda concretar luego en un proyecto en el aula.				
Capacidad para contextualizar el trabajo realizado, dando la razón del fundamento de los principios del incluso.				
Capacidad para documentar el trabajo realizado, saber investigar en las fuentes y saber aplicarlo al trabajo de propia creación.				
Capacidad para el análisis y la evaluación de proyectos, así como saber extrapolarlo a ámbitos de las artes.				
Capacidad para la autoevaluación y de valoración de todos los procedimientos artísticos, de sus principios y de sus objetivos.	A5	B2	C25	D9
Habilidad para captar estímulos susceptibles de ser incorporados a la creación.		B7	C56	D15
Habilidad para gestionar la información necesaria en la elaboración de proyectos artísticos.			C57	D16
Habilidad para suscitar procesos de investigación y creación en arte.			C61	D17
Conocimiento de la teoría y del discurso actual del arte, así como el pensamiento actual de los artistas a través de sus obras y textos.			C62	D19
Conocimiento del vocabulario, códigos, y de los conceptos inherentes al ámbito artístico.			C63	D20
Conocimiento del vocabulario y de los conceptos propios la cada técnica artística particular.			C64	D21
Conocimiento de métodos de producción y técnicas artísticas.			C66	
Diseñar, planificar y evaluar procesos de enseñanza y aprendizaje, tanto individualmente como en colaboración con otros docentes y profesionales del centro.	A3	B2	C29	D17
Desarrollar y evaluar contenidos del currículo mediante recursos didácticos apropiados y promover las competencias artísticas correspondientes en los estudiantes.	A5	B7	C58	
	A4	B7	C2	D17
			C4	
			C56	
			C58	

Contenidos

Topic

El lenguaje plástico infantil: desarrollo perceptivo y características.	El lenguaje plástico infantil y sus fases.
Procesos de dibujo y elaboración grafomotriz.	Desarrollo perceptivo y características evolutivas del niño respeto al área de la plástica.
	Desarrollo curricular de las artes plásticas en educación Infantil.
	Procesos de dibujo y elaboración grafomotriz.
	Estudio genético y psico-evolutivo del desarrollo del niño y de su capacidad expresiva, plástica y creativa.
El análisis de las formas y el estudio de los elementos plásticos	Elementos plásticos materiales, formales y estructurales.
	Estudio de las técnicas para la composición, la luz, el color, la perspectiva y la proporción.
	Análisis de distintas técnicas de la expresión plástica, de la interpretación, de la concepción e ilusión del espacio.
	Estudio de los distintos procedimientos y sus respectivos soportes, pigmentos, aglutinantes, diluyentes y de técnicas variadas.
	Procedimientos expresivos con distintos elementos cromáticos, pictóricos, lumínicos y dibujísticos. elementos cromáticos, pictóricos, lumínicos y dibujísticos.
Procedimientos expresivos. Investigación y creación en la obra de arte.	Técnicas de ejecución de texturas, de estampación, de grabados, de mosaicos, collage, etc.
Procedimientos cromáticos.	Análisis de los procedimientos escultóricos, volumétricos y tridimensionales.
Recursos audiovisuales y digitales. El estudio del volumen.	Procedimientos cromáticos con útiles de soporte rígido: lápices, ceras, pastel.
	Recursos audiovisuales, digitales y tecnologías de la comunicación e información aplicadas a la expresión plástica y visual.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Talleres	11	25	36
Trabajo tutelado	8	21	29
Prácticum, Practicas externas y clínicas	1.5	6.5	8
Estudio previo	1	8	9
Lección magistral	16	16	32
Aprendizaje-servicio	8	15	23
Trabajo	5	5	10
Observación sistemática	3	0	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías

	Description
Talleres	Interpretación práctica didáctica de obras artísticas en la historia. Soporte teórico-práctico y conocimiento de la técnica en el estudio del taller. Elaboración artística didáctica en el taller para el desarrollo del ingenio, de la inventiva, del pensamiento original y de la imaginación constructora.
Trabajo tutelado	Incorporación didáctica tutelada de las tecnologías de la información y de la comunicación y los nuevos métodos informáticos aplicables en el aula a este nivel. Estudios creativos del dibujo y color desde la didáctica tras la explicación en clase de pautas de realización. Trabajos dirigidos bajo la tutela del profesor y orientados en excelente desarrollo de la técnica. Tutela de la realización en las estructuras tridimensionales y en los trabajos de volumen creativo.
Prácticum, Practicas externas y clínicas	Modelos de investigación y de creatividad intencionada en las prácticas externas. La investigación didáctica en el referente a la imaginación en la obra artística y su relación con la realidad del exterior. Estímulo al aire libre en la generación de nuevas ideas y conceptos artísticos, de nuevas asociaciones entre ideas observadas y de conceptos conocidos, como productores de soluciones originales.
Estudio previo	Estudio aportación de la realización de bocetos y estudios previos como mejora de la obra práctica personal y de progreso de la didáctica: descubrimiento de pautas estéticas en la obra de arte y de su transmisión al alumnado.
Lección magistral	Estudio sobre los distintos elementos de la elaboración del dibujo y su relación con las artes plásticas en el ámbito educativo infantil. Trabajo didáctico y lecciones magistrales aportación de la producción de ideas, conceptos, descubrimientos nuevos, originales y útiles, estéticos. Estudio teórico y fundamentado de la inventiva y didáctica en las artes.
Aprendizaje-servicio	(*) Creación de objetos musicales e diseño de intervenciones sonoras para la implementación grupal de sesiones de estimulación artística para bebés en colaboración con escuelas infantiles 0-3 de la zona rural ourensana.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudio previo	Atención personalizada
Prácticum, Practicas externas y clínicas	Atención personalizada
Talleres	Atención personalizada
Trabajo tutelado	Atención personalizada
Lección magistral	Atención personalizada
Aprendizaje-servicio	

Evaluación

Description	Qualification Training and Learning Results

Talleres	Los talleres son el entorno fundamental para trabajar e investigar en las diferentes técnicas plásticas. En el taller del área de la plástica buscaremos producir ideas, desarrollar conceptos, descubrir opciones nuevas, originales, útiles y que satisfagan a los alumnos y a la colectividad. Uno de los principios básicos que se va a tratar de seguir es la estimulación de la capacidad creativa, potenciando su desarrollo y mejora. Para promover su desarrollo utilizaremos distintas técnicas experimentales y otras más conocidas como los mapas mentales. Los procedimientos prácticos se llevarán a efecto mediante la representación gráfica de ideas, temas, proyectos, etc. Trataremos de combinar palabras clave en los dibujos y establecer conexiones entre aquellas, seguiremos como se viene haciendo en los estudios de creatividad un procedimiento analógico.	20	A3	D9 D17
Trabajo tutelado	Es fundamental la tutela y guía del profesor en la orientación de los trabajos, tanto para obtener los fines de esta guía didáctica como para el desarrollo del aprendizaje en las distintas técnicas que se concretará posteriormente en una aplicación didáctica en el aula. Como principales objetivos en el desarrollo del área de la plástica se buscará el acto de innovar bajo la supervisión docente, de producir obras de arte creativas desde el ingenio, la capacidad de encontrar formas y soluciones originales y la voluntad de hacer modificaciones y o asociaciones entre ideas para transformar los objetos, dando lugar a otros nuevos pero siempre siguiendo directrices orientativas para un mejor hacer.	20	A5	C25 D17 C58
Prácticum, Practicas externas y clínicas	Es importante la fase de observación para el desarrollo de la obra de arte y su aplicación didáctica en el aula, para eso es fundamental que el alumno tome contacto continuo con el exterior, pudiendo desarrollar trabajos prácticos y bocetos a partir de elementos naturales. El alumno debe buscar, hallar, inventar en el exterior. En espacios abiertos el alumno se va a identificar con la libertad y el arte del descubrimiento y el profesor le guiará en su investigación de una manera formal. En la obra de arte realizado en las prácticas externas se concretará la estrategia y las conclusiones que guían al descubrimiento.	10	A4	C60
Estudio previo	El alumno va a estudiar todos los elementos que pueden generar obras artísticas bajo un buen dominio de la técnica y de los diferentes recursos de la creatividad. Asimismo investigará en los procedimientos didácticos para poder transmitir en un futuro próximo todo lo aprendido para la educación infantil. Para desarrollar las actividades previas, el alumno deberá también estudiar los elementos preliminares que configuran la obra artística, desde los recursos para acometer nuevas obras hasta los procedimientos para hacer un buen acabado de los trabajos, todo eso extrapolado siempre al entorno didáctico en el que se va a desarrollar.	10	A1 B7 C29 A5	
Lección magistral	El apoyo teórico es necesario para comprender las cuestiones básicas sobre el desarrollo del área de la plástica en el aula, de ahí la necesidad de hacer un seguimiento presencial en el aula de todas las directrices que propician que el alumnado pueda desarrollar mejor los contenidos de la asignatura. Seguiremos el procedimiento de elaboración teórica docente de medios auxiliares, estrategias, principios y reglas y la manera de encontrar vías de solución o pautas para generar el desarrollo de una excelente expresión plástica. En cuanto a las reglas que vamos a seguir atardecer separar los elementos con los que se va a trabajar, generar figuras, me las fuere esquemáticas, tablas, mapas, etc., y a continuación hacer una fusión entre los distintos elementos para estudiar la interrelación entre ellos.	25	A2	C25 D17
Aprendizaje-servicio	(*) Creación de obxectos musicais e intervencións sonoras para bebés.	15		

Other comments on the Evaluation

El alumnado que siga la evaluación continua deberá entregar todos los trabajos, ejercicios y pruebas a evaluar en esta modalidad, así como cumplir con la asistencia obligatoria (mínimo exigido: 80% de las sesiones teóricas y prácticas respectivamente).

Las entregas serán programadas. Estudiantes de evaluación global: En el caso del alumnado que no pueda seguir la evaluación de modo continuo, deberá superar una prueba escrita sobre los contenidos teóricos presentados en las clases magistrales y el resto de los trabajos prácticos. El alumnado de evaluación global deberá ponerse en contacto con el profesor de la materia en las tres primeras semanas de clase para conocer en detalle los trabajos y ejercicios que se van a entregar.

SEGUNDA CONVOCATORIA. En el caso del alumnado que, a pesar de asistir habitualmente a clase y realizar entregas parciales, no supere la materia, deberá presentar en segunda convocatoria aquellos trabajos o ejercicios en los que no se alcanzase la nota mínima de 5.

Alumnado de evaluación global: En el caso del alumnado que no pueda seguir la evaluación continua, tendrá que superar una prueba escrita sobre los contenidos teóricos presentados en las clases magistrales y el resto de los trabajos prácticos. El alumnado no presencial deberá ponerse en contacto con el profesorado de la materia en las tres primeras semanas de clase para conocer con detalle los trabajos y ejercicios a entregar.

Tutorías presenciales o en línea (en campus remoto) previa cita. Las fechas de los exámenes se pueden consultar en la página web de la facultad en la sección de organización académica <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exámenes/>

El empleo de herramientas de IA en las actividades de evaluación de esta asignatura deberá ajustarse a un uso responsable, ético y transparente, conforme a las directrices de la FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) y a la Normativa que establezca la UVigo

Contacto: Néstor Martín Gulias. Aula de plástica

Correo electrónico: martingulias@uvigo.gal

Fuentes de información

Basic Bibliography

BERSON, Marthe, **Del Garabato al Dibujo (Evolución de los Niños Pequeños)**. Buenos Aires, Ed. Kapelusz, 1962.

BONOME. Concepto y Técnica de Dibujo y de la Composición, Fabril., 1962

GÓMEZ MOLINA, Juan José, **Estrategias del Dibujo en el Arte Contemporáneo**, Cátedra, 2006

OLAIA FONTAL MERILLAS; ROSER CALAF MASACHS, **COMO ENSEÑAR ARTE EN LA ESCUELA**, SINTESIS, 2014

VV.AA, **DIDACTICA EDUCACION INFANTIL**, MACMILLAN HEINEMANN, 2013

VV.AA, **ARTE INFANTIL EN LOS CONTEXTOS CONTEMPORANEOS**, ENEIDA, 2014

ANTONIO MACHON, **LOS DIBUJOS DE LOS NIÑOS**, AUTOR-EDITOR, 2016

Complementary Bibliography

EVI CROTTI; ALBERTO MAGNI, **GARABATOS: EL LENGUAJE SECRETO DE LOS NIÑOS**, SIRIO, 2007

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Taller de creatividad artística/O05G110V01906

Other comments

Esta asignatura forma parte de una Facultad comprometida con la sostenibilidad del medio ambiente y de las personas. De acuerdo con esta filosofía, esta asignatura promoverá prácticas educativas basadas en materiales de bajo impacto ambiental coherentes con los principios de sostenibilidad (ODS).

IDENTIFYING DATA**Educación física e a súa didáctica na idade infantil**

Subject	Educación física e a súa didáctica na idade infantil			
Code	005G110V01503			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Táboas Pais, María Inés			
Lecturers	Táboas Pais, María Inés			
E-mail	inestaboas@uvigo.es			
Web				
General description	Materia dirixida á adquisición das competencias necesarias para programar, deseñar e implementar procesos de ensino-aprendizaxe-avaliación na educación infantil a través da motricidade.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudiantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promova no estudiantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
C3	Coñecer os fundamentos de atención temperá.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.

- C16 Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
- C17 Colaborar cos profesionais especializados para solucionar os devanditos trastornos.
- C18 Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturban o desenvolvemento físico e psíquico adecuado do estudantado.
- C19 Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
- C20 Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral do estudantado.
- C21 Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
- C22 Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
- C23 Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
- C24 Dominar as técnicas de observación e rexistro.
- C25 Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
- C26 Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
- C27 Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
- C29 Valorar a importancia do traballo en equipo
- C32 Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
- C40 Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
- C41 Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
- C43 Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
- C44 Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
- C45 Coñecer a tradición oral e o folclore.
- C53 Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
- C54 Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
- C55 Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
- C56 Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e a expresión musical, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
- C57 Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
- C59 Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión desta.
- C60 Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
- C61 Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
- C62 Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
- C63 Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
- C64 Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
- C65 Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
- C66 Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
- D1 Capacidade de análise e síntese
- D2 Capacidade de organización e planificación
- D3 Comunicación oral e escrita
- D4 Coñecemento de lingua estranxeira
- D5 Coñecemento de informática
- D6 Capacidade de xestión da información
- D7 Resolución de problemas
- D8 Toma de decisións
- D9 Traballo en equipo
- D10 Traballo nun contexto internacional
- D11 Habilidades nas relacións interpersoais
- D12 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
- D13 Razoamento crítico
- D14 Compromiso ético
- D15 Aprendizaxe autónoma
- D16 Adaptación a novas situacións
- D17 Creatividade
- D18 Liderado
- D19 Coñecemento doutras culturas e costumes
- D20 Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Comprende os fundamentos da motricidade e a súa importancia dentro do currículo da educación infantil, e dispón dos recursos didácticos adecuados para programar, deseñar e implementar propostas motrices nesta etapa educativa.	B1	C1	D1
	B2	C2	D2
	B3	C3	D3
	B4	C4	D4
	B5	C5	D5
	B6	C6	D6
	B7	C7	D7
	B8	C9	D8
	B9	C12	D9
	B10	C13	D10
	B11	C15	D11
	B12	C16	D12
		C17	D13
		C18	D14
		C19	D15
		C20	D16
		C21	D17
		C22	D18
		C23	D19
		C24	D20
		C25	D21
		C26	
		C27	
		C29	
		C32	
		C40	
		C41	
		C43	
		C44	
		C45	
		C53	
		C54	
		C55	
		C56	
		C57	
		C59	
		C60	
		C61	
		C62	
		C63	
		C64	
		C65	
		C66	
R1. Identifica os compoñentes da motricidade e comprende a súa importancia dentro da educación infantil.		C53	
R2. Manexa o currículo da educación infantil, seleccionando e secuenciando criterios de avaliación e contidos para deseñar propostas motrices que respondan a estes elementos.	B1	C53	
	B2	C56	
R3. Entende as posibles estruturas dunha sesión de motricidade na educación infantil, así como os aspectos didácticos e organizativos necesarios para implementar procesos de ensino-aprendizaxe-avaliación a través de propostas motrices.	B2	C53	
		C56	
		C59	
		C60	
R4. Dispón de recursos didácticos adecuados para desenvolver o currículo da educación infantil a través da motricidade: cuñas motrices, xogos motores e xogos tradicionais e interculturais, cancións motrices, contos motores, circuítos e ambientes de aprendizaxe.	B1	C53	
		C54	
		C55	
		C56	
R5. Formula os obxectivos e contidos específicos dunha sesión de motricidade na educación infantil en base aos criterios de avaliación e contidos do currículo seleccionados.	B1	C53	D2
			D8
R6. Deseña, presenta e modifica a dificultade das tarefas motrices para adecuarse aos obxectivos e contidos expostos e ao nivel do alumnado.	B3	C55	D8
		C56	
R7. Coñece medidas de atención á diversidade na educación infantil e recursos para dar resposta ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo (NEAE) durante a súa participación en situacións de aprendizaxe de carácter motriz.	B3	C9	
		C22	

R8. Deseña sesións de motricidade na educación infantil tomando decisións colaborativamente con outros/as futuros/as mestres/as e tendo en conta os fundamentos didácticos.	B3 B11	C21 C53 C54 C55 C56	D2 D8 D9
R9. Pon en práctica intervencións didácticas a través da motricidade dirixidas a alumnado de educación infantil, elaboradas colaborativamente, partindo dos elementos do currículo e manexando adecuadamente os recursos didácticos e organizativos.	B1 B2 B3 B11	C21 C53 C54 C55 C56 C60 C61 C63	D2 D3 D8 D9
R10. Comunica de forma eficiente durante o desenvolvemento dunha sesión de motricidade, prestando atención a transmitir as súas ideas e xestionar a clase con alumnado ficticio de educación infantil.	B3	C60 C63	D2 D3
R11. Analiza, reflexiona e emite e acepta xuízos críticos sobre as sesións prácticas de educación infantil a través da motricidade para mellorar e innovar no seu labor como docente.	B11	C23 C63	D9 D13

Contidos

Topic

Bloque 1. Terminoloxía e conceptos básicos das actividades motrices na etapa de infantil.	Tema 1. Os compoñentes da motricidade. Tema 2. A sesión de motricidade na educación infantil. Tema 3. A tarefa motriz na educación infantil. Tema 4. Recursos didácticos para unha educación infantil a través da motricidade: cuñas motrices, xogos motores, xogos tradicionais e interculturais, contos motores, cancións motrices, circuitos, ambientes de aprendizaxe. Tema 5. O alumnado con Necesidades Específicas de Apoio Educativo (NEAE) nas propostas motrices.
Bloque 2. Evolución histórica das actividades físicas e motrices no contexto educativo.	Tema 6. Conceptualización, evolución e perspectiva holística das actividades motrices na educación infantil.
Bloque 3. Coñecemento e aplicación dos elementos do currículo vinculados á motricidade na etapa de infantil.	Tema 7. A motricidade no currículo de educación infantil. Tema 8. Programación do currículo para o desenvolvemento da motricidade na educación infantil. Tema 9. Avaliación da educación infantil en situacións motrices de aprendizaxe.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1.5	0	1.5
Flipped Learning	0	13	13
Lección maxistral	6.5	0	6.5
Resolución de problemas	13	0	13
Prácticas de laboratorio	18	0	18
Presentación	5	0	5
Debate	5	0	5
Traballo tutelado	3	0	3
Aprendizaxe colaborativa	0	60	60
Exame de preguntas obxectivas	2	23	25

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Flipped Learning	Algunhas actividades de aprendizaxe realizaranse fora da aula, e coa presenza do docente se facilitará e potenciará outros procesos de adquisición e practica de coñecementos.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.

Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (Laboratorios, aulas informáticas, etc...).
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.
Aprendizaxe colaborativa	Comprende un grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumnado traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e afondar na súa propia aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introductorias	En primeira instancia, atenderanse as dúbidas xurdidas como resultado da presentación da materia durante a primeira sesión de clase. Posteriormente, o alumnado poderá resolver calquera dúbida a través do correo electrónico ou solicitando tutoría presencial ou virtual. Cando sexa posible, a docente responderá as dúbidas noutros espazos (aula, ximnasio ou pavillón).
Traballo tutelado	O seguimento do traballo realizarase no despacho físico da profesora no horario de tutorías. Cando non sexa posible, realizarase a través da sala virtual do profesorado (campus remoto da Universidade de Vigo).
Presentación	Cando un grupo de alumnos/as precise máis atención personalizada para a preparación da súa presentación que a ofrecida durante as horas de traballo tutelado, poderá solicitar tutoría presencial (no despacho físico da docente) ou virtual (na sala de profesorado do campus remoto da Universidade de Vigo). A solicitude farase a través do correo electrónico e atendendo ao horario de tutorías preestablecido.
Flipped Learning	A atención ao alumnado realizarase principalmente cos materiais facilitados a través da plataforma MooVi. O alumnado tamén poderá contactar para resolver dúbidas concretas por correo electrónico. De consideralo oportuno, poderá ser atendido no despacho físico da docente ou nas salas virtuais do profesorado (campus remoto). Neste último caso, a solicitude farase a través do correo electrónico e atendendo ao horario de tutorías preestablecido.
Resolución de problemas	O seguimento personalizado durante a resolución dos problemas propostos ao estudantado farase principalmente durante o horario de clase (nas horas A). Posteriormente, o alumnado poderá resolver calquera dúbida a través do correo electrónico ou solicitando tutoría presencial ou virtual.
Aprendizaxe colaborativa	Cando un grupo de alumnos/as precise atención personalizada para a realización de calquera das tarefas encomendadas como parte do traballo colaborativo, poderá solicitar tutoría presencial (no despacho físico da docente) ou virtual (na sala de profesorado do campus remoto da Universidade de Vigo). A solicitude farase a través do correo electrónico e atendendo ao horario de tutorías preestablecido.
Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	Cando un alumno/a precise atención personalizada para a preparación do exame da materia, poderá solicitar tutoría presencial (no despacho físico da docente) ou virtual (na sala de profesorado do campus remoto da Universidade de Vigo).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Presentación	Deseño e posta en práctica dunha sesión de motricidade dirixida ao alumnado da educación infantil. Partirase dos criterios de avaliación e contidos do currículo, utilizaranse diferentes recursos didácticos, e xestionaranse os tempos, espazos, materiais e a formación de grupos.	40	B1	C21	D2
			B2	C23	D3
			B3	C53	D8
			B11	C54	D9
				C55	D13
				C56	
				C59	
				C60	
				C61	
				C63	

Aprendizaxe colaborativa	Entrega das gravacións e actas das reunións de traballo colaborativo nas que se deseñou unha sesión de motricidade dirixida ao alumnado de educación infantil. Unha vez posta en funcionamento, o alumnado proporá as modificacións oportunas en base ás coavaliacións dos compañeiros/as e á propia autoavaliación. As persoas que integran cada grupo de traballo deberán adoptar unha serie de roles e funcións que serán rotativos.	20	C21	D2 D3 D8 D9
Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento que inclúe preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C9 C12 C13 C15 C16 D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
			C17 C18 C19 C20 C21 C22 C23 C24 C25 C26 C27 C29 C32 C40 C41 C43 C44 C45 C53 C54 C55 C56 C57 C59 C60 C61 C62 C63 C64 C65 C66	

Other comments on the Evaluation

Modalidade de avaliación global: para o alumnado non asistente ou que non alcance o 85% da asistencia ás horas B da materia, o exame terá un valor do 80% e a proba "aprendizaxe colaborativa" suporá o 20%. Ademais, estas persoas non asistentes ou que non asistan ao mínimo de sesións obrigatorias establecidas realizarán unha proba de tipo práctico que permita comprobar a adquisición das competencias correspondentes (proba: "presentación"). Serán cualificadas como aptas ou non aptas nesta proba.

Tanto na modalidade de avaliación continua como na modalidade de avaliación global, para superar a materia é requisito superar cada unha das probas establecidas en devandita modalidade (a cualificación mínima esixida é de 5 sobre 10 ou apta/o nas diferentes probas de avaliación). Unicamente a proba "aprendizaxe colaborativa" non terá cualificación mínima esixida.

A materia incorpora actividades prácticas de traballo colaborativo que requiren a realización e entrega de gravacións audiovisuais como evidencia de aprendizaxe e avaliación. Estas gravacións serán utilizadas exclusivamente con fins

docentes e de avaliación, almacenaranse nas plataformas institucionais habilitadas pola Universidade e serán accesibles unicamente para o profesorado responsable da materia e, se é o caso, para os órganos competentes nos procedementos de revisión de cualificacións. A súa conservación realizarase durante o tempo necesario para a xestión da avaliación e conforme ás políticas de conservación da Universidade. As gravacións solicitadas nesta proba teñen como única finalidade a avaliación das competencias de traballo en equipo por parte do profesorado, sendo a base lexitimadora a execución da función pública educativa (LOSU). O tratamento realizarase exclusivamente a través das ferramentas institucionais proporcionadas pola a Universidade de Vigo con acceso restrinxido ao grupo de traballo e á docente. Queda terminantemente prohibida a descarga, reprodución ou difusión destas gravacións fóra do contorno virtual autorizado. Os arquivos de vídeo serán eliminados permanentemente unha vez que as cualificacións sexan definitivas e transcorridos os prazos legais de reclamación. Debe evitarse nas gravacións audiovisuais que aparezan domicilios particulares ou terceiros alleos á materia.

A cualificación final da materia (obtida a partir de todas as probas establecidas anteriormente, independentemente da existencia ou non de cualificación mínima) será a seguinte:

- 0-4,9: suspenso (SS)
- 5,0-6,9: aprobado (AP)
- 7,0-8,9: notable (NT)
- 9,0-10: sobresaliente (SB)

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, por tanto, como aprobadas nese curso académico.

Naqueles casos extraordinarios nos que un alumno/a supere todas as probas que requiren unha cualificación mínima esixida, pero non alcance o 5 na cualificación final da materia, poderá realizar na 2ª oportunidade algunha proba xa superada na 1ª co obxectivo de poder superar a materia.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo "datas exames".

En coherencia coa carácter inclusivo que caracteriza á Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptárase para o estudantado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Se abrirá un cartafol específico na plataforma Moovi, na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para estudantes do curso ponte ou profesionais en exercicio.

As probas de avaliación tamén poderán adaptarse no caso de alumnado ERASMUS (estudantes entrantes) coa intención de dar resposta ás necesidades derivadas destes casos, especialmente no tocante á comprensión do idioma.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que establece a UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Castañer, M. y Camerino, O., **Enfoque dinámico e integrado de la motricidad (EDIM). De la teoría a la práctica.**, Edicions de la Universitat de Lleida, 2022

Cebrián, B., Martín, M.I., Miguel, A., López Pastor, V.M. et al., **Cómo trabajar la motricidad en el aula. Cuñas motrices para infantil y primaria.**, Miño y Dávila, 2013

Torres, G., **Enseñanza y aprendizaje de la educación física en educación infantil.**, Paraninfo, 2015

Ureña, N., **La alfabetización física en infantil. ABCD motriz.** Inde, 2024

Complementary Bibliography

Blández, J., **Programación de unidades didácticas según ambientes de aprendizaje.**, Inde, 2000

Canales, I., **La desinhibición en la expresión corporal: una propuesta didáctica.** Wanceulen, 2010

Canales, I., **De la expresión a la comunicación: una propuesta didáctica.** Wanceulen, 2010

Conde Caveda, J.L., Martín, C. y Viciñana, V., **Las canciones motrices. Metodología para el desarrollo de las habilidades motrices en Educación Infantil y Primaria a través de la música (3ª ed.).**, Inde, 2004

Conde Caveda, J.L., Martín, C. y Viciñana, V., **Las canciones motrices II. Metodología para el desarrollo de las habilidades motrices en Educación Infantil y Primaria a través de la música (2ª ed.).**, Inde, 2002

Del Pozo, M.M., **Desde L'Ermitage a la Escuela Rural Española: introducción, difusión y apropiación de los «centros de interés» decrolyanos (1907-1936).**, Extraordinario, 143-166, Revista de Educación, 2007

Englehart, D., Mitchell, D., Albers-Biddle, J., Jennings, K. y Forestieri, M., **Juegos STEM en los Rincones de Aprendizaje. Integrando la investigación de los más pequeños.**, Narcea, 2020

Fernández, E., Quer, L. y Securún, R., **Rincón a rincón (2ª ed.)**, Octaedro, 2009

Galera, A.D., **Manual de didáctica de la educación física I. Una perspectiva constructivista moderada. Funciones de impartición.**, Paidós, 2001

Gil, P., Contreras, O.R. y Gómez, I., **Habilidades motrices en la infancia y su desarrollo desde una educación física animada.**, 47, 71-96, Revista Iberoamericana de Educación,, 2008

López Pastor, V.M., Abad, M., Aldama, B. et al., **La educación Física en educación infantil: una propuesta y algunas experiencias.**, Miño y Dávila, 2004

López-Pastor, V.M. y Pérez-Pueyo, A. (Eds.), **Evaluación formativa y compartida en educación: experiencias de éxito en todas las etapas educativas.**, Universidad de León, 2017

Miraflores, E., Cañada, D. y Abad, B., **Actividad Física y Salud de 3 a 6 años. Guía para docentes de Educación Infantil.**, Ministerio de Sanidad y Ministerio de Educación, 2016

Ruiz, J.V., **El cuento motor en la educación infantil y en la educación física escolar**, Wanceulen, 2011

DECRETO 150/2022, do 8 de setembro, polo que se establece a ordenación e o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia. 9 de setembro de 2022. D.O.G. No. 172.

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Educación: Desenvolvemento motor/O05G110V01202

Other comments

- A asistencia e participación activa durante as clases facilita a asimilación de contidos e a adquisición de competencias.
- A elaboración de apuntamentos propios e/ou anotacións persoais favorece a preparación das probas de avaliación e mellora a comprensión dos materiais facilitados.
- O seguimento do campus virtual permite manterse informado de posibles cambios (anuncios) e evita o incumprimento de datas de entrega de actividades.

Esta materia enmárcase nunha facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Musical expression and its teaching**

Subject	Musical expression and its teaching			
Code	O05G110V01504			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Galician			
Department				
Coordinator	Casal de la Fuente, Lucía			
Lecturers	Casal de la Fuente, Lucía			
E-mail	lucia.casal@uvigo.gal			
Web	http://webs.uvigo.es/educacion-ou/			
General description	This subject belongs to a degree focused on training generalist early childhood education and care teachers. It aims to provide the basic skills so that, without being specialists in music education, prospective teachers learn how to use and to integrate music in educational activities with independence and certainty, and to develop the necessary sensitivity concerning musical expression and artistic creation. Therefore, we will get familiar with pedagogical-musical proposals for auditory perception and musical expression (differentiating between the first cycle, 0-3, and the second cycle, 3-6 years-old). We will also try to improve our knowledge and skills at music reading and theory, and to provide resources and solid psychopedagogical grounds in which to base on educational decisions. For completing the musical training, the main activities that will be done tend to focus on playing, group singing and dancing simple songs, and on musical games for the promotion of creativity, and on the use of improvisation. Particular emphasis will be laid on the exercise of relaxation, breathing, and phonation, since voice is a tool that all teachers need to properly use. Starting from non-conventional representation of sounds, we will get to conventional musical notation, examine rhythmic education, and the design of interdisciplinary didactic proposals based on the official curriculum, and intended for children aged 0 to 6. This is an English Friendly subject. International students may request from the teachers: a) resources and bibliography in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.
A5	Students have developed the necessary learning skills to undertake further studies with a high degree of autonomy.
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B8	Know the basics of dietetics and hygiene for children. Knowledge of the fundamentals of early attention and the □ Knowledge- bases and developments that allow us to understand the psychological, learning and personality building processes based in early childhood.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.
C45	To know the oral and folk traditions.
C53	To know the fundamentals of music, plastic art and self-expression through movement of the syllabus of this stage, as well as the theories about the acquisition and development of the relevant learning contents.
C54	To be familiar with and use songs to foster auditory, rhythmic and vocal education.
C55	Know how to use games as a teaching resource and design learning activities based on principles.
C56	To develop teaching activities that foster musical perception and expression, motor skills, drawing and creativity.
C57	To analyze audiovisual languages and their implications for teaching.
C58	To promote sensitivity towards plastic expression and artistic creation.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D5	Knowledge of informatics

D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D11	Skills in interpersonal relations
D12	Critical reasoning
D13	Critical reasoning
D14	Ethical commitment
D15	Autonomous learning
D16	Adaptation to new situations
D17	Creativity
D18	Leadership
D19	Knowledge of other cultures and customs
D20	Initiative and an entrepreneurial spirit
D21	Motivation for quality

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Understanding of the principles which contribute to the historic, cultural, personal, and social training from music education in early childhood.	A2	B12	C58	D6 D13 D14 D15
2. Knowledge of the possibilities and limitations musical education in early childhood.	A3 A4	B1		D1
3. Knowledge of the school curriculum for early childhood education related to musical education.	A1 A2	B1 B8 B12	C53	D5 D19
4. Acquisition of resources to promote lifelong participation in musical activities in and out of school.	A3	B1 B8 B11 B12	C45 C53 C54 C55 C57 C58	D1 D2 D6 D7 D9 D15 D16 D17 D19 D21
5. Artistic education: knowledge and organisation of musical elements and working patterns for the creation of artistic activities related to music.	A2 A3 A4 A5	B1	C45 C53 C54 C55 C56 C57	D1 D2 D5 D6 D7 D8 D9 D15 D16 D17 D19 D21
6. Abilities for leadership, interpersonal relationships, and teamwork.	A2 A3 A4 A5	B2	C55 C58	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D11 D18 D20 D21

7. Adaptation to new situations, problem solving and autonomous learning.	A3	B8	C53	D1
	A4	B11	C56	D2
	A5	B12	C58	D6
				D7
				D8
				D9
				D11
				D12
				D13
				D15
				D16
				D19
8. Habits of excellence and quality in professional practice.	A1	B1	C53	D1
	A2	B2	C56	D2
	A3	B8	C57	D5
	A4	B12	C58	D6
				D7
				D8
				D9
				D11
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21
9. Performance within the necessary ethical principles for the correct professional practice.	A2	B1	C58	D8
	A3	B8		D9
		B11		D15
		B12		D16
				D19
				D20
				D21
10. Ability to apply technical and pedagogical principles to music education.	A2	B1	C45	D1
	A3	B8	C53	D2
	A4	B11	C54	D5
		B12	C55	D6
			C56	D7
			C57	D8
			C58	D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21

11. Preparation of music contents of different styles and genres for music education.

A1	B1	C45	D1
A2	B2	C53	D2
A3	B8	C54	D5
A4	B11	C55	D6
A5	B12	C56	D7
		C57	D8
		C58	D9
			D11
			D12
			D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D18
			D19
			D20
			D21

Contents

Topic

The contents specified in the verified programme specification for the "Degree in Early Childhood Education" are as follows: These contents are organised into different topics, which can be accessed in the teaching support materials available on the subject's virtual learning environment (Moovi).

Didactic and pedagogical application of the elements of music.
Conventional and non-conventional systems of sound and music notation.
Creation of musical activities.
Musical understanding and skills.
Adaptation of musical pieces for play-based activities.
Use of vocal and instrumental repertoire for early childhood education.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	1	1	2
Workshops	4	2	6
Practices through ICT	2	2	4
Learning-Service	8	20	28
Mentored work	8	20	28
Seminars	2	2	4
Lecturing	19.5	40	59.5
Problem solving	2	0	2
Laboratory practical	6	10	16

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Exploration of students' previous knowledge, aptitudes, and attitudes towards the subject. Explanation of the roadmap of the course.
Workshops	Development of cooperative, teamwork and participatory activities, cooperative teaching-learning techniques; and design, implementation, and evaluation of music activities for early childhood education.
Practices through ICT	Presentation and practice with music education software.
Learning-Service	Explanation, exemplification, design, implementation, and assessment in group of music sessions for babies in 0-3 early childhood education schools.
Mentored work	Cooperative academic work production supervised by the teachers, that may imply eTwinning, cross-curricular projects, the implementation of didactic proposals in 3-6 schoolrooms, etc.
Seminars	Guidance and joint reflections: questions, queries, and follow-up work (which will require of students' autonomy, in and out of regular lessons), news updates, dilemmas that entails music education in the 21st century, etc.

Lecturing	Explanation of the theoretical-practical contents of the subject and of the guidelines for academic work production.
Problem solving	Application of theoretical-practical knowledge in essays, classroom activities, exams, etc.
Laboratory practical	Relaxation, breathing and phonation techniques. Musical practice: singing, instrumental performance, and dance.

Personalized assistance

Methodologies Description

Seminars	Small-group or individual support during lessons or tutorial sessions, in concerted timetable arranged between the students and the teachers. Attending students (under continuous assessment) must request tutorial sessions from the teaching staff during class (in face-to-face sessions, never by e-mail) in order to arrange, if necessary, an individual or group tutorial session outside the regular class sessions of the cours. Both these students and Non-attending students (under overall assessment) will use the teaching staff's office hours for raising questions and discussing any concerns, which are kept up to date and can be consulted via a link available on the virtual learning environment of the subject (Moovi). Students must consult the contact methods and tutorial hours on this link to ensure assistance. Under the circumstances described on this link, students should not request an appointment; they should simply show up or call during tutorial hours. In the event of impossibility to attend physically, students should telephone during tutorial office hours, trying not to use e-mail for contacting the teacher. Once the contact is made, physically or by telephone, there is the possibility to fix an online tutorial session through "UVigo's Campus Remoto", for which the lecturer will provide a link and access code for connecting to the virtual office. Always with the agreement of the lecturer, the necessary measures will be established to meet student diversity.
----------	---

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Workshops	Attitude, attendance, monitoring, participation, and engagement in practical sessions (Sessions B)	15	A1	B1	C45	D1
			A2	B2	C53	D6
			A3	B8	C54	D8
			A4	B11	C55	D9
			A5	B12	C56	D11
					C57	D12
					C58	D13
						D14
						D16
						D17
						D19
						D21
Learning-Service	Design, implementation, and assessment in group of music sessions for babies.	25	A1	B1	C45	D1
			A2	B2	C53	D2
			A3	B8	C54	D5
			A4	B11	C55	D6
			A5	B12	C56	D7
					C58	D8
						D9
						D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21

Mentored work	Elaboration of tasks and works in teams, that may involve eTwinning, in collaboration with foreign centres; the design, implementation and the assessment of didactic proposals for children aged 3-6, etc.	25	A1	B1	C45	D1
			A2	B2	C53	D2
			A3	B8	C54	D5
			A4	B11	C55	D6
			A5	B12	C56	D7
					C57	D8
					C58	D9
						D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
Problem solving	Execution of an individual theoretical-practical test.	25	A1	B1	C45	D1
			A2	B2	C53	D6
			A3	B8	C54	D7
			A4	B11	C55	D8
			A5		C56	D12
					C57	D13
					C58	D15
						D16
						D17
						D19
						D20
Laboratory practical	Execution of a group practical performance.	10	A1	B1	C45	D1
			A2	B2	C53	D2
			A3	B8	C54	D5
			A4	B11	C55	D6
			A5	B12	C56	D7
					C57	D8
					C58	D9
						D11
						D12
						D13
						D14

Other comments on the Evaluation

The table above shows the characteristics of Attending students' assessment (under continuous assessment), that is to say, students that do not miss more than 3 Sessions B (in other words, students that attend at least 80% of Sessions B), regardless if the absences are justified or not. This means that students can miss a maximum of 3 Sessions B if they want to be considered as Attending students. Out of these 3, each non-justified absence implies-0.1 points in section 'Workshops: Attitude, attendance, monitoring, participation, and engagement in practical sessions (Sessions B)'. If the absence is justified, it will not imply losing points. Absence notes will never be sent by e-mail: they will be shown to the coordinator of the subject at any face-to-face sessions. Attendance and participation in Sessions A do not affect the final qualification. Nevertheless, it is essential to attend the sessions for getting the maximum advantage out of the subject, especially for learning and understanding the contents, and for being able to keep up with the pace of Sessions B without difficulties. Attending Sessions A will also benefit the quality of students' individual participation and contributions to Sessions B which, along with the attitude, will be determining to evaluate the aforementioned assessment section.

CONTINUOUS ASSESSMENT FOR ATTENDING STUDENTS:

- (1) Individual theoretical test: 25%
- (2) Group practical performance: 10%
- (3) Group mentored work: 25%

(4) Service-learning project: 25%

(5) Attitude and engagement in Sessions B: 15%

For those who choose to be Non-Attending students (under overall assessment), the percentages for calculating the final qualification of the subject will be the following ones:

OVERALL ASSESSMENT FOR NON-ATTENDING STUDENTS:

(1) Individual theoretical test: 25%

(2) Group practical performance: 10%

(3) Group mentored work: 40% (two parts: 20% each)

(4) Service-learning project: 25%

It is necessary to pass sections 1, 2, and 3 to pass the subject (it is to say, to get a 5 out of 10), both for Attendees and for Non-Attendees. If a student does not pass any of these three sections in a call (first and/or second call), the qualification of the subject will be the sum of all assessment sections divided into two.

Those opting for being Non-Attending students (under overall assessment) must fill out the form enabled on the virtual learning environment of the subject (Moovi) as soon as possible (deadline: 30th September), and must go over the instructions of the tasks to be carried out within the section called 'Avaliación global: Non Asistentes / Curso Ponte' ('Overall assessment: Non-Assistants / Bridge Course') on the virtual learning environment of the subject (Moovi). With the list of Non-Attending students, the teacher will form working teams, which will be published on the virtual learning environment of the subject (Moovi) in the first week of October, along with the instructions for elaborating academic tasks, so that each team can organize the work. Once published the list of the working teams, students must establish initial contacts through Moovi. Once you are onto the virtual learning environment of the subject (Moovi), you should click on the top right corner, on the speech bubble. Then, you should type the name and surname/s of the person to whom you wish to write a message, just above Buscar (Find). Afterwards, you should click on the desired name and write the message just below. Finally, it is necessary to click on (Send). From this point on, each working team can establish the ways they prefer to keep in touch. It is mandatory all students are active on Moovi so that this is effective and works properly.

Those students that along the semester loose the right to continuous evaluation for having surpassed the maximum of 3 absences to Sessions B must contact the coordinator of the subject as soon as possible. In this case, the coordinator will determine the appropriation of being evaluated according to Non-Attendees' evaluation system. Being this the case, these students will be integrated into Non-Attendees working teams, whenever possible. If this is not possible and given that most of the academic assessment tasks for Non-Attending students must be done in group and must be submitted on concrete dates, the academic group tasks of compulsory evaluation that cannot be submitted in group in the first call, will be submitted in the second call.

In appropriate circumstances, the participation of Attendees in artistic activities out of the regular lessons of the subject (i.e. commemorations organized by the Faculty), may imply obtaining extra points to be summed up individually to the final qualification as long as assessment sections 1, 2 and 3 have been passed.

EVALUATION FOR STUDENTS ENROLLED IN END OF CAREER:

Students enrolled in Fin de Carreira (End of Career) must contact the teacher as soon as possible to request the guidelines of the evaluation conditions to pass the subject.

NOTES:

a. The assessment sections passed in the 1st opportunity will not be subject of evaluation in the 2nd opportunity, being considered, therefore, as passed in this academic year. If required, both teamwork and individual work are compulsory.

b. The official dates of the exams are available on the official website of the Faculty, in Teaching . The call and the instructions for the practical performances will be announced on the virtual learning environment of the subject (Moovi) in section Avaliación e cualificacións .

c. According to the inclusive nature that characterizes the Faculty of Education and Social Work, this guide maybe adapted to meet the PIUNE (PAT) students' specific educational support needs.

d. With the purpose to facilitate conciliation between work and academic training, the contents, planning, methodological resources, and system of evaluation will be adapted for students of the Degree Adaptation Course, guaranteeing, anyway, the achievement of the skills and the learning outcomes established in this document. A specific folder will be opened on

the platform Moovi, in which all the information about the evaluation tasks and tests to be done will be available, which will guide in the study. This may be helpful both for students of the Degree Adaptation Course and practitioners.

e. According to the organisational possibilities and the progression of the subject, and given that its Planning includes hours of work outside regular class schedules, some assessment sections may require the completion of activities outside the subject timetable. Likewise, didactic field trips and other kinds of learning experiences may be organised, which could also take place outside the schedule allocated to the subject.

f. The use of AI tools in the assessment activities of this subject must comply with responsible, ethical, and transparent use, in accordance with the FETS guidelines (Regulations and Forms □ Faculty of Education and Social Work: <https://fcce.uvigo.es/en/the-centre/regulations-and-forms/>) and the regulations established by the UVigo.

Sources of information

Basic Bibliography

- Abad, Federico, **¿Do Re qué?: guía práctica de iniciación al lenguaje musical**, 978-84-11316-99-6, Berenice, 2023
- Bonastre, Carolina, Cuervo, Laura, & García, Desirée (Dirs.), **Alfabetización digital en educación musical infantil: caminando por una nueva era**, 978-84-277-3248-3, Narcea, 2025
- Cremades Andreu, Roberto, **Desarrollo de la expresión musical en educación infantil**, 978-84-283-3765-6, Paraninfo, 2017
- Prego Fernández, Luís, & Cobos Martínez, Serxio, **Para cantar e bailar**, 978-84-8289-069-2, Cumio, 2008
- Santos García, Beatriz, & Sánchez Gallardo, Mónica, **Música en la escuela infantil. Recursos musicales para educadores infantiles (0 a 3 años)**, 9788428341271, Paraninfo, 2019

Complementary Bibliography

- Bernabé Villodre, María del Mar, & Martínez Bello, Vladimir (Eds.), **Orientaciones curriculares para crear un programa globalizado de movimiento y música en la escuela infantil 3-6 años de Galicia e Inglaterra, un estudio de su presencia y de las prácticas educativas**, <http://hdl.handle.net/10347/2355>, Universidade de Santiago de Compostela, 2007
- Brocklehurst, J. Brian, **Music in Schools**, 978-1-041-03073-7, Routledge, 2025
- Gómez Espinosa, Juan, **Didáctica de la música. Manual para maestros de Infantil y Primaria**, 9788416125920, UNIR Editorial, 2015
- Hemsey de Gainza, Violeta, **La iniciación musical del niño**, 9789876115339, Melos, 2013
- López de la Calle Sampedro, M. Ángeles, **La música en centros de educación infantil 3-6 años de Galicia e Inglaterra, un estudio de su presencia y de las prácticas educativas**, <http://hdl.handle.net/10347/2355>, Universidade de Santiago de Compostela, 2007
- McPherson, Gary E., & Graham F. Welch (Eds.), **Music Learning and Teaching in Infancy, Childhood, and Adolescence. An Oxford Handbook of Music Education**, 978-0-19-067459-5, Oxford University Press, 2018
- Sabater, Natàlia, & Borràs, Laura, **Aprendiz de músico. Clara y David descubren el lenguaje musical con la musa Euterpe: un cuento mágico**, 978-84-18703-29-4, Redbook, 2022
- Sol, Nahre, **Elements of Music. The fundamentals of music, made easier**, Julius Meltzer, 2023

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

- Artistic creativity workshop/O05G110V01906
- Play in early childhood education/O05G110V01912
- Social sciences learning/O05G110V01601

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

- Physical education and its teaching in childhood/O05G110V01503
- Visual and fine arts expression teaching/O05G110V01502

Subjects that it is recommended to have taken before

- Education: Motor development/O05G110V01202
- Psychology: Educational psychology: Childhood learning processes/O05G110V01205
- Education: Health education and its teaching/O05G110V01301
- Education: Design and development of the early childhood education curriculum/O05G110V01102
- Education: New technologies applied to children's education/O05G110V01103
- Children's literature and language teaching/O05G110V01404
- Education: Inclusive schooling and emphasis on diversity/O05G110V01302

Other comments

a. Due to the importance of the practical workload of the subject, it is highly recommended the regular attendance to face-to-face sessions, both Sessions A and Sessions B.

b. This subject is part of the Teaching Innovation Project of the Faculty of Education and Social Work.

c. This subject belongs to a Faculty committed to people and environmental sustainability. On the basis of this philosophy, this subject will foster educational practices that include the use of low-environmental-impact materials, in line with the Sustainable Development Goals (SDG).

d. It is required to check the virtual learning environment of the subject (Moovi) at least once a week, and to check the UVigo institutional e-mail, and to use it to communicate with teachers. With the aim to assure privacy and guarantee identity, emails sent from non UVigo accounts will not be considered. Any case, questions will be made to the teacher in person at class or by telephone and/or in person in tutoring sessions. E-mails will not be used for tutoring sessions.

e. All works must be original and of the students' authorship, and must be delivered on time, according to the instructions provided by the teachers, and by the means that are explicit in the guidelines provided. Plagiarism will lead to receive a failing grade. The same work cannot be used in different subjects for the purpose of evaluation, with the exemption of the realization of coordinated works by different subjects.

f. Within the logic of advancing towards more inclusive and egalitarian societies, and following the equality principles to which this university is committed, it is recommended to make use of inclusive (especially when it comes to diversity) and gender-neutral language both in written and oral productions.

IDENTIFYING DATA				
Lingua e literatura: Galego				
Subject	Lingua e literatura: Galego			
Code	005G110V01505			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Galego			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	Dacosta Pérez, Fernando			
Lecturers	Dacosta Pérez, Fernando			
E-mail	fernando.dacosta.perez@uvigo.gal			
Web				
General description	A especialidade de Grao de Educación Infantil require que a/o futura/o docente domine diversos aspectos da lingua e da comunicación. Demanda, tamén, unha formación en literatura e sociolingüística que leve ao desfrute desde o coñecemento. Un goce que, ao facelo propio, poida ser transmitido posteriormente no exercicio profesional. Os obxectivos desta materia son lingüísticos, de cara a unha boa comunicación, e literarios, xogando coa creatividade e a transmisión de sentimentos e emocións. A disciplina está concibida para profundar en coñecementos non impartidos en cursos anteriores ou para complementalos (Literatura, Historia da nosa lingua e Lingua e sociedade), fornecendo ao alumnado dos rudimentos necesarios para a comprensión, a análise e o desfrute de textos literarios.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C45	Coñecer a tradición oral e o folclore.
C46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico

D14 Compromiso ético
D15 Aprendizaxe autónoma
D16 Adaptación a novas situacións
D17 Creatividade
D18 Liderado
D19 Coñecemento doutras culturas e costumes
D21 Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results	
1. Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación	C46	D1 D3
2. Favorecer as capacidades de fala e escrita.	C43	D1 D3 D11 D13 D15 D16 D17
3. Coñecer e dominar as técnicas da expresión oral e escrita para mellorar as competencias orais e escritas e, especialmente, para mellorar a redacción de textos académicos.	A1 C43 A2 C44 A3 C46 A4	D1 D2 D3 D9 D13 D15 D16 D17
4. Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente en galego.	C44 C46 C48 C50	D1 D3 D13 D15 D16 D17
5. Coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua	B3 C46 B6	D1 D3 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19
6. Coñecer as liñas xerais da historia da lingua galega.	A1 A2 A3 A4 A5	D1 D2 D3 D13 D15
7. Coñecer os rudimentos teóricos para analizar a relación entre lingua e sociedade.	A1 B3 C48 A3 B6 A4 A5	D1 D2 D3 D7 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17

8. Coñecer a situación lingüística mundial multilingüe e multicultural.	A1 A3 A4 A5	B3 B6	C48	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D19
9. Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.	A2	B3 B6	C48	D1 D7 D8 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D19
10. Relacionar a situación lingüística de Galicia coa situación lingüística mundial.	A2	B1 B3 B6	C48	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D19
11. Coñecer a situación legal, a normalización e a normativización do galego.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B6	C48	D1 D2 D3 D7 D8 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D19
12. Fomentar a eliminación dos prexuizos lingüísticos tanto da escola como da sociedade.	A2 A3 A4	B3 B6	C48	D1 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D19

13. Coñecer a tradición oral e o folclore.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B6	C45	D1 D3 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D19
14. Adquirir formación literaria.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B6	C51	D1 D2 D3 D7 D8 D13 D15 D17 D21
15. Comprender o feito literario.		B3 B6	C50 C51	D1 D2 D3 D13 D15 D17 D21
16. Coñecer os rudimentos do comentario de texto (narrativo e/ou poético).	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B6	C50 C51	D1 D2 D3 D7 D8 D9 D13 D15 D16 D17 D21
17. Coñecer a historia da literatura galega para saber contextualizar os textos que se comenten.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B6	C50 C51	D1 D2 D3 D7 D8 D13 D14 D15 D16 D17 D21
18. Aplicar os conceptos lingüísticos e literarios á análise da realidade galega atendendo á súa especificidade.	A2 A3 A4	B3 B6	C43 C48 C51	D1 D2 D3 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D21

Contidos

Topic

1. Historia da nosa lingua	1.1. A formación da lingua galega. Que é iso dos celtas? O latín é lingua nai do galego? Os suevos tiveron un reino en Galicia? Inflúe o árabe na nosa lingua? 1.2. O galego na Idade Media. Que é realmente iso das cantigas? Por que houbo esa eclosión literaria en Galicia? 1.3. Os Séculos Escuros. A que se debe a decadencia do galego? Quen e como o rescatou? 1.4. O século XIX. Que é iso do rexurdir da lingua galega? 1.5. O século XX. O esplendor do primeiro terzo de século, a represión franquista, a literatura en democracia. Os novos xéneros: música, audiovisual, xornalismo, cómic...
2. Lingua e sociedade	É a nosa lingua a máis difícil do mundo e por iso están a perderse falantes? Ou hai outras razóns que podemos descubrir? 2.1. A linguaxe e a comunicación. 2.2. Unidade e variedade da lingua galega. 2.3. Lingua oral e lingua escrita. 2.4. A situación lingüística no mundo. 2.5. Os prexuízos lingüísticos. 2.6. Linguas en contacto: o caso galego 2.7. Bilingüismo e diglosia. 2.8. Interferencias lingüísticas 2.9. Normalización e normativización.
3. Oralidade e comunicación. Tradición oral	Podemos facer literatura ao falar? Podo erguerme pola mañá e recibir un golpe de poesía? 3.1. A literatura popular de tradición oral. 3.2. Da tradición oral á escrita de autor. 3.3. Recursos para a comunicación oral
4. Literatura	Podemos desfrutar ao ler e ao coñecer a nosa literatura? Saber analizar un texto, axuda ao noso espírito crítico? Pode facer que detectemos cando nos están colando unha trola polas redes sociais? 4.1. A linguaxe e a literatura. 4.2. O comentario de texto. 4.3 A literatura galega medieval. 4.4. Literatura galega dos séculos escuros. 4.5. Literatura galega do Rexurdimento. 4.6. A literatura galega no período 1900-1936. 4.7. A literatura galega no período 1936-1975. 4.8. A literatura galega desde 1975 até a actualidade.
5. Creatividade	Levemos a creatividade ás aulas. É posible aprender xogando e creando? 5.1. Exercicios de creatividade oral e escrita (sobre todo nas clases prácticas) 5.2. Reflexións críticas

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	22	34	56
Traballo tutelado	14	34	48
Lección maxistral	14	30	44
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Resolución de problemas	Creación e corrección de actividades iniciadas na aula. Orientacións sobre os criterios para a elección de traballos que deben realizar. Aclaración de todas as dúbidas que expoña o alumnado. Exposición de traballos.
Traballo tutelado	Como podemos levar a literatura ás aulas? Os sentidos e as emocións, actividades para a aula... -Elaboración de textos (poético, narrativo, teatral, ensaístico) e comentario de textos: narrativa, poesía, teatro. -Orientacións sobre a metodoloxía que deben empregar. -Orientacións sobre as lecturas.
Lección maxistral	Exposición teórica dos contidos do temario e orientacións dos traballos que o alumnado debe realizar durante o curso. Aclaracións sobre as cuestións do temario explicado e resolución de dúbidas e cuestións das/dos estudantes.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Atenderase calquera dúbida ou cuestión do alumnado ao longo das sesións.
Resolución de problemas	Atenderase de forma individualizada ao alumnado, tanto nas sesións de clase práctica como nas tutorías.
Traballo tutelado	Os traballos serán tutorizados tanto nas clases prácticas como nas tutorías.
Tests	Description
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado será atendido sempre que o precise no horario de tutorías.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Resolución de problemas	- Análise e comentario (dun texto narrativo, poético, teatral...), elaboración dunha programación didáctica, propostas de cara á creatividade na aula. - Elaboración dun texto creativo (poético, narrativo, teatral, ilustrado...). - Presentación oral.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B6	C43 C44 C45 C46 C48 C50 C51	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D21
Traballo tutelado	-Elaboración dun traballo tutelado relacionado co apartado 2 do programa, "Lingua e sociedade", que incluíra unha parte de investigación empírica. - Presentación oral do traballo.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B6	C43 C44 C45 C46 C48 C50 C51	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D19 D21

Lección maxistral	Asistencia e participación	10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B6	C43 C44 C45 C46 C48 C50 C51	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D21
Exame de preguntas de desenvolvemento	- Proba escrita.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B6	C43 C44 C45 C46 C48 C51	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D19 D21

Other comments on the Evaluation

Modelo A: O alumnado que asista regularmente á clase terá que presentarse obrigatoriamente ao exame e acadar como mínimo un 4, para poder sumar as notas obtidas nos traballos.

Modelo B: O alumnado que non asista regularmente a clase, ademais do exame, terá que realizar un traballo oral e outro escrito, sobre as temáticas acordadas co docente. Para facer media, no exame debe acadar como mínimo un 5 e nos traballos como mínimo un 3.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo 'datas exames'.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza á Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación poderán adaptarse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na que se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia tanto para o alumnado do curso ponte como para profesionais en exercicio.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Gutiérrez Izquierdo, R., **Lectura de nós. Introducción á literatura galega.**, Xerais, 2000

Mariño, R., **Historia da lingua galega**, Sotelo Blanco, 1998

Monteagudo Romero, H., **Estudios de sociolingüística galega**, Xerais, 1998

Complementary Bibliography

Rodríguez Fer, C., **Comentario de textos contemporáneos**, Xerais, 1992

López Casanova, A., **Diccionario metodológico de análise literaria. I A poesía**, Galaxia, 2001

Fernández Rei, F., **Dialectoloxía da lingua galega**, Xerais, 1991

Rodari, G., **Gramática da fantasía**, Kalandraka, 1999

Moreno Cabrera, J. C., **La dignidad e igualdad de las lenguas**, Alianza, 2000

Villanueva, D., **El comentario del texto narrativo: cuento y novela**, Nostrum, 2006

VVAA, **Galicía. Antropoloxía. Imaxinario. Literatura popular. Tomo XVIII**, Hércules, 1997

Fernández Rial, Rosalía, **Aulas sen paredes**, Positivas, 2016

Alonso Pintos, Serafín; Muñoz Saa, Begoña; Sarmiento Macías, María Xesús, **Claro e seguido (1,2,3 e 4). Un enfoque comunicativo na didáctica da lingua**, Xerais, 2004

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/O05G110V01103

Didáctica da lingua e a literatura infantil/O05G110V01404

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Antropoloxía: Pensamento e cultura/O05G110V01401

Aprendizaxe das ciencias sociais/O05G110V01601

Subjects that it is recommended to have taken before

Comunicación: Lingua galega/O05G110V01201

Lingua e literatura: Galego/O05G110V01505

Other comments

A foto en Moovi debe permitir recoñecervos. Foto tipo carnet.

Acudide con gañas de descubrir, de aprender creando, de compaxinar o rigor académico co desfrute que debe proporcionar o coñecemento.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo.

IDENTIFYING DATA				
Lingua e literatura: Español				
Subject	Lingua e literatura: Español			
Code	005G110V01507			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Lingua española			
Coordinator	Acuña Ferreira, Antonia Virginia			
Lecturers	Acuña Ferreira, Antonia Virginia			
E-mail	virginia@uvigo.es			
Web				
General description	Pretendemos que o alumnado adquira unha boa competencia lingüística e literaria do español e para alcanzar este obxectivo traballaremos as destrezas que entran en xogo no proceso comunicativo: a capacidade lectora, a expresión oral, a expresión escrita e a análise e interpretación de textos orais e escritos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos no estudantado.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D7	Resolución de problemas
D9	Traballo en equipo
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións

Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Adquire hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma, creativa e cooperativa, e trata de promovelos no estudantado desde a participación e o esforzo individual.	A3 A4	B4 B11	C29	D7 D9 D15
2. Comprende e sabe interpretar os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A1 A2	B1 B2	C28	D7 D13 D15 D16
3. Coñece as bases teóricas dos currículos de excelencia educativa e é capaz dunha valoración crítica dos deseños curriculares españois.	A3	B11	C28	D7 D13 D15 D16
4. Coñece, respecta e promove a diversidade lingüística e cultural de España e de Europa, e é capaz de contribuír á planificación e xestión críticas de tal diversidade.	A1 A2 A4	B11	C48	D7 D12 D16
6. Valora a importancia do traballo en equipo e asume a súa cota de responsabilidade.			C29	D7 D9 D13 D16
7. Mellora as destrezas básicas de lectura, escritura e especialmente da comunicación oral, en canto compoñentes esenciais, ao lado do cálculo, das competencias clave e ferramentas precisas para reforzar a educación e o rendemento do profesorado.	A4	B11	C43 C44 C46 C49	D3 D15
8. Sabe expresarse en español con fluidez e precisión e pode facer un uso flexible de devandito idioma para fins sociais, académicos e profesionais.	A4	B11	C43 C44 C46 C49	D3 D15
9. Comprende o paso da oralidade á escritura e coñece e sabe usar os diferentes rexistros e usos da lingua		B6	C43 C44 C46 C49	D3 D15
10. É capaz de comprender unha ampla variedade de textos extensos, así como de recoñecer neles sentidos implícitos e facer valoracións críticas.	A2 A3	B11	C21 C43 C44 C51	D1 D7 D13 D15
11. É quen de interpretar e de construír textos sobre temas de certa complexidade desde o respecto ás normas de xénero de discurso, de tipos de texto e desde as esixencias de claridade, de coherencia, den cohesión e cunha elocutio axeitada aol contexto.	A4	B6 B11	C43 C44 C51	D1 D7 D13 D15 D16
12. Adquire formación literaria, con especial atención ao papel e ao uso da literatura na educación infantil.		B2	C46 C51	D1 D13 D15
13. Coñece e aplica creativamente os conceptos básicos de análise literaria aos xéneros máis utilizados na educación infantil.	A2 A3	B11	C28 C46 C51	D7 D13 D15
14. Utiliza, si a situación requíreo, soportes non verbais que complementen a súa exposición (TIC, audiovisuais...).	A4	B2 B6 B7 B11	C28 C49	D5 D7 D16

Contidos

Topic	
1. Principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación, con especial atención á comunicación oral.	1.1. O enfoque comunicativo do ensino de linguas e a educación literaria. 1.2. O ensino de linguas: o enfoque tradicional. 1.3. As linguas como instrumento de comunicación. 1.4. O ensino de linguas na actualidade: o enfoque comunicativo. 1.5. Do ensino da literatura á educación literaria. 1.6. A área de Comunicación e representación da realidade no currículo de Educación Infantil. 1.7. Pragmática e conversación. Elementos non verbais da comunicación oral.

2. Unidade e variedade do español: estándar, sociolectos e rexistros.	2.1. A diversidade lingüística no currículo de Educación Infantil. 2.2. Unidade do español: o estándar. O concepto de lingua estándar. 2.3. O estudo da diversidade dialectal das linguas. Dialectoloxía e Sociolingüística. 2.4. A diversidade lingüística en España. Socioloxía da linguaxe. 2.5. A variación diastrática: os dialectos sociais ou sociolectos. 2.6. As actitudes sociais ante as linguas e as variedades lingüísticas. O papel da escola. 2.7. A variación diafásica: os rexistros.
3. O uso da lingua en contexto. Pragmática, conversa e comunicación non verbal.	3.1. Introducción. 3.2. A pragmática. 3.3. A Análise conversacional 3.4. Elementos non verbais e paraverbais da comunicación oral.
4. Interpretación e construción de textos desde o español.	4.1. Introducción. A Lingüística do texto e o concepto de texto. Sobre os termos texto e discurso. 4.2. Os procesos de escritura. 4.3. Propiedades básicas dos textos: adecuación, coherencia e cohesión textual. 4.4. Xéneros e modalidades textuais: narración, descrición, exposición e argumentación. 4.5. Xéneros da literatura infantil. A poesía de tradición oral. Os xéneros narrativos: contos, lendas e fábulas.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Presentación	2	7.5	9.5
Traballo tutelado	8.5	35	43.5
Lección maxistral	26	26	52
Resolución de problemas	14	20	34
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	9	11

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Presentación	Exposición oral sobre o proceso de preparación e/ou os resultados do traballo tutelado, para mellorar as habilidades de comunicación oral.
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo en grupo relacionado coa comunicación oral e o seu ensino en Educación infantil, a diversidade dialectal do español ou as características e xéneros da literatura infantil, incluíndo a literatura oral.
Lección maxistral	Clases maxistras sobre os contidos da materia. Potenciarase a participación activa do alumnado mediante a formulación de preguntas e a proposta de debates.
Resolución de problemas	Realización de actividades de diversa índole, individualmente ou en grupo, para a aplicación práctica dos contidos explicados nas clases maxistras e a mellora da competencia escrita e lectora: lecturas e documentación sobre o traballo a realizar, análise e redacción de textos, elaboración de propostas didácticas a partir dos contidos ou conceptos explicados, resumos de lecturas, exercicios, etc.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Estas tutorías servirán para orientar ao alumnado sobre o tipo de traballo que desexe realizar, facer un seguimento da súa elaboración e da preparación das exposicións orais.
Resolución de problemas	Tutorías de apoio para a realización das actividades de aplicación práctica dos contidos da materia, especialmente das que se terán en conta para a avaliación.

Avaliación

Description	Qualification Training and Learning Results
-------------	---

Presentación	Valoración da exposición oral sobre a elaboración do traballo en grupo, prestando especial atención ás habilidades de expresión e comunicación oral.	10	A1 A2 A3 A4	B1 B2 B4 B6 B11	C21 C28 C29 C43 C44 C46 C48 C49 C51	D1 D3 D5 D9 D12 D13 D15 D16
Traballo tutelado	Valoración da calidade do traballo académico realizado por grupos sobre algún dos contidos da materia.	30	A1 A2 A3 A4	B1 B2 B4 B6 B7 B11	C21 C28 C29 C43 C44 C46 C48 C49 C51	D1 D3 D5 D7 D9 D12 D13 D15 D16
Lección maxistral	Participación activa do alumnado nas sesións expositivas sobre os contidos da materia.	10	A1 A2 A3 A4	B1 B4 B6 B7 B11	C43 C44 C46 C48 C49 C51	D1 D3 D7 D12 D13 D15 D16
Resolución de problemas	Participación activa do alumnado nas clases B da materia; entrega e valoración de determinadas actividades o prácticas planteadas nestas sesións.	30	A1 A2 A3 A4	B1 B2 B4 B7 B11	C21 C28 C29 C43 C44 C46 C48 C51	D1 D3 D5 D7 D12 D13 D15 D16
Exame de preguntas de desenvolvemento	Valoración das respostas a preguntas e/ou exercicios de desenvolvemento sobre contidos da materia.	20	A1 A3 A4	B1 B6	C28 C43 C44 C46 C48 C49 C51	D1 D3 D7 D12 D13 D15 D16

Other comments on the Evaluation

De acordo coa normativa sobre a avaliación, a cualificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do alumnado da Universidade de Vigo (<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/show/565Es>), o alumnado pode elixir entre un sistema de avaliación continua ou un sistema de avaliación global.

No **sistema de avaliación continua** desta materia valoraranse todas as metodoloxías e probas establecidas nesta guía, nas porcentaxes indicadas, e requirirase unha asistencia mínima do 80 % ás clases, así como a entrega de todas as actividades ou traballos que computan para a avaliación. Non se terán en conta as faltas de asistencia xustificadas por motivos que estean incluídos na citada normativa. O incumprimento dos requisitos para este sistema de avaliación, tanto de asistencia como de entrega de actividades e traballos, suporá o cambio ao sistema de avaliación global. O exame de preguntas de desenvolvemento enténdese como proba final e poderá realizarse na última semana de clases, non necesariamente, polo tanto, na data oficial fixada pola facultade. Nesta proba requirirase unha nota mínima de 4 sobre 10 puntos, ou equivalente, para que poidan sumarse as cualificacións obtidas nas demais actividades de avaliación.

Alternativamente, o alumnado pode acollerse ao **sistema de avaliación global**, que non require asistencia ás clases. Para iso, deberá escribir á coordinadora e/ou ao profesorado responsable da materia un correo electrónico no que indique expresamente a súa preferencia por este sistema, **no prazo máximo dun mes e medio desde o inicio das clases**. Neste caso, o alumnado poderá ser avaliado exclusivamente polo exame de preguntas de desenvolvemento, que deberá realizarse na data oficial fixada pola facultade, ou pola súa combinación coa entrega das actividades de resolución de problemas, que suporían entón o 50 % da cualificación. Estas actividades ou prácticas deberán entregarse sempre nas mesmas datas establecidas no sistema de avaliación continua. De non entregarse algunha delas, perderase o dereito a que se teñan en conta para a cualificación final. O exame poderá ser máis amplo ca o formulado no sistema de avaliación continua. Se se combina coa entrega de prácticas, deberá obterse cando menos un 4 sobre 10 para que poidan sumarse as puntuacións obtidas nelas. No caso de avaliación exclusiva polo exame, deberá obterse un 5 para que a materia se

considere aprobada.

As partes da materia superadas na 1ª convocatoria non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, aprobadas dentro dese curso académico.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na páxina web da facultade.

Nos procesos de avaliación teranse sempre en conta a ortografía e a expresión escrita, así como a aplicación das normas APA7 de citación bibliográfica e para a elaboración de listas de referencias.

En xeral, en calquera das metodoloxías docentes que se empregan na materia poderán incorporarse, ademais, estruturas de Aprendizaxe Cooperativa (AC).

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á normativa que estableza a UVigo.

2ª CONVOCATORIA

Só se repetirán as probas de avaliación que non fosen superadas na 1ª convocatoria.

OBSERVACIÓNS

En liña co carácter inclusivo que caracteriza á Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía pode adaptarse ás necesidades específicas de apoio educativo do alumnado matriculado no programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Cassany, Daniel et al., **Enseñar lengua**, Graó, 2003

Ceballos Viro, Ignacio, **Iniciación literaria en Educación Infantil**, UNIR, 2013

Cortés Rodríguez, L., **Cómo hacer una exposición oral**, Arco-Libros, 2018

Fuentes Rodríguez, Catalina, **Guía práctica de escritura y redacción**, Espasa/Instituto Cervantes, 2020

Muñoz-Basols, Javier, Moreno, Nina, Taboada, Inma y Lacorte, Manel, **Introducción a la lingüística hispánica actual: teoría y práctica**, Routledge, 2017

Sánchez Lobato, Jesús (coord.), **Saber escribir**, Aguilar/instituto Cervantes, 2006

Sanz, G., **Comunicación efectiva en el aula. Técnicas de expresión oral para docentes**, Graó, 2014

Yule, George, **El lenguaje**, Akal, 2007

Complementary Bibliography

Briz, Antonio, **Lo coloquial y lo formal, el eje de la variedad lingüística**, 2007

Briz, Antonio y Albelda, Marta, **Saber hablar**, 6ª, Aguilar/Instituto Cervantes, 2020

Calsamiglia, Helena y Tusón, Amparo, **Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso**, 2ª, Ariel, 2007

Capdevila, Carles, **Educación mejor. Once conversaciones para acompañar a familias y maestros**, Arcàdia, 2016

Cerrillo Torremocha, Pedro César, **La animación a la lectura desde las edades tempranas**, Biblioteca Virtual Universal, 2007

Díez, Antonio y Clemente, Vicente, **Didáctica de la lengua y la literatura para los estudiantes para maestro/a: Saberes previos y reflexión didáctica**, Octaedro, 2017

Escribano, Asunción, **Comentario de textos interpretativos y de opinión**, Arco-Libros, 2008a

Escribano, Asunción, **Comentario de textos informativos**, Arco-Libros, 2008b

Fundación Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, **Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes**, <http://www.cervantesvirtual.com/>, 2018

Fundación del español urgente, **Fundéu BBVA**, www.fundeu.es, 2018

Guerrero Ruiz, Pedro y Caro, Mª Teresa (coords.), **Didáctica de la lengua y educación literaria**, Pirámide, 2015

Instituto Cervantes, **Las 500 dudas más frecuentes del español**, Espasa Libros, 2013

Lomas, Carlos (coord.), **Fundamentos para una enseñanza comunicativa del lenguaje**, Graó, 2015

Loureda Lamas, Óscar, **Nuevas perspectivas para el análisis del texto**, Universidad de Murcia, 2010

Martín Vegas, Rosa Ana, **Recursos didácticos en lengua y literatura**, Síntesis, 2015

Mata Anaya, Juan et al. (eds.), **Didáctica de la lengua y la literatura**, Pirámide, 2015

Mendoza Fillola, Antonio, **Función de la literatura infantil y juvenil en la formación de la competencia literaria**, Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, 2008

Nisbet, J. y J. Shucksmith, **Estrategias de aprendizaje**, 4ª, Santillana, 1994

Ong, Walter, **Oralidad y escritura. Tecnologías de la palabra**, 2ª, Fondo de Cultura Económica, 2016

Palou, Juli, Bosch, Carmina y Carreras, Montserrat (coords.), **La lengua oral en la escuela. 10 experiencias didácticas**, Graó, 2005

Real Academia Española, **Enclave RAE**, <https://enclave.rae.es/>, 2019

Rienda, José, **Claves de la composición escrita**, Pirámide, 2015

Sánchez Abchi, Verónica et al., **Producción escrita y dificultades de aprendizaje**, Graó, 2013

Sánchez Avendaño, Carlos, **Los problemas de redacción de los estudiantes costarricenses: una propuesta de revisión desde la lingüística del texto**, 2005

Tascón, Mario (dir.), **Escribir en Internet. Guía para los nuevos medios y las redes sociales**, Galaxia Gutenberg / Fundéu BBVA., 2012

VVAA, **Hablar en clase. Cómo trabajar la lengua oral en el centro escolar**, Graó, 2005

Yubero Jiménez, Santiago et al (coords.), **Las bibliotecas en la formación del hábito lector**, Universidad de Castilla-La Mancha, 2015

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Comunicación: Lingua española/O05G110V01101

Other comments

Esta materia forma parte dunha facultade comprometida coa sustentabilidade do medio ambiente e das persoas. De acordo con esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas baseadas en materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Foreign language learning: French**

Subject	Foreign language learning: French			
Code	005G110V01508			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	1st
Teaching language	#EnglishFriendly French			
Department				
Coordinator	Vázquez Rodríguez, Sara			
Lecturers	Míguez Álvarez, Carla María Vázquez Rodríguez, Sara			
E-mail	savazquez@uvigo.es			
Web				
General description	The main objective of this course is to offer students a methodological approach to the teaching of the French language in infant classrooms. This approach will be carried out through practical activities.			
	English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) materials and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English			

Training and Learning Results

Code	
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.
A5	Students have developed the necessary learning skills to undertake further studies with a high degree of autonomy.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B3	Design and regulate learning spaces within diversity contexts to meet students' singular educational needs, gender equality, equity and respect for human rights.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.
B8	Know the basics of dietetics and hygiene for children. Knowledge of the fundamentals of early attention and the Knowledge- bases and developments that allow us to understand the psychological, learning and personality building processes based in early childhood.
B9	Knowledge of how primary schools are organised and the different actions that comprise their operation. Assume that the practice of teaching has to be improved and adapted to the scientific, pedagogical and social changes throughout life.
B10	Act as a counsellor to parents on the subject of family education in the 0 to 6-year-old age bracket and master social skills for managing and relating to each student's family and to all families.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.
C37	To become familiar with the evolution of thinking, customs, beliefs and social and political movements throughout history.
C42	To know the syllabus of language and reading and writing for this stage as well as the theories of acquisition and development of the relevant learning contents.
C43	To develop speaking and writing skills.
C51	To acquire literary training and knowledge of children's literature in particular.
C53	To know the fundamentals of music, plastic art and self-expression through movement of the syllabus of this stage, as well as the theories about the acquisition and development of the relevant learning contents.
C61	Control and follow-up the educational process and, especially teaching and learning by mastering the techniques Procedure-based and the strategies needed.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D3	Oral and written communication

D4	Knowledge of foreign language
D5	Knowledge of informatics
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D10	Work in an international context
D11	Skills in interpersonal relations
D12	Critical reasoning
D13	Critical reasoning
D14	Ethical commitment
D15	Autonomous learning
D16	Adaptation to new situations
D17	Creativity
D18	Leadership
D19	Knowledge of other cultures and customs
D20	Initiative and an entrepreneurial spirit
D21	Motivation for quality
D22	Awareness of environmental issues

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Design, plan and evaluate teaching and learning processes, both individually and in collaboration with other teachers and professionals of the center.	A3	B2	C42	D1
	A4	B3	C43	D3
	A5	B4	C51	D4
		B5	C53	D6
		B7	C61	D8
		B9		D11
		B11		D12
		B12		D14
2. Reflect on classroom practices in order to innovate and improve the teaching work. Acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning and promote it among students.	A3	B2	C42	D1
	A4	B3	C43	D2
	A5	B4	C51	D3
		B5	C53	D4
		B7	C61	D5
		B9		D7
		B11		D8
		B12		D9
				D11
				D13
				D14
				D15
				D17
				D19
3. Differentiate between linguistic competitions, sociocultural and pragmatic.	A3	B2	C42	D1
	A4	B3	C43	D3
	A5	B5	C53	D4
		B10		D6
				D10
				D11
				D12
				D13
				D19
4. Differentiate between the communicative activities (oral interaction, oral expression and oral comprehension) suitable to the level A1.1 of the Common European Framework.	A3		C37	D1
	A4		C43	D3
	A5			D4
				D7
				D11
				D12
				D13
				D19

5. Be able to prepare and deliver a didactic unit.

A3	B2	C42	D1
A4	B3	C43	D2
A5	B4	C51	D3
	B5	C53	D4
	B7	C61	D7
	B8		D8
	B11		D9
	B12		D11
			D12
			D13
			D14
			D15
			D16
			D17
			D19
			D20
			D21
			D22

6. Be able to carry out distinct types of evaluation.

A3	B2	C42	D1
A4	B3	C43	D2
A5	B5	C51	D3
	B7	C61	D4
	B9		D5
	B11		D6
	B12		D7
			D8
			D13
			D14
			D15
			D19
			D21

7. Know the curriculum of the foreign language in Early Childhood Education.

A3	B2	C42	D1
A4	B3	C43	D3
A5	B4	C51	D4
	B5	C53	D13
	B7	C61	D14
	B8		D15
	B9		D21
	B10		
	B11		
	B12		

8. Identify the types of communicative activities (oral interaction, oral expression and oral comprehension) in the personal field.

A3	B2	C42	D1
A4	B3	C43	D2
A5	B7	C51	D3
	B11	C53	D4
		C61	D11
			D12
			D13
			D18
			D19

Contents

Topic

1. Theoretical model of the tongue like communication.	1.1 Teaching the French language at initial levels.
	1.2. Methodologies in teaching foreign languages.
2. Didactic approach by tasks and competitions.	2.1. The Common European Framework of Reference for Languages.
3. The Curriculum of foreign languages in early childhood education.	5.1 The relationship between the early childhood education curriculum and the French language.
4. Elaboration of didactic units.	4.1 Didactic proposals for Early Childhood Education
	4.2 Resources for teaching the French language in early childhood education: songs, poems, games and stories.
5. Methods of global and analytical evaluation.	5.1 The evaluation of comprehension and expression.

Planning

Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
-------------	-----------------------------	-------------

Introductory activities	2	0	2
Lecturing	15	30	45
Problem solving	11.5	23.5	35
Presentation	10	20	30
Mentored work	12	24	36
Objective questions exam	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Introductory activities	Activities aimed at making contact and gathering information about the students, as well as presenting the subject.
Lecturing	Presentation by the professor of the contents of the subject matter, theoretical bases and/or guidelines of a work, exercise or project to be developed by the student.
Problem solving	Students will work on the contents of French learning. Throughout the course, students will submit a written work on a didactic unit and will make a presentation of this work to all their classmates.
Presentation	The expositions of the work will be developed in front of classmates using the necessary hours.
Mentored work	That will develop the contents of French learning. Throughout the course, the students will hand over a written work about a didactic unit and will make a presentation of this work to all their classmates.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	In all sessions, the active participation of students is essential to encourage debate and reflection.
Presentation	The work to be exhibited will be the result of student/teacher collaboration for the correct development of the processes required during the elaboration and also the resolution of doubts during the hours of tutorials prior to the exhibition.
Problem solving	The work to be exhibited will be the result of student/teacher collaboration for the correct development of the processes required during the elaboration and also the resolution of doubts during the hours of tutorials prior to the exhibition.
Mentored work	During the sessions the teacher will be available to answer any questions or doubts that may arise.

Assessment		Qualification	Training and Learning Results			
	Description					
Problem solving	This section will take into consideration the elaboration and presentation of classroom tasks carried out in groups or individually.	30	A3	B2	C37	D1
			A4	B3	C42	D2
			A5	B4	C43	D3
				B5	C51	D4
				B7	C53	D5
				B8	C61	D6
				B9		D7
				B10		D8
				B11		D9
				B12		D10
						D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
						D22

Presentation	Interest and active participation in all teaching activities, didactic application, creativity and oral expression: correctness and fluency will be assessed.	20	A4 A5	B2 B3 B4 B5 B7 B9 B11 B12	C42 C43 C51 C53 C61	D1 D2 D3 D4 D5 D7 D8 D9 D11 D12 D15 D17 D19 D20 D21
Mentored work	Elaboration of a didactic unit.	30	A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5 B7 B8 B9 B11 B12	C42 C43 C51 C53 C61	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22
Objective questions exam	Tests will be given on the theoretical and practical contents of the subject.	20	A3 A4 A5	B2 B3 B5 B7 B9 B11 B12	C42 C43 C51 C53 C61	D1 D2 D3 D4 D5 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D15 D16 D17 D19 D20

Other comments on the Evaluation

The use of AI tools in the assessment activities of this course must comply with the principles of responsible, ethical, and transparent use, in accordance with the guidelines of the Faculty of Education and Social Work (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) and the regulations established by the University of Vigo.

Those students who, for justified reasons, are unable to ATTEND regularly, must take a written test and an oral test in French. These tests will deal with the contents of the course and each of them will score 50% of the final grade. In the July exam, only the competencies or activities not passed in the exam corresponding to the corresponding term will be evaluated.

The place of publication of the qualifications and the revision will be on the notice board in the office of the lecturer responsible and/or on the Moovi platform or any other digital space specified. If the student does not specify this during the first week of class, it is understood that they give their permission for their data (full name) to appear in the lists of marks,

both in Moovi and in any other space. The revision date will be the date published by the faculty or, alternatively, by the teaching staff.

In order to be graded through continuous assessment, students must attend at least 80% of the practical and theoretical sessions respectively. Other exceptional situations that deserve specific treatment will be analysed in due course.

In coherence with the inclusive nature that characterises the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE (Support for students with Specific Educational Needs) programme (Tutorial Action Programme - PAT).

In order to promote the reconciliation of work and academic training, the contents, planning, methodological resources and evaluation system for students of the bridging course guaranteeing, in any case, the achievement of the competencies and learning outcomes established in this document, a specific folder will be opened in the Moovi platform in which the tasks and evaluation tests that will guide the development of this subject for students of the bridging course or practicing professionals will be reported.

The official dates of the exams can be consulted on the faculty website, in the space EXAMS DATES.

Sources of information

Basic Bibliography

Vanthier, Hélène, **L'Enseignement aux enfants en classe de langue**, CLE International, 2009

Tagliante, Christine, **La Classe de langue**, CLE International, 2007

Tagliante, Christine, **L'Evaluation et le cadre européen commun**, CLE International, 2009

Bertocchini, Paola, **Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE**, CLE International, 2008

Cuq, Jean-Pierre, **Cours de didactique du français langue étrangère et seconde**, Presses Universitaires de Grenoble, 2008

Complementary Bibliography

CONSEIL DE L'EUROPE, **Cadre Européen Commun de Référence pour les langues: Apprendre, enseigner, évaluer**, Conseil de l'Europe, 2001

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA, **O inglés en Infantil. Unha porta ao plurilingüismo**, Xunta de Galicia, 2009

Weiss, François, **Jouer, communiquer, apprendre**, Hachette, 2002

Rohrbach, Sophie, **Comptines et jeux de doigts**, Editions Gründ, 2014

Jourdy, Camille, **Mes premières chansons mimées**, Editions Gründ, 2015

Brasseur, Philippe, **1001 activités autour du livre : raconter, explorer, jouer, créer**, Casterman, 2007

Sheila Gepp Stirling, Josep Holgado, Mari Carmen López, Rosa López Boullón, Angeles Medina de la Maz, **Las lenguas extranjeras en el aula Reflexiones y propuestas**, Graó, 2006

Eid, C., PATOUMA, J., **Contes, mythes et légendes - Le storytelling en classe de FLE - Techniques et pratiques de classe**, 978-2-09-039507-5, CLE International, 2026

Ruiz Felix, E., **La chanson en classe de FLE - Techniques et pratiques de classe**, 978-2-09-039833-5, CLE International, 2025

FEYENS, E. et NOYON, C., **Activités pour dynamiser la classe de FLE - Techniques et pratiques de classe**, 978-2-09-039832-8, CLE International, 2026

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Foreign language 2: French/O05G110V01931

Foreign language through children's or young people's literature: French/O05G110V01937

Subjects that it is recommended to have taken before

Foreign Language 1: French/O05G110V01405

Other comments

This subject is part of a faculty committed to the sustainability of the environment and people. In line with this philosophy, this course will promote educational practices based on materials with a low environmental impact in line with the principles of sustainability (SDGs).

It is recommended that, at the beginning of the course, students have previous knowledge of French.

IDENTIFYING DATA				
Aprendizaxe das ciencias sociais				
Subject	Aprendizaxe das ciencias sociais			
Code	005G110V01601			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Sánchez Sánchez, David Ernesto			
Lecturers	Moragón Arias, María Pilar Sánchez Sánchez, David Ernesto			
E-mail	davide.sanchez.sanchez@gmail.com			
Web				
General description	Esta materia consiste en ensinar aos futuros mestres/as a introducir aos nenos no coñecemento das distintas Ciencias Sociais que compoñen os contidos do DCB, así como a recoñecer as dificultades de aprendizaxe dos distintos conceptos e nocións relacionados coas Ciencias Sociais na Educación Infantil			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.

C14	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C26	Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
C37	Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.
C38	Coñecer os momentos máis sobresalientes da historia das ciencias e as técnicas e a súa transcendencia.
C39	Elaborar propostas didácticas en relación coa interacción ciencia, técnica, sociedade e desenvolvemento sustentable.
C40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
C41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecer os fundamentos do currículo desta etapa	A1 A5	B1 B9	C1 C12 C21 C22 C28 C30	D3 D16 D21
Coñecer as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes sobre o medio social	A2 A4	B2 B9	C1 C2 C13 C14 C44	D3 D13 D15 D21
Coñecer as estratexias didácticas para desenvolver as nocións espazo-temporais	A1 A2	B2 B3	C1 C2 C4 C32 C36	D6 D11 D12 D15

Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia	A1 A3	B3 B4 B12	C5 C12 C14 C26 C37 C38 C40	D1 D3 D8 D14 D19
Elaborar propostas didácticas en relación coa aprendizaxe do medio social na Educación Infantil	A1 A2 A5	B2 B3 B7 B9 B11	C5 C23 C24 C26 C29 C39 C40 C41	D2 D3 D5 D9 D17 D21 D22
Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados	A4	B2 B4 B11 B12	C5 C6 C23 C24 C26 C29 C40 C41	D2 D3 D5 D9 D16 D17 D22
Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da Información e a Comunicación na aprendizaxe do medio social	A4 A5	B7 B12	C21 C24 C29 C41	D2 D5 D6 D7 D9 D15 D21 D22

Contidos

Topic	
1. BLOQUE 1. Epistemoloxía e contidos da área de Ciencias Sociais. A área do Contorno: que é, que comprende e Área do contorno no currículo de Educación Infantil	Introdución ás Ciencias Sociais: concepto e trazos que as caracterizan. Cales son as Ciencias Sociais? Definicións. As Ciencias Sociais na Escola: contidos en Educación Infantil. Ciencias que estudan as CCSS. Ciencia interdisciplinar adecuada para a percepción sincrética en Educación Infantil. Axuste das Ciencias Sociais ás características psicoevolutivas dos nenos de infantil. Ata onde poden adquirir conceptos sociais e como? Área do Contorno e currículo.
2. BLOQUE 2. A construción dos conceptos e nocións para o coñecemento das Ciencias Sociais. Nocións espazotemporais.	Desenvolvemento e evolución das nocións espaciais. Desenvolvemento e evolución das nocións temporais. Tratamento didáctico da obra de arte. Os recunchos da historia. Os recunchos da xeografía. Os recunchos da arte e museo. Experiencias piagetianas da adquisición das nocións temporais e espaciais no neno de Educación Infantil. Dificultades dos nenos de Educación Infantil para adquirir as nocións máis abstractas de normas, valores, política etc.
3. BLOQUE 3. Desenvolvemento de experiencias educativas e materiais didácticos da área	Elementos para a programación didáctica nas Ciencias Sociais na Educación Infantil. Actividades para a Didáctica das Ciencias Sociais en Educación Infantil. Contidos curriculares do ámbito do contorno. Selección e adecuación dos contidos do contorno no proceso evolutivo do neno/a de Educación Infantil. A metodoloxía globalizadora en Educación Infantil, a base dunha boa asimilación e aprendizaxe polo sincretismo infantil: traballo por proxectos de Kilpatrick; Método de descubrimento; ABP (aprendizaxe baseada en problemas); Centro de Interese de Decroly etc. Recursos e materiais. Propostas editoriais e propostas dun profesor programador e non aplicador. Clasificación do material e tipos.

Planificación

Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
-------------	-----------------------------	-------------

Lección maxistral	21.5	23.5	45
Traballo tutelado	10	15	25
Traballo tutelado	10	28	38
Seminario	5	6	11
Presentación	1	10	11
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	8	11
Exame de preguntas obxectivas	2	7	9

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia con apoio de material audiovisual e exemplos prácticos. É necesario aplicar unha metodoloxía que fomente a participación activa e a motivación do alumnado, só deste modo a aprendizaxe adquire un carácter significativo. O profesorado xoga aquí un papel primordial, xa que ten que dinamizar a clase, crear un clima propicio de ensinanza-aprendizaxe, resolver dúbidas e dirixir ben e coordinar, sempre desde o respecto, todas as propostas de traballo. Ser aberto ás suxestións que poidan enriquecer a materia desde a perspectiva construtivista. É por iso importante a metodoloxía a seguir, cun diálogo fluído entre educador e educando. No inicio faranse actividades introdutorias para todo o grupo-clase - Avaliación dos coñecementos previos do alumnado, así como das súas inquiredanzas. - Presentación xeral da materia e a súa organización cun cronograma. - Orientacións sobre a bibliografía. Nas sesións de todo o grupo o procedemento é o seguinte: - Síntese dos temas por parte do/a profesor/a, propiciando o diálogo permanente co alumnado e resolvendo todo tipo de dúbidas. - Presentación de materiais básicos para o traballo de cada tema. - Establecemento das pautas para a preparación xeral da materia, a análise das lecturas obrigatorias (principalmente artigos), a realización de traballos breves sobre un aspecto ou artigo interesante e a exposición de traballos. - Organización e revisión das actividades individuais e grupais realizadas na aula e que serán sempre avaliadas polo docente. - Organización e revisión das exposicións dos estudantes diante da clase. Todas estas pautas teñen que servirmos para conseguir os obxectivos propostos na materia. Deben permitir unha atención individualizada, deben axudar a resolver dúbidas, a facer un seguimento do alumnado etc. Unha boa teoría susténtase nunha boa práctica, entendendo neste caso por práctica a metodoloxía que apliquemos.
Traballo tutelado	Realización de exercicios propostos: cuestionarios, mapas conceptuais, lectura de textos e exposicións de ideas principais. Elaboración de materiais cando se solicite. Participación en grupos medios. Dividida a clase en dous grupos que irán alternándose, proporase en cada sesión traballos prácticos que gardan relación co tema teórico que se está a desenvolver, polo tanto, caracterizarase por: - Traballo en profundidade dun tema (monográfico). - Ampliación e relación dos contidos tratados nas sesións maxistrais. - Lectura e comentario de textos. - Visualización e comentario de material audiovisual. - Elaboración de materiais didácticos co emprego das TIC (programas como PIPO, POTATOES), montaxes audiovisuais prácticos para a aula. - Realización de experiencias prácticas de CCSS para desenvolver na aula de infantil: elaboración de maquetas, xogos e experiencias espazo-temporais, aplicación da literatura e música na comprensión do contorno; programar unha saída didáctica... Estes traballos de aula serán revisados e puntuados.
Traballo tutelado	Elaboración en grupo de diversas propostas de traballo: Traballo por proxectos, Unidades Didácticas, Traballos de investigación. Dividíndose o gran grupo en grupos pequenos de 4-5 para a realización de traballos. Propóranse unha gran variedade de traballos a realizar, debendo o alumnado decantarse por algún. Despois procederase a titorizalos facilitando sempre a información necesaria e resolvendo dúbidas. Animando ao alumnado cando este se vexa con dificultades. - Titorización individual e en grupos reducidos. - Organización e revisión dos diferentes traballos e actividades realizados polos estudantes. - Seguimento e apoio na realización de traballos. - Entrevistas individuais para o seguimento individualizado do proceso de aprendizaxe. A titorización sempre terá un carácter aberto e flexible a todo tipo de suxestións. Tamén debe preparar para as exposicións axudando en asesoramento de como debe realizarse.

Seminario	Resolución de dúbidas e problemas e orientación sobre os conceptos, traballos de aula e traballos titorizados. Todas as cuestións relativas á materia, consultas, dúbidas, reclamacións... serán resoltas persoalmente nas horas de titoría evitando comunicacións por correo electrónico para evitar confusións. Empregarase a ferramenta Moovi como medio de entrega de traballos e comunicación co alumnado.
Presentación	Exposición de traballos en gran grupo onde se terá en conta a claridade da exposición, o material elaborado, a cohesión do grupo. É, sen dúbida, un dos aspectos máis interesantes da materia. É poñer en proba a dispoñibilidade do alumnado, a demostración de como se organizaron, como se distribuíron as tarefas, como se relacionaron e, en definitiva, é o cumio dunha tarefa complexa por varios motivos (polo propio traballo, pola colaboración, pola integración grupal...) e o principal é que todos eles deberon realizar un traballo que sexa viable a súa aplicación real e na exposición así debe reflectirse. Estas exposicións realizaranse nas sesións de gran grupo, xa que é importante que os seus compañeiros e compañeiras aprecien o traballo, en definitiva resulta ser unha "aprendizaxe entre iguais".

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Na aula ofrecerase unha dirección académica dos traballos tutelados. Tamén se realizará un seguimento da evolución dos mesmos, axudando ao alumnado a solucionar as cuestións que se lle presenten.
Seminario	No horario establecido polo docente, o alumnado terá a posibilidade de solucionar cuestións académicas ben en grupo ben de xeito individual. Estas titorías realizaranse por petición do alumnado.
Presentación	O docente levará a cabo tarefas de coordinación á hora de preparar as exposicións do alumnado na aula, co fin de obter os mellores resultados. Solucionaranse cuestións técnicas e metodolóxicas.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	Dossier de Prácticas Individual Comentarios de texto, participación en debates, propostas... Os resultados de aprendizaxe agardados son: - Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, as costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia -Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos acaídos	25	A1 B2 C13 D1 A3 B9 C26 D3 B12 C44 D12 D14
Traballo tutelado	Realización en grupo dunha Unidade Didáctica seleccionada. Os resultados de aprendizaxe agardados son: - Elaborar propostas didácticas en relación coa aprendizaxe do medio social na Educación Infantil -Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos acaídos	20	A2 B3 C12 D2 A4 B11 C23 D6 C24 D9 C29 D15 C30 C36 C39
Presentación	Presentación e defensa da Unidade Didáctica seleccionada: Os resultados de aprendizaxe agardados son: - Coñecer as estratexias didácticas para desenvolver as nocións espazo-temporais -Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación na aprendizaxe do medio social	5	A4 B2 C21 D2 A5 B7 C28 D3 C40 D5 C41 D9 D17 D21
Exame de preguntas de desenvolvemento	PROBA A Unha proba teórica de PREGUNTAS CURTAS sobre os conceptos básicos e contidos do temario. Os resultados de aprendizaxe agardados son: - Coñecer os fundamentos do currículo desta etapa -Coñecer as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes sobre o medio social -Coñecer as estratexias didácticas para desenvolver as nocións espazo-temporais -Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, as costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia	25	A1 B1 C1 D3 B12 C2 D7 C4 D13 C14 D19 C37 D22 C38
Exame de preguntas obxectivas	PROBA B Unha proba teórica de PREGUNTAS LONGAS sobre os conceptos básicos e contidos do temario. Os resultados de aprendizaxe agardados son: - Coñecer os fundamentos do currículo desta etapa -Coñecer as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes sobre o medio social -Coñecer as estratexias didácticas para desenvolver as nocións espazo-temporais -Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, as costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia	25	A1 B1 C1 D3 B12 C2 D7 C4 D13 C14 D19 C37 D22 C38

Other comments on the Evaluation

Para aprobar a materia na primeira convocatoria (maio-xuño), o alumnado que asista regularmente a clase deberá superar unha proba teórica (tipo A e B) sobre os conceptos básicos e os contidos do temario (exame final), así como realizar os traballos de aula e tutelados propostos. En caso de non asistir e non realizar as actividades, faranse no exame final (oficial), na segunda convocatoria (xullo) ou nas convocatorias extraordinarias. As notas das actividades das clases B, e a nota da Unidade Didáctica (clases C), no caso de que se realizaron na aula, conservaranse na segunda convocatoria (xullo) e nas convocatorias extraordinarias. Quen non as teña realizado, deberá facelas para superar a materia.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico

O calendario das probas oficiais de avaliación pódese consultar na web da facultade

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado de curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado de curso ponte ou profesionais en exercicio.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ASENJO, A, **Juegos de simulación**, Aula de Innovación Educativa, 1992

AYALA,, **Introducción a las Ciencias Sociales**, Aguilar, 1997

BAILEY, P, **Didáctica de la Geografía**, Cincel, 1985

BRAUDEL, F, **La Historia y las Ciencias Sociales**, Alianza, 1987

Complementary Bibliography

BENEJAM,, **Los contenidos de las Ciencias Sociales**, .Cuadernos de Pedagogía nº 168, 1978

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Xeografía/O05G120V01305

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Xeografía para mestres/O05G110V01907

Coñecemento do medio natural/O05G110V01901

Historia: Historia do presente/O05G120V01203

Subjects that it is recommended to have taken before

Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento/O05G120V01104

Other comments

1. A ensinanza a desenvolver terá un carácter basicamente aplicado e favorecerá a actitude participativa como corresponde a unha aprendizaxe que se quere operativa nas futuras actividades profesoras dos alumnos e alumnas do grao.
2. A interactividade será unha das esixencias fundamentais na planificación e desenvolvemento das actividades tanto as lectivas como as prácticas e aplicadas.
3. O espazo das mesmas poderá ser a aula ou calquera outro lugar que facilite a integración do alumnado na experiencia. É necesario que o alumnado sexa constante no seu labor diario, tanto na súa asistencia ás clases como na entrega de materiais que o docente solicite. Debe procurarse traballar diariamente para evitar acumulación de tarefas.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

O alumnado debe en todo momento valerse do seu propio esforzo, xa que só deste modo pode lograr os seus éxitos.

IDENTIFYING DATA**Matemáticas para mestres: Educación infantil**

Subject	Matemáticas para mestres: Educación infantil			
Code	O05G110V01602			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Galego			
Department	Matemáticas			
Coordinator	Loureiro García, Marcos			
Lecturers	Loureiro García, Marcos			
E-mail	maloureiro@uvigo.gal			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
General description	Esta materia está orientada a consolidar e profundizar a formación matemática básica necesaria que permita ter un coñecemento sólido dos contidos matemáticos que configuran o Currículo da Educación Infantil. Serve de base, por tanto, para comprender os procesos implícitos no seu ensino. Determinar os obxectivos e os contidos, escoller os recursos e deseñar as actividades matemáticas para a Educación Infantil. Fomenta o espírito crítico e investigador e axuda a desenvolver a capacidade de expresarse con claridade, precisión e rigor. Contribuíndo a unha mellor competencia profesional e ao seu desenvolvemento continuo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos

C33	Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes .
C34	Coñecer estratexias didácticas para desenvolver representacións numéricas e nocións espaciais, xeométricas e de desenvolvemento lóxico.
C35	Comprender as matemáticas como coñecemento sociocultural.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Adquirir a formación matemática necesaria que permita dominar os conceptos matemáticos básicos que configuran o currículo de Educación Infantil.	A1	B1	C33	D1
	A2	B3	C34	D3
	A3	B5	C35	D5
	A4	B6		D6
	A5	B11		D7
				D8
				D13
				D15
				D16
				D21
2. Comprender as matemáticas como un coñecemento sociocultural e a súa utilidade.	A5	B1	C33	D1
		B3	C34	D3
		B5	C35	D6
		B11		D7
				D12
				D13
				D15
				D19
3. Desenvolver o espírito crítico e investigador e a capacidade de expresión e comunicación en matemáticas.	A5	B1	C33	D1
		B2	C34	D2
		B3	C35	D3
		B4		D5
		B5		D6
		B6		D7
		B7		D8
		B9		D9
		B11		D11
		B12		D13
				D15
				D16
				D17
				D21

4. Capacitar para consultas e traballo documental sobre o currículo e os aspectos xerais da Didáctica da Matemática.	A5	B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B11 B12	C33 C34 C35	D1 D2 D3 D6 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D15 D16 D19 D20 D21
5. Desenvolver as competencias de autoformación e traballo cooperativo.	A5	B1 B2 B3 B7 B9 B10 B11 B12	C33 C34 C35	D1 D2 D3 D6 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D20 D21

Contidos

Topic

1. A área de Matemáticas no currículo da Educación Infantil.	.
2. Coñecementos prenuméricos	2.1 Lóxica elemental. Operacións lóxicas. 2.2 Teoría intuitiva de conxuntos. Operacións con conxuntos. Propiedades. 2.3 Relacións: de equivalencia e de orde. 2.4 Correspondencias e aplicacións.
3. O número. Historia dos sistemas de numeración. Os números naturais: aspecto cardinal e ordinal. Operacións. Sistemas de numeración. Conxuntos numéricos.	3.1 Introducción e historia dos números e dos sistemas de numeración. 3.2 O conxunto dos números naturais. 3.3 Ordenación en N. Número ordinal. 3.4 Operacións con números naturais. Propiedades. 3.5 Sistemas de numeración. Teorema fundamental. 3.6 Cambio de sistema de numeración. Operacións nun sistema de numeración. 3.7 Os números enteiros. Os números racionais. Ampliación de Q. O número real.
4. O espazo. Historia da Xeometría. Conceptos fundamentais de Xeometría. Construcións xeométricas no plano. Figuras planas e corpos.	4.1 Introducción histórica da Xeometría. 4.2 Conceptos fundamentais de Xeometría. 4.3 Construcións xeométricas no plano: polígonos, triángulos, cuadriláteros, circunferencia e círculo. 4.4 Transformacións xeométricas no plano. 4.5 Construcións xeométricas no espazo: poliedros, prismas, pirámides, corpos de revolución.
5. As magnitudes e a medida. Introducción e historia. O sistema métrico decimal. Magnitude e cantidade. Medida de magnitudes. Estimación, erros.	5.1 Introducción e historia. O sistema métrico decimal. 5.2 Magnitude e cantidade. Medida de magnitudes. Unidade de medida. 5.3 Proporcionalidade directa e inversa. Magnitudes proporcionais. 5.4 Lonxitude. Amplitude. Extensión. Volume. Capacidade. Outras magnitudes. 5.5 Estimación de medida. Erros.
6. Os contidos matemáticos no currículo da Educación Infantil.	.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	15	19	34
Traballo tutelado	15	15	30
Traballo tutelado	7.5	6.5	14
Resolución de problemas de forma autónoma	0	20	20
Aprendizaxe colaborativa	5	10	15
Aprendizaxe-servizo	4	10	14
Aprendizaxe baseado en proxectos	1	5	6
Exame de preguntas obxectivas	2	6	8
Exame de preguntas obxectivas	2	6	8

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Introducción e presentación da materia.
Lección maxistral	Presentación e explicación dos contidos do temario. Síntese e reflexión sobre os contidos.
Traballo tutelado	Proposta do profesor de exemplos, problemas e actividades singulares que contribúan a unha mellor comprensión dos contidos de cada un dos temas. Na aula haberá comunicación e discusión das diferentes solucións aportadas.
Traballo tutelado	Os estudantes traballarán en grupos coa supervisión e dirección do profesor e farán exposición das resolucións. Poderán empregar a bibliografía e os materiais necesarios.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades, exercicios e problemas complementarios para que o alumnado traballe de forma individual e autónoma.
Aprendizaxe colaborativa	O estudiantado traballará de xeito colaborativo nas actividades asignadas polo docente.
Aprendizaxe-servizo	O estudiantado deberá poñer en práctica nun centro unha intervención dentro do proxecto ApS.
Aprendizaxe baseado en proxectos	O estudiantado deseñará un vídeo sobre a didáctica das matemáticas en Educación Infantil co obxectivo de fomentar a creación de contidos matemáticos en galego.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Os estudantes poderán consultar co profesor as dúbidas tanto teóricas como prácticas que se lle presenten sobre a materia e sobre as actividades propostas para o traballo autónomo.
Traballo tutelado	Os estudantes poderán consultar co profesor as dúbidas tanto teóricas como prácticas que se lle presenten sobre a materia e sobre as actividades propostas para o traballo autónomo.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Traballo tutelado	AVALIACIÓN CONTINUA:	20	A1 B3 C33 D1 A2 B4 C34 D2 A3 B5 C35 D3 A4 B6 D5 A5 B11 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D15 D16 D17 D18 D20 D21
	Avaliaranse os seguintes aspectos:		
	a) Participación na aula		
	b) Informes e outras producións escritas ou orais		
	c) Exposicións orais ou dixitais.		
	d) Capacidade de traballo en equipo		
	e) Participación no proxecto ApS		
	Detallarase ó comezo da materia as actividades a entregar durante o cuatrimestre, o peso de cada unha delas e as datas para entrega-exposición. Non se aceptarán traballos nin exposicións fóra de prazo.		
Exame de preguntas obxectivas	Exame obxectivo individual escrito de cuestións teóricas e resolución de problemas dos primeiros temas da materia (P1)	40	
	No apartado valorarase:		
	- A corrección nos razoamentos, cálculo e interpretación de resultados.		
	- A capacidade de expresión en matemáticas e en xeral na lingua.		
	- A capacidade para a representación e comprensión de figuras.		
Exame de preguntas obxectivas	Exame obxectivo individual escrito de cuestións teóricas e resolución de problemas dos últimos temas da materia. (P2)	40	
	No apartado valorarase:		
	- A corrección nos razoamentos, cálculo e interpretación de resultados.		
	- A capacidade de expresión en matemáticas e en xeral na lingua.		
	- A capacidade para a representación e comprensión de figuras.		

Other comments on the Evaluation

- Todo o alumnado, asista ou non ás aulas, ten dereito a ser avaliado (mediante un examen ou no modo no que se estableza na guía docente).
- De non ter superada a materia na primeira edición de actas, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.
- As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.
- En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)
- Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA ASISTENTES 1ª E 2ª EDICIÓN DE ACTAS

- Tódolos estudantes que se presenten a algunha das dúas probas parciais ou que realicen algunha das entregas de exercicios enténdese que seguen a materia de forma presencial.
- Se un estudante non realiza algunha de as entregas de exercicios ou de os traballos tutelados ou non se presenta a algunha das probas, asignaráselles unha cualificación de 0 puntos nelas.
- **Requisitos mínimos para superar a materia:**

P1: nota parcial I (sobre 10); P2: nota parcial II (sobre 10); E: nota media resolución de problemas (sobre 10)

- P1, P2 ≥ 2,5

- $(P1+P2)/2 \geq 4$
- $E \geq 4$

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA NON ASISTENTES 1ª E 2ª EDICIÓN DE ACTAS E FIN DE CARREIRA

Avaliación teórica-práctica

Descrición: Realización de unha proba obxectiva con dúas partes: unha de carácter teórico-práctico e outra en a que se resolverán exercicios prácticos. Nesta proba recolleranse os contidos correspondentes as sesións maxistras e á resolución de problemas.

Cualificación: 85%.

Competencias evaluadas: CB1, CG10, CT1, CT7, CT14, CT16

Avaliación do traballo:

Descrición: Deseño de actividades tendo en conta unha ou varias competencias do Decreto do currículo de matemáticas na Educación Primaria.

Cualificación: 15%

Competencias evaluadas: CB2, CB3, CB4, CB5, CG1, CG2, CG3, CG4, CG5, CG7, CG10, CG12, CE39, CE40, CE41, CE42, CT1, CT2, CT3, CT6, CT7, CT8, CT9, CT12, CT14, CT16, CT18, CT21, CT22

As datas oficiais de os exames poden ser consultadas en a páxina web de a facultade (<https://fcce.uvigo.es/gl/docencia/exames/>)

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Jaime Martínez Montero, Concepción Sánchez Cortés, **Desarrollo y mejora de la inteligencia matemática en educación infantil**, 3ª Ed., Las Rozas Madrid : La Ley Soluciones Legales, 2023

M. Cinta Muñoz-Catalán, José Carrillo Yáñez, **Didáctica de las matemáticas para maestros de educación infantil**, Madrid : Ediciones Paraninfo, 2018

Chamorro Plaza, María del Carmen, **Didáctica de las matemáticas para educación infantil**, Madrid : Prentice Hall, 2005

Complementary Bibliography

Ángel Alsina, **Itinerarios didácticos para la enseñanza de las matemáticas : (3-6 años)**, Barcelona : Graó, 2022

Vargar Villegas, Elisabeth, **Lógica matemáticas y teoría de conjuntos**, Universidad Abierta para Adultos, 2019

Carlos Javier Rojas Álvarez, **Introducción a la geometría**, 2ª Ed., Universidad del Norte, 2017

Marín Rodríguez, Margarita, et al., **Cuentos para aprender y enseñar matemáticas en educación infantil**, Madrid : Narcea Ediciones, 2013

Nortes Checa, A., **Matemáticas y su didáctica**, Murcia : Diego Marín, 2007

Díaz Godino, J., **Matemáticas para Maestros. En: www.ugr.es/local/jgodino/edumat-maestros**, 2004

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

Para poder completar a súa formación como profesional competente en Matemáticas en Educación Infantil recoméndase cursar a materia do cuarto curso:

Breve descrición dos contidos:

1. Desenvolvemento psicoevolutivo dos conceptos matemáticos;
 2. O ensino da matemática nos primeiros anos;
 3. Obxectivos e contidos matemáticos;
 3. Recursos e materiais para o ensino da matemática;
 4. A actividade matemática na escola infantil. Dificultades na aprendizaxe.
-

IDENTIFYING DATA				
Coñecemento do medio natural				
Subject	Coñecemento do medio natural			
Code	005G110V01901			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2c
Teaching language	Galego			
Department	Bioloxía vexetal e ciencias do solo			
Coordinator	Escuredo Pérez, Olga			
Lecturers	Escuredo Pérez, Olga Rodríguez Flores, María Shantal			
E-mail	oescuredo@uvigo.es			
Web				
General description	A materia Coñecemento do medio natural comprende o estudo dos aspectos fundamentais do contorno natural onde se vai desenvolver o labor educativo dos mestres e mestras. Pretende crear unha base formativa para que os estudantes poidan desenvolver o seu labor educativo na Educación Infantil.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudiantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudiantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C33	Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes .
C36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
C40	Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma

D16 Adaptación a novas situacións

D17 Creatividade

D18 Liderado

D19 Coñecemento doutras culturas e costumes

D20 Iniciativa e espírito emprendedor

D21 Motivación pola calidade

D22 Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Promover o interese dos docentes sobre o medio natural, afondar no seu coñecemento e favorecer que fomenten o interese polo contorno natural na primeira infancia	B3 B4 B9	C40	D7 D12 D19 D22
Coñecer os fundamentos do currículo desta etapa relacionados co medio natural e social	B1 B5 B8 B10	C33	D13 D14
Familiarizarse cos conceptos de desenvolvemento sostible e con aspectos relacionados coa biodiversidade e as interaccións entre xeosfera e biosfera.	B1 B12	C33 C36 C40	D1 D2 D3 D6 D8 D9 D19 D21 D22
Desenvolver as competencias de autoinformación e traballo cooperativo.	B2 B5 B7 B11 B12	C40	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D20 D21

Contidos

Topic

Introdución ao coñecemento do medio natural	Enfoque sistémico e interdisciplinar dos estudos do medio natural. A paisaxe como punto de partida.
Principios de Ecoloxía	Visión dinámica dos cambios acontecidos no espazo e no tempo nos ecosistemas. Biosfera e as súas interaccións Xeosfera e as súas interaccións O solo como exemplo de interfase entre os sistemas terrestres.
As capas fluídas da atmosfera	Atmosfera e hidrosfera
Desenvolvemento sostible	Medio e desenvolvemento sostible

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	15	22.5	37.5
Resolución de problemas de forma autónoma	1	6	7

Seminario	8	12	20
Lección maxistral	22.5	45	67.5
Aprendizaxe colaborativa	4	12	16
Exame de preguntas obxectivas	0.5	0	0.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	0.5	0	0.5
Traballo	0.5	0	0.5
Observación sistemática	0.5	0	0.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	Traballos dirixidos pola profesora Elaboración de material docente para nenos de Educación Infantil relacionado coa materia
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade autónoma do alumno Exercicios que se propoñen na aula e se realizan de forma autónoma polo estudante apoiado en ferramentas informáticas
Seminario	Actividade en pequenos grupos que contempla a análise das tarefas que se propoñen relacionadas co medio natural e dirixidas a nenos de educación infantil. Trátase dunha aprendizaxe cooperativo e colaborativo.
Lección maxistral	Presentación por parte do profesor dos contidos incluídos no temario
	Avaliadas mediante probas de resposta curta ou tipo test.
Aprendizaxe colaborativa	Traballos dirixidos polo profesor que consisten en actividades organizados en pequenos grupo heteroxéneos e mixtos, onde o alumnado traballa de forma cooperativa e coordinada as tarefas académicas e fomentará a capacidade de observación e análise.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	A atención personalizada terá lugar no desenvolvemento da propia sesión maxistral. En titorías individuais ou en grupo dentro da propia aula ou no horario destinado para este fin.
Traballo tutelado	A atención personalizada terá lugar na aula. En titorías individuais ou en grupo dentro da propia aula ou no horario destinado para este fin.
Resolución de problemas de forma autónoma	A atención personalizada terá lugar segundo necesidades durante o desenvolvemento da actividade. En titorías individuais ou en grupo dentro da propia aula ou no horario destinado para este fin. Tamén é posible esta atención personalizada utilizando ferramentas informáticas.
Seminario	En horario de titoría ou en aula para coordinar as actividades do grupo, asesoramento ou establecer mecanismos de actuación que solventen os inconvenientes das actividades.
Aprendizaxe colaborativa	Os proxectos, realizados en equipos cooperativos, serán supervisados e titorizados ao longo de todo o proceso. Atendendo ás dúbidas que poidan xurdir, así como resolución de conflitos persoais ou contribución ao mellor traballo en equipo.
Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	Será anterior a realización da proba en pequeno grupo ou individual ou mesma durante a súa realización de xeito individual
Resolución de problemas e/ou exercicios	Será anterior a realización da proba en pequeno grupo ou individual ou mesma durante a súa realización de xeito individual
Traballo	A atención personalizada terá lugar segundo as necesidades durante o desenvolvemento da actividade. En titorías individuais ou en grupo dentro da propia aula ou no horario destinado para este fin. Tamén é posible esta atención personalizada utilizando ferramentas informáticas.
Observación sistemática	A atención personalizada será individual

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	De resposta múltiple e verdadeiro ou falso	40	B1 C33 C36 C40 D1 D2 D3 D6 D7

Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba de resposta curta sobre os contidos da materia	20	B1	C33 C36 C40	D1 D2 D3 D6 D7
Traballo	Memoria das prácticas de laboratorio, seminarios de elaboración de material docente	20	B2 B5 B7 B8 B10 B11 B12		D4 D5 D8 D9 D11 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22
Observación sistemática	Avaliación continua a través do seguimento do alumno	20	B1 B2 B5 B7 B8 B10 B11 B12	C33 C36 C40	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Other comments on the Evaluation

O estudante debe superar como mínimo o 50% da cualificación en cada un dos apartados avaliados. Os alumnos non asistentes deberán xustificar debidamente a causa pola que non poden asistir á docencia presencial. O sistema de cualificación será o mesmo que os dos alumnos presenciais en canto á porcentaxe de cada proba. O apartado de presencialidade deberase suplir con traballo autónomo do alumno. Na segunda convocatoria e posteriores manterase o sistema de cualificación proposto.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Exames: consultar páxina web da facultade.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

FREEMAN et al., **Fundamentos de Biología**, 5, Pearson, 2014

UNESCO, **Educación para el desarrollo sostenible: libro de consulta**, 4, UNESCO, 2012

SAEZ PADILLA et al., **Actividades en el medio natural**, 1, Huelva, 2012

Complementary Bibliography

AUDESIRK T., **Biología: la vida en la tierra**, 8, Prenrtice Hall Mexico, 2008

ROMAN et al., **A natureza dos rios e ribeiras de Galicia.**, 1, Ir Indo, 2003

CAPEL MOLINA et al, **El clima de la Península Ibérica**, 1, Ariel, 2000

FERNANDEZ DOMINGUEZ C., **Coida o teu planeta**, 1, Nova Galicia Edicións, 2005

IGLESIAS CUETO A., **Actividades en la naturaleza**, 1, Inde Publicaciones, 2005

LEIRO A., **Espazos naturais: provincia de Ourense**, 1, A Nosa Terra, 2003

LEIRO A., **Espazos naturais: provincia de Pontevedra**, 1, A Nosa Terra, 2003

LEIRO A., **Espazos naturais: provincia de Lugo**, 1, A Nosa Terra, 2003

LEIRO A., **Espazos naturais: provincia de A Coruña**, 1, A Nosa Terra, 2003

Toharia M., **El clima el calentamiento global y el futuro del planeta**, Debate, 2006

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Aprendizaxe das ciencias da natureza/O05G110V01403

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Enmarcada nesta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA				
Professional ethics				
Subject	Professional ethics			
Code	005G110V01902			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2nd
Teaching language	Galician			
Department				
Coordinator	Álvarez García, David			
Lecturers	Álvarez García, David			
E-mail	davidalvarez@uvigo.es			
Web				
General description	The subject of Ethics and deontology professional tries to offer to the students and students the instrumental and conceptual elements basic stop the *achegamento to the Ethical. #Prpers provided to the students and students the fundamental concepts stop the understanding of texts related with the Ethical. #Analyze, synthesize and value critically the different theories of the Ethical proposals in the program and the possibility to apply them to the current reality of the society and of the educational field. Motivate to the students envelope to importance that the ethical training *poda exert in the his professional work and in the training of the his personality.			

Training and Learning Results	
Code	
B3	Design and regulate learning spaces within diversity contexts to meet students´singular educational needs, gender equality, equity and respect for human rights.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
C5	Know how to boost acquisition of habits related to autonomy, freedom, curiosity, observation, experimentation, imitation, acceptance of rules and limits, symbolic and heuristics games.
C6	Know the pedagogical dimension of interaction with peers and adults and learn how to promote participation in group activities, cooperative work and individual effort.
C12	Promote and collaborate within and outside the school, in actions organized by families, town councils and other institutions that impact on citizenship education.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D3	Oral and written communication
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D12	Critical reasoning
D13	Critical reasoning
D14	Ethical commitment
D15	Autonomous learning
D17	Creativity
D18	Leadership
D19	Knowledge of other cultures and customs
D20	Initiative and an entrepreneurial spirit
D21	Motivation for quality
D22	Awareness of environmental issues

Expected results from this subject		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Know the developments of the evolutionary psychology of the childhood in the periods of 0-3 and 0-6.		D1
Know promote the acquisition of frocks in relation with the autonomy, the freedom, the acceptance of the norms and of the *lindes.	B5	C5
Know the pedagogical dimension of the interaction with the equal the adults and know promote the participation in collective activities, the #cooperative work and the individual effort.	B3 B4	C5 C6 C12

#Analyze and incorporate of critical form the questions more *relevantes of the current society that affect the familiar and school education: social and educational impact of the audiovisual languages and of the screens; changes in the relations of gender and *interxeneracionais; *multiculturalidade and *interculturalidade; discrimination and social inclusion and sustainable development.	D1 D14
Purchase knowledges envelope to evolution of the thought, the habits, the *creencias and the social and political movements along the history.	D12 D13 D19
Capacity to #analyze and *sistematizar the information, and administer and be manager of the his own work.	D1 D6 D13 D14 D15
Capacity to investigate, #analyze, evaluate and use the current knowledge.	D1 D6 D8 D15
Basic skill to defend in public his opinions	D3 D17 D18 D20
Know distinguish moral and ethical, and know the *rasgos formal basic of the ethical speech. Know the most highlighted challenges posed to the ethical how normative proposal *universalizable and the main methodological guidelines successive in the resolution of moral controversies. Know the keys to understand and value the main ethical theories rules, the difficulties of justification of determined moral principles, as well as the keys to understand and value highlighted ethical proposals of resolution of *conflictos moral that worry to the society of the our time.	D1 D6 D7 D13 D15
Capacity to recognize and #analyze *críticamente ethical arguments of basic level and to recognize the essential questions that underlie to the moral controversies that persist in the our societies.	D1 D13 D14
Capacity to face autonomously the problems that rise the ethical theories and considered a challenge stop his @propio form to think.	D13 D14 D22
Capacity to recognize the relevance and social utility of the ethics and to recognize the @constante ethical implications that has the educational practice and take *conciencia of the same.	D14 D21
Capacity to consolidate an ethical teaching identity, engaged with the his *rresponsabilidade social in the educational context.	D14
Skill to manage and resolve *conflictos, dilemmas and ethical problems linked to the educational task.	D7 D9 D14 D18
*Contribuir To the reflection envelope to professional autonomy of the master.	D13 D14
*Contribuir To the promotion of the practical improvements of the educational profession.	D14

Contents

Topic	
I.- Introducción: The moral training and the educational field.	1.- Introducción To the theories of the moral development. 2.- Models of moral education.
II.- Ethical and moral: conceptual approximation.	3.- The morals: bases partner-anthropological of the morals. 4.- The Ethical: theories and problems of *fundamentación.
III.- Ethical reasons, reasons for it Ethical.	5.- The Ethics and his limits. 6.- Deontology vs Teleology. Contemporary ethical theories.
IV.- The Ethics Applied	7.- Introduction To the Ethics applied. 8.- Moral principles and practical cases.
V.- Ethical, education and Right Humans.	9.- Ethical of the differentiates. 10.- Ethical and democracy. 11.- The justice: ethics, citizenship and development.
VI.- Ethical and deontology professional.	12.- Deontology Professional and educational field. 13.- Transformations socials, cultural and ethical training-moral: attitudes regarding phenomenon how the discrimination, education and gender, etc..

Planning

Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
-------------	-----------------------------	-------------

Presentation	5	25	30
Previous studies	5	5	10
Lecturing	20	25	45
Seminars	10	0	10
Mentored work	6	24	30
Studies excursion	0	8	8
Case studies	5	10	15
Essay questions exam	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Presentation	Presentation and exhibitions of the works developed individually and/or in group
Previous studies	Review and study of notions entered in the theoretical sessions and seminars. Reading and review critical of materials proposed for learning.
Lecturing	Formal address of the contained theoretical of the subject.
Seminars	Resolution of doubts that present him to the student in the process of learning, and support in the manufacture of the individual works and/or in group.
Mentored work	Manufacture of individual works and/or in group envelope any aspect of the subject of a course orient for professor.
Studies excursion	Visiting a leading center in Democratic Education
Case studies	Approach and resolution of practical suppositions that, individually and/or in group, will owe to develop the students.

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Presentation	Tutoring: In group and/or individual explanations of doubts.
Seminars	Tutoring: In group and/or individual explanations of doubts.

Assessment			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Presentation	Presentation and exhibition of works elaborated individually and/or in group. (min. 1 presentation)	40	D1 D3 D6 D9 D13 D15
Case studies	Study, analysis and debate on practical cases related to the syllabus.(min. 1 case)	40	D1 D3 D6 D13 D15
Essay questions exam	Examination of the subject.	20	D1 D3 D13 D15 D19

Other comments on the Evaluation

Second call: The parts of the subject passed in the 1st opportunity will not be subject to evaluation in the 2nd, and will therefore be considered as approved in that academic year.

Non-attending students: students who cannot attend class regularly and cannot follow the continuous evaluation (80% attendance) will take a theoretical content test (50%) and a Commentary (50%) on the date of the official Exam.

The official dates of the exams can be consulted on the Faculty website, in the Academic Organization section.

In accordance with the inclusive nature of the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs presented by students enrolled in the PIUNE (PAT) program.

In order to promote the conciliation of work life and academic training, the contents, planning, methodological resources and the evaluation system of the students of the bridge course will be adapted, ensuring, in any case, the achievement of the competencies and learning outcomes set forth in this document. . A specific folder will be opened on the Moovi platform in

which information will be provided about the tasks and evaluation tests that will guide the development of this subject for students of the bridge course or interns

Sources of information

Basic Bibliography

GUTTMAN, Amy, **La educación democrática**, 1ª, Paidós, 2001

BLACKBURN, Simon:, **Sobre la bondad**, 1ª, Paidós, 2002

MORATALLA, A. Domingo:, **Ética para educadores.**, 1ª, PPC, 2008

Complementary Bibliography

KOHLBERG, L. et Al., **La Educación Moral según Lawrence Kohlberg.**, 1ª, Gedisa, 1989

NODDINGS, Nel, **La educación moral**, 1ª, Amorrortu, 2009

RANCIÈRE, Jacques, **El maestro Ignorante**, 2ª, Laertes, 2010

NANCY, Jean-Luc, **¿Por qué obedecemos?**, 1ª, Clave Intelectual, 2020

GILLIGAN, Carol, **En una voz humana.**, 9788430627844, 1ª, Taurus, 2025

Recommendations

Other comments

The qualifications obtained in the study of cases and analysis of situations and presentations/exhibitions of the works will keep stop those students that in the announcement of June do not surpass the proof of long and developmental answer.

IDENTIFYING DATA**Necesidades educativas especiales asociadas a la discapacidad intelectual**

Subject	Necesidades educativas especiales asociadas a la discapacidad intelectual			
Code	O05G110V01903			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2c
Teaching language	Castellano Gallego			
Department	Psicología evolutiva y comunicación			
Coordinator	Alfonso Gil, Sonia			
Lecturers	Alfonso Gil, Sonia			
E-mail	soalgi@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia aborda la identificación, necesidades e intervención educativa del alumnado con discapacidad intelectual. Está fundamentada en las principales contribuciones teóricas e investigaciones más recientes sobre esta discapacidad.			

Resultados de Formación y Aprendizaje

Code	
A1	Que el estudiantado haya demostrado poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio.
A2	Que el estudiantado sepa aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posea las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio.
A3	Que el estudiantado tenga la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.
A4	Que el estudiantado pueda transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado.
A5	Que el estudiantado haya desarrollado aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía.
B1	Conocer los objetivos, contenidos curriculares y criterios de evaluación de la educación infantil.
B2	Promover y facilitar los aprendizajes en la primera infancia, desde una perspectiva globalizadora e integradora de las diferentes dimensiones cognitiva, emocional, psicomotora y volitiva.
B3	Diseñar y regular espacios de aprendizaje en contextos de diversidad que atiendan a las singulares necesidades educativas del estudiantado, a la igualdad de género, a la equidad y al respeto a los derechos humanos.
B5	Reflexionar en grupo sobre la aceptación de normas y el respeto a los demás. Promover la autonomía y la singularidad de cada estudiante como factores de educación de las emociones, los sentimientos y los valores en la primera infancia.
B8	Conocer fundamentos de dietética e higiene infantiles. Conocer fundamentos de atención temprana y las bases y desarrollos que permiten comprender los procesos psicológicos, de aprendizaje y de construcción de la personalidad en la primera infancia.
B9	Conocer la organización de las escuelas de educación infantil y la diversidad de acciones que comprende su funcionamiento. Asumir que el ejercicio de la función docente ha de ir perfeccionándose y adaptándose a los cambios científicos, pedagógicos y sociales a lo largo de la vida.
B12	Comprender la función, las posibilidades y los límites de la educación en la sociedad actual y las competencias fundamentales que afectan a los colegios de educación infantil y a sus profesionales. Conocer modelos de mejora de la calidad con aplicación a los centros educativos.
C5	Saber promover la adquisición de hábitos en torno a la autonomía, la libertad, la curiosidad, la observación, la experimentación, la imitación, la aceptación de normas y de límites, el juego simbólico y heurístico.
C6	Conocer la dimensión pedagógica de la interacción con los iguales y los adultos y saber promover la participación en actividades colectivas, el trabajo cooperativo y el esfuerzo individual.
C8	Saber informar a otros profesionales especialistas para abordar la colaboración del centro y de la docente en la atención a las necesidades educativas especiales que se planteen.
C9	Adquirir recursos para favorecer la integración educativa de estudiantes con dificultades.
C12	Promover y colaborar en acciones dentro y fuera de la escuela, organizadas por familias, ayuntamientos y otras instituciones con incidencia en la formación ciudadana.

C13	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible.
C19	Comprender que la dinámica diaria en educación infantil es cambiante en función de cada estudiante, grupo y situación y saber ser flexible en el ejercicio de la función docente.
C21	Saber trabajar en equipo con otros profesionales de dentro y fuera del centro en la atención a cada estudiante, así como en la planificación de las secuencias de aprendizaje y en la organización de las situaciones de trabajo en el aula y en el espacio de juego, identificando las peculiaridades del periodo 0-3 y del periodo 3-6.
C22	Atender las necesidades de los estudiantes y transmitir seguridad, tranquilidad y afecto.
C23	Comprender que la observación sistemática es un instrumento básico para poder reflexionar sobre la práctica y la realidad, así como contribuir a la innovación y a la mejora en educación infantil.
C28	Conocer experiencias internacionales y ejemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar la importancia del trabajo en equipo.
C30	Participar en la elaboración y seguimiento de proyectos educativos de educación infantil en el marco de proyectos de centro y en colaboración con el territorio y con otros profesionales y agentes sociales.
C31	Conocer la legislación que regula las escuelas infantiles y su organización.
C32	Valorar la relación personal con cada estudiante y su familia como factor de calidad de la educación.
C40	Promover el interés y el respeto por el medio natural, social y cultural a través de proyectos didácticos adecuados.
C59	Adquirir un conocimiento práctico del aula y de la gestión de la misma.
C60	Conocer y aplicar los procesos de interacción y comunicación en el aula, así como dominar las destrezas y habilidades sociales necesarias para fomentar un clima que facilite el aprendizaje y la convivencia.
C63	Participar en la actividad docente y aprender a saber hacer, actuando y reflexionando desde la práctica.
C64	Participar en las propuestas de mejora en los distintos ámbitos de actuación que se puedan establecer en un centro.
C65	Regular los procesos de interacción y comunicación en grupos de estudiantes de 0-3 años y de 3-6 años.
C66	Conocer formas de colaboración con los distintos sectores de la comunidad educativa y del entorno social.
D1	Capacidad de análisis y síntesis
D2	Capacidad de organización y planificación
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisiones
D9	Trabajo en equipo
D12	Reconocimiento de la diversidad y multiculturalidad
D13	Razonamiento crítico
D15	Aprendizaje autónomo

Resultados previstos en la materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Capacitar a los estudiantes para que aprendan a promover y facilitar los aprendizajes, desde una perspectiva globalizadora e integradora de las diferentes dimensiones cognitiva, emocional, psicomotora y volitiva.	A1	B1	C8	D2
	A2	B2	C9	D7
	A3	B3	C12	D8
	A4		C21	
	A5		C22	
Promover estrategias adecuadas para que en su futura práctica docente las alumnas y alumnos puedan reflexionar en grupo sobre la aceptación de normas y el respeto a los demás. Promover la autonomía y la singularidad de cada estudiante como factores de educación de las emociones, los sentimientos y los valores en la primera infancia.			C28	
	A1	B2	C5	D1
	A2	B3	C6	D2
	A3	B5	C9	D7
	A4		C13	D8
	A5		C19	D9
			C21	D13
			C22	
			C23	
			C28	
			C29	
			C30	
			C31	
			C32	
			C59	
			C60	
Conocer los objetivos, contenidos curriculares y criterios de evaluación de la Educación Infantil y educación primaria	A1	B2	C19	D1
	A2	B8	C22	D13
	A3	B12	C28	
	A4		C40	
	A5			

Identificar y planificar la resolución de situaciones educativas que afectan a estudiantes con diferentes capacidades y distintos ritmos de aprendizaje.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B5	C8 C9 C63 C64 C65 C66	D8
Diseñar, planificar y evaluar la actividad docente y el aprendizaje en el aula.	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3	C19 C21 C30	D1 D2 D8 D9
Diseñar y regular espacios de aprendizaje en contextos de diversidad que atiendan a las singulares necesidades educativas de los estudiantes, a la igualdad de género, a la equidad, y al respecto a los derechos humanos.	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3	C63 C64 C65 C66	D1 D2 D7 D8 D9 D12 D13 D15
Promover el trabajo cooperativo y el trabajo y esfuerzo individuales	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B9	C28 C60 C63 C64 C65 C66	D1 D2 D7 D8 D9 D12 D13 D15
Identificar dificultades de aprendizaje , informarlas y colaborar en su tratamiento.	A1 A2 A3 A4 A5	B3	C5 C8 C9 C12 C21 C28 C30	D2 D7 D9 D12 D15

Contenidos

Topic

Marcos teórico-conceptuales de las NEE en niños y niñas con discapacidad intelectual.	Marcos teóricos conceptuales de la NEE Definición de discapacidad intelectual Definiciones actuales, enfoques multidimensionales de la discapacidad intelectual.
Las dificultades de aprendizaje en alumnado con discapacidad intelectual.	Diagnostico y clasificación de la discapacidad intelectual Funcionamiento intelectual y su evaluación. Conducta adaptativa y su evaluación. Aproximación multidimensional a la clasificación de la discapacidad intelectual.
Procedimientos de evaluación e identificación de las dificultades en estudiantado con discapacidad intelectual.	Sistemas de apoyo a la discapacidad intelectual Las necesidades de apoyo a las personas con discapacidad intelectual. El concepto de apoyo y de necesidades de apoyo. Características educativas del alumnado con discapacidad intelectual.
Procedimientos de intervención en el contexto de la discapacidad intelectual Implicaciones educativas de la discapacidad intelectual.	Buenas prácticas en la educación de alumnado con discapacidad intelectual.
Métodos y procedimientos de investigación e intervención en el ambito de la discapacidad intelectual	Métodos cuantitativos y cualitativos en investigación en discapacidad intelectual

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección magistral	20	15	35
Aprendizaje colaborativo.	6	18	24
Resolución de problemas	18	45	63
Aprendizaje-servicio	6	20	26
Examen de preguntas objetivas	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías	
	Description
Lección magistral	La profesora explicará todos y cada uno de los temas de la materia y resolverá las dudas del alumnado.
Aprendizaje colaborativo.	En cada tema y durante el desarrollo de las sesiones de explicación de los contenidos, se plantearán actividades de aula para trabajar colaborativamente.
Resolución de problemas	Se realizarán actividades prácticas y ejercicios que se supervisarán semanalmente y que se evaluarán de forma quincenal.
Aprendizaje-servicio	El estudiantado trabaja por equipos en el diseño, verificación y exposición de un producto que se pondrá al servicio de una comunidad educativa.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección magistral	La profesora resolverá personalmente de forma individual o grupal las dudas o aclaraciones planteadas por el alumnado durante el desarrollo de las explicaciones de cada tema.
Aprendizaje colaborativo.	Antes, durante y al finalizar cada una de las actividades de aula planteadas colaborativamente, la profesora resolverá personalmente cualquier duda o aclaración formulada por el alumnado.
Resolución de problemas	En cada actividad práctica o problema a resolver para cada tema, la profesora acompañará y guiará al alumnado en la resolución de los mismos aportando documentación, feedback, ejemplos, etc.
Aprendizaje-servicio	La profesora acompañará y guiará al alumnado en la consecución del producto final aportando documentación, feedback, ejemplos, etc.

Evaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Aprendizaje colaborativo.	Actividades de aula en colaboración	10	A2	B2	C21	D1
			A3	B3	C29	D2
			A4	B5	C60	D7
			A5	B12		D8
						D9
						D12
						D13
						D15
Resolución de problemas	Actividades prácticas y resolución de mini supuestos.	30	A1	B1	C5	D1
			A2	B2	C6	D2
			A3	B3	C8	D7
			A4	B5	C9	D8
			A5	B8	C12	D9
				B9	C13	D12
				B12	C19	D13
					C21	D15
					C22	
					C23	
					C28	
					C29	
					C30	
					C31	
					C32	
					C40	
					C59	
					C60	
					C63	
					C64	
					C65	
					C66	

Aprendizaje-servicio	Diseño, prueba y exposición de un producto para una comunidad educativa	20	A1	B1	C5	D1
			A2	B2	C6	D2
			A3	B3	C8	D7
			A4	B5	C9	D8
			A5	B8	C12	D9
				B9	C13	D12
				B12	C19	D13
					C21	D15
					C22	
					C23	
					C28	
					C29	
					C30	
					C31	
					C32	
					C40	
					C59	
					C60	
					C63	
					C64	
					C65	
					C66	
Examen de preguntas objetivas	Prueba de elección múltiple	40	A1	B1	C5	D12
			A2	B2	C6	
			A3	B3	C8	
			A4	B5		
			A5	B9		

Other comments on the Evaluation

Las actividades prácticas y tareas de aula serán entregados y evaluados en las fechas establecidas en el cronograma de la materia presentado el 1º día de clase (disponible en moovi, espacio de la materia).

Las pruebas de evaluación se realizarán al finalizar la materia. Se puede consultar día/hora/lugar del examen en la página web de la Facultad (apartado fechas exámenes) para cada convocatoria (junio, julio).

Según la normativa vigente, con independencia de la asistencia (evaluación continua) o no (evaluación global) a las clases, el alumnado gozará de condiciones equivalentes de evaluación. Las partes de la materia superadas en la 1ª oportunidad, no serán objeto de evaluación en la 2ª, considerándose, por lo tanto, aprobadas en ese curso académico.

En coherencia con el carácter inclusivo que caracteriza a la Facultad de Educación e Trabajo social, esta guía podrá ser adaptada para atender a las necesidades específicas de apoyo educativo que presente el alumnado adscrito al programa PIUNE (PAT).

Con la finalidad de favorecer la conciliación de la vida laboral y la formación académica, los contenidos, planificación, recursos metodológicos y sistema de evaluación se adaptarán para alumnado del curso puente garantizando, en todo caso, la consecución de las competencias y resultados de aprendizaje establecidos en este documento. Se abrirá una carpeta específica en la plataforma Moovi en la que se informará de las tareas y pruebas de evaluación que guiarán el desarrollo de esta materia para alumnado del curso puente o profesionales en ejercicio.

El empleo de herramientas de IA en las actividades de evaluación de esta materia deberá ajustarse a un uso responsable, ético y transparente, de acuerdo a las directrices de la FETS

<https://fcee.uvigo.es/gl/o-centro/normativa-e-formularios/#normativa> y a la normativa que establezca la UVigo.

Fuentes de información

Basic Bibliography

American Psychiatric association, **Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales (DSM-V)**, 2014,

Asociación americana de discapacidades intelectuales y del desarrollo, **Discapacidad Intelectual**, 2021,

Bassedas, E., **Alumnado con Discapacidad Intelectual y Retraso en el Desarrollo**, Graó, 2010

Deaño, M., **D.N.:CAS. Sistema de Evaluación Cognitiva (adaptación española)**, Gersam, 2005

<https://icd.who.int/browse11/l-m/es#/http%3a%2f%2fid.who.int%2fcd%2fentity%2f334423054>, **CIE-11**, 11, OMS, 2019

Verdugo, M. A., Arias, B. y Navas, P. (Adaptación Española), **DABS. Escala de Diagnóstico de Conducta Adaptativa**, TEA, 2021

Wechsler, D., **Escala de Inteligencia Wechsler para niños-V. WISC-V**, Pearson, 2015

Complementary Bibliography

Gallego, J. L., **La escritura de escolares con Discapacidad Intelectual**, Pirámide, 2022

García-Alba, J., Esteba-Castillo, S. y Viñas-Jornet, M., **Neuropsicología de la discapacidad intelectual de origen genético**, Síntesis, 2018

<https://creena.educacion.navarra.es/web/necesidades-educativas-especiales/equipo-de-psiquicos/discap>, **Discapacidad Intelectual**,

<https://www.juntadeandalucia.es/educacion/portals/web/protocolo-neae>, **Protocolo NEAE**,

Verdugo, M. A. (Director), **SIGLO CERO, Revista Española sobre Discapacidad Intelectual**, 2020

de Pablo-Blanco, C. y Rodríguez, M. J., **Discapacidad Intelectual**, 1, Síntesis, 2020

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Prácticas externas: Practicum/O05G110V01981

Trabajo de Fin de Grado/O05G110V01991

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Prevención y tratamiento de las dificultades en el aprendizaje de la lectura, escritura y cálculo/O05G110V01904

Prevención y tratamiento de las dificultades en el aprendizaje del lenguaje oral/O05G110V01905

Subjects that it is recommended to have taken before

Psicología: Fundamentos psicológicos de la intervención temprana/O05G110V01304

Psicología: Psicología de la educación: Procesos de aprendizaje infantil/O05G110V01205

Psicología: Psicología del desarrollo de 0-6 años/O05G110V01104

Other comments

Esta asignatura se enmarca en una Facultad comprometida con la sustentabilidad del entorno y de las personas. Atendiendo a esta filosofía, esta asignatura promoverá prácticas educativas en base a materiales de bajo impacto ambiental en coherencia con los principios de sustentabilidad (ODS).

IDENTIFYING DATA				
Prevenção e tratamento das dificultades na aprendizaxe da lectura, escritura e cálculo				
Subject	Prevenção e tratamento das dificultades na aprendizaxe da lectura, escritura e cálculo			
Code	O05G110V01904			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Alfonso Gil, Sonia			
Lecturers	Alfonso Gil, Sonia Rodríguez Enríquez, Mónica			
E-mail	soalgi@uvigo.es			
Web	http://ftellado@uvigo.es			
General description	Esta materia aborda a identificación das diferentes dificultades de aprendizaxe na educación infantil. A avaliación das dificultades de aprendizaxe e a intervención nas mesmas mediante a aplicación dos diferentes programas para a mellora da aprendizaxe infantil.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar os devanditos trastornos.
C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturban o desenvolvemento físico e psíquico adecuado do estudantado.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D7	Resolución de problemas

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

informala

B1 C7 D1
B2 C8 D2
B3 C9 D7
B4 C16
B8 C17
B10 C18
C19
C22
C60

Identificar e planificar a *resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos tipos de aprendizaxe	B1 B2 B3 B4 B8 B10	C7 C8 C9 C16 C17 C18 C19 C22 C60	D1 D2 D7
--	-----------------------------------	--	----------------

Aplicar os coñecementos adquiridos para favorecer a aprendizaxe e o desenvolvemento en contextos diversos e plurais	B1 B2 B3 B4 B8 B10	C7 C8 C9 C16 C17 C18 C19 C22 C60	D1 D2 D7
---	-----------------------------------	--	----------------

Contidos

Topic	
Sistemas de optimización dos procesos de aprendizaxe e desenvolvemento infantil. As dificultades de aprendizaxe	Dificultades de aprendizaxe: Concepto de dificultades de aprendizaxe. Evolución do concepto Clasificación das dificultades de aprendizaxe. Modelos teóricos explicativos das dificultades de aprendizaxe
Intervención mediada baseada nos procesos cognitivos	Avaliación das dificultades de aprendizaxe; recollida de información, aplicación de probas, elaboración de conclusións
*Implementación de programas para a mellora da aprendizaxe infantil.	Programas de mellora dos procesos cognitivos. Programas de mellora das habilidades *perceptivas Programa de mellora da atención Programa de mellora das habilidades socio-afectivas. Programas de reforzos das aprendizaxes básicas

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2.5	0	2.5
Traballo tutelado	11	11	22
Traballo tutelado	7	17	24
Lección maxistral	25	69.5	94.5
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Práctica de laboratorio	2	0	2
Cartafol/dossier	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Explicación do programa da materia, os núcleos de contidos, as competencias que se espera sexan alcanzadas, o sistema de traballo e de avaliación da materia
Traballo tutelado	Serán realizados baixo a supervisión do docente, serán repartidos por grupos. Ao finalizar cada traballo o grupo que o realizou explicarao brevemente ao resto dos grupos. A elaboración do traballo será supervisada en todo momento polo docente, ben directamente na aula, mediante *tutoría ou por medios informáticos

Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma dos/as estudante/*s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Lección maxistral	Explicación de cada un dos núcleos temáticos dos contidos da materia. O docente dedicará estas sesións a expor e explicar os contidos da materia. Todo o material que se utilice será entregado ao alumnado. Así mesmo entregaráselles os temas referidos aos contidos da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención ao alumnado será a través da plataforma *MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida no horario de *tutoría
Traballo tutelado	A atención ao alumnado será a través da plataforma *MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida no horario de *tutoría
Tests	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención ao alumnado será a través da plataforma *MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida no horario de *tutoría
Práctica de laboratorio	A atención ao alumnado será a través da plataforma *MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida no horario de *tutoría

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	B1 B8	C7 C8 C9 C16	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Deste xeito, o alumno debe aplicar losconocimientos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial ou non presencial. Pódense empregar diferentes ferramentas para aplicar esta técnica como, por exemplo, chat,correo, foro, *audioconferencia, videoconferencia, etc.	30	B2 B10	C7 C8 C9 C16 C18 C19 C60	D1 D2 D7
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos/*as deben dar resposta á actividade presentada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	20	B1 B2 B3 B4	C7 C8 C9 C16 C17 C18 C19 C22 C60	D1 D2 D7
Cartafol/dossier	*Compilación de información sobre os traballos realizados durante o seu período de formación.	10	B8	C7 C8 C9 C16 C17 C18	D1 D2 D7

Other comments on the Evaluation

Para poder superar a signatura é necesario ter unha nota mínima de 5 tanto no exame como nos traballos. O alumnado non asistente terá que realizar o exame tipo test e un exame dos traballos de aula. Terán que entregar todos;traballos de aula; As actividades non superadas durante o cuadrimestre poderán ser recuperadas na convocatoria de xullo, manténdose as puntuacións previamente conseguidas. As partes da materia superada na primeira oportunidade, non serán obxecto de avaliación na segunda oportunidade, considerándose como aprobadas no presente curso académicoVer datas dos exames na páxina web da Facultade.En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza á Facultade de Educación e traballo social ,

esta guía poderá ser adaptada para atender as necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa *PIUNE (*PAT) .Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para o alumnado do curso ponte, garantindo en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un portafolio específico na plataforma Moovi, na cal se informase das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para o alumnado do curso ponte e profesionais en exercicio.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS <https://fcce.uvigo.es/gl/o-centro/normativa-e-formularios/#normativa> e á normativa que estableza a UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

García Vidal y González Manjón, **Dificultades de aprendizaje e Intervención Psicopedagógica**, EOS,
 Nicasio García, Jesus, **Manual de dificultades de Aprendizaje**, Narcea 3ª edición,
 García Sanchez, J:N, **Dificultades de aprendizaje e intervención psicopedagógica.**, 2001,
 Nicasio, J, **Dificultades de aprendizaje e intervención psicopedagógica.**, 11ª 2001,
 Gonzalez Valenzuela, M (coord), **Prevención de las dificultades de aprendizaje**, 1ª 2012, pirámide, 2012
 Nicasio García, N (Coord), **Prevención en dificultades del desarrollo y el aprendizaje**, 1ª 2014, Pirámide, 2014
 Aguilera, Antonio (coordinador), **Introducción a las dificultades de aprendizaje**, 1ª 2004, Mc Graw Hill, 2013

Complementary Bibliography

Defior,S, **Las dificultades de aprendizaje: Un enfoque cognitivo**, 2ª 2007,
 American psychiatric association, **Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales**, 5 2015,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade/O05G110V01302

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Psicoloxía: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta/O05G110V01402

Subjects that it is recommended to have taken before

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/O05G110V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/O05G110V01104

Other comments

Esta materia está vinculada ás que aparecerán no terceiro curso do grao e que conforman a mención de educación especial. Encádrase nunha Facultade comprometida coa *sustentabilidade do contorno e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de *sustentabilidade (*ODS).

IDENTIFYING DATA**Prevention and treatment of oral language learning difficulties**

Subject	Prevention and treatment of oral language learning difficulties			
Code	O05G110V01905			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2nd
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Iglesias Sarmiento, Valentín			
Lecturers	Iglesias Sarmiento, Valentín			
E-mail	visarmiento@uvigo.gal			
Web				
General description	This course addresses the identification, prevention, design, and psychoeducational intervention in oral language learning difficulties in children with different learning paces.			

Training and Learning Results

Code	
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B3	Design and regulate learning spaces within diversity contexts to meet students' singular educational needs, gender equality, equity and respect for human rights.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B6	Know how language evolves in early childhood, learn to identify possible problems and assure adequate evolution. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Oral and written expression, as well as mastery in the use of the different expression techniques.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
C7	To identify learning difficulties, cognitive and attention-related malfunctions.
C8	Know how to inform other professional specialists regarding centre and teacher collaboration in catering to the special educational needs that may arise.
C9	Acquire resources to promote educational integration of students with difficulties.
C21	Ability to work in a team with other professionals from both inside and outside the centre, to provide attention □ Procedure-based to every student, and to plan learning sequences and organise work situations in the classroom and playground, by identifying the specific characteristics of the 0 to 3-year-old and the 3 to 6-year-old age brackets.
C22	Cater to students' needs and transmit safety, peace of mind and affection.
C41	To promote experiences of introduction into information and communication technologies.
C43	To develop speaking and writing skills.
C44	To know and master techniques of oral and written expression.
C45	To know the oral and folk traditions.
C46	To understand the transition from speech to writing and to learn the different registers and uses of language.
C48	To approach situations of language learning in multilingual contexts.
C49	To recognize and appreciate the appropriate use of verbal and non-verbal language.
C53	To know the fundamentals of music, plastic art and self-expression through movement of the syllabus of this stage, as well as the theories about the acquisition and development of the relevant learning contents.
C54	To be familiar with and use songs to foster auditory, rhythmic and vocal education.
C57	To analyze audiovisual languages and their implications for teaching.
C65	Regulate the interaction and communication processes in students from the 0 to 3 and 3 to 6-year-old groups.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D3	Oral and written communication
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D15	Autonomous learning
D16	Adaptation to new situations

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Identify difficulties in the field of oral language, report them, and collaborate in their treatment and research.	B1 B2 B5 B6	C7 C8 C9 C22 C43 C45 C48 C49 C53 C54 C57	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D15
Acquire resources that allow the resolution of educational situations affecting children with difficulties in oral language learning.	B1 B6 B11	C8 C43 C44 C45 C46 C49 C53 C54	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D15 D16
Design and implement different strategies and methods of prevention and psychoeducational intervention that, in collaboration with specialized professionals, promote the development of oral language in the classroom.	B1 B3 B5 B6 B11	C8 C9 C21 C22 C41 C43 C44 C48 C49 C54 C65	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D15 D16

Contents

Topic	
Theoretical and conceptual frameworks of oral language learning difficulties	Historical Contextualization. Theoretical approaches. Basic concepts.
Difficulties in oral language learning	Conceptualization. Dimensions. Anatomical-physiological bases. Typologies.
Procedures for psychoeducational evaluation of oral language and identification of difficulties	Preliminary aspects. Evaluation tests. Evaluation of communication difficulties in ASD. Evaluation of articulation disorders. Evaluation of difficulties associated with Hearing Impairment. Evaluation of fluency disorders. Evaluation of developmental language disorders. Evaluation of voice disorders
Intervention procedures in the context of oral language learning and its difficulties	Preliminary aspects. Intervention in communication difficulties in ASD. Intervention in articulation disorders. Intervention in difficulties associated with Hearing Impairment. Intervention in fluency disorders. Intervention in developmental language disorders. Intervention in voice disorders.
Methods and procedures for research and intervention in the field of oral language learning and its difficulties	Contextualization. Previous research. New trends. Practical application in the educational context.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	30	0	30
Mentored work	7	30	37
Collaborative Learning	13	68	81
Objective questions exam	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Description

Lecturing	Expository activities by both teacher and student. Presentations, seminars, and the presentation of exercises, assignments, or projects to be developed.
Mentored work	Completion of activities in the classroom/laboratory under the direction of the teacher.
Collaborative Learning	Case studies.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	Presentation of the topic
Collaborative Learning	Collaborative work aimed at delving into the topic
Mentored work	Resolution of practical cases of language and communication disorders

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Mentored work	Practical classroom work around the course content	20	B1 B6 B11	C43 C53	D1 D2 D7 D8 D9 D15 D16
Collaborative Learning	Analysis and study of practical cases related to the course content	40	B1 B5 B6	C9 C44 C53	D1 D2 D8 D9 D15 D16
Objective questions exam	Multiple-choice test	40	B1 B2 B6	C9 C45 C46 C49 C53 C54 C57	D2 D3 D6 D7 D15

Other comments on the Evaluation

The official exam dates can be found on the faculty website within the exam dates section.

In the case of opting for **continuous assessment**, to pass the subject it is necessary to have passed the theoretical part (evaluated with the objective test) and all the activities of the practical part (including classroom work and case studies carried out cooperatively), as well as attending at least 80% of the sessions.

Assignments must be submitted in the same week that the topic is finished and before the start of the next topic.

Students who opt for the **global assessment** must take a theoretical-practical test on the official exam date set. It is necessary to inform the course coordinator of the decision to adopt this modality at the beginning of the semester in order to establish a work plan.

The parts of the subject passed in the 1st opportunity will not be subject to evaluation in the 2nd, and will therefore be considered passed in that academic year.

The use of AI tools in the assessment activities of this course must adhere to principles of responsible, ethical, and transparent use, in accordance with the guidelines of FETS (Teaching Guides □ Faculty of Education and Social Work) and the regulations established by the University of Vigo (UVigo).

In line with the inclusive nature that characterizes the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE (PAT) program.

With the aim of facilitating the reconciliation of work life and academic training, the contents, planning, methodological resources, and evaluation system will be adapted for students in the bridging course, guaranteeing in any case the achievement of the competencies and learning outcomes established in this document. On the Moovi platform, information will be provided on the tasks and evaluation tests that will guide the development of this subject for students in the bridging course or professionals in practice.

Sources of information

Basic Bibliography

Alegre, J.R. & Pérez, M., **Guía práctica de los trastornos del lenguaje: descripción e intervención.**, Lebón, 2008
Clemente, R.A., **Desarrollo del lenguaje: manual para profesionales de la intervención en ambientes educativos.**, Octaedro, 2009
Diéguez-Vide, F. & Peña-Casanova, J., **Cerebro y Lenguaje: sintomatología neurolingüística.**, Panamericana, 2012
Escorcia, C. T., Rodríguez, L., & García-Sánchez, F. A., **Guía de intervención logopédica en atención temprana centrada en la familia.**, Síntesis, 2023
Peña, J., **Manual de logopedia.**, Masson, 2013

Complementary Bibliography

Acosta, V. & Moreno, A., **Dificultades del lenguaje en ambientes educativos. Del retraso al trastorno específico del lenguaje.**, Masson, 2001
Bartuilli, M., Cabrera, P. J., & Perrián, M. C., **Guía técnica de intervención logopédica. Terapia miofuncional.**, Síntesis, 2006
Bustos, I., **Trastornos de la voz en edad escolar.**, Aljibe, 2000
Candas, A., **Guía de intervención logopédica en la parálisis cerebral.**, Síntesis, 2018
De las Heras, G., & Rodríguez, L., **Guía de intervención logopédica en las dislalias.**, Síntesis, 2015
Del Río, M.J. & Torres, V., **Lenguaje y comunicación en trastornos del desarrollo.**, Prentice-Hall, 2006
González, J.N., **Alteraciones del habla en la infancia. Aspectos clínicos.**, Panamericana, 2002
Melle, N., **Guía de intervención logopédica en la diartria.**, Síntesis, 2007
Mendoza, E., **Trastorno específico del lenguaje.**, Pirámide, 2016
Monsalve, A., **Guía de intervención logopédica en las deficiencias auditivas.**, Síntesis, 2011
Rodríguez, F., **Guía de intervención logopédica en los Trastornos del Espectro del Autismo.**, Síntesis, 2016

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Prevention and treatment of reading, writing and calculation learning difficulties/O05G110V01904
Special educational needs associated with intellectual disability/O05G110V01903
Psychology: Prevention and treatment of childhood learning difficulties/O05G110V01305

Subjects that it is recommended to have taken before

Psychology: Developmental psychology from 0-6 years/O05G110V01104

Other comments

This course is part of a Faculty committed to the sustainability of the environment and people. In line with this philosophy, this course will promote educational practices based on low environmental impact materials, in coherence with the principles of sustainability (SDG).

IDENTIFYING DATA**Obradoiro de creatividade artística**

Subject	Obradoiro de creatividade artística			
Code	O05G110V01906			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2c
Teaching language	#PortuguêsAmigável Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Fuentes Cid, Sara			
Lecturers	Fuentes Cid, Sara			
E-mail	sarafuent@uvigo.es			
Web				

General description O Taller de Creatividade Artística é unha materia teórico-práctica orientada á formación artística e didáctica de futuros docentes de educación infantil. Parte dunha concepción da creatividade como capacidade humana fundamental, aprendible e educable, e sitúa a etapa 0-6 como un momento clave para o seu desenvolvemento. O alumnado traballa desde un enfoque crítico e reflexivo: explora as tensións entre creatividade e educación formal, analiza procesos creativos de artistas contemporáneos, estuda o debuxo e a expresión plástica infantil, e achégase a metodoloxías artísticas de ensino aplicables á aula de infantil. A través de prácticas individuais e proxectos colaborativos de creación, e dun portafolio dixital de elaboración progresiva, o alumnado integra coñecemento teórico e práctica creativa coa finalidade de deseñar propostas educativas que promovan a creatividade e a expresión artística na primeira infancia.

Materia do programa Portugués amigável. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia na(s) lingua(s) estranxeira(s), b) atender as titorías na(s) lingua(s) estranxeira(s), c) probas e avaliacións en lingua estranxeira.

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor/a e orientador/a en relación coa educación familiar.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.

C25	Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C34	Coñecer estratexias didácticas para desenvolver representacións numéricas e nocións espaciais, xeométricas e de desenvolvemento lóxico.
C41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
C53	Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
C56	Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e a expresión musical, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
C57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
C58	Promover a sensibilidade relativa á expresión plástica e á creación artística.
C59	Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión desta.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
C63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D5	Coñecemento de informática
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Desenvolver a capacidade para coñecer os procesos da creación e da produción artística.	A1	B1	C2	D1
Capacitar aos alumnos no coñecemento dos modos de investigación nas artes.	A2	B7	C4	D2
Capacidade para aplicar os coñecementos técnicos e os procedementos para o desenvolvemento da práctica artística.	A3		C5	D5
	A4		C7	D7
	A5		C9	D8
			C10	D9
			C11	D13
			C25	D15
			C55	D16
			C57	D17
			C62	D21
Capacidade para a organización dun sistema creativo innovador.	A1	B2	C41	D1
Capacidade para a presentación e exposición de proxectos artísticos.	A2	B7	C57	D2
	A3		C59	D7
	A5		C60	D13
			C62	D15
			C63	D20
			C65	
			C66	

Capacidade para a elaboración de textos relacionados co traballo realizado sobre unha cuestión artística.	A1	B7	C23	D1
Capacidade para buscar, analizar e incorporar recursos desde outros ámbitos e aplicalos logo aos ámbitos artísticos e da creatividade.	A3		C41	D7
	A4		C57	D8
	A5		C58	D9
			C61	D16
				D17
Capacidade para elaborar un anteproxecto que se poida concretar logo nun proxecto na aula.	A1	B11	C12	D1
Capacidade para contextualizar o traballo realizado, dando a razón do fundamento dos principios do mesmo.	A2		C34	D5
	A3		C53	D7
	A4		C57	D8
	A5		C59	D9
			C62	D13
			C63	D17
				D21
Capacidade para documentar o traballo realizado, saber investigar nas fontes e saber aplicalo ao traballo de propia creación.	A1	B1	C1	D1
Capacidade para a análise e a avaliación de proxectos, así como saber extrapolalo a ámbitos das artes.	A2	B7	C29	D7
	A3	B11	C34	D8
	A4		C41	D11
			C55	D12
			C56	D13
			C62	D15
			C64	D17
				D19
				D21

Contidos

Topic	
Bloque 1. Educación infantil, creatividade e arte	· Arte e creatividade: conceptos, teorías e fundamentos. · A creatividade na infancia: desenvolvemento e potencial educativo. · A expresión artística no currículo de educación infantil.
Bloque 2. Cultura visual, procesos creativos e metodoloxías artísticas	· Cultura visual contemporánea e novos linguaxes artísticos. · Competencia en conciencia e expresión culturais. · Procesos creativos: actitudes, estratexias e inspiración. · Metodoloxías artísticas de ensino e creación. · Recursos dixitais e TIC na creación e documentación artística.
Bloque 3. A expresión plástica infantil e os espazos de creación	· O debuxo infantil: evolución, análise e interpretación. · Contornos de creación: espazos, materiais e contextos. · Propostas didáctico-artísticas para a educación infantil.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	21	32	53
Traballo tutelado	24	36	60
Obradoiro	7	7	14
Cartafol/dossier	0	23	23

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o/a estudante ten que desenvolver. Inclúe momentos de participación activa, debate e posta en común que favorecen a reflexión colectiva sobre os temas traballados.
Traballo tutelado	O alumnado, de xeito individual, en parella ou en grupo, elaborará propostas didáctico-artísticas sobre a temática da materia. Pautaranse entregas parciais e revisaranse o avance das materializacións finais con revisións intermedias, postas en común e presentación de tarefas específicas, promovendo a reflexión colectiva e o traballo colaborativo sobre os procesos creativos.
Obradoiro	Actividades de creación artística enfocadas á adquisición de coñecementos sobre procedementos, técnicas e procesos propios da educación artística, coa asistencia específica por parte da docente. O alumnado realiza prácticas individuais, en parella e en equipo que se presentan e debaten na aula, fomentando o intercambio de ideas e a aprendizaxe colaborativa entre iguais.
Cartafol/dossier	Instrumento de documentación e reflexión individual sobre os contidos teóricos traballados durante o cuatrimestre. O alumnado constrúe este portafolio de xeito progresivo ao longo do curso, integrando aprendizaxes conceptuais, artísticos e didácticos.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Observarase a evolución do traballo nas distintas fases do proceso creativo e de elaboración dos proxectos. Atenderase o alumnado para resolver dúbidas sobre o proceso de elaboración, con revisións intermedias programadas ao longo do cuadrimestre.
Lección maxistral	As consultas sobre os contidos teóricos atenderanse no horario de titorías presenciais ou por correo electrónico (sarafuent@uvigo.es).
Obradoiro	Realizarase seguimento individualizado do alumnado durante as sesións de obradoiro. As dúbidas sobre as prácticas en curso atenderanse tamén no horario de titorías ou por correo electrónico.
Cartafol/dossier	Orientarase o alumnado sobre os criterios de elaboración do portafolio e responderase ás consultas mediante titorías presenciais ou por correo electrónico.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results			
Lección maxistral Os contidos teóricos traballados nas sesións de lección maxistral avalíanse a través do Portafolio dixital individual. Véxase o ítem Cartafol/dossier.	0	A1	B1	C12	D5
		A2	B7	C41	D8
		A3		C61	D13
		A4		C62	D16
		A5		C63	D20
				C64	D21
Traballo tutelado Avaliación a través da entrega, exposición e defensa de proxectos artístico-didácticos elaborados de xeito individual, en parella ou en equipo. Valorarase a execución técnica/conceptual, a orixinalidade e a capacidade de relacionar a práctica artística coa educación infantil. Nota mínima: 5.	40	A1		C1	D1
		A2		C12	D2
		A3		C25	D7
		A4		C29	D13
		A5		C59	D15
				C62	D16
					D20
Obradoiro Avaliación a través da entrega e exposición de prácticas realizadas no obradoiro. Valorarase a execución técnica e conceptual, a creatividade, a capacidade reflexiva e a dimensión didáctica dos traballos. Nota mínima: 5.	35			C53	D1
				C55	D7
				C56	D13
				C59	D17
				C62	D21
Cartafol/dossier Avaliación a través dun portafolio dixital individual de elaboración progresiva. Recolle a reflexión e a aprendizaxe sobre os contidos teóricos traballados durante o cuadrimestre. A súa elaboración permite demostrar a adquisición dos coñecementos conceptuais da materia. Nota mínima: 5.	25	A3	B1		D13
		A5	B11		D15

Other comments on the Evaluation**Para o alumnado que segue a avaliación continua:**

O alumnado que siga a avaliación continua deberá entregar todas as prácticas, proxectos e portafolio que se avalúen nesta modalidade, así como cumprir coa asistencia obrigatoria (mínimo esixido: 80% das sesións teóricas e prácticas). As entregas estarán programadas.

Avaliación global:

O alumnado de avaliación global deberá poñerse en contacto co profesorado da materia durante o primeiro mes de clase para coñecer en detalle os traballos e exercicios que deberán entregarse. O alumnado que opte por esta modalidade deberá superar unha proba escrita sobre os contidos teóricos presentados nas clases maxistrais, así como o resto dos traballos prácticos.

Segunda oportunidade:

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª.

As **datas das probas de avaliación** poden consultarse na páxina web da Facultade de Educación e Traballo Social.

O **emprego de ferramentas de IA** nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (<https://fcce.uvigo.es/gl/o-centro/normativa-e-formularios/#normativa>) e á Normativa que estableza a UVigo.

En coherencia co **carácter inclusivo** da Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender as necesidades específicas de apoio educativo que presenten os estudantes adscritos ao programa PIUNE (PAT). Coa finalidade de favorecer a **conciliación** da vida laboral e a formación académica, adaptaranse os contidos, a planificación, os recursos metodolóxicos e o sistema de avaliación do alumnado do curso ponte asegurando, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi no que se facilitará información sobre as tarefas e probas de avaliación que orientarán o desenvolvemento desta materia ao alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

GOLEMAN, D., **El espíritu creativo**, ISBN : 978-84-9872-455-4, B de Bolsillo, 2016

MARINA, J. A., **El aprendizaje de la creatividad**, ISBN : 978-84-344-0635-3, Ariel, 2013

GARDNER, H., **Mentes creativas: Una anatomía de la creatividad**, ISBN : 978-84-493-2419-2, Paidós, 2011

BEAN, R., **Como desarrollar la creatividad en los niños**, ISBN : 8474446619, Debate, 2000

MUNARI, B., **Fantasía: Invención, creatividad e imaginación en las comunicaciones visuales**, ISBN : 978-84-252-3061-5, Gustavo Gili, 2018

Complementary Bibliography

ROMO, M., **Psicología de la creatividad: perspectivas contemporáneas**, ISBN : 978-84-493-3614-0, Paidós, 2019

WAGENSBERG, J., **Teoría de la creatividad: eclosión, gloria y miseria de las ideas**, ISBN : 978-84-9066-362-2, Tusquets, 2017

LANGER, E. J., **La creatividad consciente: de cómo reinventarse mediante la práctica del arte**, ISBN : 84-493-1846-7, Paidós, 2006

HERNÁNDEZ BELVER, M., **La creatividad a través del juego. Propuestas del museo pedagógico de arte infantil para niños y adolescentes**, ISBN : 9788481962604, Amarú, 2007

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Didáctica da expresión plástica e visual/O05G110V01502

Subjects that it is recommended to have taken before

Didáctica da expresión plástica e visual/O05G110V01502

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Geography for teachers**

Subject	Geography for teachers			
Code	005G110V01907			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Álvarez Vázquez, Miguel Ángel			
Lecturers	Álvarez Vázquez, Miguel Ángel			
E-mail	mianalva@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	This course provides students with a solid introduction to Geography as the science of terrestrial space, tailored to the training needs of those preparing for teaching in early childhood education. Throughout the course, students explore the fundamentals of the Earth and its representation, as well as the effects of natural processes and human activity on the configuration of space. It covers the diversity of natural landscapes, the distribution and organisation of populations, and the current environmental and social challenges shaping the contemporary world. This approach aims to strengthen students' skills in analysis, synthesis, and spatial reasoning; key tools for integrating geographical knowledge into educational practice. The course intends for students to acquire the knowledge, skills, and competencies necessary to offer a rigorous and critical understanding of space, contributing to their comprehensive training and preparation for teaching in early childhood education. Course within the #EnglishFriendly programme. International students may request from the teaching staff: a) materials and bibliographic references to follow the course in English, b) tutorials in English, c) tests and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.
A5	Students have developed the necessary learning skills to undertake further studies with a high degree of autonomy.
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B3	Design and regulate learning spaces within diversity contexts to meet students' singular educational needs, gender equality, equity and respect for human rights.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.
C13	Critically analyse and incorporate the most relevant issues of today's society that affect education in the family and at school: social and educational impact of audio-visual languages and of screens; changes in gender and inter-generational relations; multiculturalism and interculturalism; discrimination and social inclusion, as well as sustainable development.
C24	Master the observation and recording techniques.
C29	Value the importance of teamwork.

C34	To know teaching strategies to develop numerical representations and spatial, geometrical and logical development notions.
C36	To know the scientific method and to promote scientific thinking and experimentation.
C37	To become familiar with the evolution of thinking, customs, beliefs and social and political movements throughout history.
C39	To develop teaching activities involving interaction between science, technology, society and sustainable development.
C40	To promote interest in and respect for the natural, social and cultural environments through appropriate teaching projects.
C41	To promote experiences of introduction into information and communication technologies.
C44	To know and master techniques of oral and written expression.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D3	Oral and written communication
D5	Knowledge of informatics
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D12	Critical reasoning
D13	Critical reasoning
D14	Ethical commitment
D15	Autonomous learning
D16	Adaptation to new situations
D17	Creativity
D19	Knowledge of other cultures and customs
D21	Motivation for quality
D22	Awareness of environmental issues

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
	A1	B1	C24	D1
Purchase knowledges and understanding of a notable area of the curriculum of Childish Education				D3 D13 D14 D21 D22
Purchase the knowledges and the understanding to design and justify educational programmings	A2	B1 B11	C13 C36 C40	D1 D2 D3 D8 D9 D17
Know and apply the methods and technical own of the Geography in the study and space analysis and dominate the basic geographic vocabulary	A1 A4 A5	B11	C13 C24 C36 C40 C41 C44	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D13 D22
Elaborate and evaluate resources for the education and the geographic learning	A2 A4	B2 B3 B11	C13 C36 C39 C40	D1 D2 D3 D5 D6 D17 D21
Develop and evaluate contents of the curriculum by means of appropriate didactic resources and promote the corresponding competitions in the students	A2 A4	B7 B11	C29 C36 C40	D2 D3 D5 D8 D9 D17

Boost the democratic education of the citizenship and the practice of the social thought critic	A3	B5 B11	C13 C44	D1 D2 D3 D6 D17
I handle of the Tics of suitable form to the needs and levels of the Childish Education	A2 A4	B7	C34 C41	D5 D6 D9 D15 D16 D17
Expand the cultural training	A1 A2 A3 A4	B4 B11 B12	C13 C36 C37 C40	D1 D3 D12 D13 D14 D16 D19 D22

Contents

Topic	
BLOCK 1: Introduction to Geography: understanding and representation of terrestrial space	- Geography as the science of space - What is the Earth like? - How do we represent it?
BLOCK 2: The geographical consequences of natural processes	- The natural system and its components - The geographical foundations of the diversity of natural landscapes
BLOCK 3: The geographical consequences of human action	- How many are we and how are we distributed? - How do we organise ourselves? - How does the global system work?
BLOCK 4: Geographical challenges of the contemporary world	- Changes affecting the organisation of space - Current social and environmental dynamics - Global challenges shaping the contemporary world

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	3	5	8
Lecturing	22.5	20.5	43
Mentored work	12	30	42
Laboratory practical	10	11	21
Essay questions exam	4	30	34
Systematic observation	1	1	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Initial presentation of the course structure, combining clear explanations of theoretical and practical components with participatory strategies to foster interest and overall understanding of the course.
Lecturing	Presentation of fundamental content through lectures supported by audiovisual materials and practical examples, aimed at facilitating comprehension and the organisation of key information.
Mentored work	Development of a guided project with continuous monitoring, support in task planning, and guidance towards the progressive acquisition of autonomy.
Laboratory practical	Completion of small practical activities designed to equip students with basic technical and procedural tools, promoting applied learning and autonomous handling of key concepts.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	Space for tutorials and individual or small group consultations aimed at reinforcing understanding of theoretical content. The teaching staff act as guides, offering individualised tutorials on demand, both face-to-face and via remote campus, to clarify doubts, deepen topics and guide the practical application of knowledge.

Mentored work	Individual and group support for the development of the guided project. Includes continuous monitoring, task review, doubt resolution and personalised guidance to promote the progressive autonomy of students.
Laboratory practical	Includes problem-solving and direct support during the completion of practical activities, as well as tutorials on demand, face-to-face or online, to provide personalised assistance in acquiring the necessary skills and tools.

Assessment						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Mentored work	Preparation and group defence of a project on the integration of geographical content in teaching practice in Early Childhood Education, developed throughout the term under continuous supervision by the teaching staff, with support in planning, periodic review and guidance to promote collaborative work, pedagogical reflection and the progressive autonomy of students.	25	A1 A3 A4	B11 C24 C29 C36 C41	D1 D2 D3 D6 D9 D13 D15	
Laboratory practical	Completion of activities aimed at applying and consolidating fundamental technical and procedural tools for understanding the theoretical content of Geography, fostering active learning, critical reflection and autonomy in handling key concepts.	25	A1 A3 A4	B2 B3 B11	C13 C34 C36 C37 C40 C41	D1 D2 D3 D7 D8 D9 D13 D14 D16 D17 D21 D22
Essay questions exam	Completion of two partial theoretical exams (midterms) that assess the acquisition of basic geographical concepts and methods, mastery of specific vocabulary, and the expansion of cultural knowledge necessary for educational practice.	40	A1 A2 A4 A5	B1 C36 C37 C41 C44	D1 D2 D3 D8 D13 D22	
Systematic observation	Execution of small activities throughout the term aimed at verifying continuous progress in the subject and identifying potential difficulties in the teaching-learning process, facilitating prompt intervention and timely adjustment of both teaching and student work.	10	A1 A2 A4 A5	B4 B5 C29 C41	D9 D12 D15	

Other comments on the Evaluation

The assessment system for the course includes two modalities, between which students may choose: **continuous assessment** and **global assessment**, in accordance with Article 19.2 of the Regulations on assessment, grading and the quality of teaching and of the student learning process at the University of Vigo (approved by the University Senate on 18/04/2023, amended by the University Senate on 22/12/2023; consolidated version), hereinafter referred to as the Assessment Regulations.

The choice of global assessment corresponds to the student body, who must communicate it within the deadline and according to the procedure established by the Faculty. This choice entails waiving continuous assessment, both in relation to tests already taken and those still pending (Art. 19.4 of the Assessment Regulations).

CONTINUOUS ASSESSMENT consists of completing tests and activities distributed throughout the semester. Operationally, it is divided into two parts: a theoretical part and a practical part. The **theoretical part** will be assessed through two midterm tests carried out during the course and will account for 40% of the final grade. The **practical part** will include laboratory practice methodologies and supervised work, and will account for 50% of the final grade. The remaining 10% will correspond to systematic observation, which will be assessed through small periodic activities throughout the teaching period, with the aim of ensuring students' continuous engagement with the course. This section also includes participation in and organisation of scientific events.

In order to pass the course through continuous assessment, **students must obtain at least 50% of the maximum possible mark in each of the two parts (theoretical and practical)**. In addition, students must take part in those activities that the teaching staff consider essential. If any of these requirements are not met, the provisions of Article 32.2 of the Assessment Regulations shall apply, according to which the final grade must reflect as faithfully as possible the student's actual performance, and it shall not be possible to obtain a passing grade.

As stated in Article 40.4 of the Assessment Regulations, teaching staff may require that the assignments and materials submitted include an explicit declaration of their originality, certifying that no sources have been used without proper citation. Plagiarism shall be understood as the total or partial copying of texts or other elements as if they were one's own work without citing their source, including the use of digital media. Likewise, academic fraud shall be understood as any deliberate behaviour intended to falsify the results of an exam or assignment, whether one's own or another person's, submitted as a requirement to pass the course. Any fraudulent completion of an assessment test or activity will result in a grade of zero (fail) in the record for the corresponding assessment opportunity, without prejudice to any possible disciplinary consequences that may arise.

The use of AI tools in the assessment activities of this course must comply with responsible, ethical and transparent use, in accordance with the guidelines of the FETS (<https://fcce.uvigo.es/gl/o-centro/normativa-e-formularios/#normativa>) **and with the regulations established by the University of Vigo.**

With the aim of supporting the student learning process, the course may be followed through the MooVi online teaching platform, where sufficient teaching resources and materials will be made available for the acquisition of competencies and for passing the course. These materials do not necessarily reproduce the content of face-to-face sessions literally. The teaching materials provided through the MooVi platform are intended to support students' learning process and must be used exclusively for that purpose. Their use must respect copyright and the conditions of use established by the teaching staff. Their reproduction, distribution or public communication, whether total or partial, outside the strictly academic sphere is not permitted.

The same platform will also specify the teaching methodologies, the assessment activities and the corresponding timetable, both for face-to-face and remote submissions. Individual monitoring of student activity will be carried out using the tools available in MooVi, such as participation logs and the completion of online tests or exercises. As regards transversal activities, such as scientific events organised by the Area, the Department or the Faculty, those requiring face-to-face attendance may be replaced by others that allow the same percentage to be maintained in the final grade.

GLOBAL ASSESSMENT shall consist of a **theoretical exam**, worth 50% of the final grade and covering all the theoretical content taught during the semester, and a **practical exam**, also worth 50%, focused on the aspects addressed in the practical activities, including the exercises completed and the supervised assignments prepared by students. **In order to pass the course, students must obtain at least 50% of the maximum possible mark in each of these two exams.**

In accordance with Article 21.2 of the Assessment Regulations, these exams shall be held exclusively on the official dates established for each assessment opportunity, within the examination period set in the academic calendar. This calendar, which will include the dates, times and venues of the tests, shall be approved by the Faculty Board and published before the beginning of the enrolment period, in accordance with Article 25.1 of the aforementioned regulations.

In keeping with the inclusive nature that characterises the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs presented by students, in accordance with the procedure and the adaptation measures provided for by the University of Vigo.

Sources of information

Basic Bibliography

AGUILERA ARILLA, M.J. y otros, **Geografía General I. Geografía Física**, UNED, 2013

AGUILERA ARILLA, M.J., **Geografía General II. Geografía Humana**, UNED, 2014

ALONSO, J. y otros, **Geografía. Curso de Acceso**, Centro de Estudios Ramón Areces, 2000

BIELZA DE ORY, V. (ed.), **Geografía General**, 3ª ed., Taurus, 1993

PAZO LABRADOR, A.J., **Nocións básicas de Xeografía Xeral Física para Mestres. As consecuencias humanas dos procesos naturais**, Servicio de Publicacións da Universidade de Vigo, 2007

TROITINO TORRALBA, N.L., **Geografía General**, Centro de Estudios Financieros, 2011

Complementary Bibliography

AGUILERA ARILLA, M.J. y otros, **Orientaciones para la realización de ejercicios prácticos. Geografía Física I**, UNED, 2009

ALBET, A. y BENEJAM, P., **Una Geografía Humana renovada. Lugares y regiones en un mundo global**, ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona-Vicens, 2000

ESTÉBANEZ, J. y otros (1992), **Geografía Humana**, Cátedra, 1992

LÓPEZ BERMÚDEZ, F. y otros, **Geografía Física**, Cátedra, 1992

PLANS, P., **Geografía Física, Geografía Humana.**, EUNSA, 1993

ROMERO, J. (coord.), **Geografía Humana**, Ariel, 2004

ZÁRATE MARTÍN, M.A. y RUBIO BENITO, M.T., **Geografía Humana. Sociedad, Economía y Territorio**, Ed. Universitaria Ramón Areces, 2005

ZÁRATE MARTÍN, M.A. y RUBIO BENITO, M.T., **Glosario y prácticas de Geografía Humana.**, Ed. Universitaria Ramón Areces, 2006

ZÁRATE MARTÍN, M.A. y RUBIO BENITO, M.T., **Paisaje, Sociedad y Cultura en Geografía Humana**, Ed. Universitaria Ramón Areces, 2011

MURPHY, A.B., **Geografía. ¿Por qué importa?**, Alianza Editorial, 2020

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Social sciences learning/P02G110V01601

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Knowledge of the natural environment/P02G110V01901

Other comments

This subject frames in a Faculty engaged with the sustainability of the surroundings and of the people. Attending the this philosophy, this subject will promote educational practices in base to materials of low environmental impact in coherence with the principles of sustainability (ODS).

IDENTIFYING DATA**Aspectos didácticos e organizativos da educación especial**

Subject	Aspectos didácticos e organizativos da educación especial			
Code	O05G110V01908			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2c
Teaching language	Galego			
Department	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinator	Fernández del Río, Ana Belén			
Lecturers	Fernández del Río, Ana Belén			
E-mail	afdel.rio@uvigo.es			
Web				
General description	O título desta materia é orixinario do Título de Mestre, especialidade de educación Especial, aprobada polo Real Decreto 1440/1991 (BOE, de 11 de outubro). Tamén son orixinarios os seus contidos. Ambas, materia e contidos, son recuperados como materia optativa para o Grao de Educación Infantil. Na Mención de Educación Especial dáse a circunstancia de que esta mención no citado Grao é único nas 50 Universidades españolas que imparten este título. Con ela trataríase de acceder ao coñecemento dos modelos didácticos e organizativos relacionados coas NEAE.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor/a e orientador/a en relación coa educación familiar.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.

C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C20	Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral do estudantado.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
C26	Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
C27	Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C31	Coñecer a lexislación que regula as escolas infantís e a súa organización.
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C59	Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión desta.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
C63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
C67	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo de Fin de Grao que compendia a formación adquirida ao longo de todas as ensinanzas descritas.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
A1 Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil	A1	B1	C1	D1
	A3	B9	C27	D10
	A5		C30	
			C67	
A2 Capacitar aos docentes para que aprendan a promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva	A2	B2	C10	D2
			C12	D13
			C19	
			C21	

A3 Diseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos	A2	B3	C8 C9 C22 C26	D7 D8 D12 D17
A4 Proporcionar ás alumnas e aos alumnos recursos para fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles	A2 A3	B4	C23 C29 C31 C59	D7 D11 D16 D18
A5. Promover estratexias adecuadas para que na súa futura práctica docente as alumnas e alumnos poidan reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia	A3	B5 B11	C13 C20 C60	D9 D14 D15
A9 Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida	A5	B9	C11 C19 C28	D6 D10 D19
A11 Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes	A4	B11	C61 C63 C64	D9 D13 D15
A12 Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan os colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativo	A3	B12	C32 C59 C65 C66	D3 D8 D21

Contidos

Topic

1. O contexto da Educación Especial. (*)
2. Principios reguladores da Educación Especial.
3. Principais necesidades educativas específicas.
4. Modalidades didácticas para a atención ás necesidades educativas especiais.
5. Adaptacións do currículo nos diferentes niveis curriculares.
6. Modalidades organizativas para a atención ás necesidades educativas específicas.
7. Estrutura organizativa para atender a diversidade.
8. Os profesionais da Educación Especial.
9. A organización de recursos materiais en Educación Especial.
10. A Familia e a comunidade educativa como axentes de integración.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	4	6
Lección maxistral	8	16	24
Aprendizaxe colaborativa	6	12	18
Estudo de casos	4	8	12
Presentación	6	16	22
Traballo tutelado	16	32	48
Resolución de problemas de forma autónoma	2	17	19
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Aprendizaxe colaborativa	Comprende un grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumnado traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e afondar na súa propia aprendizaxe.

Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introdutorias	Atención ao alumnado ao longo do seu proceso formativo.
Aprendizaxe colaborativa	Atención ao alumnado ao longo do seu proceso formativo.
Estudo de casos	Atención ao alumnado ao longo do seu proceso formativo.
Presentación	Atención ao alumnado ao longo do seu proceso formativo.
Traballo tutelado	Atención ao alumnado ao longo do seu proceso formativo.
Resolución de problemas de forma autónoma	Atención ao alumnado ao longo do seu proceso formativo.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Aprendizaxe colaborativa	Comprende un grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumnado traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e afondar na súa propia aprendizaxe.	10	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C8	D2
			A3	B3	C9	D3
			A4	B4	C13	D6
			A5	B11	C19	D7
				B12	C20	D8
					C21	D9
					C22	D11
					C23	D12
					C26	D13
					C28	D14
					C29	D16
					C31	D17
					C32	
					C59	
					C60	
					C61	
					C63	
					C64	
					C65	
					C66	
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	15	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C8	D2
			A3	B3	C9	D3
			A4	B4	C13	D7
			A5	B5	C19	D8
				B9	C21	D12
				B11	C23	
				B12	C26	
					C28	
					C31	

Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	15	A1 B1 C1 D1 A3 B3 C8 D2 A4 B9 C9 D3 A5 B11 C13 D6 B12 C19 D7 C23 D8 C26 D9 C28 D11 C29 D12 C31 D13 C59 D14 C60 D16 C61 D17 C63 D18
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.	15	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C8 D6 A3 B3 C9 D7 A4 B4 C10 D8 A5 B5 C11 D10 C12 D11 C13 D12 C19 D15 C20 D16 C21
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.	15	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C8 D2 A3 B3 C9 D3 A4 B9 C13 D6 A5 B11 C19 D7 B12 C20 D8 C21 D12 C22 D13 C23 D14 C26 D15 C28 D16 C31 D17 C59 C61 C63 C66
Exame de preguntas obxectivas	Proba con base nos contidos fundamentais da materia	30	A1 B1 C11 D1 A4 B3 C23 D3 A5 B9 C27 D6 C28 D12 C31 D13 C66 D15

Other comments on the Evaluation

MODALIDADE DE AVALIACIÓN CONTÍNUA/ALUMNADO ASISTENTE:

- As probas de avaliación contínua, tanto presenciais como telemáticas, realizaránse sempre dentro do horario asignado ás aulas lectivas da materia.

- Enténdese por alumnado asistente aquel que segue con regularidade ás clases (mínimo un 80%).

- Os grupos colaborativos terán os mesmos compoñentes para todas as actividades grupais e formaranse de entre o alumnado asistente en grupos de 5 alumnos/as ou de 3 alumnos/as en función do número de matriculados na materia, os membros de cada grupo deben de elixir un portavoz que será o único encargado/a de subir a actividade a plataforma moovi sen esquecer indicar os datos de todos os integrantes do grupo.

- Para superar a materia será preciso acadar como mínimo o 50% da puntuación en cada un dos subapartados da parte práctica e o 50% da parte teórica. É dicir: son criterios sumativos entre sí e nunca poderán sumarse se nalgún deles non se acada o mínimo establecido.

Parte práctica (subapartados):

- 10% Aprendizaxe colaborativa (é necesario obter 0.5 para poder sumar dun máximo de 1)

- 15% Estudo de casos (é necesario obter 0.75 para poder sumar dun máximo de 1.5)
- 15% Presentación (é necesario obter 0.75 para poder sumar dun máximo de 1.5)
- 15% Traballo tutelado (é necesario obter 0.75 para poder sumar dun máximo de 1.5)
- 15% Resolución de problemas de forma autónoma (é necesario obter 0.75 para poder sumar dun máximo de 1.5)

Parte teórica:

- 30% Exame de preguntas obxectivas (é necesario obter 1.5 para poder sumar dun máximo de 3)

MODALIDADE DE AVALIACIÓN GLOBAL/ALUMNADO NON ASISTENTE:

- A elección da modalidade de avaliación global suporá a renuncia á avaliación continua. O alumnado non asistente deberá contactar a inicio de curso co docente da materia vía e-mail optando por unha avaliación global. Aquel alumnado que non cumpra o requisito de asistencia mínima (en torno ó 70%-80% das clases teórico-prácticas) pasará a ser considerado alumnado non asistente, optando por unha avaliación global.

- As probas de avaliación global realizaránse sempre na data oficial do exame para cada oportunidade de avaliación dentro do periodo de probas oficiais marcado no calendario académico de cada curso.

- Enténdese por alumnado non asistente aquel que non asiste con regularidade ás clases (falta máis dun 20%).

- Este alumnado fará todos os traballos de xeito individual e a data de entrega será a mesma que para o alumnado presencial.

- A avaliación deste alumnado farase de igual xeito que a do alumnado presencial.

- Para superar a materia será preciso acadar como mínimo o 50% da puntuación en cada un dos subapartados da parte práctica e o 50% da parte teórica. É dicir: son criterios sumativos entre sí e nunca poderán sumarse se nalgún deles non se acadou o mínimo establecido.

Parte práctica (subapartados):

- 10% Aprendizaxe colaborativa (é necesario obter 0.5 para poder sumar dun máximo de 1)
- 15% Estudo de casos (é necesario obter 0.75 para poder sumar dun máximo de 1.5)
- 15% Presentación (é necesario obter 0.75 para poder sumar dun máximo de 1.5)
- 15% Traballo tutelado (é necesario obter 0.75 para poder sumar dun máximo de 1.5)
- 15% Resolución de problemas de forma autónoma (é necesario obter 0.75 para poder sumar dun máximo de 1.5)

Parte teórica:

- 30% Exame de preguntas obxectivas (é necesario obter 1.5 para poder sumar dun máximo de 3)

CONVOCATORIA DE xullo:

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas neste curso académico.

DATAS DOS EXAMES:

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo datas exames.

PROGRAMA PIUNE (PAT):

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

CURSO PONTE:

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

OUTROS:

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforma ás directrices da FETS (Normativa e Formularios-Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que establezca a UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Arnaiz, P y Escarbajal, a., **Aulas abiertas a la inclusión**, Dykinson, 2021

Lozano, J., Cerezo, M. C., y Alcaraz, S., **Plan de atención a la diversidad**, Alianza Editorial, 2015

Moya, E.C.; Moya, J.M. & El Homrani, M., **El aula inclusiva. Condiciones didácticas y organizativas**, 8 (3), 2015

Complementary Bibliography

AA.VV., **La intervención en educación especial: propuestas desde la práctica**, CCS, 2006

Castillo-Briceño, C., **Posicionando la educación inclusiva: Una forma diferente de mirar el horizonte educativo**, 39(2), 123-152, 2015

Del Mar Bernabé, M., Alonso, V., y Bermell, M. Á., **Evolución de la terminología relacionada con la atención a la diversidad a través de las diferentes reformas legislativas en España**, 70(1), 79-96, 2015

Echeita, G., **Inclusión y exclusión educativa. De nuevo ¿voz y quebranto**, 16 (2), 99-118, 2013

Guasp, J. J. M., Ramón, M. R. R., y De la Iglesia Mayol, B., **Buenas prácticas en educación inclusiva**, 34(1), 31-50, 2016

Ministerio de Educación, **Actuaciones de Éxito en las Escuelas Europeas**, 2011

Rojas, G. A. S., **De la anomalía a la discapacidad, una larga historia de exclusión social: de la muerte, al destierro y el repudio, a la inclusión educativa**, 3(1), 2016

Sola, T.; López Urquizar, N. Cáceres, M.P., **Perspectivas didácticas y organizativas de la Educación Especial**, Grupo Editorial Universitario, 2006

Salimbeni, O., **Escuela y Comunidad: participación comunitaria en el sistema escolar**, 17, 2011

Seijo, D., **Educación especial, competencias docentes para atención de alumnos con necesidades específicas de apoyo educativo: formación y recursos didácticos**, Port-Royal Ediciones, 2008

Simón, C., Giné, C. y Echeita, G., **Escuela, familia y comunidad: Construyendo alianzas para promover la inclusión**, 10(1), 25-42, 2016

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Bases pedagógicas da educación especial**

Subject	Bases pedagógicas da educación especial			
Code	005G110V01909			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2c
Teaching language	Galego			
Department	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinator	Fernández Guerra, Ernesto			
Lecturers	Fernández Guerra, Ernesto			
E-mail	efguerra@uvigo.es			
Web				
General description	A materia de Bases Pedagógicas da Educación Especial é optativa de 4º curso no plan de estudos da titulación de Grao de Educación Infantil, polo que trata de complementar a formación sobre a conceptualización do eido educativo que trata e dos suxeitos con necesidades específicas de apoio educativo. No mesmo senso, as tomas de decisión, o manexo de recursos e instrumentos axeitados e a interiorización de pautas de intervención educativas máis idóneas para facilitar a aprendizaxe van ser os aspectos esenciais que se traballarán nesta materia. Consideramos que o mestre de Educación Infantil debe adquirir unha serie de competencias para poder implementar unha axeitada resposta educativa segundo as necesidades específicas de apoio educativo presentadas polo alumnado tendo presente o marco dunha escola inclusiva.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B3	Diseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita

D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Training and Learning Results			
Expected results from this subject				
Adquirir os coñecementos básicos dos aspectos educativos do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e comprender os distintos discursos ideolóxicos e teóricos que sustentaron a Educación Especial como práctica educativa (da segregación á inclusión)	B4 B6	C4 C6	D3 D5 D6 D8 D12	
Analizar os diversos modelos de escolarización para os alumnos/as con necesidades específicas de apoio educativo, atendendo ós seus déficits e necesidades.	B3 B9	C21	D2 D8 D10 D11 D12	
Conceptualizar, analizar e describir as variables implicadas nos procesos de E-A, así como a súa posible incidencia nas diversas alteracións do mesmo.	B1	C8 C9 C10 C19	D2 D8 D16	
Desenvolver actitudes positivas cara as persoas con discapacidade, dende unha perspectiva de normalización e integración.	B11 B12	C22	D12 D14	
Adquirir unha actitude responsable, como futuro docente, na educación dos discentes atendendo ás súas necesidades específicas utilizando estratexias de comunicación,interacción e de traballo en equipo interprofesional para afronta-la ensinanza en contextos de diversidade.		C21	D9 D12 D13 D14 D15	
Coñecer e deseñar respostas educativas segundo os modelos teóricos básicos de resposta á diversidade na aula e centro empregando actitudes positivas cara o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.	A4 B3	C21	D2 D9 D12 D17 D18 D19	
Comprender a natureza e problemas didácticos,organizativos e formativos que afectan á educación cando se enfronta a situacións de diversidade,desigualdade e heteroxeneidade.		C19	D7 D8 D12	
Coñecemento e aplicación axeitada de instrumentos de identificación de necesidades específicas de apoio educativo e intervencións máis usuais no campo da Educación Especial, así como as estratexias psicopedagóxicas máis axeitadas en cada caso.	A4	C7 C21 C22 C30 C32	D6 D8 D9 D12	
Coñecer os recursos do sistema educativo para dar resposta ás necesidades específicas de apoio educativo.	B1		D7 D12 D16 D21 D22	

Contidos

Topic

Bloque I.	1. Bases da Educación Especial: concepto, necesidades educativas especiais, normalización, integración...
Bases conceptuais e marcos de actuación	2. Atención a diversidade, modelo inclusivo para a atención á diversidade. 3. Escolarización e resposta ás necesidades educativas desde contextos inclusivos. 4. Reforzo e adaptacións curriculares (deseño, desenvolvemento, avaliación)
Bloque II.	5. As necesidades educativas referidas as dificultades de aprendizaxe.
Procesos de intervención en persoas con necesidades educativas	6. As necesidades educativas referidas a situacións de desventaxa educativa. 7. As necesidades educativas referidas ás altas capacidades. 8. As necesidades educativas referidas o retraso mental. 9. As necesidades educativas referidas ás dificultades visuais. 10. As necesidades educativas referidas ás dificultades auditivas. 11. As necesidades educativas referidas ás dificultades motóricas. 12. As necesidades educativas referidas ás dificultades psíquicas e conductuales.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Presentación	10	0	10
Seminario	2.5	0	2.5
Lección maxistral	10	34.5	44.5
Traballo tutelado	15	32	47
Traballo tutelado	12	11	23
Cartafol/dossier	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	20	22

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Axuda e seguimento das tarefas realizadas

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Presentación	Avaliación da exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	10	A4 D2 D12
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios e proxectos realizados baixo a supervisión do profesor. Será preciso obter 2 puntos sobre 4 para poder aprobar a asignatura.	40	B1 B3 D12

Traballo tutelado	Avaliación dos traballos realizados e entregados polos alumnos/as	20	A4	B3	C21	D2 D7 D8 D9 D12
Resolución de problemas e/ou exercicios	Os alumnos deben realizar unha proba de exame de resposta curta ou longa en base os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Deberán para aprobar a materia obter nesta proba, como mínimo 1,5 puntos sobre 3.	30	A4	B3		D7 D12

Other comments on the Evaluation

A avaliación que se propón é unha avaliación multicriterio, é dicir, unha avaliación que admite propostas de valoración en todas as actividades que leven a cabo (coñecementos teóricos, prácticos, traballos, exame, ...) permitindo unha avaliación que supoña unha valoración integral do alumno/a. Criterios para superar a materia:

a) Alumnado asistente: enténdese por alumnado asistente aquel que asiste con regularidade ás clases (mínimo un 80%). Este deberá participar nas modalidades indicadas no apartado de Avaliación e será condición indispensable para superar a materia obter en cada unha delas como mínimo a metade da puntuación.

b) Alumnado non asistente: enténdese por alumnado non asistente aquel que non asiste con regularidade ás clases (falta máis dun 20%). Éste deberá realizar un exame no que entran todos os contidos da materia, este valorarase ata un máximo de 4 puntos, deberá para aprobar obter nesta proba unha nota mínima de 2 puntos. Ademais deberá realizar un traballo tutelado que terá tamén unha valoración de ata 4 puntos, neste deberá obter tamén un mínimo de 2 puntos para poder aprobar. Elaboración dun tema que lle indique o profesor, terá unha valoración de 2 puntos. Será condición indispensable para superar a materia, obter en cada un dos apartados como mínimo a metade da puntuación.

Segunda convocatoria: As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, neste curso académico. De non superar esta última convocatoria non se gardarán as puntuacións obtidas. Responde ás mesmas esixencias e probas realizadas na primeira convocatoria.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Datos exames: Consultar páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ARNÁIZ, P., **Escuelas eficaces e inclusivas: como favorecer su desarrollo.**, Siglo XXI, 2012

CANO, R. (Coord.), **Bases Pedagógicas de la Educación Especial. Manual para la formación inicial del profesorado.**, Biblioteca Nueva, 2003

GALLEGO ORTEGA, J.L. y RODRÍGUEZ FUENTES, A., **El reto de una educación de calidad en la escuela inclusiva.**, Vol 48, nº1 revista portuguesa de pedagogía. Unive, 2014

GALLEGO, J. L. y RODRÍGUEZ, A., **Bases teóricas y de investigación en educación especial.**, Pirámide, 2005

KYRIAZOPOULOU, M. y WEBER, H. (eds.), **Agencia Europea para el desarrollo de la EE**, Odense, 2009

Complementary Bibliography

AA.VV., **La intervención en educación especial: propuestas desde la práctica.**, CCS, 2006

DEUTSCH-SMITH, D., **Bases psicopedagógicas de la educación especial: enseñando en una época de oportunidades.**, Pearson Alhambra, 2007

ECHEITA SARRIOMANDIN, G., **Educación para la inclusión o educación sin exclusiones**, Narcea, 2006

ESTRELLA, E., **Nuevas tecnologías aplicadas a la educación especial. Tutorial Formación**, S.L.L., Editorial Formación, S.L.L., 2007

FERNÁNDEZ BATANERO, J.M., **Estrategias y prácticas educativas eficaces para la inclusión educativa.**, Archivos analíticos de políticas educativas., 2010

FERNÁNDEZ BATANERO, J. M., **A la búsqueda de elementos diferenciadores que aumentan los resultados y expectativas e alumnos en riesgo de exclusión educativa.**, Revista de educación nº 355, 2011

FONTAO, M.P. y MARTINEZ SUAREZ, E., **FONTAO, M.P. y MARTINEZ SUAREZ, E. (2010). Una medida innovadora para la atención a la diversidad: la adaptación curricular por competencias.**, Innovación Educativa nº 20, 2010

GALLEGO ORTEGA, J.L. y RODRÍGUEZ FUENTES, A., **Bases teóricas y de investigación en educación especial.**, Pirámide, 2012

GONZÁLEZ FONTAO, M. P. y MARTINEZ SUAREZ, E., **Propuestas de mejora para inclusión educativa: las medidas de la atención a la diversidad en el contexto gallego.**, 22, Innovación Educativa, 2012

GONZÁLEZ FONTAO, M. P., **Construyendo una escuela inclusiva.** Innovación Educativa, Nº, Innovación Educativa nº 21, 2011

GUINEY, D.; O'BRIEN, T., **Atención a la diversidad en la enseñanza y el aprendizaje. Principios y práctica.**, Alianza Editorial, 2003

HERNANDEZ, A., **Aspectos generales y legislación internacional sobre educación especial.**, Impredisur, S.L., 2008

LOPEZ SÁNCHEZ, M., **La dignificación del alumnado con necesidades educativas especiales.**, Grupo Editorial Universitario, 2006

LUQUE PARRA, D.J., **Orientación educativa e intervención psicopedagógica en el alumnado con discapacidad: análisis de casos prácticos.**, Aljibe, 2006

MARTIN, E.J., **Programación didáctica de una aula muy especial.**, Tutorial Formación, S.L.L., 2008

PUIGDELLIVOL, I., **La educación especial en la escuela integrada: una perspectiva desde la diversidad.**, Graó, 2007

SÓLA MARTINEZ, T.; LÓPEZ URQUIZAR, N. y CÁCERES RECHE, M^a. P., **Perspectivas didácticas y organizativas de la educación especial.**, Grupo Editorial Universitario, 2006

THOMAS, G; LOXLEY, A., **Reconstrucción de la educación especial y construcción de la inclusiva.**, Editorial La Muralla, S.A., 2007

Recomendacións

Other comments

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA				
Didáctica da relixión católica				
Subject	Didáctica da relixión católica			
Code	O05G110V01910			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2c
Teaching language	Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Grande Seara, Julio			
Lecturers	Grande Seara, Julio			
E-mail	juliogrseara@yahoo.es			
Web				
General description	Nesta materia, preténdese un achegamento á didáctica da relixión católica na escola.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C37	Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.
C45	Coñecer a tradición oral e o folclore.
C54	Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación

D3	Comunicación oral e escrita
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.	B1	C2 C23 C37 C45 C54	D1 D12 D15 D16 D19
Coñecer os desenvolvementos da psicoloxía evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6. Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas, así como os valores propios desta etapa	B1 B6 B8 B9 B12	C2 C5 C6 C10 C12 C19 C21 C22 C29	D1 D2 D3 D11 D12 D14 D19
Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo	B4 B5	C10 C29 C64	D2 D9 D11 D18
Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e expresión musicais, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade	B11	C12 C21 C23 C29 C37 C45 C54	D3 D14 D19 D20
Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas. Promover a sensibilidade relativa á expresión plástica e á creación artística	B6	C45 C54 C60 C64	D12 D19
Valorar a relación persoal con cada alumno e a súa familia como factor de calidade da educación	B4	C10 C12 C22	D9 D14 D16

Contidos

Topic	
I.- PSICOPEDAGOXÍA RELIXIOSA	Tema 1.- Natureza e finalidade do ensino relixioso escolar. Tema 2.- Orixinalidade da pedagogía relixiosa e formas de educar na fe.
II.- APRENDER A ENSINAR NA área DE RELIXIÓN,	Tema 3.- Metas e Obxectivos do ensino relixioso escolar. Tema 4.- A presenza do relixioso no Proxecto Educativo. Contidos de Relixión: o currículo de Relixión de Ed. Primaria. Tema 5.- Materiais e recursos para o ensino da Relixión
III.- PRÁCTICA DOCENTE DO ENSINO RELIXIOSO	Tema 6.- O profesor de relixión na Escola Tema 7.- A unidade didáctica. Metodoloxía para a elaboración de unidades didácticas na área de Relixión

Planificación

Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
-------------	-----------------------------	-------------

Lección maxistral	24	60	84
Estudo previo	0	34.5	34.5
Traballo tutelado	17	0	17
Presentación	1.5	3	4.5
Foros de discusión	10	0	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e/ou directrices dun traballo, ou exercicio a desenvolver polo estudante.
Estudo previo	Lectura de forma autónoma por parte do alumnado da documentación recomendada polo profesor que lles facilite o seguimento posterior das sesións maxistrais.
Traballo tutelado	Elaboración en grupo de unidades didácticas acerca de parábolas e/ou personaxes bíblicos.
Presentación	Exposición na aula da unidade didáctica elaborada en grupo.
Foros de discusión	Debates na aula acerca de temas actuais sobre didáctica da relixión na escola.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Lección maxistral	No horario de titorías fixado polo profesor e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou traballos a desenvolver.
Estudo previo	No horario de titorías fixado polo profesor e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou traballos a desenvolver.
Traballo tutelado	No horario de titorías fixado polo profesor e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou traballos a desenvolver.
Foros de discusión	No horario de titorías fixado polo profesor e publicado oportunamente polo centro, os alumnos/as, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar co profesor as dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou traballos a desenvolver.

Avaliación					
Description		Qualification	Training and Learning Results		
Lección maxistral	O alumno/a deberá entregar ao final do cuadrimestre un breve resumo dos diversos temas explicados en clase.	40	B1 B6 B9 B12	C2 C6 D15 D19	D1 D3 D15 D19
Traballo tutelado	Os/as alumnos/as deberán entregar a unidade didáctica elaborada en grupo na aula	30	B1 B4 B5 B6 B9 B11 B12	C2 C6 C19 C21 C23 C29 C37 C45 C54 C60 C64 D20	D1 D2 D3 D9 D11 D12 D14 D15 D16 D18 D19 D20
Presentación	Os alumnos deberán expor na aula, utilizando os recursos que estimen adecuados, a unidade didáctica elaborada e entregada previamente	30	B1 B4 B6 B8 B11 B12	C2 C6 C19 C21 C23 C29 C37 C45 C54 C60 D19 D20	D1 D2 D3 D9 D11 D12 D14 D15 D16 D18 D19 D20

Other comments on the Evaluation

Aqueles/as alumnos/as que non poidan asistir regularmente a clase e, por tanto, non poidan seguir o sistema de avaliación continua exposto anteriormente, serán avaliados/as conforme ao seguinte sistema:

- Deberán elaborar individualmente unha unidade didáctica sobre un tema que lle indicará o profesor, que suporá o 25% da cualificación final.
- Deberán entregar un resumo dos temas que figuran no programa, que suporá o 50% da cualificación final.
- Na data prevista no calendario de exames deberán expor un dos temas que previamente resumiron, elixido por sorteo, que suporá o 25% da cualificación final.

Este mesmo sistema de avaliación aplicarase aos/as alumnos/as que non superen a materia e deban acudir á segunda convocatoria.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

As datas de exame poden consultarse na páxina Web da facultade.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices de FETS (Guías docentes Facultade de Educación e Traballo Social) e a Normativa que estableza a Uvigo

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Téllez Sánchez, A, **Pedagogía y didáctica de la religión en la escuela**, UNIR, 2011

López Quintas, A, **Experiencia antropológica y experiencia religiosa**, UNIR, 2010

Almacellas, M.A, **Camino hacia la madurez personal**, Desclee de Brouwer, 2009

Arranco lopez, R., **Enseñar competencias sobre religion**, Desclee de Brouwer, 2009

Complementary Bibliography

Biblia de Jerusalem, Desclee de Brouwer, 1999

Catecismo de la Iglesia Catolica, Asociación de editores del catecismo, 1992

Gómez Sierra, María Eugenia, **Didáctica de la religión**, PPC, 2005

Recomendacións

Other comments

Os/AS ALUMNOS/AS QUE CURSEN E SUPEREN ESTA MATERIA CONTARÁN CON 6 ECTS CONDUCENTES Á OBTENCIÓN DA DECLARACIÓN ECLESIAÍSTICA DE IDONEIDADE (DEI) A FIN DE PODER IMPARTIR CLASES DE RELIXIÓN CATÓLICA (BOE núm. 300, de 15 de decembro de 179 e RD 1440/1991, en BOE núm. 224 de 11 de outubro de 1991).

IDENTIFYING DATA**Didáctica das matemáticas para a educación infantil**

Subject	Didáctica das matemáticas para a educación infantil			
Code	O05G110V01911			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2c
Teaching language	Galego			
Department	Matemáticas			
Coordinator	Loureiro García, Marcos			
Lecturers	Loureiro García, Marcos			
E-mail	maloureiro@uvigo.gal			
Web	http://http://mpe.uvigo.es/			
General description	Esta materia contribúe á capacitación para educar a nenos e nenas da etapa infantil na área curricular de matemáticas. Está orientada ao estudo do desenvolvemento das capacidades de nenos e nenas nos aspectos lóxico-matemáticos, dos bloques de contido do currículo, da metodoloxía, e os recursos e materiais para o ensino das matemáticas na Educación Infantil.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos

C33	Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes .
C34	Coñecer estratexias didácticas para desenvolver representacións numéricas e nocións espaciais, xeométricas e de desenvolvemento lóxico.
C41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
C55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Coñecer as teorías sobre a adquisición e/o desenvolvemento das aprendizaxes en matemáticas.	A1	B1	C33	D1
	A2	B2		D2
	A3	B3		D3
	A4	B6		D6
	A5	B8		D7
		B9		D8
		B12		D10
				D12
				D13
				D15
				D16
				D19
				D20
				D21
2. Coñecer estratexias didácticas para desenvolver os contidos matemáticos do currículo: representacións numéricas, nocións espaciais e xeométricas, nocións sobre magnitudes, e para o desenvolvemento do pensamento matemático.		B1	C33	D1
		B2	C34	D2
		B3	C41	D3
		B4		D5
		B5		D6
		B6		D7
		B7		D8
		B8		D10
		B9		D12
		B10		D13
		B11		D15
		B12		D16
				D17
				D19
				D20
				D21

3. Coñecer materiais e recursos para o ensino das matemáticas. Ser capaz de seleccionar, avaliar e crear novos materiais.	B1	C33	D1
	B2	C34	D2
	B3	C41	D5
	B4	C55	D6
	B5		D7
	B6		D8
	B7		D9
	B8		D11
	B9		D12
	B10		D13
	B11		D16
	B12		D17
			D20
			D21
4. Adquirir capacidade crítica para analizar as directrices oficiais, en especial os currícula de matemáticas, e para adaptarse a novas situacións.	B1	C33	D1
	B2	C34	D2
	B5		D6
	B6		D8
	B8		D10
	B9		D12
	B10		D13
	B12		D14
			D15
			D16
			D18
			D20
			D21
5. Ser capaz de entender, interpretar e desenvolver situacións de ensinanza/aprendizaxe nas que interveñan aspectos das matemáticas.	B1	C33	D1
	B2	C34	D2
	B3	C41	D5
	B4	C55	D6
	B6		D8
	B7		D10
	B8		D13
	B9		D14
	B11		D15
	B12		D16
			D17
			D18
			D20
			D21
6. Saber utilizar o xogo como principal recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.	B1	C33	D2
	B2	C34	D5
	B3	C41	D7
	B4	C55	D8
	B6		D11
	B7		D13
	B8		D15
	B11		D16
			D17
			D19
			D20
			D21
7. Ser capaz de promover e avaliar o desenvolvemento do pensamento matemático.	B1	C33	D1
	B2	C34	D2
	B5		D6
	B9	C55	D8
	B10		D12
	B11		D13
	B12		D14
			D18
			D21

8. Asumir a necesidade de desenvolvemento profesional continuo, mediante a autoavaliación da propia práctica e a investigación.

B1 C33 D1
B7 C34 D2
B9 D6
B11 D8
B12 D9
D10
D11
D12
D13
D14
D15
D16
D18
D19
D20
D21

Contidos

Topic

Didáctica da Matemática na Educación Infantil.	1. O proceso de ensino e aprendizaxe. 2. As Matemáticas no currículo de Educación Infantil. 3. Recursos e materiais. Elaboración de novos materiais. Fontes e bibliografía. 4. A actividade matemática na Educación Infantil: organización, globalización e avaliación. 5. Dificultades e problemas didácticos.
Desenvolvemento do pensamento matemático.	1. As Matemáticas e a Educación Infantil. 2. O desenvolvemento dos conceptos numéricos. 3. O pensamento espacial. 4. As magnitudes e a medida.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	20.5	40	60.5
Aprendizaxe colaborativa	10	10	20
Aprendizaxe-servizo	10	17.5	27.5
Presentación	10	10	20
Exame de preguntas obxectivas	2	20	22

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	Deseño de actividades tendo en conta as competencias do currículo de Matemáticas na Educación Infantil.
Aprendizaxe colaborativa	Traballarase de xeito colaborativo no deseño de actividades tanto dentro coma fóra da aula.
Aprendizaxe-servizo	Deberase deseñar e aplicar unha intervención que implique o traballo dos contidos da materia empregando o conto.
Presentación	Defensa e posta en escena do traballo de materia, feito en equipo, nunha situación de aula contextualizada.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outra, nas horas presenciais. Para a realización das tutorías poderanse empregar medios telemáticos (correo electrónico, foro de Moovi, campus remoto...).
Presentación	
Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	Atención e resolución de dúbidas ao alumnado en relación ás diferentes actividades da materia. A atención personalizada garantirase, por unha banda, en horas de tutoría e, por outra, nas horas presenciais. Para a realización das tutorías poderanse empregar medios telemáticos (correo electrónico, foro de Moovi, campus remoto...).

Avaliación		Qualification	Training and Learning Results		
Description					
Traballo tutelado	En cada clase da materia realizarase unha tarefa, que será entregada en tempo e forma a través de Moovi para a súa avaliación. Estas tarefas consistirán na realización e deseño de actividades, tendo en conta as competencias do Decreto do currículo de Matemáticas na Educación Infantil. Reservarase 1 punto para ter en conta a asistencia que se repartirá de xeito proporcional a quen teña unha asistencia entre o 100% e o 80% (mínimo para optar a modalidade presencial)	40	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C33 C34 C41 C55	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Presentación	Defensa dunha situación de aula elaborada en equipo para un contexto determinado onde se traballarán os contidos matemáticos. O proceso de implementación no centro empregando a metodoloxía ApS debe detallarse facendo tamén unha análise crítica, así como unha proposta de mellora.	20			
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	40		C33 C34	D15

Other comments on the Evaluation

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Alumnado asistente

Mediante a entrega e realización das actividades de aula cubrirase o contido de traballo tutelado. Mediante a elaboración e defensa do traballo en equipo sobre unha situación de aula cubrirase o contido da sección de presentación. Mediante a proba obxectiva avaliaranse os contidos explicados ó longo da materia.

Alumando non asistente e fin de carreira:

A proba final para este tipo de alumnado consistirá de varias partes: un exame final con preguntas obxectivas breves e preguntas de desenvolvemento; unha presentación final dunha situación de aula.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da Facultade no espazo "datas exames".

En aplicación do artigo 20 do Regulamento sobre a Avaliación, para garantir que a avaliación continua sexa diversificada, ningunha das probas ou actividades que a constitúan poderán supoñer por si mesmas máis do 40% da cualificación final da materia, agás na segunda oportunidade de avaliación que poderá ser superior.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (<https://fcce.uvigo.es/gl/o-centro/normativa-e-formularios/#normativa>) e á Normativa que establece a UVigo

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ARTEAGA, B., **Didáctica de las matemáticas en Educación Infantil**, 1ª ed., Unir Editorial, 2016

ALSINA i PASTELLS, À., **Itinerarios didácticos para la enseñanza de las matemáticas : (3-6 años)**, 978-84-18627-88-0, 1ª ed., Graó, 2022

BERDONNEAU, C., **Matemáticas Activas (2-6 años)**, 1ª ed., Graó, 2007

CHAMORRO, M.C., **Didáctica de las Matemáticas para Educación Infantil**, 1ª ed., Pearson, 2005

CASCALLANA, M.T., **Iniciación a las matemáticas. Materiales y recursos**, 1ª ed., Santillana, 2002

EDMA 0-6, **Educación Matemática en la Infancia**, 2254-8351, -, Ediciones Universidad de Valladolid (EdUVa), 2026

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Matemáticas para mestres: Educación infantil/P02G110V01602

Other comments

Para cursar esta materia non é necesario ter superado a materia "Matemáticas para mestres: educación infantil".

A Didáctica das Matemáticas resulta imprescindible para poder completar a formación que todo profesional competente en Educación Infantil necesita.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA				
Xogo na educación infantil				
Subject	Xogo na educación infantil			
Code	005G110V01912			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2c
Teaching language	Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Pazos Couto, Jose Maria			
Lecturers	Pazos Couto, Jose Maria			
E-mail	chema3@uvigo.gal			
Web				
General description	Desenvolvemento das capacidades do alumnado para a análise das competencias necesarias para coñecer o xogo, os procesos do seu desenvolvemento no neno e a súa capacidade para aprender con el. O coñecemento do xogo no neno, así como o deseño de actividades e estratexias destinadas a promoverlo, son aportacións que desde esta materia se fan ao perfil dos mestres en xeral e de forma especial aos de Educación Infantil. A súa adecuación ao perfil da titulación vén dado pola necesidade de coñecementos que teñen os docentes dese ciclo sobre o xogo, da súa evolución e das actividades que axudan na aprendizaxe.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promoverla no estudantado.
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.

- C16 Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
- C17 Colaborar cos profesionais especializados para solucionar os devanditos trastornos.
- C18 Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado do estudantado.
- C19 Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
- C20 Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral do estudantado.
- C21 Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
- C22 Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
- C23 Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
- C24 Dominar as técnicas de observación e rexistro.
- C29 Valorar a importancia do traballo en equipo
- C32 Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
- C33 Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes .
- C34 Coñecer estratexias didácticas para desenvolver representacións numéricas e nocións espaciais, xeométricas e de desenvolvemento lóxico.
- C45 Coñecer a tradición oral e o folclore.
- C49 Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
- C53 Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
- C54 Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
- C55 Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
- C56 Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e a expresión musical, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
- C60 Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
- C61 Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
- C62 Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
- C63 Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
- C67 Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo de Fin de Grao que compendia a formación adquirida ao longo de todas as ensinanzas descritas.
- D1 Capacidade de análise e síntese
- D2 Capacidade de organización e planificación
- D3 Comunicación oral e escrita
- D6 Capacidade de xestión da información
- D7 Resolución de problemas
- D8 Toma de decisións
- D9 Traballo en equipo
- D11 Habilidades nas relacións interpersoais
- D12 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
- D13 Razoamento crítico
- D14 Compromiso ético
- D15 Aprendizaxe autónoma
- D16 Adaptación a novas situacións
- D17 Creatividade
- D18 Liderado
- D19 Coñecemento doutras culturas e costumes
- D20 Iniciativa e espírito emprendedor
- D21 Motivación pola calidade
- D22 Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning
Results

1. Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.

A1	B1	C1	D1
A2	B2	C2	D2
A3	B3	C4	D3
A4	B4	C5	D6
A5	B5	C7	D7
	B7	C9	D8
	B11	C13	D9
		C15	D11
		C16	D12
		C17	D13
		C18	D14
		C19	D15
		C20	D16
		C21	D17
		C22	D18
		C23	D19
		C24	D20
		C29	D21
		C32	D22
		C33	
		C34	
		C45	
		C49	
		C53	
		C54	
		C55	
		C56	
		C60	
		C61	
		C62	
		C63	
		C67	

2. Potenciar nos nenos e as nenas o coñecemento e control do seu corpo e as súas posibilidades motrices mediante o xogo.

A1	B2	C1	D1
A2	B7	C2	D2
A4		C4	D3
		C5	D6
		C6	D7
		C7	D8
		C9	D9
		C10	D11
		C13	D12
		C15	D13
		C16	D14
		C17	D15
		C18	D16
		C19	D17
		C20	D18
		C21	D19
		C22	D20
		C23	D21
		C24	D22
		C29	
		C32	
		C33	
		C34	
		C45	
		C49	
		C53	
		C54	
		C55	
		C56	
		C60	
		C61	
		C62	
		C63	
		C67	

3. Promover o xogo simbólico e de representación de roles como principal medio de coñecemento da realidade social.	A1	B1	C1	D1
	A2	B2	C2	D2
		B3	C4	D3
		B4	C5	D6
		B5	C6	D7
			C7	D8
			C9	D9
			C10	D11
			C13	D12
			C15	D13
			C16	D14
			C17	D15
			C18	D16
			C19	D17
			C20	D18
			C21	D19
			C22	D20
			C23	D21
			C24	D22
			C29	
			C32	
			C33	
			C34	
			C45	
			C49	
			C53	
			C54	
			C55	
			C56	
			C60	
			C61	
			C62	
			C63	
			C67	
4. Ser capaz de utilizar os xogos como medio para promover a comprensión da realidade.	A3	B2	C1	D1
	A4	B3	C2	D2
		B4	C4	D3
			C5	D6
			C6	D7
			C7	D8
			C9	D9
			C10	D11
			C13	D12
			C15	D13
			C16	D14
			C17	D15
			C18	D16
			C19	D17
			C20	D18
			C21	D19
			C22	D20
			C23	D21
			C24	D22
			C29	
			C32	
			C33	
			C34	
			C45	
			C49	
			C53	
			C54	
			C55	
			C56	
			C60	
			C61	
			C62	
			C63	
			C67	

5. Diseñar actividades lúdicas encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motrices.

A1	B1	C1	D1
A2	B2	C2	D2
A3	B3	C4	D3
A4	B4	C5	D6
	B5	C6	D7
	B7	C7	D8
	B11	C9	D9
		C10	D11
		C13	D12
		C18	D13
		C19	D14
		C45	D15
		C49	D16
		C53	D17
		C54	D18
		C55	D19
		C56	D20
		C62	D21
			D22

Contidos

Topic

BLOQUE 1; Concepto e fundamentos do xogo na idade infantil. NUCLEO TEMATICO 1: O XOGO, CONCEPTOS E CARACTERISTICAS XERAIS

NUCLEO TEMATICO 2: TEORIAS DO XOGO

BLOQUE 2; Os xogos na idade infantil (xogo simbólico, con material motriz, material reutilizable, autóctonos, populares e tradicionais;) NUCLEO TEMATICO 3: EVOLUCION DOS INTERESES LUDICOS NAS DIFERENTES IDADES

NUCLEO TEMATICO 4: CLASIFICACIÓNS DO XOGO

BLOQUE 3 - Espazos, recursos e materiais para o xogo infantil. NUCLEO TEMATICO 5: MEDIOS E MATERIAIS DO XOGO

BLOQUE 4 - Novas tendencias nos xogos infantís. NUCLEO TEMATICO 6: XOGO E MOVEMENTO

NUCLEO TEMATICO 7: O XOGO NOS DESEÑOS CURRICULARES

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Lección maxistral	14	14	28
Traballo tutelado	4	8	12
Traballo tutelado	4	16	20
Presentación	16	14	30
Exame de preguntas obxectivas	2	14	16
Traballo	4	10	14
Práctica de laboratorio	4	14	18
Simulación ou Role Playing	4	6	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos no aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Traballo tutelado	O estudante, de xeito individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recolleita de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introductorias	A atención ao alumnado farase a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida nos horarios de tutoría que o profesor ten no seu despacho.
Lección maxistral	A atención ao alumnado farase a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida nos horarios de tutoría que o profesor ten no seu despacho.
Traballo tutelado	A atención ao alumnado farase a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida nos horarios de tutoría que o profesor ten no seu despacho.
Traballo tutelado	A atención ao alumnado farase a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida nos horarios de tutoría que o profesor ten no seu despacho.
Presentación	A atención ao alumnado farase a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida nos horarios de tutoría que o profesor ten no seu despacho.
Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	A atención ao alumnado farase a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida nos horarios de tutoría que o profesor ten no seu despacho.
Práctica de laboratorio	A atención ao alumnado farase a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida nos horarios de tutoría que o profesor ten no seu despacho.
Traballo	A atención ao alumnado farase a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida nos horarios de tutoría que o profesor ten no seu despacho.
Simulación ou Role Playing	A atención ao alumnado farase a través da plataforma MOOVI, por correo electrónico, telefonicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida nos horarios de tutoría que o profesor ten no seu despacho.

Avaliación		
Description	Qualification	Training and Learning Results

Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamiento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	35	A1	B1	C1	
			A2	B2	C2	
			A3	B3	C4	
			A4	B4	C5	
			A5	B5	C6	
				B7	C7	
				B11	C9	
					C10	
					C13	
					C15	
					C16	
					C17	
					C18	
					C19	
					C20	
					C21	
					C22	
					C23	
					C24	
					C29	
					C32	
					C33	
					C34	
					C45	
					C49	
					C53	
					C54	
					C55	
					C56	
					C60	
					C61	
					C62	
					C63	
					C67	
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo, de forma oral ou escrita.	15	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C2	D2
			A3	B3	C4	D3
			A4	B4	C5	D6
			A5	B5	C6	D7
				B7	C7	D8
				B11	C9	D9
					C10	D11
					C13	D12
					C15	D13
					C16	D14
					C17	D15
					C18	D16
					C19	D17
					C20	D18
					C21	D19
					C22	D20
					C23	D21
					C24	D22
					C29	
					C32	
					C33	
					C34	
					C45	
					C49	
					C53	
					C54	
					C55	
					C56	
					C60	
					C61	
					C62	
					C63	
					C67	

Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade suscitada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	25	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C2 D2 A3 B3 C4 D3 A4 B4 C5 D6 A5 B5 C6 D7 B7 C7 D8 B11 C9 D9 C10 D11 C13 D12 C15 D13 C16 D14 C17 D15 C18 D16 C19 D17 C20 D18 C21 D19 C22 D20 C23 D21 C24 D22 C29 C32 C33 C34 C45 C49 C53 C54 C55 C56 C60 C61 C62 C63 C67
Simulación ou Role Playing	Ferramenta baseada na simulación escénica de situacións que se poden producir na realidade.	25	A2 B1 C1 D1 A3 B2 C2 D2 A4 B3 C4 D3 A5 B4 C5 D6 B5 C6 D7 B11 C7 D8 C9 D9 C13 D11 C19 D12 C21 D13 C22 D14 C23 D15 C24 D16 C29 D17 C45 D18 C49 D19 C53 D20 C54 D21 C55 D22 C56 C60 C61 C62 C63

Other comments on the Evaluation

Para os alumnos non asistentes ou que non alcancen o 80% das asistencias, o exame terá o valor do 60% e a presentación de traballos o 40%. Ademais realizarán un exame de tipo práctico que permita comprobar la adquisición das competencias prácticas.

Para superar a materia é requisito indispensable alcanzar o 50% en cada criterio de avaliación.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico

Data do exame: Consultar a web da facultade .

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender as necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para educadores en exercicio que acrediten un horario incompatible coas clases presenciais; en todo caso, garantizando a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase unha carpeta específica na plataforma Moovi na que se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para este alumnado.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Huizinga, J., **Homo ludens**. B, Alianza Editorial S.A., 2012

Pecci, M. C., Herrero, T., López, M. y Mozos, A, **El juego infantil y su metodología**, McGraw-Hill/Interoamericana, 2010

Bishop, A. J., et al., **El juego como estrategia didáctica**, Graó, 2008

Navarro Adelantado, V., **El afán de jugar. Teoría y práctica de los juegos motores**, INDE, 2002

Piaget, J., **La formación del símbolo en el niño**, Fondo de Cultura Económica., 2016

Lares, Miguel J., **Juego e infancia**, Lumen, 2014

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

1. Asistir a clase resultará moi beneficioso para cumprir os obxectivos da materia sobre todo nas súas aplicacións prácticas. Nas primeiras sesións darase unha visión de conxunto e anticiparanse as tarefas e actividades que serán desenvolvidas.
 2. Se non podes asistir a clase, será especialmente importante acudir ás titorías do profesorado, así como a visita frecuente á plataforma docente da nosa Universidade "MOOVI". Nela poderás encontrar todas as actividades que deberás realizar para a túa formación e a superación desta materia.
 3. A túa condición de alumno/a da Universidade de Vigo abre as portas a moitos recursos, ofertas e servizos. No SIOPE encontrarás toda a información sobre as posibilidades formativas, culturais e deportivas que podes encontrar na nosa Universidade.
 4. Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).
-

IDENTIFYING DATA**Foreign language 2: French**

Subject	Foreign language 2: French			
Code	O05G110V01931			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2nd
Teaching language	French			
Department				
Coordinator	Vázquez Rodríguez, Sara			
Lecturers	Vázquez Rodríguez, Sara			
E-mail	savazquez@uvigo.es			
Web				
General description	Once they have passed the course, students will reach level A2 of the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR).			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.
A5	Students have developed the necessary learning skills to undertake further studies with a high degree of autonomy.
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B6	Know how language evolves in early childhood, learn to identify possible problems and assure adequate evolution. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Oral and written expression, as well as mastery in the use of the different expression techniques.
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.
C44	To know and master techniques of oral and written expression.
C46	To understand the transition from speech to writing and to learn the different registers and uses of language.
C48	To approach situations of language learning in multilingual contexts.
C49	To recognize and appreciate the appropriate use of verbal and non-verbal language.
C52	To be able to promote a first approach to a foreign language.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D4	Knowledge of foreign language
D5	Knowledge of informatics
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D10	Work in an international context
D11	Skills in interpersonal relations
D12	Critical reasoning
D13	Critical reasoning
D14	Ethical commitment

D15 Autonomous learning
D16 Adaptation to new situations
D17 Creativity
D18 Leadership
D19 Knowledge of other cultures and customs
D20 Initiative and an entrepreneurial spirit
D21 Motivation for quality

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Understand long speeches and lectures, and even follow complex lines of argument provided the subject matter is relatively familiar. Understand almost all television news and current affairs programs. Understand most films in which the language is spoken at a standard language level.	A1 A2 A3	B11	C44 C49	D4 D11 D13 D16 D20
Be able to read articles and reports relating to contemporary issues in which the authors adopt specific positions and points of view. Understand contemporary literary prose.	A5	B11	C44 C46 C52	D1 D4 D6 D7 D11 D13 D14 D16 D18 D20
Be able to participate in a conversation with a certain fluency and spontaneity, and take an active part in debates developed in everyday situations on topics related to the personal, professional and educational field, explaining and defending their points of view. Understand and react appropriately and make use of the language as it is used in normal classroom and teaching transactions.	A2 A3 A4	B2 B4 B5	C44 C49 C52	D4 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D16 D17 D18 D19 D20
Present clear and detailed descriptions of a wide range of topics related to their specialty. Develop the communicative competence necessary to address in French, with fluency and confidence, the topics of interest to early childhood students listed in the recommendations for the design of foreign language programs at these levels.	A2 A3	B4 B6 B7	C44 C46 C48 C49 C52	D1 D2 D4 D11 D12 D13 D18 D20
Be able to write clear and detailed texts on topics related to their interests. Write essays and reports conveying information and proposing reasons that support or reject a particular point of view, related to personal, professional and educational fields. Write letters highlighting the importance they attach to certain facts and experiences.	A2 A3 A4	B2	C44 C46 C52	D1 D2 D4 D6 D7 D8 D11 D12 D14 D18 D20

To develop strategies for autonomous learning and cooperative work, favoring the analysis and observation of their own learning processes.	A5	B1 B2 B5 B12	D2 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D16 D17 D18 D20 D21
To know ways and means to continue and enrich their own cultural and linguistic formation.	A5		D2 D4 D5 D6 D11 D14 D15 D16 D17 D18 D20 D21

Contents

Topic	
1. Linguistic aspects	Vocabulary, grammar, semantics, phonetics, spelling, orthography.
2. Sociolinguistic aspects	Linguistic markers of social relations, politeness rules, expressions of popular wisdom, register differences. Dialects and accents.
3. Discursive aspects	Ordering sentences according to "natural" sequence, cause and effect relationships (or vice versa), and discourse structuring; ordering discourse according to thematic organization, coherence and cohesion, style and register. Text organization according to the different macrofunctions. Elaboration, marking and sequencing of written texts.
4. Strategic aspects	Verbal strategies used to prevent miscommunication: request for repetition, paraphrasing, use of general words, approximation, clarification, request for help. Use of "wildcard" and filler words.
5. Cultural and intercultural aspects	Daily life, personal relationships, values, beliefs and attitudes, body language, social conventions, ritual behaviors, etc. Diachronic level: history, arts, monuments, etc.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	3.5	1.5	5
Autonomous problem solving	4	28	32
Mentored work	5	6	11
Presentation	3	12	15
Learning-Service	4	7	11
Systematic observation	15	15	30
Systematic observation	15	15	30
Presentation	1	6	7
Essay questions exam	2	7	9

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	Presentation by the teacher of the contents on the subject under study, theoretical and / or guidelines for a job, exercise or project to be developed by the student.
Autonomous problem solving	Actividade in which problems are formulated and / or exercises related to the course. The student must develop the analysis and resolution of problems and / or exercises independently.

Mentored work	The student, individually or in groups, prepares a paper on the subject of matter or prepare seminars, research, memoirs, essays, summaries of readings, lectures, etc.. Generally it is an autonomous activity of the student that includes finding and collecting information, reading and literature management, writing ...
Presentation	Exhibition by the students to the teacher and / or a group of students of a subject matter or content of the results of a job, exercise, project ... It can be done individually or in groups.
Learning-Service	Combining processes of learning and service to the community in a project only articulated where the participants learn to work in the real needs of the environment with the aim of improving it.

Personalized assistance

Methodologies Description

Mentored work	The student, individually or in groups, prepares a paper on the subject of matter or prepare seminars, research, memoirs, essays, summaries of readings, lectures, etc.. Generally it is an autonomous activity of the student that includes finding and collecting information, reading and literature management, writing ...
---------------	---

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Learning-Service	Combining processes of learning and service to the community in a project only articulated where the participants learn to work in the real needs of the environment with the aim of improving it.	10	A1	B1	C44	D1
			A2	B2	C46	D2
			A3	B4	C48	D4
			A4	B5	C49	D5
			A5	B6	C52	D6
				B7		D7
				B11		D8
				B12		D9
						D10
						D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
Systematic observation	Techniques to collect data on student participation, based on a list of behaviors or operational criteria to facilitate the collection of quantifiable data.	30	A1	B1	C44	D1
			A2	B2	C46	D2
			A3	B4	C48	D4
			A4	B5	C49	D5
			A5	B6	C52	D6
				B7		D7
				B11		D8
				B12		D9
						D10
						D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21

Systematic observation	Techniques to collect data on student participation, based on a list of behaviors or operational criteria to facilitate the collection of quantifiable data.	30	A1	B1	C44	D1
			A2	B2	C46	D2
			A3	B4	C48	D4
			A4	B5	C49	D5
			A5	B6	C52	D6
				B7		D7
				B11		D8
				B12		D9
						D10
						D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
Presentation	Exhibition by students before the / the teacher and/or a group of students from a content matter or the results of a study topic, exercise, project... It may be conducted on an individual basis or in group.	10	A1	B1	C44	D1
			A2	B2	C46	D2
			A3	B4	C48	D4
			A4	B5	C49	D5
			A5	B6	C52	D6
				B7		D7
				B11		D8
				B12		D9
						D10
						D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
Essay questions exam	Tests that include questions open on a topic. The students should develop,interact, organize and present knowledge that have on the subject in a justified and argued response.	20	A2		C44	D1
			A3		C46	D2
			A4		C48	D4
			A5		C49	D7
					C52	D13
						D14
						D16
						D18
						D20

Other comments on the Evaluation

The use of AI tools in the assessment activities of this course must comply with the principles of responsible, ethical, and transparent use, in accordance with the guidelines of the Faculty of Education and Social Work (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) and the regulations established by the University of Vigo.

In coherence with the inclusive nature that characterizes the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE program (PAT).

With the aim of favoring the reconciliation of work life and academic training, the contents, planning, methodological resources and evaluation system will be adapted for the students of the bridge course, guaranteeing, in any case, the achievement of the competencies and learning outcomes established in this document. A specific folder will be opened in the Moovi platform in which information will be provided on the evaluation tasks and tests that will guide the development of this subject for the students of the bridge course or practicing professionals.

Those students who, for justified reasons, CANNOT ATTEND regularly, will have to take a written test and an oral test in French. These tests will deal with the contents of the subject and each of them will be worth 50% of the final grade.

The parts of the subject passed at the 1st opportunity will not be subject to evaluation at the 2nd opportunity, and will therefore be considered as having been passed in that academic year.

The official dates of the exams can be consulted on the faculty's website in the space 'exam dates'.

Sources of information

Basic Bibliography

BEACCO, J.C., BOUQUET, S. et PORQUIER, R., **Niveau B2 pour le Français**, Didier, 2004

GRÉGOIRE, M., **Grammaire progressive du français. Niveau avancé**, CLE INTERNATIONAL, 2001

MIQUEL, C. et GOLIOT-LÉTÉ, A., **Vocabulaire progressif du français**, CLE INTERNATIONAL, 2001

Complementary Bibliography

STEELE, R., **ivilisation progressive du français**, CLE INTERNATIONAL, 2002

BOURGEOIS, R. et TERRONE, P., **La France des institutions**, Presses Universitaires de Grenoble, 2001

CHAMBERLAIN, A. et STEELE, R., **Guide pratique de la communication**, Didier, 1991

CHOLLET, I. et ROBERT, J.M., **Précis de Grammaire**, CLE INTERNATIONAL, 2009

GUILLEMANT, D., **La France en poche**, Pearson Longman, 2006

LE ROBERT NATHAN, **Conjugaison**, Nathan, 1995

Chollet, I. et Robert, J.M, **Les verbes et leurs constructions - Livre - 2ème édition**, 978-2-09-039515-0, 2, CLE International, 2024

Chollet, I. et Robert, J.M, **Le français parlé en contexte informel**, 978-2-09-039826-7, CLE International, 2026

APOLLINE JOVE, **Les expressions idiomatiques - Livre - 2ème édition**, 978-2-09-039514-3, 2, CLE International, 2024

Bertocchini, P., Costanzo, E., **Pratique des écrits de A à Z - Techniques et pratiques de classe**, 978-2-09-036232-9, CLE International, 2026

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Foreign language communication situations: French/O05G120V01906

Foreign language through new technologies: French/O05G120V01905

Foreign language through children's literature: French/O05G120V01909

Subjects that it is recommended to have taken before

French language and its teaching/O05G120V01505

Other comments

This course is part of a faculty committed to the sustainability of the environment and people. In line with this philosophy, this course will promote educational practices based on materials with low environmental impact in coherence with the principles of sustainability (ODS).

It would be advisable to have previous knowledge of French language.

IDENTIFYING DATA				
Foreign language 2: English				
Subject	Foreign language 2: English			
Code	005G110V01932			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2nd
Teaching language	English			
Department				
Coordinator	Llantada Díaz, María Francisca			
Lecturers	Llantada Díaz, María Francisca			
E-mail	fanny.llantada@uvigo.gal			
Web				
General description	The aim is to bring students taking this course closer to the B2 level of communicative competence in English as defined in the Common European Framework of Reference for Languages. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.
A5	Students have developed the necessary learning skills to undertake further studies with a high degree of autonomy.
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B6	Know how language evolves in early childhood, learn to identify possible problems and assure adequate evolution. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Oral and written expression, as well as mastery in the use of the different expression techniques.
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.
C44	To know and master techniques of oral and written expression.
C46	To understand the transition from speech to writing and to learn the different registers and uses of language.
C48	To approach situations of language learning in multilingual contexts.
C49	To recognize and appreciate the appropriate use of verbal and non-verbal language.
C52	To be able to promote a first approach to a foreign language.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D4	Knowledge of foreign language
D5	Knowledge of informatics
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D10	Work in an international context
D11	Skills in interpersonal relations
D12	Critical reasoning

D13 Critical reasoning
D14 Ethical commitment
D15 Autonomous learning
D16 Adaptation to new situations
D17 Creativity
D18 Leadership
D19 Knowledge of other cultures and customs
D20 Initiative and an entrepreneurial spirit
D21 Motivation for quality

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Understanding extended speech and following complex lines of argument provided the subject matter is relatively familiar. Understanding almost all television news and current affairs programmes. Understanding most films in which the language is spoken at a standard level.	A1 A2 A3	B11	C44 C49	D4 D11 D13 D16 D20
2. Being able to read articles and reports relating to contemporary issues in which the authors adopt specific positions and points of view. Understanding contemporary literary prose.	A5	B11	C44 C46 C52	D1 D4 D6 D7 D11 D13 D14 D16 D18 D20
3. Being able to participate in conversation with a certain fluency and spontaneity, and take an active part in debates in everyday situations on topics related to the personal, professional or educational sphere, explaining and defending their points of view. Understanding and reacting appropriately and make use of the language as it is used in normal classroom and teaching transactions.	A2 A3 A4	B2 B4 B5	C44 C49 C52	D4 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D16 D17 D18 D19 D20
4. Presenting clear and detailed descriptions of topics related to their speciality. Developing the communicative competence necessary to deal fluently and confidently in English with the topics of interest to pupils in pre-primary and primary education listed in the recommendations for the design of foreign language programmes at these levels.	A2 A3	B4 B6 B7	C44 C46 C48 C49 C52	D1 D2 D4 D11 D12 D13 D18 D20
5. Being able to write clear, detailed texts on topics related to his/her interests. Writing essays and reports	A2 A3 A4	B2	C44 C46 C52	D1 D2 D4 D6 D7 D8 D11 D12 D14 D18 D20

6. Developing strategies for autonomous learning and cooperative work, favouring the analysis and observation of their own learning processes.	A5	B1 B2 B5 B12	D2 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D16 D17 D18 D20 D21
7. Learning about the sources and means available to continue enriching their own cultural and linguistic training.	A5		D2 D4 D5 D6 D11 D14 D15 D16 D17 D18 D20 D21

Contents

Topic	
1. Linguistic aspects	Lexis, grammar, semantics, phonetics, spelling, orthoepy.
2. Sociolinguistic aspects	Linguistic markers of social relations, rules of politeness, expressions of popular wisdom. Differences in register, dialect and accent.
3. Discourse aspects	Ordering sentences according to 'natural' sequence, cause and effect relationships (or vice versa), and structuring of discourse; ordering discourse according to thematic organisation, coherence and cohesion, style and register. Organisation of text according to different macro-functions. Elaboration, marking and sequencing of written texts.
4. Strategic aspects	Verbal strategies used to prevent miscommunication: request for repetition, paraphrasing, use of general words, approximation, clarification, and request for help. Use of 'catch-all' and 'filler' words.
5. Cultural and intercultural aspects	Daily life, personal relationships, values, beliefs and attitudes, body language, social conventions, ritual behaviour, etc. Diachronic level: history, arts, monuments, etc.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	1.5	0	1.5
Mentored work	23	41.5	64.5
Workshops	23	36	59
Presentation	3	10	13
Essay questions exam	1	5	6
Oral exam	1	5	6

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Activities aimed at making contact with and gathering information about students, as well as introducing the course.
Mentored work	The student carries out tasks or projects in the classroom under the guidance and supervision of the teacher. The development may be linked to the student's autonomous activities.
Workshops	Activities focused on the acquisition of knowledge and instrumental skills on a specific subject and with specific assistance from the teacher to the individual and/or group activities developed by the students.
Presentation	Presentations of a subject related to the contents of the course or the results of a project / task, etc. in front of the teacher and/or a group of students. This may be carried out individually or in a group

Personalized assistance						
Methodologies	Description					
Presentation	Students will have personalised attention, both in tutorial hours and in the hours of work in smaller groups.					
Mentored work	Students will have personalised attention, both in tutorial hours and in the hours of work in smaller groups.					
Workshops	Students will have personalised attention, both in tutorial hours and in the hours of work in smaller groups.					
Assessment						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Mentored work	The student carries out exercises or assignments in the classroom under the guidance and supervision of the teacher. These exercises/works may be linked to the student's autonomous activities.	16.6	A1	B1	C44	D1
			A2	B2	C46	D2
			A3	B4	C48	D4
			A4	B5	C49	D5
			A5	B6	C52	D6
				B7		D7
				B11		D8
				B12		D9
						D10
						D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
Workshops	Activities focused on the acquisition of knowledge and manipulative and instrumental skills on a specific subject and with specific assistance from the teacher to the individual and/or group activities developed by the students.	16.6	A1	B2	C44	D1
			A2	B4	C46	D2
			A3	B5	C48	D4
			A4	B11	C49	D5
			A5	B12	C52	D6
						D7
						D8
						D9
						D10
						D11
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21

Presentation	Presentations of a subject related to the contents of the course or the results of a project / task, etc. in front of the teacher and/or a group of students. This may be carried out individually or in a group	16.8	A1 A2 A3 A4	B1 B2 B6 B7 B11 B12	C44 C46 C48 C49 C52	D1 D2 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Essay questions exam	There will be a final test consisting of two parts: a writing test and an oral one of about ten minutes. Each of these tests will account for 25% of the final mark.	25	A2 A3 A4 A5		C44 C46 C48 C49 C52	D1 D2 D4 D7 D13 D14 D16 D18 D20
Oral exam	(*)Parte oral da proba final	25	A2 A3 A4 A5		C44 C46 C48 C49 C52	D1 D2 D4 D7 D13 D14 D16 D18 D20

Other comments on the Evaluation

In order to pass this subject, the student must obtain at least 25% of the total mark in those aspects that are NOT part of the final exam. With regard to the final exam, the student must pass both the written and oral parts.

The competences not passed in the June exam may be retaken in July.

In order to facilitate the reconciliation of work life and academic training, the contents, planning, methodological resources and evaluation system will be adapted for the students of the bridge course guaranteeing, in any case, the achievement of the competencies and learning outcomes in this document. a specific folder is opened in the Moovi platform in which the evaluation tasks and tests that will guide the development of this subject for the students of the bridge course or practicing professionals will be reported.

Exam dates: See the faculty website in the "Datos exames" menu

In coherence with the inclusive character that characterizes the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE program (PAT).

Sources of information

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Oxford Spanish Dictionary, 4th edition, Oxford University Press, 2009

Adelson-Goldstein, J., **Collins diccionario español-inglés. inglés-español**, Harper Collins, 2002

Longman Dictionary of Contemporary English, 6th edition, Longman, 2014

Oxford Advanced Learner's Dictionary, 8th edition, Oxford University Press, 2016

Eastwood, J. & Mackin, R., **Oxford Practice Grammar**, Oxford University Press, 2006

Murphy, R., **English Grammar in Use**, Cambridge University Press, 2006

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Foreign language teaching: English/O05G120V01916

Foreign language through children's literature: English/O05G120V01914

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Foreign language communication situations: English/O05G120V01913

Foreign language through new technologies: English/O05G120V01912

Subjects that it is recommended to have taken before

English language and its teaching/O05G120V01507

Other comments

It is recommended that students taking this course have previously acquired a high level B1 in English, both written and spoken.

In coherence with the inclusive character that characterizes the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE program (PAT).

IDENTIFYING DATA**Lingua estranxeira a través das novas tecnoloxías: Francés**

Subject	Lingua estranxeira a través das novas tecnoloxías: Francés			
Code	O05G110V01933			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2c
Teaching language	Francés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	García Fernández, Manuel Ángel			
Lecturers	García Fernández, Manuel Ángel			
E-mail	manuelangel.garcia@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Contribución das novas tecnoloxías e medios audiovisuais na procura de recursos para o ensino/aprendizaxe do francés lingua estranxeira.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.			
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil			
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva			
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos			
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles			
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia			
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión			
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.			
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia			
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida			
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias			
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.			
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos			
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.			
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.			
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico			
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.			
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.			

C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e da docente na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor/a e orientador/a en relación coa educación familiar.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
C16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar os devanditos trastornos.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C45	Coñecer a tradición oral e o folclore.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
C52	Ser capaz de fomentar unha primeira aproximación a unha lingua estranxeira.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Capacidade de manexo das Tics como recurso didáctico para o dominio das regras que subxacen á utilización da linguaxe, en relación aos compoñentes fonolóxico, morfolóxico, sintáctico, semántico e léxico.	A1	B6	C13	D2
	A2	B11	C16	D4
	A3		C17	D5
			C19	D16
			C43	
			C45	
			C51	
			C52	
2. Capacidade de manexo das Tics como recurso didáctico para o dominio dos diferentes rexistros, variedades lingüísticas e regras socioculturais	B3	C1	D4	
	B4	C2	D5	
	B7	C15	D13	
	B8	C23	D15	
	B10	C43	D17	
	B11	C50		
		C51		
		C52		

3. Capacidade de manexo das Tics como recurso didáctico para a creación de textos de distintos tipos e interpretación do seu sentido	B1	C8	D1
	B2	C13	D4
		C17	D5
		C19	D6
		C23	D7
		C51	D8
		C52	D14
			D16
			D17
			D18
4. Capacidade de manexo das Tics como recurso didáctico para unha implicación tanto nos aspectos cognitivos como actitudinais, nun diálogo constante con individuos doutra comunidade	B3	C1	D4
	B4	C2	D5
	B5	C7	D9
	B6	C11	D12
	B7	C13	D13
	B9	C15	D15
	B11	C23	D16
	B12	C50	D17
5. Capacidade de manexo das Tics como recurso didáctico para o dominio de estratexias de comunicación verbal e non verbal que compensen deficiencias de comunicación ou para conseguir unha maior efectividade na comunicación	B11	C1	D3
	B12	C5	D4
		C6	D5
		C11	D7
		C13	D8
		C43	D16
		C51	D17
		C52	

Contidos

Topic

1.As novas tecnoloxías no ensino.	1. Reflexión sobre as TICs na educación.
2.As novas tecnoloxías en lingua estranxeira.	2. Reflexión sobre as TICs na clase de lingua estranxeira.
3.Un multimedia e os seus usos.	3.Uso e manexo multimedia.
4.Webs para o ensino da lingua estranxeira.	4.Recursos pedagóxicos. A tarefa mediatizada.
5.Recursos pedagóxicos /brutos.	5.Tipos e potencialidades.
6.A Webquest.	6.O uso de webquests.
7.Ferramentas de autor e creación de exercicios.	7.Manexo de ferramentas.
8.Blogs.	8. O blogs e as súas potencialidades.
9.Audio/videoconferencia.	9.A utilidade do audio/videoconferencia.
10.Plataformas de aprendizaxe virtual.	10. Manexo de plataformas.
11. A IA en clase de lingua estranxeira.	11. Reflexión sobre a IA.
(*)1.Las nuevas tecnologías en la enseñanza.	(*)1. Reflexión sobre las TICs en la educación.
2.Las nuevas tecnologías en lengua extranjera.	2. Reflexión sobre las TICs en clase de lengua extranjera.
3.Un multimedia y sus usos.	3.Uso y manejo multimedia.
4.Webs para la enseñanza de la lengua extranjera.	4.Recursos pedagógicos. La tarea mediatizada.
5. Recursos pedagógicos /brutos.	5.Tipos y potencialidad.
6.La Webquest.	6.El uso de webquests.
7.Herramientas de autor y creación de ejercicios.	7.Manejo de herramientas.
8.Blogs.	8. El blogs y sus potencialidades.
9.Audio/videoconferencia.	9.La utilidad del audio/videoconferencia.
10.Plataformas de aprendizaje virtual.	10. Manejo de plataformas.
11.La IA en lenguas extranjeras	11. El uso de la IA en clase.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	2	3
Lección maxistral	6	0	6
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Presentación	5	0	5
Traballo tutelado	5	20	25
Foros de discusión	3	0	3
Prácticas con apoio das TIC	8	22	30
Resolución de problemas	1	4	5
Traballo	4	35	39
Exame de preguntas obxectivas	4	0	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios científico-técnicos, de idiomas, etc).
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Foros de discusión	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e di proceso de aprendizaxe.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través do TIC de maneira autónoma.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Prácticas de laboratorio	Exercicios diante ordenador con indicacións do profesor.
Traballo tutelado	Tarefas a preparar con antelación e a presentar en clase.
Resolución de problemas	Levaráanse a cabo na clase coa explicación e avaliación retroactiva do profesor.
Tests	Description
Traballo	Traballo titorizado polo profesor a desenvolver durante o curso.

Avaliación					
	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Prácticas de laboratorio	Realización de tarefas específicas realizadas no laboratorio de idiomas baixo a orientación do profesor.	30	B1	C45	D1
			B2	C52	D2
			B4		D3
			B5		D4
			B7		D5
			B11		D6
					D7
					D8
					D9
					D12
					D13
					D14
					D15
					D16
					D17
					D18

Traballo	Presentación de traballo ou proxecto final individual en formato dixital baseado en tarefas de clase en lingua francesa realizado segundo as orientacións do profesor.	40	A1	B1	C45	D1
			A2	B2	C52	D2
			A3	B4		D4
				B7		D5
				B11		D6
						D7
						D8
						D9
						D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D1
						D4
						D7
						D14
Exame de preguntas Probas tipo test sobre contidos teóricos da materia. obxectivas		30	B6	C45	D1	
			B12	C52	D4	
					D7	
					D14	

Other comments on the Evaluation

Os alumnos deberán asistir a clase con regularidade (nese sentido 5 faltas sen xustificar acarrea a PERDA do dereito a avaliación continua) e realizar as tarefas que se propoñan en clase. A avaliación continua consistirá na resolución de tarefas colaborativas, 30 % ; algunha proba tipo test , 30% ; un proxecto dixital que se proporá a principios de curso, que se baseará nas tarefas elaboradas en clases como fonte principal, o cal suporá o 40% da nota final.

Aqueles alumnos que NON superen a avaliación continua, terán de presentarse (1ª convocatoria de maio) ao exame final (80%) e elaborar un proxecto dixital (20%).

En segunda convocatoria de xuño/xullo, a avaliación consistirá nun exame final (80 %) e a elaboración dun proxecto dixital (20%).

Aqueles alumnos que non superen a materia durante o curso, terán que presentarse ao exame final aprobado segundo o calendario oficial pola Xunta de Facultade. Segundo a normativa vixente, con independencia da asistencia ou non ás clases, o alumnado desfrutará de condicións equivalentes de avaliación. As datas do exame poden ser consultadas na web da Facultade no espazo 'Datos exames'.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme as directrices da FETS.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Bourrissoux, J.-L. / Pelpel, P., **Enseigner avec l'audiovisuel**, Les éditions de l'organisation,

Complementary Bibliography

Lancien, Th., **Le Multimédia**, CLE International,

Barroso Osuna, J. / Cabero Almenara, J. (Coords.), **Nuevos escenarios digitales**, Pirámide,

Mangenot, Fr. / Louveau, E., **Internet et la classe de langue**, CLE International,

Cabero, J. / Martínez, Fr. / Salinas, J., **Medios audiovisuales y Nuevas tecnologías para la formación en el s. XXI**, Eductec,

Olliver, Chr. / Puren, L., **Le web 2.0 en classe de langue**, Éditions Maison des langues,

Guichon, N., **Vers l'intégration des Tics dans l'enseignement des langues**, Didier,

tv5monde, <https://www.tv5monde.com>,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Lingua francesa e a súa didáctica/O05G120V01505

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Situacións de comunicación en lingua estranxeira: Francés/O05G120V01906

Subjects that it is recommended to have taken before

Idioma estranxeiro I: Francés/O05G110V01405

Idioma estranxeiro II: Francés/O05G110V01931

Aprendizaxe da lingua estranxeira: Francés/O05G110V01508

Other comments

Recoméndase un nivel b1 do idioma francés como mínimo para poder consultar a bibliografía e explorar os recursos de francés; ter cursado as materias de francés lingua estranxeira, seguir a modalidade de avaliación continua e vir a clase con regularidade.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme as directrices da FETS.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Foreign language through new technologies: English**

Subject	Foreign language through new technologies: English			
Code	O05G110V01934			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish English			
Department				
Coordinator	Fernández Carballo-Calero, María Victoria			
Lecturers	Fernández Carballo-Calero, María Victoria			
E-mail	victoria@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	Integration of new information and communication technologies (ICTs) in the English language teaching and learning process.			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B6	Know how language evolves in early childhood, learn to identify possible problems and assure adequate evolution. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Oral and written expression, as well as mastery in the use of the different expression techniques.
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.
C42	To know the syllabus of language and reading and writing for this stage as well as the theories of acquisition and development of the relevant learning contents.
C44	To know and master techniques of oral and written expression.
C46	To understand the transition from speech to writing and to learn the different registers and uses of language.
C48	To approach situations of language learning in multilingual contexts.
C49	To recognize and appreciate the appropriate use of verbal and non-verbal language.
C52	To be able to promote a first approach to a foreign language.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D3	Oral and written communication
D4	Knowledge of foreign language
D5	Knowledge of informatics
D6	Information management capacity
D7	Troubleshooting
D8	Decision-making
D9	Team Work
D12	Critical reasoning

D13 Critical reasoning
D14 Ethical commitment
D15 Autonomous learning
D16 Adaptation to new situations
D17 Creativity
D18 Leadership

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Ability to use ICTs as an educational resource for mastering the rules underlying language use, in relation to the phonological, morphological, syntactic, semantic, and lexical components.	A1 A2 A3	B6 B11	C42 C44 C46 C48 C49 C52	D2 D4 D5 D16
2. Ability to use ICTs as a teaching resource for mastering the different registers, linguistic varieties and sociocultural rules.		B4 B7 B11	C42 C44 C46 C48 C49 C52	D4 D5 D13 D15 D17
3. Ability to use ICTs as a teaching resource for the creation of texts of different types and interpretation of their meaning.		B1 B2	C42 C44 C46 C48 C49 C52	D1 D4 D5 D6 D7 D8 D14 D16 D17 D18
4. Ability to use ICTs as a teaching resource for involvement in both cognitive and attitudinal aspects, in a constant dialogue with individuals from another community.		B4 B5 B6 B7 B11 B12	C42 C44 C46 C48 C49 C52	D4 D5 D9 D12 D13 D15 D16 D17
5. Ability to use ICTs as a teaching resource for mastering verbal and non-verbal communication strategies that compensate for communication deficiencies or to achieve greater effectiveness in communication.		B11 B12	C42 C44 C46 C48 C49 C52	D3 D4 D5 D7 D8 D16 D17

Contents

Topic	
1. Office programs	(*)-
2. Audio programs	(*)-
3. CD-ROM. Email	(*)-
4. Websites for teaching the foreign language. WebQuests	(*)-
5.Chat	(*)-
6. Authoring tools and creation of interactive exercises	(*)-
7. Blogs	(*)-
8. Audio/video conferencing	(*)-
9. Virtual learning environments	(*)-
10. Creation of your own websites	(*)
11. Concordance programs	(*)-

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	1	1	2
Lecturing	9	10	19
Laboratory practical	32	21	53
Presentation	1	3	4
Autonomous problem solving	2	8	10
Discussion Forum	1	3	4
Mentored work	1	2	3
Previous studies	1	3	4
Objective questions exam	1	9	10
Essay	3	28	31
Self-assessment	1	9	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Activities aimed at establishing contact with the students and gathering information about them, as well as presenting the course
Lecturing	Presentation by the teacher of the subject content, theoretical foundations and/or guidelines for a task, exercise, or project to be developed by the student
Laboratory practical	Activities involving the application of knowledge to specific situations and the acquisition of basic and procedural skills related to the subject being studied. They are carried out autonomously through ICT (Information and Communication Technologies).
Presentation	Presentation by the students in front of the teacher and/or a group of students on a topic related to the course content or the results of an assignment, exercise, or project. This can be carried out individually or in groups
Autonomous problem solving	Activity in which problems and/or exercises related to the subject are presented. The student must carry out the analysis and resolution of the problems and/or exercises independently
Discussion Forum	Activities carried out in a virtual environment where various topics related to the academic and/or professional field are discussed
Mentored work	The student, individually or in groups, prepares a document on the subject matter or works on seminars, research projects, reports, essays, reading summaries, lectures, etc. This is generally an autonomous activity carried out by the student(s) that involves information searching and gathering, reading and handling of bibliography, and writing
Previous studies	Search, reading, and work with documentation carried out autonomously by students prior to classes or laboratory practices.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Autonomous problem solving	Attention to and resolution of students' questions with the aim of guiding and supporting the learning process
Mentored work	Attention to and resolution of students' questions with the aim of guiding and supporting the learning process
Laboratory practical	Attention to and resolution of students' questions with the aim of guiding and supporting the learning process
Tests	Description
Essay	Attention to and resolution of students' questions with the aim of guiding and supporting the learning process

Assessment

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Laboratory practical	Practice sessions conducted in the language lab under the teacher's supervision. Monitoring will be carried out using direct observation techniques. In certain specific cases, students will be required to submit results.	30	A1 B1 A2 B2 A3 B4 B5 B7 B11	C52	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18
Objective questions exam	Multiple-choice test on the theoretical content of the subject. When deemed appropriate by the teaching staff, the written exam may be complemented with an oral exam	30	B6 B12		D1 D4 D7 D14
Essay	Presentation of a final paper or project. Submission in digital format within the specified deadline is required. Evaluation will consider, among other aspects, content, structure, originality, and appropriate use of the English language.	40	B4 B7 B11	C52	D1 D2 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18

Other comments on the Evaluation

Attendance of at least 80% of the in-person sessions is required to be evaluated through the specified weightings. To pass the course, a minimum score of 50% in each section is necessary. If one part of the course (theoretical or practical) is passed, its grade will be retained until the July session.

If a student cannot be assessed through continuous evaluation, they must, on the official exam date, take a test on the theoretical content of the subject, which accounts for up to 3 points of the final grade, and submit the project in digital format, which accounts for up to 7 points of the final grade. To pass the course, it is necessary to obtain 50% of the established grade in each part (theory and practice), which means 1.5 points in theoretical content and 3.5 points in practical content. If one part of the course (theoretical or practical) is passed, its grade will be retained until the July session.

Exam date: Check the faculty website in the "Datas exames" menu.

In line with the inclusive nature of the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE (PAT) program.

The use of AI tools in the assessment activities of this subject must be in accordance with the FESW guidelines (Teaching Guides □ Faculty of Education and Social Work) and the regulations established by UVigo.

Sources of information

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Dudeney, G., & Hockly, N., **How to teach English with technology**, Pearson □ Longman, 2007

Gordon-Smith, D., & Baber, E., **Teaching English with information technology**, Modern English Publishing, 2005

Fernández-Carballo, M.V., **The EFL teacher and the introduction of multimedia in the classroom**, 2001

Fernández-Carballo, M.V., **Aprendiendo inglés en la Red**, Abecedario, 2008

Levy, M., **Computer-assisted language learning: Context and conceptualization**, Oxford University Press, 1997

Villatoro, J., **La Web 2.0 aplicada a la enseñanza del ELE**, 2008

Warschauer, M., **Computer-assisted language learning: an introduction**, Logos International,

Recommendations

Other comments

IT IS RECOMMENDED:

Regular attendance to theory and practice sessions.

Basic computer skills.

A positive and receptive attitude towards experimenting/exploring the vast possibilities offered by new technologies in the field of foreign language (English) learning/teaching.

IDENTIFYING DATA**Situacións de comunicación en lingua estranxeira: Francés**

Subject	Situacións de comunicación en lingua estranxeira: Francés			
Code	O05G110V01935			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2c
Teaching language	Francés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	García Fernández, Manuel Ángel			
Lecturers	García Fernández, Manuel Ángel			
E-mail	manuelangel.garcia@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	O obxectivo desta materia é proporcionar aos futuros mestres/as unha visión metodolóxica sobre o ensino da lingua francesa e profundizar con eles no enfoque comunicativo, con especial fincapé en situacións nas que comunicamos habitualmente. Ademais da abordaxe experiencial como estudantes do idioma, os alumnos en tanto que futuros docentes poderán explotar como xerar situacións de comunicación na aula.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
C52	Ser capaz de fomentar unha primeira aproximación a unha lingua estranxeira.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información

D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Diseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro	A3 A4 A5	B2 B3 B9 B12	C61	D2 D6 D9 D10 D17 D21 D22
2. Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativo e promovelos entre os estudantes	A3 A5	B2 B3 B4 B10 B11	C61	D5 D10 D16 D21 D22
3. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües.		B5	C50 C52	D3 D4 D5 D11 D12 D13 D20
4. Diseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá	A3	B3 B7 B8		D8 D10 D12 D13 D14 D15
5. Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación			C43 C51 C52	D3 D4
6. Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes	A4	B2	C51 C61	D2 D8 D18 D20 D22
7. Identificar os tipos de actividades comunicativas nos ámbitos persoal, público, profesional e educativo.			C43 C51 C52	D3 D4
8. Elaborar tarefas (situacións de comunicación) que contemplen os distintos tipos de actividades comunicativas en distintos ámbitos adecuadas ao nivel A1 do Marco.			C43 C51 C52	D3 D4 D8 D10 D17 D18 D20 D21 D22
9. Elaborar esquemas cognitivos que permitan elaborar cada tarefa en subtarefas	A4		C51 C61	D7 D21

10. Saber relacionar a tarefa co seu correspondente nivel de referencia (A1 do Marco Común Europeo)	C43 C51 C52	D1 D20
11. Determinar as competencias xerais e comunicativas que corresponden a cada subarea.	C51 C52	D4 D20
12. Levar a cabo tarefas representándoas na aula	C43 C51 C52	D2 D3 D4 D9 D19 D21
13. Saber utilizar as escalas holísticas e específicas para a avaliación das tarefas	C43 C61	

Contidos

Topic

1. Introducción aos conceptos básicos das actividades comunicativas.	1. A clase de lingua. O contexto material. Os actores.
2. O contexto de uso da lingua.	2. A lingua materna. A lingua segunda e estranxeira.
3. O discurso como unidade básica de comunicación.	3. As competencias básicas de comunicación.
4. A Avaliación a través dos niveis.	4. As ferramentas institucionais e os enfoques metodolóxicos.
5. Fichas prácticas: oral e escrito.	5. Prácticas de clase.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	10	20	30
Presentación	5	11	16
Prácticas de laboratorio	10	10	20
Traballo tutelado	18	20	38
Actividades introductorias	1	0	1
Prácticas con apoio das TIC	0	25	25
Lección maxistral	5	11	16
Práctica de laboratorio	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Exercicios ou problemas a elaborar na clase.
Presentación	Exposicións preparadas polos alumnos a presentar na clase sobre un tema concreto.
Prácticas de laboratorio	Prácticas a realizar na clase.
Traballo tutelado	Exercicios a realizar na clase
Actividades introductorias	Actividades a realizar polo alumno na clase a modo de introdución dun tema.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades a realizar polo alumnado fóra da clase
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dalgún aspecto do temario.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Os exercicios serán obxecto de corrección en clase.
Prácticas de laboratorio	Ofrecerase avaliación retroactiva para resolver dúbidas.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Traballo tutelado	Proba na que se presenta unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc	30	A3 B2 B4 B11	C43 C52	D1 D2 D3 D4 D6 D14 D17 D18
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia	40		C43 C52	D1 D6 D18
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	30	A3 B11	C43 C52	D1 D18

Other comments on the Evaluation

Os alumnos que asistan con regularidade a clase (5 faltas máximo sin xustificar) acolleranse á modalidade de avaliación continua: exposicións e controlos puntuais 40% ; prácticas de fichas de situacións de comunicación oral e escrita, 60 %.

Aqueles alumnos/as que superen a materia durante o curso terán de presentarse ao exame final na convocatoria de maio ou xullo, que consistirá nun exame cunha parte teórica (50%) da materia desenvolvida no curso e unha parte práctica de fichas de comunicación (50%). As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, por lo tanto, como aprobadas neste curso académico.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme as directrices da FETS.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Data do exame: Consultar a web da facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Bertocchini, P. / Costanza, E., **Manuel de formation pratique**, Clé international,

Cuq, J.P. / Gruca, I., **Cours de didactique du français langue étrangère et seconde**, Pug,

Complementary Bibliography

Sophie Moirand, **Enseigner à communiquer en langue étrangère**, Clé internationale,

Sophie Moirand, **Situations d'écrit**, clé internationale,

Courtillon, J., **Elaborer un cours de FLE**, Hachette,

Vigner, G., **Enseigner le français comme langue seconde**, Clé international,

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Lingua estranxeira a través das novas tecnoloxías: Francés/O05G120V01905

Idioma estranxeiro: Francés/O05G120V01904

Subjects that it is recommended to have taken before

Lingua francesa e a súa didáctica/O05G120V01505

Idioma estranxeiro I: Francés/O05G110V01405

Idioma estranxeiro II: Francés/O05G110V01931

Other comments

Convén ter un nivel de lingua francesa B1.

Recoméndase seguir a modalidade da avaliación continúa.

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme as directrices da FETS.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

IDENTIFYING DATA**Foreign language communication situations: English**

Subject	Foreign language communication situations: English			
Code	005G110V01936			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2nd
Teaching language	English			
Department				
Coordinator	de Prada Creo, Elena			
Lecturers	de Prada Creo, Elena			
E-mail	edeprada@uvigo.es			
Web				
General description	(*)O obxectivo desta materia é proporcionar ao futuro profesorado unha visión metodolóxica sobre o ensino da lingua inglesa e profundar con elas y eles no enfoque comunicativo, con especial fincapé en situacións nas que comunicamos habitualmente. Ademais da abordaxe experiencial como estudantes do idioma, as y os alumnos en tanto que futuros docentes poderán explorar como xerar situacións de comunicación na aula.			

Training and Learning Results

Code				
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.			
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.			
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.			
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.			
A5	Students have developed the necessary learning skills to undertake further studies with a high degree of autonomy.			
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.			
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.			
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.			
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.			
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.			
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.			
C42	To know the syllabus of language and reading and writing for this stage as well as the theories of acquisition and development of the relevant learning contents.			
C43	To develop speaking and writing skills.			
C44	To know and master techniques of oral and written expression.			
C46	To understand the transition from speech to writing and to learn the different registers and uses of language.			
C48	To approach situations of language learning in multilingual contexts.			
C49	To recognize and appreciate the appropriate use of verbal and non-verbal language.			
C51	To acquire literary training and knowledge of children's literature in particular.			
C52	To be able to promote a first approach to a foreign language.			
C61	Control and follow-up the educational process and, especially teaching and learning by mastering the techniques Procedure-based and the strategies needed.			
D1	Capacity for analysis and synthesis			
D2	Capacity for organisation and planning			
D3	Oral and written communication			
D4	Knowledge of foreign language			
D5	Knowledge of informatics			
D6	Information management capacity			
D7	Troubleshooting			
D8	Decision-making			

D9 Team Work
D10 Work in an international context
D11 Skills in interpersonal relations
D12 Critical reasoning
D13 Critical reasoning
D14 Ethical commitment
D15 Autonomous learning
D16 Adaptation to new situations
D17 Creativity
D18 Leadership
D19 Knowledge of other cultures and customs
D20 Initiative and an entrepreneurial spirit
D21 Motivation for quality

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
(*)	A1	B2	C42	D2
	A2	B12	C43	D6
	A3		C44	D9
	A4		C46	D10
	A5		C48	D17
			C49	D21
			C52	
(*)	A3	B2	C42	D5
		B4	C43	D10
		B11	C44	D16
			C46	D21
			C48	
			C49	
			C52	
(*)3. Address with efficiency situations of learning of tongues in contexts *multiculturales and *plurilingües.	B5		C43	D3
			C44	D4
			C46	D5
			C49	D11
				D12
				D13
				D20
(*)4. Design and regulate spaces of learning in contexts of diversity and that attend to the equality of gender, to the equity and to the respect to the human rights that conform the values of the citizen training.	A3	B7		D8
				D10
				D12
				D13
				D14
				D15
(*)			C43	D3
			C52	D4
(*)6. Develop and evaluate contents of the curriculum by means of appropriate didactic resources and promote the corresponding competitions in the students.	A4	B2	C42	D2
			C49	D8
				D18
				D20
(*)To. Identify the types of communicative activities in the personal fields, public, professional and educational.			C43	D3
			C52	D4
(*)*B. Elaborate tasks (situations of communication) that contemplate the distinct types of communicative activities in distinct fields, suitable to the level To.1 of the Frame.			C43	D3
			C52	D4
				D8
				D10
				D17
				D18
				D20
				D21
(*)*C. Elaborate cognitive diagrams that allow to divide each task in *subtareas.	A4		C46	D4
			C49	D7
				D21
(*)			C43	D1
			C51	D20
			C52	

(*)	C51 C61	D4 D20
(*)12. Carry out the task representing it in the classroom.	C43 C52	D2 D3 D4 D9 D19 D21
(*)13. Know use the scales *holísticas and specific for the evaluation of the tasks.	C42 C43	

Contents

Topic	
(*)1. Introduction to the basic concepts of the communicative activities.	(*)
(*)2. The context of the use of the tongue.	(*)
(*)3. The speech like basic unit of communication.	(*)
(*)4. The cognitive diagrams like tool to structure the tasks.	(*)
(*)6. The evaluation through the levels of reference	(*)

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Mentored work	18	29	47
Presentation	10	29	39
Introductory activities	1	3	4
Project based learning	18	22	40
Laboratory practice	5	15	20

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Mentored work	Students develop exercises or projects in the classroom under the guidelines and supervision of the teacher. Its development may be linked to autonomous activities of the students. Presentation by the students before the teacher and/or a group of students of a topic about the contents of the subject or the results of a work, exercise, project... It can be carried out individually or in a group. Activities aimed at making contact and gathering information about the students, as well as presenting the subject.
Presentation	Students develop exercises or projects in the classroom under the guidelines and supervision of the teacher. Its development may be linked to autonomous activities of the students. Presentation by the students before the teacher and/or a group of students of a topic about the contents of the subject or the results of a work, exercise, project... It can be carried out individually or in a group. Activities aimed at making contact and gathering information about the students, as well as presenting the subject.
Introductory activities	Activities aimed at making contact and gathering information about the students, as well as presenting the subject.
Project based learning	The methodology will focus on the efficacy of collaboration and negotiation tasks among participants, with the primary aim of producing a final output.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Mentored work	Mentored work
Presentation	Presentations

Assessment

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Mentored work	Mentores work	30	A3 A4 A5	B2 B4 B5 B7 B11 B12	C43 C44 C46 C48 C49 C51 C52 C61	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Presentation	Presentations	30	A3 A4 A5	B2 B4 B5 B7 B11 B12	C42 C43 C44 C46 C48 C49 C51 C52 C61	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Project based learning	Project based learning	30				
Laboratory practice	Laboratory practice	10			C42 C43 C44 C46 C48 C49 C51 C52 C61	D1 D2 D6 D9 D12 D17

Other comments on the Evaluation

In order to pass the course it will be an essential requirement to pass (with a minimum of 50%) each of the four sections mentioned above to make the average. The exams, papers, presentations and expositions will be done in English. In case of PLAGIARISM the grade will be FAIL.

Class attendance will be monitored. In the second call and for students who do not take the continuous evaluation and/or do not attend 80% of the classes, a final exam will be held to cover all the contents and skills. It will consist of a long answer written exam (50%) and an oral exam (50%).

The parts of the course passed in the 1st opportunity, will not be subject to evaluation in the 2nd opportunity, being considered, therefore, as passed in that academic year.

Date of the exam: Consult the faculty website in the menu [\[Datos exames\]](#).

In coherence with the inclusive character that characterizes the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE program (PAT).

The use of AI tools in the evaluation activities of this course must adhere to responsible, ethical, and transparent use, in accordance with the guidelines of the FETS (Regulations and Forms □ Faculty of Education and Social Work) and the Regulations established by UVigo.

Sources of information

Basic Bibliography

De Prada Creo, E., **Communicative Situations (apuntes de la asignatura)**, 2025

Complementary Bibliography

Agencia de Programas Educativos Europeos, **Portfolio Europeo de las Lenguas (PEL)**, Comité Nacional para el desarrollo del PEL, 2003

Council of Europe, **Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment**, Cambridge University Press & Modern Languages, 2001

González Piñeiro, M., Guillén Díaz, C. y Vez, J.M., **Didáctica de las lenguas modernas: Competencia plurilingüe e intercultural**, Editorial Síntesis, 2010

Frank, C., Rinvulcri, M. y Berer, M., **Challenge to Think**, OUP, 1982

Hadfield, C. y Hadfield, J., **Writing Games**, Nelson, 1990

Hadfield, J., **Elementary Communication Games**, Nelson, 1984

Hadfield, J., **Intermediate Communication Games**, Nelson, 1990

Hadfield, J., **Advanced Communication Games**, Nelson, 1987

Klippel, F., **Keep Talking**, Cambridge University Press, 1984

Maley, A. y Duff, A., **Drama Techniques in Language Learning**, Cambridge University Press, 1982

Morgan, J. y Rinvulcri, M., **The Q Book**, Longman, 1988

Rinvulcri, M., **Grammar Games**, Cambridge University Press, 1984

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Foreign language teaching: English/O05G120V01916

Foreign language through children's literature: English/O05G120V01914

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Foreign language: English/O05G120V01907

Subjects that it is recommended to have taken before

English language and its teaching/O05G120V01507

IDENTIFYING DATA**Foreign language through children's or young people's literature: French**

Subject	Foreign language through children's or young people's literature: French			
Code	005G110V01937			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly French			
Department				
Coordinator	Míguez Álvarez, Carla María			
Lecturers	Míguez Álvarez, Carla María			
E-mail	camiguez@uvigo.es			
Web				
General description	Know the genres of children's literature and their possibilities in relation to the teaching-learning of French as a foreign language. Once the subject has been successfully completed, students will reach the B1 level of the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR).			
	English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) materials and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.
A5	Students have developed the necessary learning skills to undertake further studies with a high degree of autonomy.
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B6	Know how language evolves in early childhood, learn to identify possible problems and assure adequate evolution. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Oral and written expression, as well as mastery in the use of the different expression techniques.
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
B12	Understand the role, possibilities and limits of education in today's society and the core competencies affecting higher education schools and their professionals. Know the quality improvement models that can be applied to educational centres.
C42	To know the syllabus of language and reading and writing for this stage as well as the theories of acquisition and development of the relevant learning contents.
C43	To develop speaking and writing skills.
C44	To know and master techniques of oral and written expression.
C46	To understand the transition from speech to writing and to learn the different registers and uses of language.
C48	To approach situations of language learning in multilingual contexts.
C49	To recognize and appreciate the appropriate use of verbal and non-verbal language.
C50	To know and use appropriate resources for promotion of reading and writing habits.
C51	To acquire literary training and knowledge of children's literature in particular.
C52	To be able to promote a first approach to a foreign language.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning

D3 Oral and written communication
D4 Knowledge of foreign language
D6 Information management capacity
D7 Troubleshooting
D9 Team Work
D11 Skills in interpersonal relations
D12 Critical reasoning
D13 Critical reasoning
D14 Ethical commitment
D15 Autonomous learning
D16 Adaptation to new situations
D18 Leadership
D20 Initiative and an entrepreneurial spirit
D21 Motivation for quality

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Collaborate with the different sectors of the educational community and the social environment. Assume the educational dimension of the teaching function and promote democratic education for an active citizenship.	A1 A2 A3 A4 A5 B11	B2 B4 B5 B6 B7	C49 C50 C52	D9 D13 D14 D15
2. Maintain a critical and autonomous relationship with respect to knowledge, values and public and private social institutions.	A3 B5 B11 B12	B4		D1 D2 D16 D20
3. Value individual and collective responsibility in achieving a sustainable future.				D11 D15
4. Know and apply information and communication technologies in the classroom. Selectively discern audiovisual information that contributes to learning, civic formation and cultural richness.		B11	C43 C52	D6 D16
5. Acquire literary training and become familiar with children's literature and its subgenres. Explore the importance of children's literature in the development and education of young people.		B2	C43 C44 C51	D18 D20
6. Express themselves in a creative and playful way in a foreign language, orally and in writing.			C43 C44 C48 C50 C51	D4 D18 D20
7. Develop and evaluate curriculum content through appropriate didactic resources and promote creative competence in students.		B1	C42 C49	D1 D2 D7 D18 D21
8. Recognize children's literature as a valuable source of foreign language input for both elementary school students and students in training. Adopt the reading of children's literature as a permanent foreign language learning strategy.		B2 B4		D4 D18 D20
9. Develop a critical view of the children's literature texts studied. Reach an understanding of the values transmitted by children's literature, which allows the promotion of gender equality, equity and respect for human rights that make up the values of citizenship formation.		B2 B4 B5		D1 D15
10. Understand the main idea and plot of films and radio or television programs related to the field of children's literature.			C43 C44 C46 C48 C50	D1 D3 D4
11. Understand the description of events, feelings and desires expressed in works of children's literature.		B2 B4	C44 C49 C50	D1 D12
12. Understand written texts in the field of children's literature, from diverse cultures and historical moments.		B4 B5	C50 C51	D3 D4 D13
13. Know how to narrate a story or tale, the plot of a book or film, and be able to communicate, elaborate and justify impressions and opinions derived from them.			C43 C44 C48 C49	D1 D3 D4 D20

14. Be able to write critical texts describing their impressions of works of children's literature.		C43	D1
		C44	D3
			D4
			D16
15. Understand children's and young people's literature as a stimulus for their own creativity and be able to write their own creative texts corresponding to its different subgenres.	B2	C49	D3
		C50	D4
		C51	D16
			D18
			D21

Contents

Topic

1 - Introduction	I. What is children's literature? II. The creative and playful use of the word in the infant and primary classroom and in the context of training of trainers.
2 - Lullabies, songs and rhymes.	I. The origin and morphology of lullabies. II. The use of lullabies in the infant and primary classroom.
3 - Children's books, active stories, total physical response.	I. Model of a didactic unit based on a children's book. II. Presentation of a didactic unit prepared by the students in the classroom
4 - Comics in the children's world and in the classroom.	I. Use of comics in the foreign language classroom.
5 - Fairy tales, folk legends and traditional stories.	I. The evolution of a fairy tale: archaic, traditional, postmodern. II. The morphology of fairy tales. III. Creative writing of a fairy tale.
6 - Children's poetry: for children or by children?	I. Tongue twisters, limericks, haikus and creative writing of poems.
7- Juvenile literature: short stories and (post) modern fairy tales.	I. Exploring traditional and modern formats. II. The picture book and the object book. III. Creative rewriting of a story from another narrative perspective.
8 - Juvenile literature: novels. Creative anticipation of the plot from the title, cover etc.	I. Choice of a novel and work on listening and reading comprehension. II. Creative exposition of the contents of the novel through dramatization and/or play activities.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	2	0	2
Practices through ICT	5.5	10.5	16
Flipped Learning	10	12	22
Learning-Service	10	25	35
Project based learning	20	40	60
Presentation	5	10	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Activities aimed at contacting and gathering information about the students, as well as presenting the subject.
Practices through ICT	Activities of application of knowledge to concrete situations and acquisition of basic and procedural skills related to the subject matter. They are developed through ICT in an autonomous way.
Flipped Learning	The student develops exercises or projects in the classroom under the guidelines and supervision of the teacher. Its development may be linked to the student's autonomous activities.
Learning-Service	Combines learning and community service processes in a single articulated project where participants learn to work on the real needs of the environment in order to improve it.
Project based learning	Performing activities that allow the cooperation of various subjects and students face, working together, to open problems. Allow coaching, among others, the cooperative learning skills, leadership, organizational, communication and strengthening relationships.
Presentation	Presentation by the students to the teacher and/or a group of students of a topic on the contents of the subject or the results of a work, exercise, project, etc.... It can be carried out individually or in a group.

Personalized assistance

Methodologies	Description
---------------	-------------

Flipped Learning	The work to be exhibited will be the result of student/teacher collaboration for the correct development of the processes required during the elaboration and also the resolution of doubts during office hours prior to the exhibition.
Practices through ICT	The work to be exhibited will be the result of student/teacher collaboration for the correct development of the processes required during the elaboration and also the resolution of doubts during office hours.
Learning-Service	The work to be exhibited will be the result of student/teacher collaboration for the correct development of the processes required during the elaboration and also the resolution of doubts during office hours.
Project based learning	The work to be exhibited will be the result of student/teacher collaboration for the correct development of the processes required during the elaboration and also the resolution of doubts during office hours.
Presentation	The work to be exhibited will be the result of student/teacher collaboration for the correct development of the processes required during the elaboration and also the resolution of doubts during office hours prior to the exhibition.

Assessment						
	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Practices through ICT	Activities of application of knowledge to concrete situations and acquisition of basic and procedural skills related to the subject matter. They are developed through ICT in an autonomous way.	10	A4	B1	C42	D1
				B6	C43	D2
				B7	C44	D3
					C46	D4
					C48	D6
					C49	D7
					C50	D9
					C51	D11
					C52	D12
						D13
						D14
						D15
						D21
Flipped Learning	The student develops exercises or projects in the classroom under the guidelines and supervision of the teacher. Its development may be linked to the student's autonomous activities.	20	A1		C42	D1
			A2		C43	D2
			A3		C44	D3
			A4		C46	D4
			A5		C48	D12
					C49	D13
					C50	D14
					C51	D15
					C52	D16
						D18
						D20
						D21
Learning-Service	Design and implementation of a project related to the promotion of reading in French.	20	A2	B1	C42	D1
			A4	B2	C43	D2
			A5	B4	C44	D3
				B5	C46	D4
				B6	C48	D6
				B7	C49	D7
				B11	C50	D9
				B12	C51	D11
					C52	D12
						D13
						D14
						D16
						D20

Project based learning	Performing activities that allow the cooperation of various subjects and students face, working together, to open problems. Allow coaching, among others, the cooperative learning skills, leadership, organizational, communication and strengthening relationships.	40	A1 B1 C42 D1 A2 B6 C43 D2 A3 B7 C44 D3 A4 B11 C46 D4 C48 D6 C49 D7 C50 D9 C51 D11 C52 D12 D13 D20 D21
Presentation	Presentation by the students to the teacher and/or a group of students of a topic on the contents of the subject or the results of a work, exercise, project, etc.... It can be carried out individually or in a group.	10	B11 C43 D1 C44 D2 C46 D7 C48 D9 C49 D11 C51 D12 D13 D14 D18 D20 D21

Other comments on the Evaluation

Students who, for justified reasons, are unable to ATTEND regularly, will be assessed using the same tests and assignments as students in the continuous assessment mode. The student will be provided with guide documents available in the Moovi platform. Communicate to the teacher your decision to adhere to the global assessment methodology in the first six weeks of the beginning of the four-month period in order to establish a work plan.

The parts of the subject passed in the 1st opportunity will not be subject to assessment in the 2nd opportunity, being considered, therefore, as passed in that academic year.

The place of publication of the qualifications and the revision will be on the notice board in the office of the lecturer responsible and/or on the Moovi platform or any other digital space specified. If the student does not specify this during the first week of class, it is understood that they give their permission for their data (full name) to appear in the lists of marks, both in Moovi and in any other space. The revision date will be the date published by the faculty or, alternatively, by the teaching staff.

The official dates of the exams can be consulted on the Faculty's website, in the space EXAMS DATES.

In coherence with the inclusive nature that characterises the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE (Support for students with Specific Educational Needs) programme (Tutorial Action Programme - PAT).

With the aim of favouring the reconciliation of working life and academic training, the contents, planning, methodological resources and assessment system will be adapted for students on the bridging course, guaranteeing, in all cases, the achievement of the competences and learning outcomes established in this document. A specific folder will be opened on the Moovi platform in which information will be provided on the assessment tasks and tests that will guide the development of this subject for students on the bridging course or practising professionals.

The use of AI tools in the assessment activities of this course must adhere to responsible, ethical and transparent use, in accordance with the guidelines of FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) and the regulations established by the UVigo.

Sources of information

Basic Bibliography

Van der Linden, Sophie, **Tout sur la littérature jeunesse : de la petite enfance aux jeunes adultes**, Gallimard Jeunesse, 2021

Nières-Chevrel, Isabelle, **Introduction à la littérature de jeunesse**, Didier Jeunesse, 2010

Gourévitch, Jean-Paul, **ABCdaire illustré de la littérature jeunesse**, L'Atelier du Poisson Soluble, 2013

Anne Godard, **La Littérature dans l'enseignement du FLE**, Didier, 2015

Brasseur, Philippe, **1001 activités autour du livre : raconter, explorer, jouer, créer**, Casterman, 2007

Complementary Bibliography

Fiévet, Martine, **Littérature en classe de FLE**, CLE International, 2013

Soussan, Patrick Ben, **Qu'apporte la littérature jeunesse aux enfants? Et à ceux qui ne le son plus**, Érès, 2014

Prince, Nathalie, **La littérature de jeunesse, 3e édition**, Armand Colin, 2021

Rayna, Silvie, Séguret, Chloé, et Touchard, Céline, **Lire en chantant des albums de comptines**, Érès, 2015

Bernière, Vincent, **Les grands maîtres de la BD mondiale : Giraud, Hergé, Pratt, Tezuka**, Beaux-Arts Éditions, 2019

Lesage, Sylvain, **L'effet livre: Métamorphoses de la bande dessinée (Iconotextes)**, Presses universitaires François-Rabelais, 2022

Denise, Manuelle, et Lauginie, Aliette, **Il était une fois des contes**, PUG, 2014

Niklas-Salminen, Aïno, **Création poétique chez l'enfant**, Presses universitaires de Provence, 2013

Pierre, Marjolaine, et Treffandier, Frédérique, **Les Outils malins du FLE : Jeux de théâtre**, PUG, 2012

Prince, Nathalie, **La littérature de jeunesse en question(s)**, Presses universitaires de Rennes, 2016

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Foreign language 2: French/O05G110V01931

Foreign language: French/O05G120V01904

Other comments

This subject is part of a faculty committed to the sustainability of the environment and people. In line with this philosophy, this course will promote educational practices based on materials with a low environmental impact in line with the principles of sustainability (SDGs).

It is recommended that, at the beginning of the course, students have a level of A2 (according to the Common European Framework of Reference for Languages) in French.

IDENTIFYING DATA**Foreign language through children's or young people's literature: English**

Subject	Foreign language through children's or young people's literature: English			
Code	O05G110V01938			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2nd
Teaching language	English			
Department				
Coordinator	de Prada Creo, Elena			
Lecturers	de Prada Creo, Elena			
E-mail	edeprada@uvigo.es			
Web				
General description	(*)Coñecer os géneros da literatura infantil e as súas posibilidades en relación coa ensinanza-aprendizaxe do inglés como lingua estranxeira			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students have shown to have and understand knowledge in an area of study based on general secondary education, and are at a level in which they can have recourse to advanced textbooks and also to have updated knowledge on the progress made in their field of study.
A2	Students know how to apply knowledge in their work or vocation in a professional manner and have competences that are usually proven through preparation and defence of arguments and problem-solving in their area of study.
A3	Students have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their study area) to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students can transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised public.
A5	Students have developed the necessary learning skills to undertake further studies with a high degree of autonomy.
B1	Know the objectives, curricular content, and the evaluation criteria in primary education.
B2	Promote and facilitate early childhood learning from a global and integrating perspective, in the different psychomotor, cognitive, emotional and volitional dimensions.
B4	Promote coexistence in and out of the classroom and address peaceful resolution of conflicts. Know how to systematically follow learning and coexistence contexts and reflect on them.
B5	Group reflection on acceptance of rules and respect for others. Boost autonomy and singularity of each student via the management of emotions, feelings and values in early childhood.
B6	Know how language evolves in early childhood, learn to identify possible problems and assure adequate evolution. Effectively address language learning situations in multicultural and multilingual contexts. Oral and written expression, as well as mastery in the use of the different expression techniques.
B7	Know the educational implications of information and communication technologies and, in particular, of television in early childhood.
B11	Reflect on classroom practices to innovate and improve educational tasks, acquire habits and skills for autonomous and cooperative learning, and promote them among students.
C42	To know the syllabus of language and reading and writing for this stage as well as the theories of acquisition and development of the relevant learning contents.
C43	To develop speaking and writing skills.
C44	To know and master techniques of oral and written expression.
C46	To understand the transition from speech to writing and to learn the different registers and uses of language.
C48	To approach situations of language learning in multilingual contexts.
C49	To recognize and appreciate the appropriate use of verbal and non-verbal language.
C50	To know and use appropriate resources for promotion of reading and writing habits.
C51	To acquire literary training and knowledge of children's literature in particular.
C52	To be able to promote a first approach to a foreign language.
C67	These competences, and those from the remaining subjects, will be reflected in the final year dissertation, to reflect the training acquired in all subjects described herein.
D1	Capacity for analysis and synthesis
D2	Capacity for organisation and planning
D4	Knowledge of foreign language
D7	Troubleshooting
D9	Team Work
D11	Skills in interpersonal relations
D12	Critical reasoning

D13 Critical reasoning
D14 Ethical commitment
D15 Autonomous learning
D16 Adaptation to new situations
D18 Leadership
D20 Initiative and an entrepreneurial spirit
D21 Motivation for quality

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
(*)1. Colaborar con los distintos sectores de la comunidad educativa y del entorno social. Asumir la dimensión educadora de la función docente y fomentar la educación democrática para una ciudadanía activa.	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B4 B5 B6 B7 B11	C49 C50 C52	D9 D13 D14 D15
(*)2. Mantener una relación crítica y autónoma respecto de los saberes, los valores y las instituciones sociales públicas y privadas.	A3	B4 B5 B11	C67	D1 D2 D16
(*)3. Valorar la responsabilidad individual y colectiva en la consecución de un futuro sostenible.				D11 D15
(*)4. Conocer y aplicar en las aulas las tecnologías de la información y de la comunicación. Discernir selectivamente la información audiovisual que contribuya a los aprendizajes, a la formación cívica y a la riqueza cultural.		B11	C43 C52	D16
(*)5. Adquirir formación literaria y familiarizarse con la literatura infantil y sus subgéneros. Explorar la importancia de la literatura infantil en el desarrollo y la educación de los jóvenes.	A4	B2	C43 C44 C51	D18 D20
(*)6. Expresarse de modo creativo y lúdico en una lengua extranjera, oralmente y por escrito.			C43 C44 C48 C50 C51	D4 D18 D20
(*)7. Desarrollar y evaluar contenidos del currículo mediante recursos didácticos apropiados y promover la competencia creativa en los estudiantes.		B1	C42 C49	D1 D2 D7 D18 D21
(*)8. Reconocer a la literatura infantil como fuente valiosa de input en la lengua extranjera, tanto para alumnos de primaria como para estudiantes en formación. Adoptar la lectura de literatura infantil como estrategia permanente de aprendizaje de la lengua extranjera.		B2 B4		D4 D18 D20
(*)9. Desarrollar una visión crítica de los textos de literatura infantil estudiados. Llegar a una comprensión de los valores transmitidos por la literatura infantil, que permite promover la igualdad de género, la equidad y el respeto a los derechos humanos que conformen los valores de la formación ciudadana.	A3	B2 B4 B5		D1 D15
(*)11. Comprender la idea principal y el argumento de películas y de programas de radio o televisión relacionados con el ámbito de la literatura infantil.			C43 C44 C46 C48 C50	D1 D4
(*)12. Comprender la descripción de acontecimientos, sentimientos y deseos expresada en obras de literatura infantil.		B2 B4	C44 C49 C50	D1 D12
(*)13. Comprender textos escritos del ámbito de la literatura infantil, de diversas culturas y momentos históricos.		B4 B5	C50 C51	D4 D13
(*)14. Saber narrar una historia o relato, la trama de un libro o película, y poder comunicar, elaborar y justificar impresiones y opiniones derivadas de ellos.			C43 C44 C48 C49	D1 D4 D20
(*)15. Ser capaz de escribir textos críticos que describan sus impresiones acerca de obras de literatura infantil.			C43 C44	D1 D4 D16
(*)16. Entender la literatura infantil y juvenil como un estímulo para la propia creatividad y ser capaz de escribir sus propios textos creativos correspondientes a sus distintos subgéneros.		B2	C49 C50 C51	D4 D16 D18 D21

Contents	
Topic	
1. Introduction. What is children's literature? The creative and playful use of the word in infant and primary classrooms and in the context of teacher training.	What is children's literature? The creative and playful use of the word in infant and primary classrooms and in the context of teacher training.
2. Lullabies, songs and rhymes. The origin and morphology of lullabies. The use of lullabies in the infant and primary classroom.	The origin and morphology of lullabies. The use of lullabies in the infant and primary classroom.
3. Children's books, active stories, total physical response. Model of a didactic unit based on a children's book. Exhibition of a didactic unit prepared by the students in the classroom.	Model of a didactic unit based on a children's book. Exhibition of a didactic unit prepared by the students in the classroom.
4. Comics in the world of children and in the classroom. Use of comics in the foreign language classroom.	Use of comics in the foreign language classroom.
5. Fairy tales, folk legends and traditional stories. The evolution of a fairy tale: archaic, traditional, postmodern. The morphology of fairy tales. Creative writing of a fairy tale.	The evolution of a fairy tale: archaic, traditional, postmodern. The morphology of fairy tales. Creative writing of a fairy tale.
6. Children's poetry: for children or by children? Tongue twisters, limericks, haikus and creative writing of poems.	Tongue twisters, limericks, haikus and creative writing of poems.
7. Young people's literature: short stories and (post)modern fairy tales. Exploring traditional and modern formats. Virtual stories and in the lab. Creative rewriting of a story from another narrative perspective.	Exploring traditional and modern formats. Virtual stories and in the lab. Creative rewriting of a story from another narrative perspective.
8. Young people's literature: novels. Creative anticipation of the plot based on the title, cover etc. Choice of a novel and work on listening and reading comprehension. Creative presentation of the contents of the novel through dramatisation and/or play activities.	Creative anticipation of the plot based on the title, cover etc. Choice of a novel and work on listening and reading comprehension. Creative presentation of the contents of the novel through dramatisation and/or play activities.

Planning			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	1	0	1
Previous studies	0	30	30
Mentored work	16	0	16
Mentored work	12	22	34
Presentation	10	30	40
Practices through ICT	0	10	10
Laboratory practical	10	0	10
Laboratory practice	2	2	4
Essay questions exam	2	3	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Introductory activities	Introductory activities
Previous studies	Previous studies
Mentored work	Mentored work
Mentored work	Mentored work
Presentation	Presentations
Practices through ICT	Practices through ICT
Laboratory practical	Laboratory practice

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Mentored work	Mentores work
Presentation	Presentations

Assessment						
	Description	Qualification		Training and Learning Results		
Mentored work	Mentored work	25	A2		C42	D1
			A3		C43	D2
			A4		C44	D4
					C46	D12
					C48	D13
					C49	D14
					C50	D15
					C51	D16
					C52	D18
					C67	D20
						D21
Presentation	Presentation	25	A1	B11	C42	D1
			A5		C43	D2
					C44	D4
					C46	D7
					C48	D9
					C49	D11
					C50	D12
					C51	D13
					C52	D14
					C67	D18
						D20
Laboratory practice	Laboratory practice	25	A1	B7	C42	D1
			A2		C43	D2
			A3		C44	D4
			A4		C46	D12
					C48	D13
					C49	D14
					C50	D16
					C51	D18
					C52	D20
					C67	D21
Essay questions exam	Essays	25	A1		C42	D1
			A2		C43	D2
			A3		C44	D4
			A5		C46	D13
					C48	D14
					C49	D15
					C50	D16
					C51	D18
					C52	D20
					C67	D21

Other comments on the Evaluation

In order to pass the subject it will be an essential requirement to pass (with at least 50%) each of the four sections mentioned above. In case of PLAGIO the grade will be FAIL.

Class attendance will be monitored. In the second call and for students who do not take part in the continuous assessment and/or do not attend 80% of the classes, a final exam will be held covering all the contents and skills. It will consist of a presentation of the didactic unit in tutorial hours (40%), an oral exam in English (30%) and a final exam with long answer tests in English on the subject (30%).

The parts of the subject passed at the 1st opportunity will not be subject to assessment at the 2nd opportunity, and will therefore be considered as passed in that academic year.

The official dates of the exams can be consulted on the Faculty's website, in the space DATAS EXAMES.

In line with the inclusive nature that characterises the Faculty of Education and Social Work, this guide may be adapted to meet the specific educational support needs of students enrolled in the PIUNE programme (PAT).

The use of AI tools in the evaluation activities of this course must adhere to responsible, ethical, and transparent use, in accordance with the guidelines of the FETS (Regulations and Forms □ Faculty of Education and Social Work) and the Regulations established by UVigo.

Sources of information

Basic Bibliography

De Prada Creo, Elena, **English Through Children's Literature (apuntes de la asignatura)**, 2025

Complementary Bibliography

Ellis, G. & Brewster, J., **The Storytelling Handbook for Primary Teachers**, Penguin, 1991

Garvie, E., **Story as vehicle**, Multilingual Matters, 1990

Gerngross, G. & Puchta, H., **Do and Understand: 50 Action Stories for Young Learners**, Longman, 1996

Graham, C., **Jazz Chants for Children (Teacher's Edition)**, OUP, 1979

Knowles, M. and Malmkjær, K., **Language and Control in Children's Literature**, Routledge, 1996

Morgan, J. & Rinvulcri, M., **Once Upon a Time**, CUP, 1983

Once Upon a Time, **Jamboree**, Nelson,

Philips, S., **Young Learners**, OUP, 1993

Philips, S., **Drama for Children**, OUP, 1999

Vale, D. et al, **Storyworld (Teacher's Book)**, Heinemann, 1993

Wright, A., **Creating Stories With Children**, OUP, 1997

Wright, A., **Storytelling with Children**, OUP, 1995

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Foreign language teaching: English/O05G120V01916

Subjects that it is recommended to have taken before

Foreign language communication situations: English/O05G120V01913

English language and its teaching/O05G120V01507

IDENTIFYING DATA				
Didáctica da lingua estranxeira: Inglés				
Subject	Didáctica da lingua estranxeira: Inglés			
Code	005G110V01940			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	-	2c
Teaching language	Inglés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	Llantada Díaz, María Francisca			
Lecturers	Llantada Díaz, María Francisca			
E-mail	fanny.llantada@uvigo.gal			
Web				
General description	Esta materia proporciónalle ao futuro profesorado unha visión metodolóxica sobre o ensino da lingua inglesa nas aulas de infantil e primaria. Esta aproximación levarase a cabo a través de actividades prácticas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Code	
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
C52	Ser capaz de fomentar unha primeira aproximación a unha lingua estranxeira.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Diseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	A3	B2 B4 B5 B7 B11	C42 C48 C50 C52	D1 D2 D4 D9
2. Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos entre os estudantes.	A3 A4 A5	B2 B4 B7 B11	C48 C50 C52	D1 D2 D4 D5 D6 D8 D9 D10 D12 D16 D17 D19 D21
3. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües.	A3 A4 A5	B2 B4 B7 B11	C44 C48 C50 C52	D4 D13
4. Diseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá.	A3 A4 A5	B2 B4 B7 B11		D4 D11 D12 D13 D14 D15 D21
5. Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A3 A4 A5	B4 B7 B11	C44 C46 C49	D1 D2 D3 D4 D20
6. Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	A3 A4 A5	B2 B4 B7 B11	C42 C48 C52	D1 D2 D4 D6 D7 D8 D9 D12 D14 D16 D18

Contidos

Topic	
1. Modelo teórico da lingua como comunicación.	1.1. O enfoque orientado á acción. 1.2. Enfoque didáctico por tarefas e competencias. 1.3. O enfoque CLIL
2. Elaboración de unidades didácticas.	2.1. Estrutura das unidades didácticas. 2.2. Planificación das leccións. 2.3. Tipoloxía de actividades.
3. Métodos de avaliación.	3.1. Avaliación global. 3.2. Avaliación analítica. 3.3. Autoevaluación.
4. Currículo oficial de linguas estranxeiras.	4.1. Características. 4.2. Obxectivos. 4.3. Bloques de contidos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	16	40	56
Traballo tutelado	18	30	48
Presentación	12	25	37
Actividades introdutorias	1	3	4
Práctica de laboratorio	2	0	2
Traballo	3	0	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición teórica dos contidos por parte do profesorado.
Traballo tutelado	Elaboración na aula de tarefas sobre supostos prácticos.
Presentación	Exposición e discusión das tarefas realizadas polo alumnado.
Actividades introdutorias	Explicación de normas e presentación da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Atención e resolución de dúbidas do alumnado coa finalidade de guiar e orientar o proceso de aprendizaxe
Presentación	Atención e resolución de dúbidas do alumnado coa finalidade de guiar e orientar o proceso de aprendizaxe

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Presentación	Avaliación continua (en inglés): Presentación e exposición oral na aula dun traballo de grupo sobre unha unidade didáctica, con apoio de material. Valorarase a aplicación didáctica e a creatividade.	30	A3 A4 A5 B7 B11	B2 B4 B5 C48 C49	C42 C44 C46 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D15 D18 D19 D21	D2 D4 D6
Práctica de laboratorio	Avaliación continua (en inglés): Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. O alumnado debe dar resposta á actividade suscitada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	40	A3 A4	C42 C44 C46 C48 C49 C50 C52	D1 D2 D4 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D14 D18 D19 D21	

Traballo	Avaliación continua (en inglés): O alumnado presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo, de forma oral ou escrita.	30	A3 B7 C42 D1 A4 B11 C44 D2 C46 D4 C48 D6 C49 D7 C50 D8 C52 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D20
----------	---	----	---

Other comments on the Evaluation

Débase obter un mínimo dun 50% en cada un dos tres métodos de avaliación para facer a media. Os exames, traballos e exposicións serán realizados en inglés. No caso de plaxio a cualificación será SUSPENSO.

As partes da materia superadas na 1a oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2a, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

O alumnado que non poda asistir regularmente será avaliado por medio dun exame tipo test (40%) e unha proposta didáctica, por escrito, (30%) e a súa exposición oral (30%).

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da Facultade, no espazo DATAS EXAMES.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS (Normativa e formularios □ Facultade de Educación e Traballo Social) e á Normativa que estableza a UVigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

McNicholls, S., **Teaching English (apuntes de la asignatura)**, Meu Moodle, 1.2.2019

Complementary Bibliography

Agencia de Programas Educativos Europeos, **Portfolio Europeo de las Lenguas (PEL)**, Comité Nacional para el desarrollo del PEL, 2003

Council of Europe, **Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment**, Cambridge University Press & Modern Languages, 2001

González Piñeiro, M., Guillén Díaz, C. y Vez, J.M., **Didáctica de las lenguas modernas: Competencia plurilingüe e intercultural**, Editorial Síntesis, 2010

House, S., □ **CLIL (Content and Language Integrated Learning): A new model for language teaching** □. Durán, R. & Sánchez-Reyes, S. (eds.) **El componente lingüístico en la didáctica de la lengua inglesa**, ps.123-9, Ediciones Universidad de Salamanca, 2007

Marsh, D., **Using languages to learn and learning to use languages**, University of Jyväskylä, Using languages to l

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Lingua estranxeira a través da literatura infantil: Inglés/O05G120V01914

Subjects that it is recommended to have taken before

Idioma estranxeiro: Inglés/O05G120V01907

Other comments

Recoméndase a asistencia continua ás sesións de teoría e práctica. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado. Recomendase un nivel B1 en inglés.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos

IDENTIFYING DATA				
Prácticas externas: Practicum				
Subject	Prácticas externas: Practicum			
Code	005G110V01981			
Study programme	Grado en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	48	Mandatory	4	An
Teaching language	Castellano Gallego			
Department	Didáctica, organización escolar y métodos de investigación Didácticas especiales Psicología evolutiva y comunicación Sociología, ciencia política y de la administración y filosofía			
Coordinator	Casado Neira, David Raposo Rivas, Manuela			
Lecturers	Alonso Ferreiro, Almudena Casado Neira, David Casal de la Fuente, Lucía Díaz Pereira, María del Pino Iglesias Sarmiento, Valentín Mociño González, María Isabel Raposo Rivas, Manuela Tellado González, Fernando Zabalza Cerdeiriña, María Ainoa			
E-mail	dcneira@uvigo.gal mraposo@uvigo.gal			
Web	http://http://fcce.uvigo.es/gl/docencia/practicas-externas/			
General description	Las competencias específicas del grado en Educación Infantil son definidas en la ORDEN ECI/3854/2007, de 27 de diciembre, en la cual se establecen los requisitos para la verificación de los títulos universitarios oficiales que habiliten para el ejercicio de la profesión de Maestro en Educación Infantil. Entre estos requisitos se hace referencia, en el ANEXO (apartado 5), a la planificación de la enseñanza, señalando que el plan de estudios deberá incluir, entre otros, un módulo formativo denominado Prácticum. En la misma Orden Ministerial se indica que: El Prácticum se desarrollará en centros de educación infantil reconocidos como centros de formación en prácticas mediante convenios entre las Administraciones Educativas y las Universidades. Tendrá carácter presencial y estará tutelado por profesores universitarios y maestros de educación infantil acreditados como tutores de prácticas. El Prácticum se realizará en los dos ciclos de la enseñanza de educación infantil. Para poder matricularse en el Prácticum será requisito imprescindible haber superado el 70% de los créditos de formación básica y obligatoria correspondiente a los tres primeros cursos.			

Resultados de Formación y Aprendizaje	
Code	
A2	Que el estudiantado sepa aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posea las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio.
A4	Que el estudiantado pueda transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado.
A5	Que el estudiantado haya desarrollado aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía.
B1	Conocer los objetivos, contenidos curriculares y criterios de evaluación de la educación infantil.
B2	Promover y facilitar los aprendizajes en la primera infancia, desde una perspectiva globalizadora e integradora de las diferentes dimensiones cognitiva, emocional, psicomotora y volitiva.
B3	Diseñar y regular espacios de aprendizaje en contextos de diversidad que atiendan a las singulares necesidades educativas del estudiantado, a la igualdad de género, a la equidad y al respeto a los derechos humanos.
B4	Fomentar la convivencia en el aula y fuera de ella y abordar la resolución pacífica de conflictos. Saber observar sistemáticamente contextos de aprendizaje y convivencia y saber reflexionar sobre ellos.
B5	Reflexionar en grupo sobre la aceptación de normas y el respeto a los demás. Promover la autonomía y la singularidad de cada estudiante como factores de educación de las emociones, los sentimientos y los valores en la primera infancia.
B6	Conocer la evolución del lenguaje en la primera infancia, saber identificar posibles disfunciones y velar por su correcta evolución. Abordar con eficacia situaciones de aprendizaje de lenguas en contextos multiculturales y multilingües. Expresarse oralmente y por escrito y dominar el uso de diferentes técnicas de expresión.
B7	Conocer las implicaciones educativas de las tecnologías de la información y la comunicación y, en particular, de la televisión en la primera infancia.

B8	Conocer fundamentos de dietética e higiene infantiles. Conocer fundamentos de atención temprana y las bases y desarrollos que permiten comprender los procesos psicológicos, de aprendizaje y de construcción de la personalidad en la primera infancia.
B9	Conocer la organización de las escuelas de educación infantil y la diversidad de acciones que comprende su funcionamiento. Asumir que el ejercicio de la función docente ha de ir perfeccionándose y adaptándose a los cambios científicos, pedagógicos y sociales a lo largo de la vida.
B10	Actuar como orientador de madres y padres en relación con la educación familiar en el periodo 0-6 y dominar habilidades sociales en el trato y relación con la familia de cada estudiante y con el conjunto de las familias.
B11	Reflexionar sobre las prácticas de aula para innovar y mejorar la labor docente. Adquirir hábitos y destrezas para el aprendizaje autónomo y cooperativo y promoverlo en el estudiantado.
B12	Comprender la función, las posibilidades y los límites de la educación en la sociedad actual y las competencias fundamentales que afectan a los colegios de educación infantil y a sus profesionales. Conocer modelos de mejora de la calidad con aplicación a los centros educativos.
C62	Relacionar teoría y práctica con la realidad del aula y del centro.
C63	Participar en la actividad docente y aprender a saber hacer, actuando y reflexionando desde la práctica.
C64	Participar en las propuestas de mejora en los distintos ámbitos de actuación que se puedan establecer en un centro.
C65	Regular los procesos de interacción y comunicación en grupos de estudiantes de 0-3 años y de 3-6 años.
C66	Conocer formas de colaboración con los distintos sectores de la comunidad educativa y del entorno social.
D1	Capacidad de análisis y síntesis
D2	Capacidad de organización y planificación
D3	Comunicación oral y escrita
D5	Conocimiento de informática
D6	Capacidad de gestión de la información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisiones
D9	Trabajo en equipo
D10	Trabajo en un contexto internacional
D11	Habilidades en las relaciones interpersonales
D12	Reconocimiento de la diversidad y multiculturalidad
D13	Razonamiento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaje autónomo
D16	Adaptación a nuevas situaciones
D17	Creatividad
D18	Liderazgo
D19	Conocimiento de otras culturas y costumbres
D20	Iniciativa y espíritu emprendedor
D21	Motivación por la calidad
D22	Sensibilidad por temas ambientales

Resultados previstos en la materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
4. Relacionar teoría y práctica con la realidad del aula y del centro.	A2	B1	C62	D1
	A4	B2		D2
	A5	B3		D3
		B4		D5
		B5		D6
		B6		D7
		B7		D9
		B8		D10
		B9		D11
		B10		D12
		B11		D13
		B12		D14
				D15
				D16
				D17
				D19
				D21

5. Participar en la actividad docente y aprender a saber hacer, actuando y reflexionando desde la práctica.	A2	B1	C63	D1
	A4	B2		D2
	A5	B3		D3
		B4		D5
		B5		D6
		B6		D7
		B7		D9
		B8		D10
		B9		D11
		B10		D12
		B11		D13
		B12		D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21
6. Participar en las propuestas de mejora nos distintos ámbitos de actuación que se puedan establecer en un centro.	A2	B1	C64	D1
	A4	B2		D2
	A5	B3		D3
		B4		D5
		B5		D6
		B6		D7
		B7		D8
		B8		D9
		B9		D10
		B10		D11
		B11		D12
		B12		D13
				D14
				D15
7. Regular los procesos de interacción y comunicación en grupos de estudiantes de 0-3 y de 3-6 años.	A2	B1	C65	D1
	A4	B2		D2
	A5	B3		D3
		B4		D5
		B5		D6
		B6		D7
		B7		D9
		B8		D10
		B9		D11
		B10		D12
		B11		D13
		B12		D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D19
				D20
				D21

8. Conocer formas de colaboración con los distintos sectores de la comunidad educativa y del contorno social.

A2 B1 C66 D1
A4 B2 D2
A5 B3 D3
B4 D5
B5 D6
B6 D7
B7 D9
B8 D10
B9 D11
B10 D12
B11 D13
B12 D14
D15
D16
D17
D18
D19
D20
D21
D22

Contenidos

Topic

1. Observación y análisis de la práctica educativa	1.1. Observación y análisis del contexto. 1.2. Observación y análisis del centro. Redacción y evaluación de documentos obligatorios de centro. 1.3. Observación y análisis del aula. 1.4. Observación y análisis de casos de especial interés educativo. 1.5. Conocimiento del alumno.
2. Análisis de la acción docente	2.1. El perfil docente. 2.2. Estrategias docentes y motivación 2.3. Los recursos didácticos y la innovación de la práctica docente.
3. Diseño y desarrollo de unidades didácticas y adaptaciones curriculares.	3.1. Identificación de retos y diseño de respuestas educativas. 3.2. Las didácticas específicas.
4. La legislación educativa.	4.1. Análisis de la implementación en el centro y en el aula.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	4	6	10
Prácticum, Practicas externas y clínicas	500	600	1100
Seminario	25	5	30
Informe de prácticas, prácticum y prácticas externas	0	60	60

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías

	Description
Actividades introductorias	Actividades encaminadas a tomar contacto y reunir información sobre el alumnado, así como a presentar la materia.
Prácticum, Practicas externas y clínicas	El estudiante desarrolla las actividades en un contexto relacionado con el ejercicio de una profesión
Seminario	Entrevistas que el alumno mantiene con el profesorado de la materia para asesoramiento/desarrollo de actividades de la materia y del proceso de aprendizaje

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Supervisión de las actividades, orientación, reflexión y análisis del desarrollo de las prácticas
Prácticum, Practicas externas y clínicas	Supervisión de todo el proceso
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum y prácticas externas	Orientación personalizada en la descripción concreta y detallada de las tareas, trabajos desarrollados durante el prácticum; identificación de las aportaciones y reflexión sobre el período formativo

Evaluación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Prácticum, Practicas externas y clínicas	El estudiante desarrolla las actividades en un contexto relacionado con el ejercicio de una profesión. Dicta actividad será evaluada por el tutor/la del aula daccordo el protocolo correspondiente. Para facilitar el proceso de evaluación, antes del inicio de las prácticas, el coordinador/la del Prácticum le remitirá al centro escolar a hoja de evaluación en la que se reflejen las diferentes competencias objeto de misma.	50	
Informe de prácticas, prácticum y prácticas externas	1. La Memoria de las prácticas se desarrollará consonte el establecido en el art. 14 del Real Decreto 592/2014, del 11 de Julio. 2. A través de la guía docente, así como por otro tipo de orientaciones, la Comisión de Prácticas establecerá anualmente las recomendaciones precisas para una correcta elaboración de la Memoria.	50	

Other comments on the Evaluation

La tutora o tutor académico de la universidad evaluará las prácticas desarrolladas por los estudiantes de conformidad con los siguientes criterios y fuentes de información:

Informe de la tutora o tutor del centro escolar	Datos acercados por la tutora o tutor académico	
50%	50%	
Informe de la tutora o tutor del centro, según el protocolo correspondiente	Asistencia y evaluación de las reuniones y otras actividades programadas	Memoria de Prácticas

2. Para superar la materia del Prácticum el estudiante deberá alcanzar el aprobado en cada uno de los criterios de evaluación establecidos nos informes, tanto del tutor/la del centro escolar como del tutor/a académico.

3. La tutora o tutor del centro escolar, como indica el art. 13 del Real Decreto 592/2014, de 11 de Julio, por el que se regulan las prácticas académicas externas de los estudiantes universitarios, realizará y remitirá al tutor/a académico de la Universidad a evaluación final.

4. Para facilitar el proceso de evaluación, antes del inicio de las prácticas, el coordinador/la del Prácticum le remitirá al centro escolar a hoja de evaluación en la que se reflejen las diferentes competencias objeto de misma.

5. El estudiante que no supere la evaluación de la materia podrá presentarse en la segunda convocatoria, en el mes de julio, en la que se evaluarán las competencias no adquiridas en la 1ª oportunidad.

6. Pueden consultarse las fechas oficiales de evaluación de la materia en la web de la Facultad en el espacio "exámenes".

7. El empleo de herramientas de InteligenciaArtificial en las actividades de evaluación de esta asignatura deberáajustarse a un uso responsable, ético y transparente, conformea las directrices de la FETS y a la Normativa que establezca la UVigo.

8. En coherencia con el carácter inclusivo que caracteriza la Facultad de Educación y Trabajo social, esta guía podrá ser adaptada para atender a las necesidades específicas de apoyo educativo que presente el alumnado adscrito al programa PIUNE (PAT).

Fuentes de información

Basic Bibliography

Alonso Ruiz, R.A. & Valdemoros, M.A., **Memoria de Prácticum de los Grados en Educación. Trayectoria, Aprendizaje y Reflexión**, ISBN 978-84-09-81090-1, UNIR, 2026

Machín, M.; Gallardo-López, J.A.; Escorza, S.; Páez, I.; Del Pino-Brunet, N., **Guía de observación. Una herramienta para el Prácticum de Educación y Primaria.**, ISBN: 978-84-1079-187-9, Octaedro, 2025

Martínez Figueira, M.E. y Raposo-Rivas, M. (coord.), **Kit de supervivencia para el Prácticum de educación infantil y primaria**, 1, Universitas, 2019

Morales, M., **La observación de aula: un instrumento para la mejora educativa a través de la mirada y la escucha**, ISBN. 978-84-9856-900-1, SM, 2023

Zabalza, M.A., **El Prácticum y las prácticas externas en la formación universitaria**, 1, Revista Practicum 1 (1), 2016

Complementary Bibliography

Castellano, J., **Formación inicial, continua y permanente del profesorado**, ISBN 978-84-9881-669-3, Procompal publicaciones, 2026

Gil, J., **Las prácticas curriculares en alternancia: propuestas para el ámbito universitario**, ISBN: 9788412852981, Graó, 2024

Grossman, P., **Hacia una formación docente basada en la práctica**, ISBN: 9789561432215, Ediciones UC, 2024

Gargallo, E. & Chocarro, E., **Itinerarios de aprendizaje: un modelo para el Prácticum de los grados en Educación**, UNIR, 2023

DEAÑO, M., GARCIA-SEÑORAN, M., RODRIGUEZ MOSCOSOS, M.Y., RODRIGUEZ RODRIGUEZ, J.L., **Manual de practicas.**

Practicum de Educación Primaria, Educación Infantil y Lenguas extranjeras., 1, Gersam, 2002

SANTIBÁÑEZ, R. e MONTERO, D. (coords), **Practicum de educación**, 1, Universidad de Deusto., 1998

VILLAR, L. M., **El profesor como práctico reflexivo en una cultura de colaboración.**, 1, FORCE, 1993

Recomendaciones

Other comments

Esta materia se enmarca en una Facultad comprometida con la sostenibilidad del entorno y de las personas. Atendiendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiales de bajo impacto ambiental en coherencia con los principios de sostenibilidad (ODS).

IDENTIFYING DATA				
Traballo de Fin de Grao				
Subject	Traballo de Fin de Grao			
Code	005G110V01991			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinator	Díaz Pereira, María del Pino			
Lecturers	Conde Rodríguez, María Ángeles Díaz Pereira, María del Pino García Señorán, María del Mar			
E-mail	pinod@uvigo.gal			
Web	http://http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php/traballo-fin-de-grao			
General description	O Traballo de Fin de Grao (TFG) é unha materia de carácter obrigatorio que poderá derivar das actividades desenvolvidas no Prácticum. Está orientado a que o alumnado demostre a capacidade de integración dos diversos contidos formativos e competencias asociadas ao título do Grao en Educación Infantil. Para poder cursar esta materia será requisito imprescindible ter matriculadas todas as materias requiridas para finalizar o plan de estudos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas no estudantado.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos

C59	Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión desta.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
C63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
C67	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo de Fin de Grao que compendia a formación adquirida ao longo de todas as ensinanzas descritas.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Liderado
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
É capaz de interrelacionar as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente.	A1 A2	B10	C59 C60 C61 C65 C66	D2 D7 D8 D17 D18 D21 D22
É capaz de estudar ou avaliar situacións educativas e recoller, ordenar, tratar e analizar a información, tendo en conta os puntos de vista dos participantes, os conceptos teóricos, os datos da investigación, as normas legais e os procedementos institucionais.	A2 A3 A4	B1 B2 B4 B5 B8	C63 C64 C66	D6 D11 D13 D14 D15 D16
É capaz de deseñar, implementar e avaliar proxectos de intervención educativa o ciclo de primaria e planear de forma negociada unha secuencia de accións e seguir e avaliar o seu desenvolvemento.	A2 A3	B2 B4 B6 B7	C63 C64 C67	D1 D2 D9 D10 D13
É capaz de programar o propio traballo asignando prioridades, cumprindo coas obrigacións profesionais e avaliando a eficacia do propio programa de traballo.	A5	B10 B12	C62 C63	D2 D8 D21
É capaz de contribuír á promoción de boas prácticas do mestre participando no desenvolvemento e análise das propostas educativas que se implementan.	A4	B7 B9 B12	C66	D5 D12 D19 D20
É capaz de sintetizar información e liñas de razonamento, e soste un argumento detallado ao longo do tempo.	A4	B2 B3 B11		D3 D4

É capaz de presentar conclusións verbalmente e por escrito, de forma estruturada e adecuada á audiencia para a que sexan preparadas.	A4	B8		D3 D5 D6
É capaz de elaborar e redactar informes de investigación aplicada á intervención educativa e traballos académicos e profesionais utilizando distintas técnicas, incluídas as derivadas das tecnoloxías da información e a comunicación.	A2	B11	C65	D16 D17 D18

Contidos

Topic	
Contidos relacionados con materias do Grao aplicados á Educación Infantil.	(*)*
Planificación, deseño e desenvolvemento de investigacións e/ou proxectos de intervención educativa.	(*)*
Elaboración, presentación e defensa do informe/memoria do traballo desenvolvido.	(*)*

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	21.5	103.5	125
Actividades introdutorias	2.5	1.5	4
Presentación	1	20	21

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, planifica e desenvolve un traballo sobre algunha das liñas temáticas ofertadas baixo a tutorización dun docente.
Actividades introdutorias	Actividades dirixidas á presentación do TFG, proporcionando orientacións sobre a planificación, deseño e realización do traballo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introdutorias	Proporcionaranse orientacións sobre a planificación, deseño e realización do traballo. Os estudantes deben asistir a unha sesión de 2.5 horas. O horario pode consultarse na web da facultade no espazo 'horarios'
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, planifica e desenvolve un traballo sobre algunha das liñas temáticas ofertadas baixo a tutorización dun docente.
Tests	Description
Presentación	O/a estudante exporá e defenderá publicamente diante dun tribunal unipersoal o seu TFG. A exposición durará un máximo de dez minutos. O tribunal unipersoal disporá de cinco minutos para formular as cuestións relativas ao TFG que considere oportunas e o alumno ou alumna dun máximo de cinco para responder a estas.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Traballo tutelado	Os criterios de avaliación son os seguintes:	70	A1	B1	C59	D1
	- O resumo inclúe os compoñentes esenciais. Estrutura do TFG coherente, exposición clara e corrección lingüística.		A2	B2	C60	D2
	- Fundamentación teórica/Estado da cuestión/ Lexislación (de ser o caso)		A3	B3	C61	D3
	- Relevancia para o ámbito da profesión e achegas persoais.		A5	B4	C62	D4
	- Obxectivos e adecuación metodolóxica.			B5	C63	D5
	- Presentación, descrición, ilustración e, de ser o caso, interpretación dos resultados.			B6	C64	D6
	- Suficiencia, interese e actualidade da bibliografía. Uniformidade de citas e referencias e correspondencia entre elas.			B7	C65	D7
	- De ser o caso, as conclusións e discusión son coherentes cos obxectivos/preguntas de investigación/hipótese e cos resultados.			B8	C66	D8
				B9	C67	D9
				B10		D10
				B11		D11
				B12		D12
						D13
						D14
						D15
						D16
						D17
						D18
						D19
						D20
						D21
						D22
Presentación	Os criterios de avaliación son os seguintes: Selección, equilibrio e organización do contido na presentación oral. Competencia comunicativa oral e emprego axeitado do vocabulario, así como dos recursos informáticos. Respostas ás cuestións formuladas polos membros da comisión de avaliación.	30	A4			D1
						D3
						D5
						D6
						D11
						D13
						D16
						D17
						D21

Other comments on the Evaluation

TFG será presentado e defendido polo seu autor ou autora diante dun tribunal unipersoal que estará constituído pola persoa titora do TFG. A cualificación (de 0 a 10) realizarase de xeito motivado seguindo os criterios establecidos na rúbrica de avaliación contemplada na Guía Didáctica do TFG.

O TFG debe cumprir necesariamente cos seguintes requisitos: (1) ser un traballo persoal e orixinal no que se constrúa un discurso propio. Cando se utilicen ideas ou palabras doutra autoría acreditarase explicitamente a súa orixe, (2) respectar a extensión máxima permitida (5.000-10.000 palabras) e (3) incluír un apartado de resultados empíricos.

Aqueles estudantes que non superen o TFG na avaliación do segundo cuadrimestre poderán presentarse á segunda convocatoria no mes de xullo. As datas de entrega da memoria e da defensa do TFG serán publicadas con antelación suficiente na web da Facultade. No caso de obter a cualificación de suspenso, ben sexa na primeira ou segunda convocatoria, o tribunal unipersoal fará chegar un informe coas recomendacións oportunas ao estudante para a mellora do traballo e a súa posterior avaliación.

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

O emprego de ferramentas de IA nas actividades de avaliación desta materia deberá axustarse a un uso responsable, ético e transparente, conforme ás directrices da FETS ([Normativa e formularios](#) □ [Facultade de Educación e Traballo Social](#)) e á Normativa que estableza a UVigo

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

APA, **Manual de Publicaciones de la American Psychological Association**, 3ª ed. traducida de la 6ta en inglés, Manual Moderno, 2010

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

É moi importante consultar a Guía Didáctica do TFG que se atopa en FAITIC así como na páxina web da Facultade.

Recoméndase unha planificación regular do traballo baixo a supervisión do titor/a.

A Facultade de Educación de Ourense organizará un Curso de Análise de Datos que resultará de grande utilidade para o desenvolvemento da parte metodolóxica do TFG.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Enmarcada nesta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS)
